



CRNA GORA
ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE

IZVJEŠTAJ O RADU
ZA PRVO POLUGODIŠTE 2023. GODINE

Podgorica, jul 2023. godine

SADRŽAJ:

| | | |
|-----------|--|----|
| | Uvod | 4 |
| 1. | STANJE I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA | 5 |
| 1.1. | Kretanje nezaposlenosti | 5 |
| 1.2. | Stopa nezaposlenosti | 5 |
| 1.3. | Kvalifikaciona struktura nezaposlenih | 5 |
| 1.4. | Regionalna struktura nezaposlenosti | 6 |
| 1.5. | Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja | 8 |
| 1.6. | Starosna struktura nezaposlenih | 9 |
| 1.7. | Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža | 10 |
| 1.8. | Novoprijavljeni | 11 |
| 1.9. | Lica sa invaliditetom | 12 |
| 1.10. | Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima | 12 |
| 1.11. | Prijavljena slobodna radna mjesta | 14 |
| 1.12. | Zapošljavanje sa evidencije Zavoda za zapošljavanje | 16 |
| 1.13. | Prava za vrijeme nezaposlenosti | 17 |
| 1.14. | Zapošljavanje i rad staranaca | 20 |
| | | |
| 2. | PROGRAMSKE AKTIVNOSTI | 23 |
| 2.1. | Stručni tretman nezaposlenih lica | 23 |
| 2.2. | Usluge profesionalne orijentacije | 24 |
| 2.3. | Posredovanje pri zapošljavanju i rad sa poslodavcima | 30 |
| 2.4. | Posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu – EURES | 37 |
| 2.5. | Sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja | 39 |
| 2.5.1. | Obrazovanje i osposobljavanje odraslih | 40 |
| 2.5.2. | Podsticaji za zapošljavanje i samozapošljavanje | 42 |
| 2.5.3. | Direktno otvaranje radnih mjesta – javni rad | 43 |
| 2.5.4. | Pilot projekat "Aktiviranje žena" | 45 |
| 2.5.5. | Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem | 45 |
| 2.6. | Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom | 47 |
| 2.7. | Program grantova za samozapošljavanje | 57 |
| 2.8. | Instrumenti za predpristupnu podršku | 58 |
| 2.9. | Pravni poslovi | 61 |
| 2.10. | Evidencije, statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja | 65 |
| 2.10.1. | Evidencije u oblasti zapošljavanja | 65 |
| 2.10.2. | Statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja | 67 |
| | | |
| 3. | RAD SLUŽBI I ODJELJENJA | 69 |
| 3.1. | Služba za kadrovske i opšte poslove | 69 |
| 3.2. | Služba za javne nabavke | 77 |
| 3.3. | Služba za finansijske poslove | 79 |
| 3.4. | Služba za informacioni sistem | 80 |
| 3.5. | Odjeljenje za unutrašnju reviziju | 85 |
| | | |
| 4. | PRILOG – Tabele br. 31-66, prikazuju stanje i kretanja na tržištu rada u Crnoj Gori i aktivnosti koje je realizivao Zavod | 86 |

Pregled tabela iz priloga:

| Tabela | Nnaziv tabele | Strana |
|-----------|--|--------|
| Tabela 31 | Nezaposleni – po opštinama, biroima rada i polu | 86 |
| Tabela 32 | Nezaposleni – po opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme | 87 |
| Tabela 33 | Nezaposleni – po opštinama, biroima rada, stepenima stručne spreme i polu | 88 |
| Tabela 34 | Nezaposleni po opštinama, biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja i polu | 89 |
| Tabela 35 | Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini traženja zaposlenja | 91 |
| Tabela 36 | Nezaposleni – prema dužini traženja zaposlenja, polu i stepenima stručne spreme | 92 |
| Tabela 37 | Nezaposleni – prema godinama starosti i dužini traženja zaposlenja | 92 |
| Tabela 38 | Nezaposleni – prema opštinama, biroima rada i godinama starosti | 93 |
| Tabela 39 | Nezaposleni prema godinama starostu, polu i stepenu stručne spreme | 94 |
| Tabela 40 | Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini radnog staža | 95 |
| Tabela 41 | Nezaposleni prema grupama zanimanja i stepenima stručne spreme | 96 |
| Tabela 42 | Lica sa invaliditetom – po opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme | 99 |
| Tabela 43 | Lica sa invaliditetom – prema vrstama statusa | 100 |
| Tabela 44 | Lica sa invaliditetom po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda – prema stepenu invalidnosti | 101 |
| Tabela 45 | Lica sa invaliditetom po godinama starosti | 102 |
| Tabela 46 | Novoprijavljeni po opštinama, biroima rada, polu i stepenima obrazovanja | 103 |
| Tabela 47 | Novoprijavljeni prema stepenima stručne spreme | 104 |
| Tabela 48 | Novoprijavljeni prema razlogu prestanka radnog odnosa | 104 |
| Tabela 49 | Novoprijavljeni - prema starosnim grupama | 106 |
| Tabela 50 | Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licma prema opštinama i stepenima stručne spreme | 107 |
| Tabela 51 | Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licma prema opštinama i nivoima obrazovanja | 108 |
| Tabela 52 | Prijavljena slobodna radna mjesta – po opštinama i biroima rada | 109 |
| Tabela 53 | Prijavljena slobodna radna mjesta - po opštinama, biroima rada i stepenima obrazovanja | 110 |
| Tabela 54 | Oglašena slobodna radna mjesta - po opštinama, biroima rada i nivoima i podnivoima obrazovanja | 111 |
| Tabela 55 | Prijavljena slobodna radna mjesta - po djelatnostima i vrsti radnog odnosa | 112 |
| Tabela 56 | Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme - prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda | 113 |
| Tabela 57 | Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i nivoima kvalifikacija - prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda | 114 |
| Tabela 58 | Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca i SSS | 116 |
| Tabela 59 | Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca i NOK-u - prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda | 117 |
| Tabela 60 | Pregled broja posredovanja – po opštinama, biroima rada, stepenima stručne spreme i polu | 119 |
| Tabela 61 | Pregled broja lica za koja se posredovalo – po biroima rada, stepenima stručne spreme i polu | 120 |
| Tabela 62 | Pregled broja posredovanja po biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja i polu | 121 |
| Tabela 63 | Pregled broja lica za koja se posredovalo po opštinama, biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja i polu | 123 |
| Tabela 64 | Pregled broja ispata novčanih naknada po opštinama, biroima rada i mjesecima | 125 |
| Tabela 65 | Pregled isplata novčanih naknada u prvom polugodištu 2023. godini | 126 |
| Tabela 66 | Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca prema državama porijekla | 126 |

UVOD

U skladu sa članom 14. Statuta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Upravni odbor Zavoda usvaja polugodišnji izvještaj o radu Zavoda. Ovaj izvještaj za cilj ima prikaz osnovnih kretanja na tržištu rada (period u komparaciji sa uporednim periodom prethodne godine) i prikazivanje rezultata rada Zavoda u izvještajnom periodu.

Izvještaj se formira u Sektoru za evidenciju, statistiku i istraživanja u oblasti zapošljavanja na osnovu izvještaja o radu koji dostavljaju rukovodioci sektora, službi i odjeljenja. Nakon usvajanja izvještaj se dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove rada i zapošljavanja i dostupan je javnosti objavljivanjem na web sajtu Zavoda (link: [strategije-planovi-analize-i-izvjestaji](#)).

Izvještaj se sastoji od četiri dijela:

- Prvim dijelom je obuhvaćeno stanje na tržištu rada Crne Gore kroz prikaz:
 - o kretanja nezaposlenosti,
 - o stope nezaposlenosti,
 - o kvalifikacione strukture nezaposlenih lica,
 - o regionalne strukture nezaposlenosti,
 - o strukture nezaposlenosti prema dužini traženja zaposlenja,
 - o starosne strukture,
 - o strukture nezaposlenih lica prema dužini radnog staža,
 - o novoprijavljenih nezaposlenih lica,
 - o lica sa invaliditetom,
 - o oglašavanja slobodnih radnih mjesta,
 - o zapošljavanja sa evidencije Zavoda,
 - o osiguranja za slučaj nezaposlenosti i
 - o zapošljavanja i rada stranaca;
- U drugom dijelu dat je prikaz Programskih aktivnosti kojima su realizovane mjere aktivne politike zapošljavanja (APZ) u prvoj polovini 2023. godine;
- U trećem dijelu dat je prikaz aktivnosti službi i odjeljenja u skladu sa organizacionom strukturom Zavoda;
- Četvrti dio čine tabelarni prilozi koji su osnova za izradu Izvještaja, a sadrže podatke o stanju i kretanjima na tržištu rada.

1. STANJE I KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA

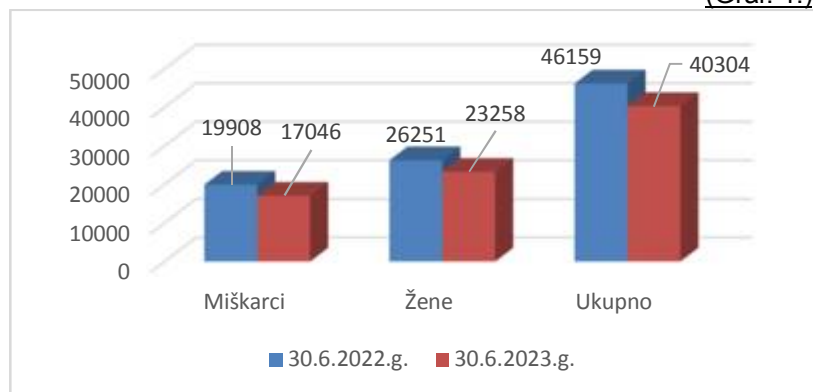
1.1. Kretanje nezaposlenosti

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, na dan 30. jun 2023. godine, nalazilo se 40.304 nezaposlena lica (žena 23.258 ili 57,71%).

U odnosu na 30.6.2022. godine (46.159 nezaposlenih lica, od toga je žena 26.251 ili 56,87%) broj nezaposlenih je smanjen za 5.855 lica ili za 12,68%.

Broj nezaposlenih
- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine-

(Graf. 1.)



Na evidenciji ostalih tražilaca zaposlenja na dan 30.06.2023. godine nalazila su se 234 lica (od toga 125 žene ili 53,41%), od kojih je 110 redovnih učenika, 84 studenata osnovnih studija i 40 lica koja traže promjenu zaposlenja.

1.2. Stopa nezaposlenosti

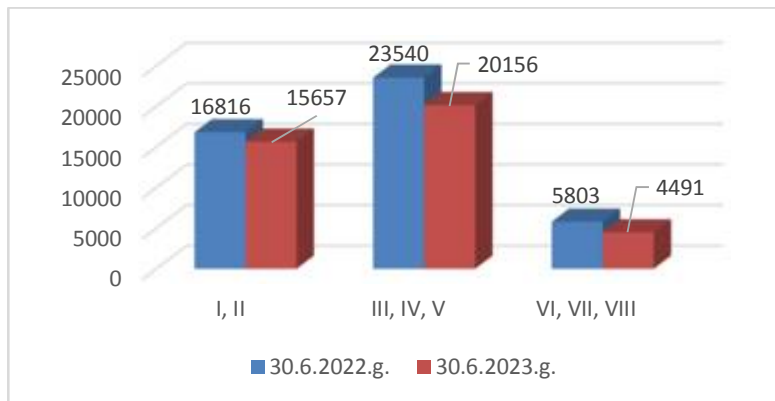
Stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, na dan 30. jun 2023. godine je bila 17,37% (na isti dan prethodne godine 19,90%).

1.3. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih

Posmatrano prema kvalifikacionoj strukturi nezaposlenih lica dominantno učešće od 20.156 ili 50,01% pripada nezaposlenim sa III, IV i V nivoom kvalifikacija obrazovanja (30.6.2022. godine 23.540 ili 51,00%), nezaposleni sa VI, VII i VIII nivoom kvalifikacija (visokoškolci) čine 4.491 ili 11,14% (30.6.2022. godine 5.803 ili 12,57%), a nezaposleni sa I i II nivoom 15.657 ili 38,85% (30.6.2022. godine 16.816 ili 36,43%).

Nezaposleni prema kvalifikacionoj strukturi (nivoi obrazovanja – Nacionalni okvir kvalifikacija)

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine –
(Graf. 2.)



1.4. Regionalna struktura nezaposlenosti

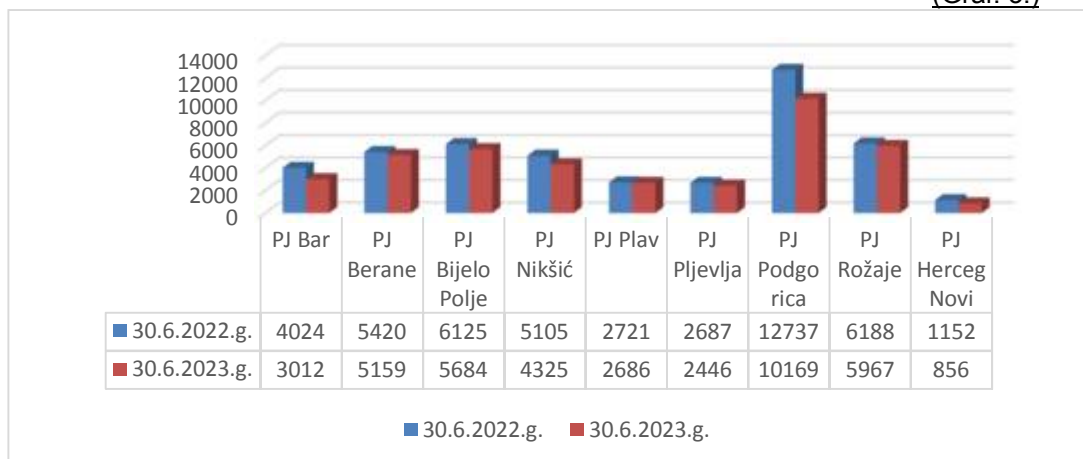
Najviše nezaposlenih, na dan 30. jun 2023. godine, imali su Područna jedinica Podgorica, za opštine Podgoricu, Danilovgrad, Zetu, Tuzi i Cetinje 10.169 ili 25,23% od ukupnog broja nezaposlenih (30. jun 2022. godine 12.737 ili 27,59%), Područna jedinica Rožaje, za opštine Rožaje i Petnjicu 5.967 lica ili 14,80% (30. jun 2022. godine 6.189 lica ili 13,41%) i Područna jedinica Bijelo Polje, za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin 5.684 ili 14,80% (30. jun 2022. – 6.125 ili 13,27%).

Najmanji broj nezaposlenih lica evidentiran je u Područnoj jedinici Herceg Novi, za opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat 856 ili 2,12% (30.6.2022. godine 1.152 ili 2,50%), zatim u Područnoj jedinici Pljevlja, za opštine Pljevlja i Žabljak 2.446 ili 6,07% (30.6.2022. godine 2.687 ili 5,82%) i Područnoj jedinici Plav, za opštine Plav i Gusinje 2.686 ili 6,66% (30.6.2022. godine – 2.721 ili 5,89%).

Nezaposleni po područnim jedinicama

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine –

(Graf. 3.)



Promjene broja nezaposlenih po područnim jedinicama i biroima rada
- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine –

(Tab.1.)

| Rb | Područna jedinica/ Biro rada | 30.6.2022. | % | 30.6.2023. | % | Odnosi 4:2 | |
|----|---------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | | | | | | Nom. razlika | Index |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1 | Bar | 1752 | 3.80 | 1403 | 3.48 | -349 | 80.08 |
| 2 | Budva | 836 | 1.81 | 679 | 1.68 | -157 | 81.22 |
| 3 | Ulcinj | 1436 | 3.11 | 930 | 2.31 | -506 | 64.76 |
| 4 | PJ Bar | 4024 | 8.72 | 3012 | 7.47 | -1012 | 74.85 |
| 5 | Berane | 4583 | 9.93 | 4326 | 10.73 | -257 | 94.39 |
| 6 | Andrijevisa | 837 | 1.81 | 833 | 2.07 | -4 | 99.52 |
| 7 | PJ Berane | 5420 | 11.74 | 5159 | 12.80 | -261 | 95.18 |
| 8 | Bijelo Polje | 4129 | 8.95 | 3919 | 9.72 | -210 | 94.91 |
| 9 | Mojkovac | 1104 | 2.39 | 928 | 2.30 | -176 | 84.06 |
| 10 | Kolašin | 892 | 1.93 | 837 | 2.08 | -55 | 93.83 |
| 11 | PJ Bijelo Polje | 6125 | 13.27 | 5684 | 14.10 | -441 | 92.80 |
| 12 | Nikšić | 4759 | 10.31 | 4012 | 9.95 | -747 | 84.30 |
| 13 | Šavnik | 92 | 0.20 | 79 | 0.20 | -13 | 85.87 |
| 14 | Plužine | 254 | 0.55 | 234 | 0.58 | -20 | 92.13 |
| 15 | PJ Nikšić | 5105 | 11.06 | 4325 | 10.73 | -780 | 84.72 |
| 16 | Plav | 2017 | 4.37 | 2011 | 4.99 | -6 | 99.70 |
| 17 | Gusinje | 704 | 1.53 | 675 | 1.67 | -29 | 95.88 |
| 18 | PJ Plav | 2721 | 5.89 | 2686 | 6.66 | -35 | 98.71 |
| 19 | Pljevlja | 2533 | 5.49 | 2282 | 5.66 | -251 | 90.09 |
| 20 | Žabljak | 154 | 0.33 | 164 | 0.41 | 10 | 106.49 |
| 21 | PJ Pljevlja | 2687 | 5.82 | 2446 | 6.07 | -241 | 91.03 |
| 22 | Podgorica | 8459 | 18.33 | 6732 | 16.70 | -1727 | 79.58 |
| 23 | Zeta | 812 | 1.76 | 654 | 1.62 | -158 | 80.54 |
| 24 | Tuzi | 984 | 2.13 | 896 | 2.22 | -88 | 91.06 |
| 25 | Cetinje | 1429 | 3.10 | 1065 | 2.64 | -364 | 74.53 |
| 26 | Danilovgrad | 1053 | 2.28 | 822 | 2.04 | -231 | 78.06 |
| 27 | PJ Podgorica | 12737 | 27.59 | 10169 | 25.23 | -2568 | 79.84 |
| 28 | Rožaje | 5132 | 11.12 | 4955 | 12.29 | -177 | 96.55 |
| 29 | Petnjica | 1056 | 2.29 | 1012 | 2.51 | -44 | 95.83 |
| 30 | PJ Rožaje | 6189 | 13.41 | 5967 | 14.80 | -222 | 96.41 |
| 31 | Herceg Novi | 525 | 1.14 | 392 | 0.97 | -133 | 74.67 |
| 32 | Tivat | 231 | 0.50 | 271 | 0.67 | 40 | 117.32 |
| 33 | Kotor | 396 | 0.86 | 193 | 0.48 | -203 | 48.74 |
| 34 | PJ Herceg Novi | 1152 | 2.50 | 856 | 2.12 | -296 | 74.31 |
| 35 | CRNA GORA | 46159 | 100 | 40304 | 100 | -5855 | 87.32 |

1.5. Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

Zaposlenje **preko jedne godine traži 31.190 lica ili 77,39%** od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 30.6.2022. godine 32.741 lica ili 70,93%), **preko tri godine 17.812 lica ili 44,19%** nezaposlenih (30.6.2022. godine 16.030 lica ili 34,73%), **a preko 5 godina 11.300 ili 28,04%** (30.6.2022. godine 9.508 ili 20,60%).

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine -

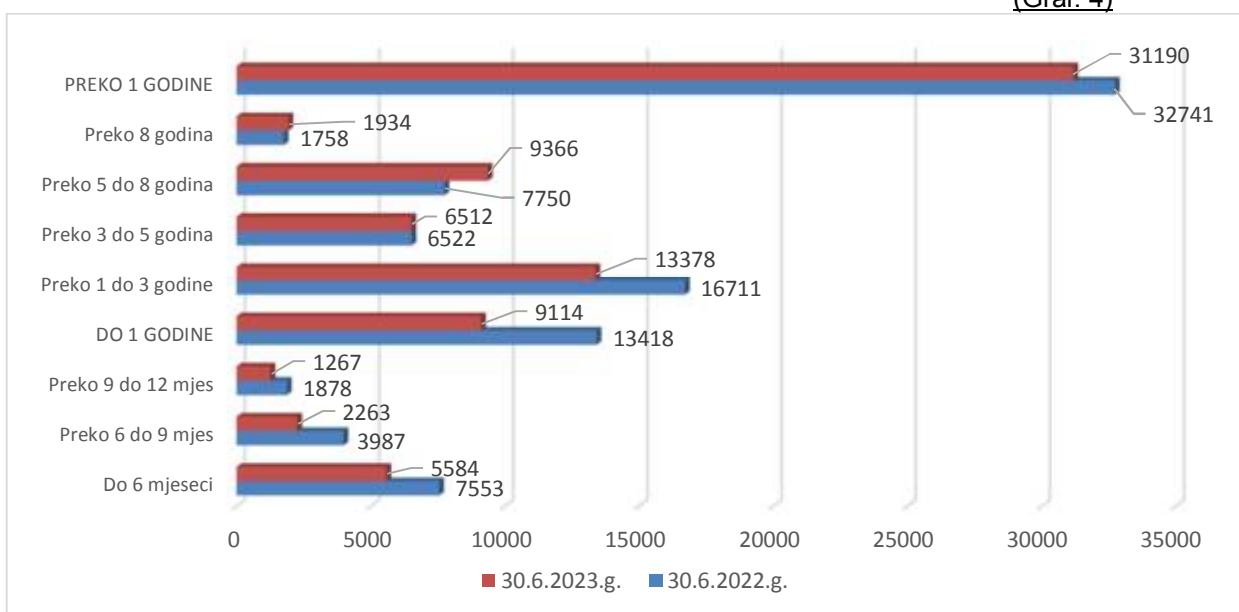
(Tab. 2.)

| Rb | Dužina čekanja | 30.6.2022. godine | | | 30.6.2023. godine | | | Odnosi 5:2 | |
|----|-----------------------|-------------------|--------------|--------------|-------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | | Ukupno | Žene | Muškarci | Ukupno | Žene | Muškarci | Nom.raz. | Indeks |
| | | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | Do 6 mjeseci | 7553 | 4211 | 3342 | 5584 | 3058 | 2526 | -1969 | 73.93 |
| 2 | Preko 6 do 9 mjes | 3987 | 2269 | 1718 | 2263 | 1403 | 860 | -1724 | 56.76 |
| 3 | Preko 9 do 12 mjes | 1878 | 1141 | 737 | 1267 | 765 | 502 | -611 | 67.47 |
| 4 | DO 1 GODINE | 13418 | 7621 | 5797 | 9114 | 5226 | 3888 | -4304 | 67.92 |
| 5 | Preko 1 do 3 godine | 16711 | 9815 | 6896 | 13378 | 8085 | 5293 | -3333 | 80.06 |
| 6 | Preko 3 do 5 godina | 6522 | 3973 | 2549 | 6512 | 3804 | 2708 | -10 | 99.85 |
| 7 | Preko 5 do 8 godina | 7750 | 4201 | 3549 | 9366 | 5404 | 3962 | 1616 | 120.85 |
| 8 | Preko 8 godina | 1758 | 6 41 | 1117 | 1934 | 739 | 1195 | 176 | 110.01 |
| 9 | PREKO 1 GODINE | 32741 | 18630 | 14111 | 31190 | 18032 | 13158 | -1551 | 95.26 |
| 10 | Ukupno: | 46159 | 26251 | 19908 | 40304 | 23258 | 17046 | -5855 | 87.32 |

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine -

(Graf. 4)



1.6. Starosna struktura nezaposlenih lica

Lica starosti do 25 godina ima 3.595 lica ili 8,92% (30.6.2022. godine 4.484 lica ili 9,71%) od ukupnog broja nezaposlenih, a **preko 50 godina** 13.701 ili 33,99% (na dan 30.6.2022. godine 14.567 ili 31,56%).

Nezaposleni prema godinama starosti

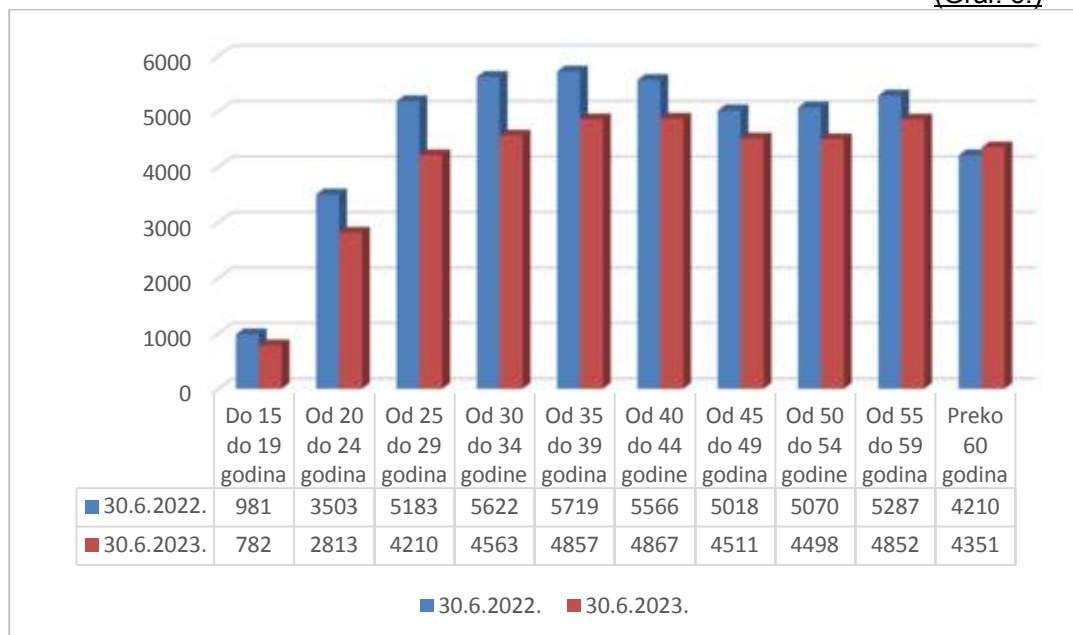
(Tab.3.)

| Rb | Starosna grupa | 30.6.2022. godine | | | 30.6.2023. godine | | | Odnosi 5:2 | |
|----|--------------------|-------------------|--------------|--------------|-------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | | Ukupno | Žene | Muškarci | Ukupno | Žene | Muškarci | Nom. raz. | Indeks |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | Do 15 do 19 godina | 981 | 459 | 522 | 782 | 377 | 405 | -199 | 79.71 |
| 2 | Od 20 do 24 godina | 3503 | 2011 | 1492 | 2813 | 1646 | 1167 | -690 | 80.30 |
| 3 | Od 25 do 29 godina | 5183 | 3357 | 1826 | 4210 | 2814 | 1396 | -973 | 81.23 |
| 4 | Od 30 do 34 godine | 5622 | 3618 | 2004 | 4563 | 2981 | 1582 | -1059 | 81.16 |
| 5 | Od 35 do 39 godina | 5719 | 3571 | 2148 | 4857 | 3096 | 1761 | -862 | 84.93 |
| 6 | Od 40 do 44 godine | 5566 | 3212 | 2354 | 4867 | 2839 | 2028 | -699 | 87.44 |
| 7 | Od 45 do 49 godina | 5018 | 2704 | 2314 | 4511 | 2417 | 2094 | -507 | 89.90 |
| 8 | Od 50 do 54 godine | 5070 | 2637 | 2433 | 4498 | 2393 | 2105 | -572 | 88.72 |
| 9 | Od 55 do 59 godina | 5287 | 2568 | 2719 | 4852 | 2394 | 2458 | -435 | 91.77 |
| 10 | Preko 60 godina | 4210 | 2114 | 2096 | 4351 | 2301 | 2050 | 141 | 103.35 |
| 11 | Ukupno: | 46159 | 26251 | 19908 | 40304 | 23258 | 17046 | -5855 | 87.32 |

Nezaposleni prema godinama starosti

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine -

(Graf. 5.)



1.7. Struktura nezaposlenih prema radnom stažu

Traži prvo zaposlenje, odnosno nema evidentiranog radnog staža 17.546 lica ili 43,53% od ukupnog broja nezaposlenih (na dan 30.6.2022. godine 19.081 lica ili 41,34%). Radni staž posjeduje 22.758 lica ili 56,47% (na dan 30.6.2022. godine 27.078 lica ili 58,66%).

Nezaposleni prema dužini radnog staža

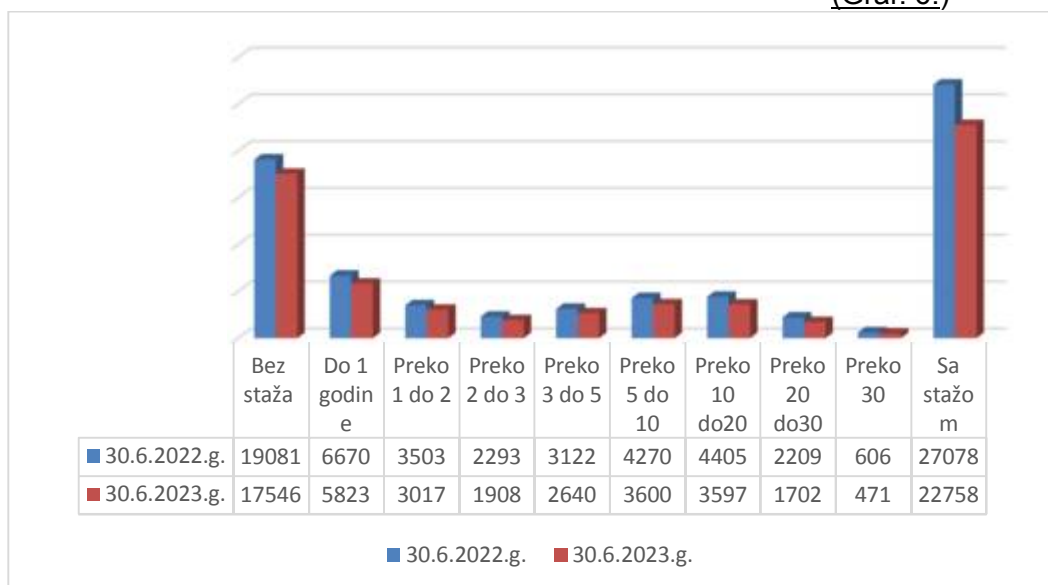
(Tab.4.)

| Rb | Radni staž | 30.6.2022. godine | | | 30.6.2023. godine | | | Odnosi 5:2 | |
|----|------------------|-------------------|--------------|--------------|-------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | | Ukupno | Žene | Muškarci | Ukupno | Žene | Muškarci | Nom. raz. | Indeks |
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| 1 | BEZ STAŽA | 19081 | 11811 | 7270 | 17546 | 10991 | 6555 | -1535 | 91.96 |
| 2 | Do 1 godine | 6670 | 3818 | 2852 | 5823 | 3295 | 2528 | -847 | 87.30 |
| 3 | Preko 1 do 2 | 3503 | 2052 | 1451 | 3017 | 1794 | 1223 | -486 | 86.13 |
| 4 | Preko 2 do 3 | 2293 | 1356 | 937 | 1908 | 1123 | 785 | -385 | 83.21 |
| 5 | Preko 3 do 5 | 3122 | 1833 | 1289 | 2640 | 1567 | 1073 | -482 | 84.56 |
| 6 | Preko 5 do 10 | 4270 | 2368 | 1902 | 3600 | 2020 | 1580 | -670 | 84.31 |
| 7 | Preko 10 do20 | 4405 | 2075 | 2330 | 3597 | 1723 | 1874 | -808 | 81.66 |
| 8 | Preko 20 do30 | 2209 | 735 | 1474 | 1702 | 593 | 1109 | -507 | 77.05 |
| 9 | Preko 30 | 606 | 203 | 403 | 471 | 152 | 319 | -135 | 77.72 |
| 10 | SA STAŽOM | 27078 | 14440 | 12638 | 22758 | 12267 | 10491 | -4320 | 84.05 |
| 11 | Ukupno: | 46159 | 26251 | 19908 | 40304 | 23258 | 17046 | -5855 | 87.32 |

Nezaposleni prema dužini radnog staža

- na dan 30.6.2022. i 30.6.2023. godine -

(Graf. 6.)



1.8. Novoprijavljeni

U prvom polugodištu 2023. godine na evidenciju Zavoda se prijavilo 10.903 lica, od čega su 5.980 žene ili 54,85%. Od navedenog broja, prvi put prijavljuje se 1.647 lica ili 15,11%, dok se 9.256 lica ili 84,89% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu na prvo polugodište 2022. godine prijavljeno je 4.180 lica manje ili 27,71% (u I polugodištu 2022. godine – 15.083 novoprijavljenih lica).

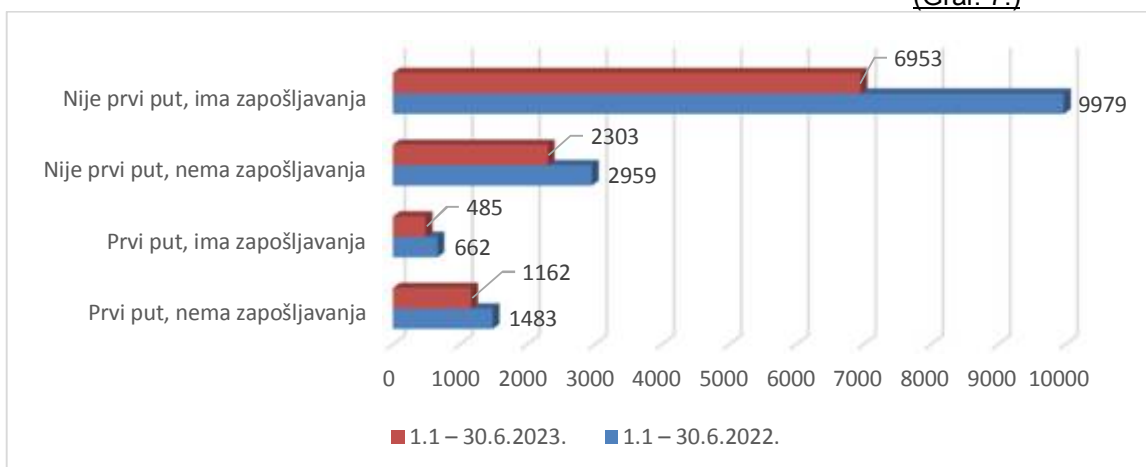
Pregled novoprijavljenih

(Tab.5.)

| Rb | Novoprijavljeni | 1.1 – 30.6.2022. | | | 1.1 – 30.6.2023. | | | Odnosi 5:2 | |
|----|-------------------------|------------------|-------------|-------------|------------------|-------------|-------------|--------------|--------------|
| | | Ukupno | Žene | Muškarci | Ukupno | Žene | Muškarci | Nom. raz. | Indeks |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | Prvi put, nema zap | 1483 | 728 | 755 | 1162 | 561 | 601 | -321 | 78.35 |
| 2 | Prvi put, ima zap | 662 | 358 | 304 | 485 | 252 | 233 | -177 | 73.26 |
| 3 | Nije prvi put, nema zap | 2959 | 1803 | 1156 | 2303 | 1342 | 961 | -656 | 77.83 |
| 4 | Nije prvi put, ima zap | 9979 | 5459 | 4520 | 6953 | 3825 | 3128 | -3026 | 69.68 |
| 5 | UKUPNO: | 15083 | 8348 | 6735 | 10903 | 5980 | 4923 | -4180 | 72.29 |

Novoprijavljeni

(Graf. 7.)



Najviše novoprijavljenih lica bilo je u Podgorici (2.847 ili 26,11%), Nikšiću (1.608 ili 14,75%), Bijelom Polju (1.057 ili 9,69%), Beranama (799 ili 7,33%) i Pljevljima (589 ili 5,40%).

Najviše novoprijavljenih je u starosnoj dobi od 18 do 25 godina 2.133 ili 19,56%, zatim od 25 do 30 godina 1.880 ili 17,24%, od 30 do 35 godina 1.541 ili 14,13%.

Posmatrano prema razlozima prestanka radnog odnosa, najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno radno vrijeme – 4.280 ili 57,54% (od broja novoprijavljenih lica koja imaju evidentiran radni staž), zatim zbog zaključenja sporazuma sa poslodavcem o prestanku radnog odnosa (350 lica ili 4,71%).

1.9. Lica sa invaliditetom

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, na dan 30.6.2023. godine, nalazilo se 9.751 lica sa invaliditetom, od čega je 5.724 ili 58,70% žena. U odnosu na isti dan prethodne godine kada je bilo evidentirano 9.973 lica sa invaliditetom (5.796 žena ili 58,12%), došlo je do smanjenja za 222 lica ili 2,23%.

Najviše lica sa invaliditetom je registrovano u Birou rada Berane 2.217 ili 22,74% (od čega je 1.200 žena ili 54,13%), zatim u Birou rada Rožaje 1.972 ili 20,22% (od čega je 1.324 žena ili 67,14%) i u Birou rada Bijelo Polje 952 ili 9,76% (od čega je 543 žena ili 57,04%).

Posmatrano prema nivoima obrazovanja, najviše lica sa invaliditetom je sa I nivoom kvalifikacija obrazovanja (bez zanimanja i stručne spreme) – 4.722 ili 48,43%, zatim sa III nivoom – 2.199 ili 22,55% i IV-1 podnivoom obrazovanja 2.015 ili 20,66%.

Najviše lica sa invaliditetom je po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda 8.879 ili 91,06%, kategorisana omladina 488 ili 5% i invalidi rada II i III kategorije 301 ili 3,09%. Posmatrano prema godinama starosti najviše lica sa invaliditetom je u starosnoj grupi preko 50 godina – 6.248 lica ili 64,08% i od 40 do 50 godina starosti – 2.137 lica ili 21,92%.

1.10. Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima

U prvom polugodištu 2023. godine Zavod za zapošljavanje je kroz upravni postupak donošenja rješenja o prestanka vođenja evidencije o nezaposlenim licima prestao da vodi evidenciju za 16.529 nezaposlenih lica (9.250 žena ili 55,96%). U odnosu na isti period 2022. godini urađeno je 10.032 rješenja o prestanu vođenja evidencije manje ili 37,77% (u prvom polugodištu 2022. godine Zavod je donio 26.561 rješenja o prestanka vođenja evidencije o nezaposlenim licima, od čega 16.692 ili 62,84% za žene). Glavni razlozi prestanka vođenja evidenciju su: lice nije raspoloživo za rad – 6.435 ili 38,93%, kada nezaposleno lice zasnjuje radni odnos na punim radnim vremenom na određeno vrijeme – 4.360 ili 26,38% i stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa – 2.524 ili 15,27%.

Najviše prestanaka vođenja evidencije je izvršen u Birou rada Podgorica 4.343 ili 26,28%, zatim u biroima rada: Nikšić 2.514 ili 15,21%, Bijelo Polje 1.254 ili 7,59%, Bar 1.001 ili 6,07%.

Pregled prestanaka vođenja evidencije¹ o nezaposlenim licima
u prvom polugodištu 2023. godine

(Tab.6.)

| Biro rada | Ukupno | R1 | R2 | R4 | R14 | R165 | R221 | R1664 | OSTALI |
|--------------|--------|------|-----|-----|-----|------|------|-------|--------|
| Andrijevića | 110 | 22 | 3 | 10 | 4 | 48 | 3 | 15 | 5 |
| Berane | 936 | 306 | 14 | 35 | 15 | 111 | 335 | 93 | 27 |
| Budva | 409 | 57 | 1 | 14 | 5 | 118 | 118 | 84 | 12 |
| Bijelo Polje | 1254 | 493 | 5 | 32 | 47 | 141 | 300 | 193 | 43 |
| Bar | 1001 | 133 | 8 | 15 | 65 | 173 | 425 | 167 | 15 |
| Cetinje | 466 | 136 | 5 | 18 | 15 | 70 | 147 | 56 | 19 |
| Danilovgrad | 480 | 77 | 1 | 0 | 2 | 79 | 273 | 41 | 7 |
| Zeta | 325 | 83 | 4 | 1 | 21 | 9 | 155 | 43 | 9 |
| Gusinje | 73 | 22 | 6 | 1 | 6 | 2 | 7 | 23 | 6 |
| Herceg Novi | 431 | 77 | 0 | 4 | 31 | 40 | 187 | 84 | 8 |
| Kolašin | 159 | 83 | 25 | 6 | 3 | 4 | 0 | 28 | 10 |
| Kotor | 275 | 25 | 0 | 10 | 55 | 55 | 60 | 69 | 1 |
| Mojkovac | 228 | 90 | 0 | 8 | 22 | 64 | 13 | 27 | 4 |
| Nikšić | 2514 | 817 | 155 | 17 | 46 | 136 | 1000 | 318 | 25 |
| Podgorica | 4343 | 1034 | 2 | 27 | 188 | 45 | 2275 | 729 | 43 |
| Plav | 155 | 61 | 4 | 7 | 4 | 7 | 28 | 32 | 12 |
| Petnjica | 91 | 15 | 0 | 2 | 6 | 0 | 65 | 2 | 1 |
| Pljevlja | 775 | 365 | 4 | 13 | 52 | 39 | 159 | 125 | 18 |
| Plužine | 52 | 33 | 0 | 1 | 0 | 3 | 6 | 3 | 6 |
| Rožaje | 778 | 215 | 6 | 25 | 0 | 120 | 254 | 131 | 27 |
| Šavnik | 36 | 24 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 | 5 | 1 |
| Tivat | 308 | 47 | 1 | 3 | 42 | 61 | 115 | 32 | 7 |
| Tuzi | 364 | 59 | 0 | 2 | 7 | 22 | 201 | 65 | 8 |
| Ulcinj | 921 | 77 | 7 | 7 | 88 | 282 | 302 | 146 | 12 |
| Žabljak | 45 | 9 | 2 | 0 | 0 | 16 | 4 | 13 | 1 |
| UKUPNO= | 16529 | 4360 | 253 | 259 | 725 | 1646 | 6435 | 2524 | 327 |

¹ ŠIFARNIK RAZLOGA PRESTANKA VOĐENJA EVIDENCIJE O NEZAPOSLENIM LICIMA

R1 - Kada nezaposleno lice zasnjuje radni odnos sa punim radnim vremenom na određeno vrijeme
R2 - Kada nezaposleno lice zasnjuje radni odnos sa punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme
R4 - Kada nezaposleno lice stekne svojstvo učenika, odnosno redovnog studenta
R14 - Kada se nezaposleno lice samo odjavi sa evidencije organizacije za zapošljavanje
R165 - Lica na sezonskom radu
R221 – Lica nije raspoloživo za rad
R1664 - Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa

1.11. Prijavljena slobodna radna mjesta

U prvom polugodištu 2023. godine poslodavci su Zavodu **prijavili 17.372 slobodnih radnih mjesta** kroz 9.792 prijave o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na I polugodište 2022. godine prijavljeno je 1.445 slobodnih radnih mjesta više ili 9,07% (u I polugodištu 2022. godine prijavljeno je 15.927 slobodnih radnih mjesta).

Od ukupnog broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta 2.522 ili 14,52% je radni odnos na **neodređeno** vrijeme, a 9.970 ili 57,39% je radni odnos na **određeno** vrijeme, 122 ili 0,70% su **pripravnici**, 4.286 ili 24,67% su za **sezonske** poslove i 472 ili 2,72% su ostale vrste radnog odnosa (pripravnik–volonter, dopunski rad, privremeni i povremeni poslovi, privremeno radno angažovanje, zapošljavanja invalida).

Posmatrano prema **vrsti radnog mjesta** 5.637 ili 32,45% su **novootvorena** radna mjesta, a 11.735 ili 67,55% su **upražnjena** radna mjesta.

Prijavljena slobodna radna mjesta

- prema kvalifikacionoj strukturi -

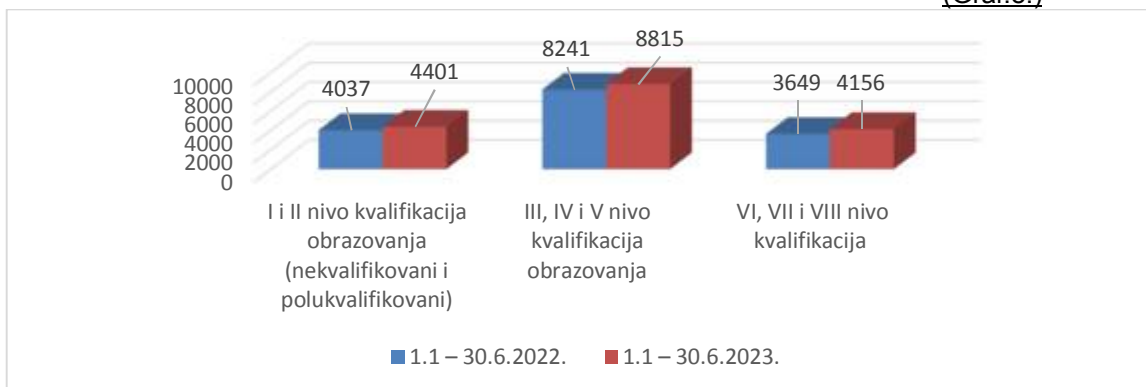
(Tab. 7.)

| Rb | Prijavljena slobodna radna mjesta prema kvalifikacionoj strukturi | 1.1 – 30.6.2022. | | 1.1–30.6.2023. | | Odnosi 4:2 | |
|----|---|------------------|------------|----------------|------------|-------------|---------------|
| | | Ukupno | % | Ukupno | % | Nom.raz. | Indeks |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1 | I i II nivo kvalifikacija obrazovanja (nekvalifikovani i polukvalifikovani) | 4037 | 25.35 | 4401 | 25.33 | 364 | 109.02 |
| 2 | III, IV i V nivo kvalifikacija obrazovanja (srednjoškolci i viša škola) | 8241 | 51.74 | 8815 | 50.74 | 574 | 106.97 |
| 3 | VI, VII i VIII nivo kvalifikacija obrazovanja (visokoškolci) | 3649 | 22.91 | 4156 | 23.92 | 507 | 113.89 |
| 4 | UKUPNO: | 15927 | 100 | 17372 | 100 | 1445 | 109.07 |

Prijavljena slobodna radna mjesta

- u prvom polugodištu 2022. i 2023. godine -

(Graf.8.)



Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno u Podgorici – 4.138 ili 23,81%, Herceg Novom – 2.481 ili 14,28%, Budvi – 2.043 ili 11,76% itd.

Prijavljena slobodna radna mjesta

– prema djelatnostima –

(Tab.8.)

| Rb | Djelatnost 1 | 1.1 – 30.6.2022. | | 1.1 – 30.6.2023. | | Odnosi 4:2 | |
|----|--|------------------|-------|------------------|-------|------------|--------|
| | | OSRM | % | OSRM | % | Nom.raz. | Indeks |
| | | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1 | A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo | 124 | 0.78 | 129 | 0.74 | 5 | 104.03 |
| 2 | B.Rudarstvo | 114 | 0.72 | 58 | 0.33 | -56 | 50.88 |
| 3 | C.Prerađivačka industrija. | 471 | 2.96 | 782 | 4.50 | 311 | 166.03 |
| 4 | D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija | 149 | 0.94 | 56 | 0.32 | -93 | 37.58 |
| 5 | E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti | 205 | 1.29 | 217 | 1.25 | 12 | 105.85 |
| 6 | F.Građevinarstvo | 949 | 5.96 | 1411 | 8.12 | 462 | 148.68 |
| 7 | G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala | 2028 | 12.73 | 2470 | 14.22 | 442 | 121.79 |
| 8 | H.Saobraćaj i skladištenje | 828 | 5.20 | 960 | 5.53 | 132 | 115.94 |
| 9 | I.Usluge smještaja i ishrane | 3961 | 24.87 | 3802 | 21.89 | -159 | 95.99 |
| 10 | J.Informisanje i komunikacije | 324 | 2.03 | 161 | 0.93 | -163 | 49.69 |
| 11 | K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja | 120 | 0.75 | 174 | 1.00 | 54 | 145.00 |
| 12 | L.Poslovanje nekretninama | 175 | 1.10 | 149 | 0.86 | -26 | 85.14 |
| 13 | M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti | 519 | 3.26 | 467 | 2.69 | -52 | 89.98 |
| 14 | N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti | 1319 | 8.28 | 972 | 5.60 | -347 | 73.69 |
| 15 | O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje | 916 | 5.75 | 1113 | 6.41 | 197 | 121.51 |
| 16 | P.Obrazovanje | 2307 | 14.48 | 2523 | 14.52 | 216 | 109.36 |
| 17 | Q.Zdravstvena i socijalna zaštita | 1007 | 6.32 | 1401 | 8.06 | 394 | 139.13 |
| 18 | R.Umjetnost, zabava i rekreacija | 237 | 1.49 | 204 | 1.17 | -33 | 86.08 |
| 19 | S.Ostale uslužne djelatnosti | 181 | 1.14 | 322 | 1.85 | 141 | 177.90 |
| 20 | T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe | 7 | 0.04 | 0 | 0.00 | -7 | 0.00 |
| 21 | U. Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela | 0 | 0 | 1 | 0.01 | 1 | |
| 22 | UKUPNO CRNA GORA= | 15927 | 100 | 17372 | 100 | 1445 | 109.07 |

Najviše prijavljenih slobodnih radnih mjesta je u uslugama smještaja i ishrane (3.802 ili 21,89%), obrazovanju (2.523 ili 14,52%) i trgovini (2.470 ili 14,22%).

Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno za III nivo kvalifikacije obrazovanja 4.214 ili 24,26%, zatim za IV – 1 podnivo kvalifikacija obrazovanja 4.010 ili 23,08%, za VII – 1 podnivo 3.831 ili 22,05% itd.

Slobodna radna mjesta
- prema nivoima/podnivoima klasifikacije obrazovanja -
(Tab. 9.)

| Rb | Nivo/podnivo kvalifikacija obrazovanja | 1.1 – 30.6.2022. | | 1.1 – 30.6.2023. | | Odnosi 4:2 | |
|----|--|------------------|-------|------------------|--------|------------|--------|
| | | Ukupno | % | Ukupno | % | Nom.raz. | Indeks |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1 | I-1 | 649 | 4.07 | 340 | 1.96 | -309 | 52.39 |
| 2 | I-2 | 2276 | 14.29 | 2919 | 16.80 | 643 | 128.25 |
| 3 | II | 1112 | 6.98 | 1142 | 6.57 | 30 | 102.70 |
| 4 | III | 3884 | 24.39 | 4214 | 24.26 | 330 | 108.50 |
| 5 | IV-1 | 3870 | 24.30 | 4010 | 23.08 | 140 | 103.62 |
| 6 | IV-2 | 75 | 0.47 | 49 | 0.28 | -26 | 65.33 |
| 7 | V | 412 | 2.59 | 542 | 3.12 | 130 | 131.55 |
| 8 | VI | 125 | 0.78 | 143 | 0.82 | 18 | 114.40 |
| 9 | VII-1 | 3368 | 21.15 | 3831 | 22.05 | 463 | 113.75 |
| 10 | VII-2 | 91 | 0.57 | 138 | 0.79 | 47 | 151.65 |
| 11 | VIII | 65 | 0.41 | 44 | 0.25 | -21 | 67.69 |
| 12 | Σ | 15927 | 100 | 17372 | 100.00 | 1445 | 109.07 |

1.12. Zapošljavanje sa evidencije Zavoda za zapošljavanje

Prema povratnim informacijama dobijenim od strane Uprave carina i prihoda Crne Gore, u prvom polugodištu 2023. godine, posredstvom Zavoda zaposlenje je dobilo 8.720 lica sa evidencije nezaposlenih, od čega je 4.875 ili 55,91% žena. Najviše su zapošljavani srednjoškolci sa IV-1 podnivoom klasifikacije obrazovanja – 3.119 ili 35,77%, visokoškolci sa VII-1 podnivoom kvalifikacije obrazovanja – 1.856 ili 21,28%, a zatim i srednjoškolci sa trećim nivoom klasifikacije obrazovanja – 1.587 ili 18,20%.

Najviše zapošljavanja je bilo u Podgorici – 2.125 ili 24,37%, zatim u Nikšiću – 1.238 ili 14,20%, Budvi – 854 ili 9,479% i Bijelom Polju 650 ili 7,45%.

Posmatrano prema djelatnostima poslodavaca najviše zapošljavanja je bilo u trgovini na malo i veliko, popravci motornih vozila i motocikala (1.671 ili 19,16%), uslugama smještaja i ishrane (1.556 ili 17,84%), obrazovanju (1.174 ili 13,46%) i prerađivačkoj industriji (771 ili 8,84%).

Pregled zapošljavanja

(Tab. 10.)

| Rb | Stepen stručne spreme | 1.1-30.6.2023. godine | | |
|----|-----------------------|-----------------------|------|----------|
| | | Ukupno | Žene | Muškarci |
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | I-1 | 257 | 139 | 118 |
| 2 | I-2 | 807 | 427 | 380 |
| 3 | II | 125 | 82 | 43 |
| 4 | III | 1587 | 649 | 938 |
| 5 | IV-1 | 3119 | 1684 | 1435 |
| 6 | IV-2 | 22 | 4 | 18 |
| 7 | V | 119 | 75 | 44 |
| 8 | VI | 645 | 399 | 246 |
| 9 | VII-1 | 1856 | 1295 | 561 |
| 10 | VII-2 | 180 | 120 | 60 |
| 11 | VIII | 3 | 1 | 2 |
| 12 | Σ | 8720 | 4875 | 3845 |

1.13. Prava za vrijeme nezaposlenosti

Pod uslovima propisanim Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Službeni list Crne Gore", broj 24/19), nezaposleno lice može da ostvari pravo na:

- novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti,
- novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti,
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta.

U izvještajnom periodu, u okviru prava za vrijeme nezaposlenosti, Zavod je, kao prvostepeni organ, odlučivao po zahtjevima nezaposlenih lica za ostvarivanje prava na novčanu naknadu i prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti.

Novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti

Nakon prestanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo, po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima.

Uslovi za ostvarivanje i prestanak, dužina trajanja, visina novčane naknade i ponovno sticanje prava na novčanu naknadu utvrđeni su Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Pravo na novčanu naknadu ima osiguranik koji prije prestanka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, kojem je radni odnos prestao bez njegove saglasnosti ili krivice i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u zakonom propisanom roku.

Osnovni kriterijum za utvrđivanje perioda za koje vrijeme nezaposlenom licu nakon prestanka radnog odnosa pripada novčana naknada, je prethodno ostvarena dužina staža osiguranja. Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade iznosi tri mjeseca (za osiguranike sa stažom osiguranja od devet mjeseci do pet godina), a maksimalni 12 mjeseci (za osiguranike od 25 do 35 godina staža osiguranja).

Izuzetak čini nezaposleno lice, koje ima više od 35 godina staža osiguranja, kojem pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Novčana naknada, shodno članu 57 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenata utvrđenog zakonom i drugim propisom, što iznosi 108,00 Eur neto (sa doprinosom za penzijsko i invalidsko osiguranje 130,14 Eur).

U prelaznim i završnim odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti regulisno je pitanje stečenih prava tako da nezaposleno lice koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarilo pravo po osnovu nezaposlenosti, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja da koristi pravo u istom obimu, trajanju i iznosu i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Novčana naknada za korisnike koji su stekli ovo pravo po prethodnom zakonu u iznosu od 40% minimalne zarade novčana naknada od 1. januara 2022. godine iznosi 180 Eur neto (sa doprinosom za penzijsko i invalidsko osiguranje 216,90 Eur).

Invalidima rada II i III kategorije koji su ostvarili pravo na novčanu naknadu po Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (prethodni zakon) u visini najniže penzije, isplata je vršena prema sljedećem:

- shodno Odluci o usklađivanju nominalnog iznosa najniže penzije od 1. januara 2023. godine, br. 5 od 06.02.2023. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 14/23), novčana naknada je isplaćena u iznosu od 259.95 Eur (sa doprinosom za penzijsko i invalidsko osiguranje 313,23 Eur).

- shodno Odluci o usklađivanju nominalnog iznosa najniže penzije od 1. maja 2023. godine, br. 33 od 08.06.2023. godine ("Službeni list CG", br. 58/23 i Odluci o vanrednom usklađivanju nominalnog iznosa najniže penzije od 01.maja 2023. godine, br. 37 od 09.06.2023. godine ("Službeni list CG", br. 59/23), novčana naknada je isplaćena u iznosu od 282,07 Eur (sa doprinosom za penzijsko i invalidsko osiguranje 339,89 Eur).

**Pregled isplata novčanih naknada
u prvom polugodištu 2022. i 2023. godine**

(Tab.11.)

| Rb | Mjesec | Broj korisnika | | Nominalna razlika | Indeks |
|----|---------|----------------|-------|-------------------|--------|
| | | 2022. | 2023. | | |
| 1 | Januar | 11918 | 10550 | -1368 | 88.52 |
| 2 | Februar | 11804 | 10369 | -1435 | 87.84 |
| 3 | Mart | 11792 | 10179 | -1613 | 86.32 |
| 4 | April | 12106 | 9868 | -2238 | 81.51 |
| 5 | Maj | 11947 | 9694 | -2253 | 81.14 |
| 6 | Jun | 12144 | 9458 | -2686 | 77.88 |

Na iznos isplaćene novčane naknade obračunava se i plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje (po stopi 20,5%). Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu za prvo polugodište 2023. godine iznose 12.411.469 Eur.

U prosjeku, mjesečno je 10.020 nezaposlenih lica koristilo navedeno pravo.

U izvještajnom periodu primjenjivani su sporazumi o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Novčana pomoć i naknada troškova prevoza za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere

Nezaposleno lice koje je Zavod uputio na obrazovanje, osposobljavanje i u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, ima pravo na novčanu pomoć, u visini do 15% od prosječne mjesečne bruto zarade zaposlenih u Crnoj Gori, ostvarene u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Nezaposleno lice koje se, upućuje van mjesta prebivališta, odnosno boravka, ima pravo na naknadu troškova prevoza za vrijeme za koje je upućeno. Visina troškova prevoza u navedenom slučaju utvrđuje se u visini troškova javnog prevoza u drumskom i željezničkom saobraćaju.

Način ostvarivanja prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza nezaposlenih lica za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti

propisan je Pravilnikom o načinu ostvarivanja novčane pomoći i naknade troškova prevoza za nezaposlena lica ("Službeni list CG", br. 58/19).

Ukupna sredstva utrošena za novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza, za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti za prvo polugodište 2023. godine iznose 8.824,57 Eur.

1.14. Zapošljavanje i rad stranaca

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređeni su Zakonom o strancima („Sl. list CG“, br. 12/2018 od 23.02.2018. godine) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima („Sl. list CG“, br. 3/2019 od 15.01.2019. i br. 86/2022. od 03.08. 2022. godine). Zakonom je dat okvir utvrđivanja broja radnih dozvola za strance, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj radnih dozvola za strance – kvote.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2023. godinu ("Sl. list CG" br. 138/22 od 14.12.2022. godine, stupila na snagu 22.12.2022. godine, a primjenjuje se od 1.1.2023. godine), utvrđen je broj radnih dozvola za strance za 2023. godinu u ukupnom broju od 21.454. Od ovog broja izdvojeno je 5.000 dozvola koje su se mogle dodatno rasporediti za pojedine namjene, od strane organa državne uprave nadležnog za poslove rada, u skladu sa potrebama tržišta rada.

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u periodu 1.1-4.7.2023. godine izdato je 21.560 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (14.091 u kvoti i 7.469 van kvote) što je za 7.262 ili 50,79% dozvola više u odnosu na isti period 2022. godine (14.298 dozvola, u kvoti 10.005 i van kvote 4.293).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti (14.091), posmatrano prema vrstama dozvola, 91,74% je izdato za zapošljavanje stranaca (12.927), a 8,26% za sezonsko zapošljavanje stranaca (1.164). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u periodu 1.1-4.7.2023. godine, pretežno učešće (64,37%), imaju tri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane i ostale uslužne djelatnosti. Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u posmatranom periodu 2023. godine je na nivou 77,70%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola je kod zapošljavanja stranaca – 82,16%, dok je za sezonsko zapošljavanje 48,48%.

Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca stranaca po djelatnostima poslodavaca

(Tab. 12.)

| DJELATNOST | Raspoređena kvota za 2023. | | | Izdate radne dozvole | | | Indeks utrošenosti kvota | | |
|--|-----------------------------------|--|--------------|-----------------------------------|--|--------------|-----------------------------------|--|--------------|
| | Dozvole za zapošljavanje stranaca | Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca | Ukupno | Dozvole za zapošljavanje stranaca | Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca | Ukupno | Dozvole za zapošljavanje stranaca | Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca | Ukupno |
| A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo | 225 | 293 | 518 | 183 | 94 | 277 | 81.33 | 32.08 | 53.47 |
| B.Rudarstvo | 39 | 0 | 39 | 25 | 0 | 25 | 64.1 | - | 64.1 |
| C.Prerađivačka industrija | 337 | 20 | 357 | 245 | 16 | 261 | 72.7 | 780 | 73.11 |
| D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija | 30 | 0 | 30 | 21 | 0 | 21 | 70 | | 70 |
| E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti | 70 | 0 | 70 | 63 | 0 | 63 | 90 | - | 90 |
| F.Građevinarstvo | 4447 | 70 | 4517 | 3330 | 25 | 3355 | 74.88 | 35.71 | 74.27 |
| G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala | 1455 | 22 | 1477 | 1120 | 22 | 1142 | 76.98 | 100 | 77.32 |
| H.Saobraćaj i skladištenje | 325 | 40 | 365 | 258 | 21 | 279 | 79.38 | 52.5 | 76.44 |
| I.Usluge smještaja i ishrane | 2190 | 1377 | 3567 | 2189 | 742 | 2931 | 99.95 | 53.89 | 82.17 |
| J.Informisanje i komunikacije | 1422 | 0 | 1422 | 1173 | 0 | 1173 | 82.49 | - | 82.49 |
| K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja | 55 | 0 | 55 | 45 | 0 | 45 | 81.82 | - | 81.82 |
| L.Poslovanje nekretninama | 240 | 13 | 253 | 199 | 4 | 203 | 82.92 | 30.77 | 80.24 |
| M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti | 980 | 5 | 985 | 732 | 1 | 733 | 74.69 | 20 | 74.42 |
| N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti | 380 | 8 | 388 | 361 | 4 | 365 | 95 | 50 | 94.07 |
| O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | - | - | - |
| P.Obrazovanje | 163 | 0 | 163 | 110 | 0 | 110 | 67.48 | - | 67.48 |
| Q.Zdravstvena i socijalna zaštita | 165 | 0 | 165 | 109 | 0 | 109 | 66.06 | - | 66.06 |
| R.Umjetnost, zabava i rekreacija | 250 | 19 | 269 | 204 | 3 | 207 | 81.6 | 15.79 | 76.95 |
| S.Ostale uslužne djelatnosti | 2945 | 534 | 3479 | 2552 | 232 | 2784 | 86.66 | 43.45 | 80.02 |
| T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe | 10 | 0 | 10 | 7 | 0 | 7 | 70 | - | 70 |
| U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela | 5 | 0 | 5 | 1 | 0 | 1 | 20 | - | 20 |
| UKUPNO | 15733 | 2401 | 18134 | 12927 | 1164 | 14091 | 82.16 | 48.48 | 77.70 |

Posmatrano prema polu, za muškarce je izdato 71,95% dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega je u kvoti 64,2% dozvola i 35,8% van kvote.

Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca po polu

(Tab. 13.)

| RB | Izdate dozvole za privremeni boravak i rad stranaca po polu | | | | | | |
|----|---|------------------------------|-------|--------------------------------|-------|----------------|-------|
| | Pol | Izdate radne dozvole u kvoti | % | Izdate radne dozvole van kvote | % | Ukupno (uk+vk) | % |
| 1 | Muški | 9954 | 70.64 | 5559 | 74.43 | 15513 | 71.95 |
| 2 | Ženski | 4137 | 29.36 | 1910 | 25.57 | 6047 | 28.05 |
| 3 | Ukupno | 14091 | 100 | 7469 | 100 | 21560 | 100 |

Od ukupnog broja izdatih radnih dozvola prema godinama starosti najviše dozvola 7.001 ili 32,47% (4.290 ili 61,28% u kvoti; 2.711 ili 38,72% van kvote) se odnosi na lica od 31-40 godina starosti, 4.503 ili 20,89% (2.507 ili 55,67% u kvoti; 1.996 ili 44,33% van kvote) je izdato licima od 41-50 godina starosti, 4.041 ili 18,74% (3.053 ili 75,55% u kvoti; 988 ili 24,45% van kvote) radne dozvole su izdate licima starosti od 25-30 godina i 2.683 ili 12,44% (1.641 ili 61,16% u kvoti; 1042 ili 38,84% van kvote) dozvole za privremeni boravak i rad stranaca je izdat licima od 51-60 godina života.

Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca prema godinama starosti

(Tab. 14.)

| Godine starosti | U kvoti | % | Van kvote | % | Ukupno (uk+vk) | % |
|-----------------|---------|--------|-----------|--------|----------------|--------|
| 15-24 | 2086 | 14.80 | 365 | 4.89 | 2451 | 11.37 |
| 25-30 | 3053 | 21.67 | 988 | 13.23 | 4041 | 18.74 |
| 31-40 | 4290 | 30.44 | 2711 | 36.30 | 7001 | 32.47 |
| 41-50 | 2507 | 17.79 | 1996 | 26.72 | 4503 | 20.89 |
| 51-60 | 1641 | 11.65 | 1042 | 13.95 | 2683 | 12.44 |
| 61-67 | 501 | 3.56 | 259 | 3.47 | 760 | 3.53 |
| Preko 67 | 13 | 0.09 | 108 | 1.45 | 121 | 0.56 |
| Ukupno: | 14091 | 100.00 | 7469 | 100.00 | 21560 | 100.00 |

Kada je u pitanju zapošljavanje stranaca po zemlji porijekla, najviše dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izdato je licima iz: Ruske Federacije (7.412 ili 34,38%), Srbije (3.921 ili 18,19%), Turske (4.466 ili 20,71%), Bosne i Hercegovine (1.157 ili 5,37%) i Albanije (924 ili 4,29%), što čini 82,93% ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Najveći broj izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u kvoti (83,16%) je izdato licima iz: Ruske Federacije (3.651), Srbije (3.469), Turske (2.242), Bosne i Hercegovine (964) i Albanije (893).

2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

U cilju efikasnijeg rada i realizacije aktivnosti iz nadležnosti Sektora za pripremu i posredovanje pri zapošljavanju u 2023. godini su preduzete brojne aktivnosti koje su obezbijedile unapređenje rada. Usvajanjem novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta došlo je do podjele Sektora na tri odsjeka i to na Odsjek za pripremu za zapošljavanje, Odsjek za posredovanje pri zapošljavanju i rad sa poslodavcima i Odsjek za međunarodno posredovanje i EURES. Na taj način je došlo do optimizacije procesa i njihovog uticaja na druge organizacione jedinice Zavoda. Izborom novih kadrova koji imaju višegodišnje iskustvo u radu i poznavanju tržišta rada došlo je do inteziviranja procesa pripreme i posredovanja pri zapošljavanju i konkretnije stručne podrške područnim jedinicama. Kontinuirana podrška i kontrola rezultirala je kvantitativnom i kvalitativnom povećanju svih usluga i aktivnosti koje za konačan cilj imaju povećanje zapošljivosti lica sa evidencije nezaposlenih lica. Detaljan prikaz navedenih aktivnosti je prezentovan u nastavku.

2.1. Stručni tretman nezaposlenih lica

U prvoj polovini 2023. godine Zavod za zapošljavanje je pružao usluge *informisanja o mogućnostima i uslovima zapošljavanja* svim nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. Navedena usluga se sprovodila kroz individualno i grupno informisanje, kao i putem sajta, štampanih i elektronskih medija, oglasnih tabli, flajera i sl, putem kojih su ciljne grupe informisane o prijavljenim slobodnim radnim mjestima, mjerama aktivne politike zapošljavanja, sezonskom zapošljavanju kao vrsti radnog odnosa, kao i pravima i obavezama za vrijeme nezaposlenosti.

Zavod za zapošljavanje je u periodu od 1.1 – 30.6.2023. godine pružao usluge *savjetovanja radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja* nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. Usluge savjetovanja su se odnosile na izbor, traženje i prihvatanje zaposlenja, upoznavanje sa metodama i tehnikama aktivnog traženja zaposlenja, podršku u razvoju vještina upravljanja karijerom, kao i vještine potrebne za povećanje zapošljivosti i unapređenja profesionalnog razvoja. Savjetovanje se sprovodilo kao individualno i grupno.

Usluge *individualnog savjetovanja* pružene su svim novoprijavljenim licima, kroz prvo individualno savjetovanje, što je rezultiralo utvrđivanjem *individualnog plana zapošljavanja* za 10.903 lica. Osim prvog individualnog savjetovanja, realizovano je 174.882 *individualnih konsultacija* koje predstavljaju međusobne kontakte nezaposlenog lica i savjetnika za evidenciju i posredovanje, kroz koje su razmjenjivane informacije o aktivnostima koje su utvrđene individualnim planom zapošljavanja.

Stručni tretman nezaposlenih lica

(Tab. 15.)

| Rb | Biro rada | Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja | Broj realizovanih konsultacija | Rb | Biro rada | Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja | Broj realizovanih konsultacija |
|----|--------------|--|--------------------------------|----|-----------|--|--------------------------------|
| 1 | Andrijevića | 93 | 3.562 | 14 | Nikšić | 1.608 | 17.815 |
| 2 | Berane | 799 | 17.497 | 15 | Podgorica | 2.847 | 29.934 |
| 3 | Budva | 192 | 3.150 | 16 | Plav | 183 | 9.021 |
| 4 | Bijelo Polje | 1.057 | 16.343 | 17 | Petnjica | 72 | 4.010 |
| 5 | Bar | 557 | 6.548 | 18 | Pljevlja | 589 | 9.531 |
| 6 | Cetinje | 181 | 4.827 | 19 | Plužine | 44 | 949 |
| 7 | Danilovgrad | 356 | 3.539 | 20 | Rožaje | 525 | 21.163 |
| 8 | Golubovci | 262 | 2.708 | 21 | Šavnik | 24 | 376 |
| 9 | Gusinje | 62 | 2.781 | 22 | Tivat | 197 | 1.243 |
| 10 | Herceg Novi | 218 | 1.836 | 23 | Tuzi | 274 | 3.665 |
| 11 | Kolašin | 149 | 3.438 | 24 | Ulcinj | 230 | 5336 |
| 12 | Kotor | 147 | 937 | 25 | Žabljak | 46 | 635 |
| 13 | Mojkovac | 191 | 4.038 | 26 | UKUPNO | 10.903 | 174.882 |

2.2. Usluge profesionalne orijentacije

Profesionalna orijentacija je definisana kao usluga za tržište rada koja obuhvata skup različitih stručnih postupaka kojima se identifikuju mogućnosti nezaposlenog lica pri izboru zanimanja, promjeni zanimanja i donošenju odluka u vezi sa karijernim razvojem, odnosno usklađivanje individualnih potreba sa zahtjevima tržišta rada.

Stručni postupci profesionalne orijentacije podrazumijevaju informisanje o mogućnostima razvoja karijere, procjenu u cilju planiranja karijere, savjetovanje u cilju planiranja karijere i druge aktivnosti koje se odnose na planiranje i razvoj karijere.

U odnosu na metod rada dijele se na individualne i grupne postupke. Individualni podrazumijevaju u prosjeku 1 do 2 susreta savjetnika za profesionalnu orijentaciju i korisnika, dok se grupni baziraju na radioničarskom tipu rada, gdje korisnici kroz interaktivan rad razmjenjuju iskustva, usvajaju znanja i vještine. Grupni rad uključuje od 7 do 16 učesnika, dok se vremenski okvir pružanja usluga kreće od 45 do 90, odnosno 270 minuta dnevno, zavisno od strukture programa.

Prikaz korisnika usluga profesionalne orijentacije

(Tab.16.)

| Stručni postupci profesionalne orijentacije | Korisnici usluga profesionalne orijentacije | | | | | Ukupno |
|---|---|-------------------|------------|------------|-------------------------------------|--------|
| | Nezaposleni | *Učenici/Studenti | *Roditelji | Poslodavci | Lica koja traže promjenu zaposlenja | |
| Informisanje o mogućnostima razvoja karijere – grupno | 522 | 654 | | 6 | | 1.182 |

| | | | | | | |
|---|-------|-----|----|-----|----|-------|
| Informisanje o mogućnostima razvoja karijere – individualno | 745 | 181 | 34 | 159 | 18 | 1.137 |
| Savjetovanje u cilju planiranja karijere – grupno | 91 | | | | | 91 |
| Savjetovanje u cilju planiranja karijere – individualno | 200 | 96 | 6 | | | 302 |
| Procjena u cilju planiranja karijere | 68 | 54 | | | | 122 |
| UKUPNO | 1.626 | 985 | 40 | 165 | 18 | 2.834 |

Usluge profesionalne orijentacije, u izvještajnom periodu, kroz različite stručne postupke koristilo je 2.834 lica. Najveći broj nezaposlenih lica koristio je usluge grupnog informisanja o mogućnostima razvoja karijere 1.182 lica, a individualnog informisanja u cilju planiranja karijere 1.137.

Na zahtjev obrazovnih ustanova, psihološko-pedagoških službi, roditelja ili na lični zahtjev lica u obrazovanju, savjetnici za profesionalnu orijentaciju pružali su usluge grupnog i individualnog informisanja i savjetovanja učenicima i studentima, sa ciljem njihove što bolje pripreme za tržište rada i pravilnog razvoja karijernog puta. Kroz različite stručne tretmane profesionalne orijentacije prošlo je 985 učenika i 40 roditelja tih učenika. Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su i predstavnici različitih radnih grupa za kreiranje i davanje preporuka za rješavanje problema zapošljavanja i zapošljivosti mladih, kreiranja aktivnosti koje vode ka implementaciji Garancija za mlade, izradi Programa karijernog vođenja i savjetovanja 2023-2025.

U cilju jačanja aktivnosti posredovanja i što bolje pripreme nezaposlenih lica za predstojeću ljetnju turističku sezonu, Zavod je u izvještajnom periodu radio na inteziviranju *informisanja, motivisanja i evidentiranja zainteresovanosti* nezaposlenih lica za zapošljavanje na poslovima sezonskog karaktera. Navedeno se sprovodilo kroz intezivne *individualne konsultacije*, putem kojih su se nezaposlena lica i ostali tražioci posla informisali o mogućnostima sezonskog zapošljavanja i prikupljale informacije o njihovoj zainteresovanosti za zapošljavanje na ovim poslovima. Osim toga, organizovana su i *grupna informisanja i informativno-motivacioni seminari*, kako bi se i na taj način intezivirao proces pripreme i u što kraćem periodu informisao i motivisao veći broj nezaposlenih lica. Za razliku od prethodnih godina, u ovoj godini, akcenat je bio na što većem učešću nezaposlenih lica na sajmovima zapošljavanja. S tim u vezi, savjetnici su usmjeravali nezaposlena lica da posjećuju sajmove zapošljavanja i na taj način ostvare kontakt sa poslodavcima.

U cilju unapređenja kvaliteta usluga, Sektor za pripremu i posredovanje sačinio je i uputio područnim jedinicama stručno uputstvo-smjernice, koje su za cilj imale praćenje tehnologije rada kroz aplikativnu primjenu i ujednačenost rada u svim biroima, u procesima informisanja i motivisanja nezaposlenih lica za aktivnije

traženje posla. Takođe, područnim jedinicama prosljeđen je program jednodnevnog seminara *“Motivisanje nezaposlenih lica za aktivnije traženje posla,* kao i ažurirana prezentacija *“Sezonsko zapošljavanje 2023”*, koja na jednom mjestu objedinjava sve korisne informacije o ovom vidu zapošljavanja.

U izvještajnom periodu, predstavnici Odsjeka za pripremu za zapošljavanje su u okviru svojih redovnih aktivnosti više puta imali radne sastanke u Područnoj jedinici Podgorica. Svrha radnih posjeta je bila pružanje stručne pomoći u unapređivanju tehnologije rada kod usluga informisanja, savjetovanja i prilikom izrade individualnog plana zapošljavanja, kao i kod profilisanja nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja.

Odsjek za pripremu za zapošljavanje je od područnih jedinica zatražio da izvrše uvid u raspoloživost savjetnika obučeni za poslove trenera u svakoj od područnih jedinica. Navedeno je potrebno radi procjene kapaciteta i kreiranja plana aktivnosti za naredni period, a u svrhu pripreme nezaposlenih lica za uključivanje u aktuelne programe aktivne politike zapošljavanja i programe za koje se tek očekuje uključivanje nezaposlenih lica, kao i za potrebe učešća Zavoda u realizaciji projekta – **»Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u pogledu sprovođenja mjera aktivnog tržišta rada, budućeg učešća u Evropskom socijalnom fondu i olakšavanja mobilnosti radne snage«**.

Na inicijativu Sektora za pripremu i posredovanje pri zapošljavanju, u junu mjesecu, u prostorijama Zavoda, održan je sastanak kojem su prisustvovali načelnici, šefovi i stručni savjetnici iz svih područnih jedinica odgovorni za realizaciju aktivnosti posredovanja pri zapošljavanju. Tema sastanka je bila sprovođenje tehnologije rada, kroz proces posredovanja pri zapošljavanju, kao i ostale redovne aktivnosti koje prethode povećanju nivoa zapošljivosti nezaposlenih lica kroz pripremu za zapošljavanje. Na sastanku je razmotreno trenutno stanje u toj oblasti rada područnih jedinica, te se konstatovalo da su intenzivirane aktivnosti pripreme za zapošljavanje u prethodnom periodu dovele do povećanog broja posredovanja pri zapošljavanju. Kako bi povećanje broja posredovanja rezultiralo značajno većem zapošljavanju kao pozitivnom ishodu procesa pripreme i posredovanja pri zapošljavanju, u narednom periodu treba poraditi na podizanju kvaliteta procjene i izbora nezaposlenih lica koja se upućuju na selekcije za određeno slobodno radno mjesto. Ovo iz razloga što su iznijete činjenice da na kvalitet rada utiče i struktura evidencije nezaposlenih lica, veliki broj lica bez potrebnih vještina, znanja, iskustva, značajanog broja primalaca novčane naknade i materijalnog obezbjeđenja porodice, kao i nezainteresovanost nezaposlenih lica za radno angažovanje usljed loših uslova rada koje nude poslodavci. Zaključeno je da se istaknuti problemi u narednom periodu mogu otkloniti poboljšanjem kvaliteta rada sa nezaposlenim licima, sačinjavanjem realnog i redovno ažuriranog plana zapošljavanja sa precizno definisanim poslovima koje nezaposleno lice prihvata, sa navođenjem uslova rada koje nezaposleno lice traži, te njegove mobilnosti, tj. spremnosti da promijeni mjesto boravka tokom rada. Takođe je neophodno kontinuirano praćenje procesa

posredovanja, tj. pozivanja i informisanja nezaposlenih lica koja ispunjavaju kriterijume radnog mjesta.

Jedan od zaključaka odnosi se i na neophodnost organizovanja stručne edukacije zaposlenih u Zavodu, kako onih koji tek stupaju u proces rada, tako i obnavljanje znanja postojećeg kadra, naročito u dijelu savjetodavne službe.

Učešće u radnim grupama i ostale aktivnosti Odsjeka za pripremu za zapošljavanje

Zaposleni u Odsjeku za pripremu za zapošljavanje, kao predstavnici Zavoda, učestvuju u radu radnih grupa koje se formiraju na državnom nivou.

U procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, Zavod je uključen u *Pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje*. Vlada Crne Gore je 24. novembra 2022. godine donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa EU u oblasti pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje („Sl. list CG“, br. 22/23), koja je stupila na snagu krajem februara 2023. godine. Članica Radne grupe ispred Zavoda, zaposlena u Odsjeku za pripremu za zapošljavanje, prisustvovala je konstitutivnoj sjednici Pregovaračke radne grupe koja je održana 27.03.2023. godine. U izvještajnom periodu praćena je realizacija obaveza iz ovog pregovaračkog poglavlja i vršeno izvještavanje o realizaciji. Dostavljene su informacije o realizovanim aktivnostima i statističkim podacima iz nadležnosti Zavoda iz domena rada radne grupe za Poglavlje 19 radi izrade priloga Izvještaju EK za Crnu Goru 2023, za izvještajne periode 6.6.2022 – 31.3.2023. godina i 1.4.2023 – 15.6.2023. godine.

Zaposlene u Odsjeku za pripremu za zapošljavanje, kao predstavnice Zavoda za zapošljavanje, učestvuju u radu Operativnog tima za praćenje realizacije *Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022-2025. godine s Akcionim planom*. Osim praćenja realizacije Strategije, u izvještajnom periodu vršeno je dostavljanje informacija o statusu realizacije aktivnosti iz Akcionog plana iz djelokruga rada Zavoda za zapošljavanje. Kada je u pitanju realizacija Akcionog plana za 2022. godinu, Zavod je imao obavezu izvještavanja o realizaciji aktivnosti u okviru mjere 5.1. Razvoj programa za cjeloživotno obrazovanje kadra u turizmu – Opreativni cilj 5: Unaprijeđeni ljudski resursi, znanja i vještine u turizmu.

U okviru početne faze realizacije regionalnog projekta Savjeta Evrope “*Jačanje saradnje na Zapadnom Balkanu u upravljanju nasilnim ekstremizmom u zatvorima i sprečavanju dalje radikalizacije nakon puštanja na slobodu*” održan je konsultativni sastanak u Podgorici, na kojem je, pored predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja – Sektora za socijalnu zaštitu i Centra za stručno obrazovanje, prisustvovala i predstavnica Zavoda iz Odsjeka za pripremu za zapošljavanje. Projekat se sprovodi u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Kosovu, Srbiji i Albaniji sa ciljem jačanja regionalne saradnje,

profesionalnog umrežavanja, razmjene informacija i povećanja znanja i vještina u zatvorskim sistemima, povećavajući stručnost potrebnu za strateško rješavanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma u zatvorima. Jedna od prioritarnih oblasti projekta odnosi se na poboljšanje postkaznene podrške nasilnim ekstremističkim zatvorenicima i drugim ciljanim zatvorenicima, pružanje pomoći u njihovoj punoj reintegraciji i bezbjedan povratak u svoje zajednice uz uključivanje svih relevantnih aktera u procesu. Na sastanku je zaključeno da je za ova lica potrebno stimulisati inkluzivni program da nakon izlaska iz zatvora stvore uslov za ekonomsku stabilnost kako ne bi došlo do recidiva. Osim navedenog, predstavnica Zavoda iz Odsjeka za pripremu za zapošljavanje je prisustvovala regionalnoj konferenciji u Draču, Albanija, čija je tema bila "Izazovi obezbjeđivanja reintegracije i stabilizacije nasilnih ekstremističkih, marginalizovanih i ranjivih kategorija zatvorenika". Na konferenciji se, pored ostalog, govorilo i o stručnom obrazovanju ovih lica u zatvorima, mogućnostima njihovog neformalnog obrazovanja koje bi im bilo korisno na tržištu rada po izlasku iz zatvora, kao i o mogućnostima ekonomske stabilizacije ovih lica i prilikama za njihovo zapošljavanje.

Predstavnici Odsjeka za pripremu za zapošljavanje prisustvovali su panelu na temu *Učešće mladih u političkom, ekonomskom i društvenom životu*, u organizaciji NVO Prima i Omladinski HUB za Zapadni Balkan i Tursku, na kojem je predstavljen indeks za Crnu Goru učešća mladih za 2021. godinu. Naime, regionalni projekat "Mreža omladinskog huba Zapadnog Balkana i Turske" sprovodi se u Srbiji, Crnoj Gori, Albaniji, Sjevernoj Makedoniji i Turskoj u trajanju od četiri godine i ima za cilj da pronađe način kako da se poveća učešće mladih ljudi u donošenju važnih odluka. Projekat teži da pokrene mlade ljude da se informišu o mogućnostima učešća u javnom životu, da ih podstakne, ali i da motiviše donosiocima odluka da otvore prostor za učešće mladih ljudi. Stalnim mjerenjem nivoa učešća mladih u donošenju odluka i informisanjem javnosti o tome, omladinske organizacije koje su dio projekta, postaće relevantan izvor informacija o položaju mladih u svojim zemljama.

Sprovođenje mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja (saradnja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad)

Saradnja Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad definisana je Zakonom o dječijoj i socijalnoj zaštiti i Pravilnikom o obliku individualnog plana aktivacije i načinu sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja. Sporazum o saradnji između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad pripremljen je tokom 2016/2017. godine uz podršku projekta finansiranog od strane EU „Saradnja između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad”, a potpisan je 30. juna 2017. godine od strane direktora Zavoda i direktora 13 centara za socijalni rad. Cilj Sporazuma je promovisanje međuinstitucionalnog pristupa u radu sa grupama koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, s obzirom na to da se sektori zapošljavanja i socijalne inkluzije bave istim ciljnim grupama i imaju za cilj da

poboljšaju njihov položaj u društvu. Teži se unapređivanju položaja ranjivih grupa nezaposlenih lica u njihovoj aktivaciji kroz ponudu integrisanih usluga iz oba sistema. Aktivacija podrazumijeva pružanje pomoći radno sposobnim korisnicima materijalnog obezbjeđenja, koji se, kroz izradu individualnog plana zapošljavanja i individualnog plana aktivacije, usmjeravaju da prihvate programe podrške i na taj način povećaju zapošljivost i poboljšaju pristup tržištu rada.

Zavod za zapošljavanje u kontinuitetu vrši uključivanje korisnika materijalnog obezbjeđenje porodice u mjere aktivne politike zapošljavanja i mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u skladu sa individualnim planom zapošljavanja. Usljed tehničkih smetnji u elektronskoj komunikaciji između Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad, koje su posledica hakerskih napada, nije moguće dati podatke o broju uključenih lica u navedene aktivnosti u izvještajnom periodu.

U januaru 2023. godine počela je implementacija projekta *“Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu”*, koji se finansira iz IPA II fondova. Opšti cilj projekta je jačanje kapaciteta korisničkih institucija za sprovođenje sektorskog pristupa i preuzimanje obaveza koje proizilaze iz procesa pridruživanja EU u sektorima zapošljavanja i socijalne politike (u skladu sa Poglavljem 2, Poglavljem 19 i Poglavljem 22). Pored ostalih rezultata, očekuje se i sprovođenje monitoringa Sporazuma o saradnji Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad, unaprijeđenje kapaciteta relevantnih službenika korisničkih institucija (Ministarstva rada i socijalnog staranja, Zavoda za zapošljavanje sa područnim jedinicama, centara za socijalni rad....). Navedeno podrazumijeva da su, pored ostalih, ciljne grupe zaposleni u Zavodu za zapošljavanje i područnim jedinicama i centrima za socijalni rad. U okviru projektne aktivnosti 1.2 *Kreiranje politika za aktiviranje korisnika socijalne zaštite, poboljšanje njihove motivacije i podsticaja za rad, te podaktivnosti 1.1.1 Analiza postojećih praksi u implementaciji Sporazuma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i centara za socijalni rad* održani su zajednički sastanci predstavnika centara za socijalni rad i područnih jedinica Zavoda, i to u Nikšiću, Rožajama, Beranama, Bijelom Polju, Podgorici i Baru. Predstavnica Zavoda za zapošljavanje iz Odsjeka za pripremu za zapošljavanje prisustvovala je sastanku održanom u Podgorici. Naime, uslijed ovih novih zakonskih okolnosti, kao i promjena u društvenom i ekonomskom okruženju i okruženju zapošljavanja u Crnoj Gori, potrebna je ocjena postojećih praksi u implementaciji Sporazuma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad. Koordinator projektne aktivnosti su održali pomenute sastanke s predstavnicima obje institucije sa svrhom identifikovanja postojećih (dobrih) praksi u implementaciji Sporazuma - šta je bilo dobro i koje su manjkavosti u njegovoj praktičnoj primjeni. Na osnovu nalaza, uradiće se analiza kao osnova za redefinisane funkcije i odgovornosti Zavoda za zapošljavanje i centara za socijalni rad, a u cilju unapređenja saradnje, pružanja usluga i obezbjeđivanja nesmetanog protoka informacija između svih relevantnih aktera.

2.3. Posredovanje pri zapošljavanju i rad sa poslodavcima

Zavod za zapošljavanje, u cilju povezivanja poslodavaca i lica koja traže zaposlenje, kontinuirano pruža sljedeće usluge:

- Posredovanje pri zapošljavanju (oglašavanje slobodnih radnih mjesta, neposredno povezivanje poslodavaca i nezaposlenih lica, odnosno ostalih tražioca zaposlenja, prethodna selekcija nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, profesionalna selekcija nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, posredovanje prilikom zapošljavanja u inostranstvu);
- Posjete poslodavcima – anketiranje poslodavaca;
- Pravna i tehnička pomoć prilikom zasnivanja radnog odnosa, a po potrebi i ustupanje prostora poslodavcima za obavljanje intervjuova sa nezaposlenima;
- Tematski sastanci, prezentacije, okrugli stolovi, sajmovi zapošljavanja i aktivnosti informisanja o promjenama i novim zakonskim rješenjima, procedurama iz oblasti rada i zapošljavanja.

Posredovanje pri zapošljavanju

Prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, poslodavac je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu. Zavod je dužan da slobodno radno mjesto oglasi po zahtjevu poslodavca i u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom, na oglasnoj tabli, internet stranici Zavoda i u medijima. U prvom polugodištu 2023. godine poslodavci su Zavodu za zapošljavanje prijavili 17.372 slobodna radna mjesta kroz 9.792 prijave o slobodnim radnim mjestima, što je za 9,07% više u odnosu na prvo polugodište 2022. godine.

Prema navedenom Zakonu, Zavod neposredno povezuje poslodavca koji je prijavio slobodno radno mjesto i nezaposlena lica odnosno ostale tražioce zaposlenja, koja ispunjavaju uslove za to radno mjesto:

- upućivanjem kod poslodavca;
- organizovanjem grupnog ili individualnog informisanja kod poslodavca, odnosno u prostorijama Zavoda;
- kroz druge oblike povezivanja nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja i poslodavca.

Zavod poziva nezaposlena lica, odnosno ostale tražioce zaposlenja, koji ispunjavaju uslove tog slobodnog radnog mjesta, obavještava ih o uslovima i mogućnostima zapošljavanja, organizuje grupno informisanje, odnosno individualno savjetovanje i vrši prethodnu selekciju lica, odnosno izbor lica koja upućuje poslodavcu radi zapošljavanja. U prvom polugodištu tekuće godine, Zavod za zapošljavanje je, po tom osnovu, posredovao 25.644 puta, za ukupno 16.652 lica sa evidencije nezaposlenih. Upoređujući sa istim periodom prethodne godine došlo je do značajnog povećanja aktivnosti posredovanja za čak 613,72% (u prvom polugodištu 2022. godini je posredovano 3.593 put za 2.789 lica).

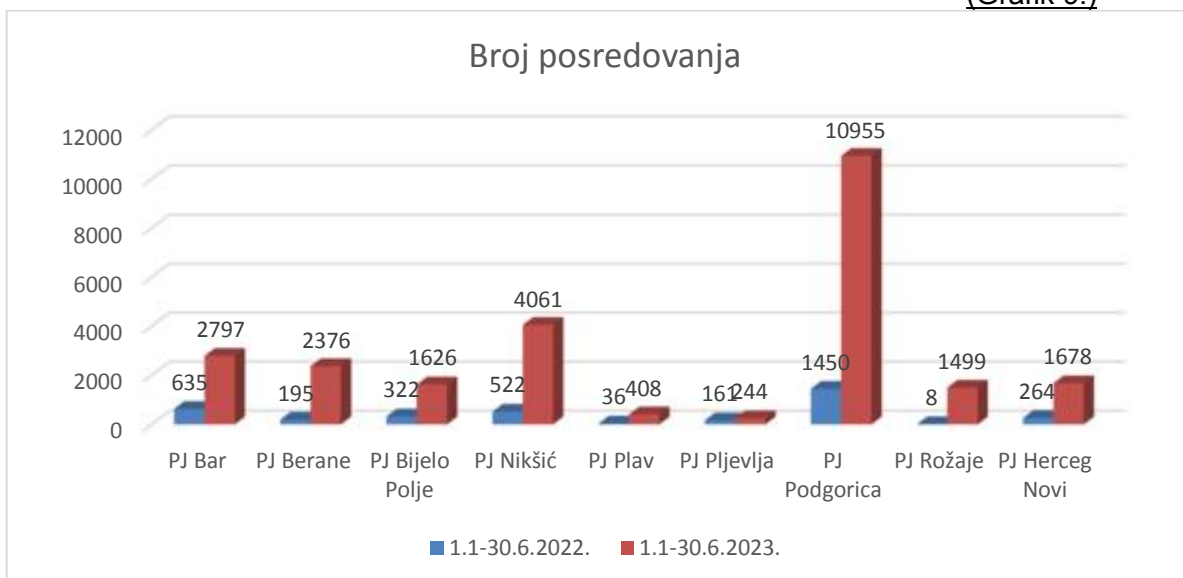
Pregled broja posredovanja po područnim jedinicama i biroima rada
- za prvih 6 mjeseci 2022. i 2023. godine -

(Tab.17.)

| Rb | Područna jedinica/ Biro rada | 1.1-30.6.2022. | | 1.1-30.6.2023. | | Odnosi 4:2 | | Odnosi 5:3 | |
|----|---------------------------------|----------------------|--------------|----------------------|--------------|-------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| | | Broj posredovanja | Broj lica | Broj posredovanja | Broj lica | Broj posredovanja | | Broj lica | |
| | | | | | | Nom. razlika | Index | Nom. razlika | Index |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | Bar | 498 | 355 | 1488 | 785 | 990 | 298.80 | 430 | 221.13 |
| 2 | Budva | 32 | 29 | 517 | 398 | 485 | 1615.63 | 369 | 1372.41 |
| 3 | Ulcinj | 105 | 64 | 792 | 553 | 687 | 754.29 | 489 | 864.06 |
| 4 | PJ Bar | 635 | 448 | 2797 | 1736 | 2162 | 440.47 | 1288 | 387.50 |
| 5 | Berane | 188 | 163 | 1820 | 1154 | 1632 | 968.09 | 991 | 707.98 |
| 6 | Andrijeвица | 7 | 6 | 556 | 263 | 549 | 7942.86 | 257 | 4383.33 |
| 7 | PJ Berane | 195 | 169 | 2376 | 1417 | 2181 | 1218.46 | 1248 | 838.46 |
| 8 | Bijelo Polje | 263 | 208 | 1316 | 909 | 1053 | 500.38 | 701 | 437.02 |
| 9 | Mojkovac | 33 | 27 | 153 | 107 | 120 | 463.64 | 80 | 396.30 |
| 10 | Kolašin | 26 | 25 | 157 | 133 | 131 | 603.85 | 108 | 532.00 |
| 11 | PJ Bijelo Polje | 322 | 260 | 1626 | 1149 | 1304 | 504.97 | 889 | 441.92 |
| 12 | Nikšić | 511 | 382 | 3919 | 2448 | 3408 | 766.93 | 2066 | 640.84 |
| 13 | Šavnik | 11 | 3 | 46 | 35 | 35 | 418.18 | 32 | 1166.67 |
| 14 | Plužine | 0 | 0 | 96 | 85 | 96 | - | 85 | - |
| 15 | PJ Nikšić | 522 | 385 | 4061 | 2568 | 3539 | 777.97 | 2183 | 667.01 |
| 16 | Plav | 20 | 20 | 328 | 303 | 308 | 1640.00 | 283 | 1515.00 |
| 17 | Gusinje | 16 | 16 | 80 | 72 | 64 | 500.00 | 56 | 450.00 |
| 18 | PJ Plav | 36 | 36 | 408 | 375 | 372 | 1133.33 | 339 | 1041.67 |
| 19 | Pljevlja | 161 | 90 | 200 | 160 | 39 | 124.22 | 70 | 177.78 |
| 20 | Žabljak | 0 | 0 | 44 | 37 | 44 | - | 37 | - |
| 21 | PJ Pljevlja | 161 | 90 | 244 | 197 | 83 | 151.55 | 107 | 218.89 |
| 22 | Podgorica | 763 | 666 | 7489 | 4731 | 6726 | 981.52 | 4065 | 710.36 |
| 23 | Zeta | 149 | 83 | 427 | 346 | 278 | 286.58 | 263 | 416.87 |
| 24 | Tuzi | 29 | 24 | 257 | 216 | 228 | 886.21 | 192 | 900.00 |
| 25 | Cetinje | 64 | 50 | 617 | 453 | 553 | 964.06 | 403 | 906.00 |
| 26 | Danilovgrad | 445 | 369 | 2165 | 1152 | 1720 | 486.52 | 783 | 312.20 |
| 27 | PJ Podgorica | 1450 | 1192 | 10955 | 6898 | 9505 | 755.52 | 5706 | 578.69 |
| 28 | Rožaje | 8 | 6 | 1395 | 1250 | 1387 | 17437.50 | 1244 | 20833.33 |
| 29 | Petnjica | 0 | 0 | 104 | 96 | 104 | - | 96 | - |
| 30 | PJ Rožaje | 8 | 6 | 1499 | 1346 | 1491 | 18737.50 | 1340 | 22433.33 |
| 31 | Herceg Novi | 73 | 60 | 548 | 416 | 475 | 750.68 | 356 | 693.33 |
| 32 | Tivat | 131 | 101 | 422 | 284 | 291 | 322.14 | 183 | 281.19 |
| 33 | Kotor | 60 | 42 | 708 | 266 | 648 | 1180.00 | 224 | 633.33 |
| 34 | PJ Herceg Novi | 264 | 203 | 1678 | 966 | 1414 | 635.61 | 763 | 475.86 |
| 35 | CRNA GORA | 3593 | 2789 | 25644 | 16652 | 22051 | 713.72 | 13863 | 597.06 |

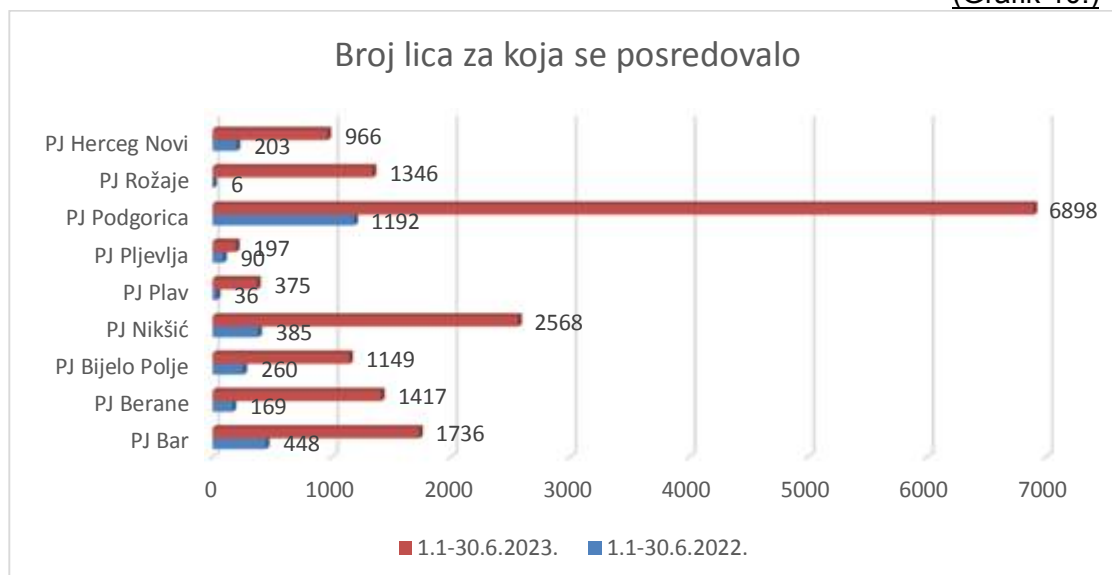
Grafički prikaz broja posredovanja
 - za prvih 6 mjeseci 2022. i 2023. godine -

(Grafik 9.)



Grafički prikaz broja lica za koja se posredovalo
 - za prvih 6 mjeseci 2022. i 2023. godine -

(Grafik 10.)



Posredovanje koje rade savjetnici za evidenciju i posredovanje se odnosi na upućivanje nezaposlenih lica za javljanje/apliciranje na radna mjesta koja su oglasili poslodavci poredstvom Zavoda. U prvom polugodištu tekuće godine, Zavod za zapošljavanje je, po tom osnovu, posredovao za 11.331 lice sa evidencije nezaposlenih, što je značajan porast u odnosu na prvo polugodište 2022. godine kada je posredovano za 1.486 nezaposlenih lica.

Na osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, u biroima rada su se organizovale i aktivnosti prethodne selekcije i profesionalne selekcije nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, koji mogu zadovoljiti iskazane potrebe poslodavaca. Navedeni postupak sa izabranim kandidatima su radili savjetnici za rad sa poslodavcima. U izvještajnom periodu, Zavodu za zapošljavanje se obratilo 234 poslodavaca sa 591 prijavom za posredovanje putem kojih je iskazana potreba za 1.649 izvršilaca što je na približno istom nivou u odnosu na prošlu godinu (u istom periodu 2022. godine je traženo 1.704 izvršioaca). Kroz proces ovaj vid posredovanja (intervjui, predselekcije, selekcije...) prošlo je 5.258 nezaposlena lica, što je u odnosu na 2022. godinu više za 41,5% (u prošloj godini, za isti period, je posredovano za 3.092 lica).

(Tab. 18.)

| PODRUČNA JEDINICA | Broj lica |
|-------------------|--------------|
| PJ BAR | 1.983 |
| PJ BERANE | 298 |
| PJ BIJELO POLJE | 86 |
| PJ HERCEG NOVI | 209 |
| PJ PODGORICA | 2.154 |
| PJ NIKŠIĆ | 209 |
| UKUPNO | 5.258 |

Sezonsko zapošljavanje

Sezonsko zapošljavanje je vid zapošljavanja koji utiče na ublažavanje problema nezaposlenosti jer se u toku turističke sezone na ovim poslovima godišnje angažuje značajan broj sezonskih radnika. U prvom polugodištu 2023. godine zaposleno je 1.884 sezonskih radnika.

U cilju promocije sezonskog zapošljavanja, Zavod sa respektabilnim partnerima (poslodavcima, udruženjima, lokalnim upravama...), organizuje i realizuje sajmove zapošljavanja. To je prilika da se, u direktnom kontaktu, povežu ponuda i tražnja za radnom snagom, što svakako utiče na konačan ishod – zapošljavanje nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja. Zavod je, u izvještajnom periodu, u saradnji sa Studentskim parlamentom realizovao sajmove sezonskog zapošljavanja u Podgorici i u Kotoru na kojima je učestvovalo 75 respektabilnih poslodavaca većinom iz oblasti turizma i ugostiteljstva. Takođe, Zavod je aktivno učestvovao i na brojnim sajmovima u organizaciji renomiranih poslodavaca u velikom broju opština u Crnoj Gori (Bar, Bijelo Polje, Berane...).

Posjete poslodavcima – anketiranje poslodavaca

Zadatak Zavoda je da kontinuirano njeguje dobre odnose sa poslodavcima jer bez njih, kao ključnih aktera na tržištu rada, nema zapošljavanja. U ovom segmentu je prepoznata važnost proaktivnog djelovanja i rada, kao sistema savremenog ophođenja prema korisnicima usluga. Veoma važna aktivnost Zavoda u dijelu saradnje sa poslodavcima je i obilazak istih. Akcenat je stavljen na obilazak poslodavaca sa ciljem da se identifikuju njihove kadrovske potrebe – anketiranje, ponudi usluga posredovanja i predstave programi koje Zavod realizuje.

Istraživanje Anketa poslodavaca ima za cilj da kroz monitoring kretanja na tržištu rada, utvrdi potrebe za određenim profesijama, kompetencijama, strukturu sezonskog zapošljavanja, te ocjenu poslodavca o programima koji se realizuju od strane Zavoda . Mobilni timovi Zavoda su u prvom polugodištu 2023. godine, kroz neposredni kontakt i prethodno pripremljen upitnik, prikupili njihove kadrovske potrebe. Anketirano je 306 poslodavaca iz svih opština na nivou Crne Gore, vodeći računa o strukturi preduzeća po djelatnostima, veličini preduzeća (mikro, mala, srednja, velika) i teritorijalnoj zastupljenosti. Dobijeni podaci će koristiti Zavodu za kreiranje politika i mjera u cilju smanjenja nezaposlenosti i odgovora poslodavcima u dijelu obezbjeđivanja nedostajućeg kadra.

Saradnja Zavoda zapošljavanje sa socijalnim partnerima

Javni poziv projekta „Aktiviraj se – zaposli se“

Unija poslodavaca Crne Gore (UPCG), uz podršku Međunarodne organizacije rada (ILO) i u partnerstvu sa Zavodom za zapošljavanje, realizovala je projekat **AKTIVIRAJ SE – ZAPOS LI SE.**

Cilj projekta je unapređenje uslova života nezaposlenih žena u primorskim opštinama, kroz olakšan pristup tržištu rada i mogućnost ostvarivanja zaposlenja.

Projekat podrazumijeva zaposlenje i sprovođenje obuke na radnom mjestu za žene od 25 do 49 godina starosti, sa djecom predškolskog uzrasta, prijavljenim na evidenciju nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje od 15. marta 2020. godine, kao lica koja su izgubila posao ili su se nakon ovog datuma prijavila na evidenciju nezaposlenih lica.

Pravo učešća u projektu imaju poslodavci iz privatnog sektora koji svoju djelatnost obavljaju u primorskim opštinama (Bar, Budva, Ulcinj, Kotor, Tivat, Herceg Novi) i koji su spremni da sa učesnicama obuke zaključe ugovore o radu, u najkraćem trajanju od 6 mjeseci.

Učešće UPCG u finansiranju troškova zaposlenja i obuke na mjesečnom nivou iznose do 397,65€ po učesnici, što je ekvivalent od 70% ukupnih troškova rada na nivou minimalne zarade.

Kreirana je promotivna kampanja koja je podrazumijevala kreiranje vizuelnog materijala za društvene mreže, kao i kampanju putem televizijskih i radijskih nastupa.

Pored navedenog, u cilju što detaljnijeg predstavljanja projekta zainteresovanim poslodavcima, UPCG je odlučila da direktno komunicira sa njima, pa su organizovane 3 info sesije. Iste su održane u opštinama Bar, Budva i Ulcinj, u kojima živi najveći broj učesnica. Sve navedeno je dalo rezultate, preko 30 poslodavaca, mahom onih koji posluju u sektoru turizma, su se prijavili za učešće u projektu.

Od 27 učesnica jedna je zasnovala radni odnos. Ostale učesnice su navele niz razloga, od toga da već rade u sivoj zoni, da izdaju privatno apartmane, da ne žele da rade za minimalnu zaradu, te da ne mogu zbog brige o djeci itd, zbog kojih trenutno ne mogu da prihvate učešće u projektu.

Predstavnici UPCG i ZZZCG aktivno su uključeni u rad RG za sprovođenje programa „Garancija za mlade“

Garancija za mlade je aktivaciona šema namijenjena povećanju zapošljivosti mladih koja se od 2013. godine realizuje u državama članicama Evropske unije. Radi se o programu čija je implementacija obavezna u svim državama članicama EU, a ima za cilj da mladim ljudima (15-29 godina) omogući efikasnu tranziciju iz obrazovanja u svijet rada putem kvalitetne ponude za zaposlenje, kontinuirano obrazovanje, pripravništvo ili stručno osposobljavanje. Zavod će biti zadužen za veliki obim aktivnosti.

Tim povodom, na dvodnevnoj TAIEX radionici koja je 5. i 6. jula održana u Lisabonu, učestvovali su predstavnici UPCG, Zavoda, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva prosvjete, Unije slobodnih sindikata Crne Gore i NVO Forum MNE. Radionica bila je posvećena realizaciji programa Garancija za mlade u zemljama Zapadnog Balkana i njegovoj primjeni u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji, Albaniji, Kosovu i Crnoj Gori. Akcenat je stavljen na angažovanje privatnog sektora u osmišljavanju i realizaciji treninga i pripravništva za mlade, kao i na ulogu socijalnih partnera i lokalnih/regionalnih vlasti.

Predstavnica UPCG prisustvovala je konferenciji koju je organizovao Zavod povodom početka realizacije projekta *“Jačanje kapaciteta ZZZCG u pogledu sprovođenja aktivnih mjera zapošljavanja, budućeg učešća u Evropskom socijalnom fondu i olakšavanja mobilnosti radne snage”*. Nakon konferencije, UPCG je od strane rezidentnog savjetnika za Twinning projekat, dobila poziv za organizovanjem sastanka kako bi socijalne partnere bliže upoznali na navedenim projektom. Tom prilikom, generalna sekretarka UPCG ugostila je predstavnike Ministarstva za rad, socijalna pitanja i porodicu Slovačke Republike i rezidentne savjetnice za Twinning projekat u Crnoj Gori. Sastanku su prisustvovali i

predstavnici dvije sindikalne organizacije – Unije slobodnih sindikata Crne Gore i Saveza sindikata Crne Gore. Socijalni partneri su se detaljnije upoznali sa projektom čiji je cilj unapređenje kvaliteta, kapaciteta, efikasnosti i efektivnosti usluga Zavoda, u skladu sa standardima EU i najboljom međunarodnom praksom. Takođe, učesnici su razmijenili informacije o dosadašnjoj saradnji socijalnih partnera i Zavoda, njihovim zajedničkim aktivnostima, kao i problemu velike nezaposlenosti prisutne u našoj zemlji. Imajući u vidu da značajan procenat nezaposlenih čine mlade osobe, razgovaralo se i o projektu "Garancija za mlade" čija implementacija tek slijedi, a koji je u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja i ima za cilj da upravo mladima obezbijedi kvalitetnu ponudu za zapošljavanje, nastavak obrazovanja, praksu ili obuku.

Učesnici sastanka iskazali su otvorenost za saradnju i podršku planiranim aktivnostima, uz zaključak da uloga socijalnih partnera u ovim procesima mora biti dodatno osnažena, kako bi se uvažili interesi i zaposlenih i poslodavaca.

Navedeni EU Twinning projekat realizuje se uz pomoć Evropske unije, gdje su Republika Slovačka, Republika Estonija i Savezna Republika Njemačka odabrane kao države članice EU zadužene za realizaciju projekta u vrijednosti od 823.529,41 Eur, čiji će period implementacije trajati 18 mjeseci. Korisnik projekta je Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Konferencije na kojima su učestvovali predstavnici UPCG i ZZZCG

NVO Sociološki centar Crne Gore (SOCEN) i NVU Interakcija organizovali su nacionalnu konferenciju "*Aktivni mladi za EU vrijednosti*", na kojoj su predstavljeni predlozi javnih praktičnih politika za učenike i studente. Na konferenciji su predstavljena tri policy sažetka koji će pomoći mladima da nauče kako oni kroz predloge javnih praktičnih politika mogu na sažet način prikazati probleme sa kojima se susrijeću, kao i da definišu preporuke donosiocima odluka na koji način te oblasti treba unaprijediti. Nacionalna konferencija je organizovana u okviru projekta "*Aktivni mladi za EU vrijednosti*", koji je podržan u okviru projekta „OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika-M'BASE”, koji CGO sprovodi uz finansijsku podršku Evropske unije i kofinansiranje Ministarstva javne uprave.

Sociološki centar Crne Gore – SOCEN organizovao je završnu konferenciju na projektu "*Saradnjom i vještinama za 21. vijek do zapošljavanja mladih u Glavnom gradu Podgorica*". Na konferenciji su predstavljeni rezultati projekta i prezentovano je istraživanje o ključnim problemima i preporukama za unapređenje stanja u oblasti zapošljavanja mladih, koje mapira ključne probleme mladih na tržištu rada i nudi preporuke donosiocima odluka i zainteresovanim stranama kako ovaj problem umanjiti u narednom periodu.

Kako bi se stekli vrijedni uvidi u probleme zapošljavanja sa kojima se mladi u Crnoj Gori susreću, obavljeno je deset intervjua sa pojedincima koji su direktno pogođeni ovim pitanjem, kao i donosiocima odluka i predstavnicima lokalne samouprave koji su direktno uključeni u rad sa mladima.

Projekat je realizovan u sklopu RELOAD programa koji finansira Evropska unija, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj u partnerstvu s lokalnim samoupravama, među kojima su Glavni grad, Prijestonica Cetinje i opštine Zeta i Danilovgrad čineći klaster "Središnji region".

U cilju njegovanja dobre i kontinuirane saradnje sa udruženjima poslodavaca, predstavnici Zavoda za zapošljavanje su učestvovali na sastancima odbora Privredne komore na kojima su informisali članove istih, poslodavce, o kretanjima na tržištu rada i predstavili im programe i mjere koje realizuje u cilju smanjenja nezaposlenosti u Crnoj Gori. Takođe, u okviru projekta „Povećanje prilika za zapošljavanje sezonskih radnika u Jugoistočnoj Evropi“, koji je finansiran od strane GIZ-a (Njemačko društvo za međunarodnu saradnju), a u koordinaciji Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma i Privredne komore, Zavod je prepoznat i djeluje kao reprezentativni partner. U cilju poboljšanja dosadašnje prakse u vezi sa sezonskim zapošljavanjem u turizmu, kroz projekat se namjeravaju primijeniti najbolja iskustva stečena kroz sprovođenje sličnih projekata u regionu, prije svih unapređenje postojećih procedura i razvoj softvera za elektronsku registraciju sezonskih radnika.

2.4. Posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu – EURES

Evropska komisija je odobrila finansiranje TWINNING projekta MN 29 IPA SO 01 22 „Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za sprovođenje aktivnih mjera za zapošljavanje, buduće učešće u Evropskom socijalnom fondu (ESF) i podršku u mobilnosti radne snage“, u iznosu od 823.529,41 €. Na konkursu Evropske komisije, na osnovu projektnog prijedloga, Republika Slovačka, Republika Estonija i Federativna republika Njemačka odabrane su kao države članice Evropske unije zadužene za realizaciju projekta čija će implementacija trajati 18 mjeseci. Realizacija projekta je otpočela u aprilu 2023. godine. Projekat je namijenjen jačanju administrativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u oblasti unapjeđenja aktivne politike zapošljavanja, učešću u Evropskom socijalnom fondu i primjenu standarda vezanih za mobilnost radne snage. Glavni cilj projekta je Unaprijeđenje kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti usluga Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u skladu sa standardima Evropske unije i najboljom međunarodnom praksom“. Specifični cilj projekta je „Pojačati operative i administrativne kapacitete Zavoda za zapošljavanje i nadležnog Ministarstva za politiku zapošljavanja da se bavi aktivnim politikama tržišta rada, ESF-a i EURES-a kako bi ispunili svoje obaveze zahtijevane u okviru Zajedničke pregovaračke pozicije Poglavlja 19 (ALMM; ESF), i Poglavlja 2 (EURES). Ciljevi su definisani u potpunosti u skladu sa stvarnim potrebama za poboljšanjem, ne samo kvaliteta već i efikasnosti i efektivnosti usluga Zavoda u skladu sa standardima EU.

Zavod za zapošljavanje je uključen u više pregovaračkih poglavlja u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Pored Poglavlja 19, pregovaračko Poglavlje

2 – Sloboda kretanja radnika – se najviše tiče rada Zavoda i direktno utiče na njegovo funkcionisanje. Ovo poglavlje je zvanično otvoreno 11. decembra 2017. godine na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je strateški dokument koji obuhvata 33 pregovaračka poglavlja i osmišljen je u vidu tabelarnog prikaza. Struktura dokumenta obuhvata nekoliko segmenata za svako pregovaračko poglavlje i to: uvod u poglavlje, strateški okvir (strategije, programi i akcioni planovi) i zakonodavni okvir (zakoni i podzakonski akti) u dijelu planova na polju usklađivanja s pravnom tekovinom EU. Kako se pravna tekovina EU konstantno mijenja i razvija, a imajući u vidu dinamiku pregovaračkog procesa, PPCG se na godišnjem nivou prilagođava promjenama u okviru procesa razvoja prava EU. Formirana je Pregovaračka radna grupa za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika. Realizacija obaveza iz PPCG-a i izvještavanje o realizaciji je nastavljeno i tokom prvih šest mjeseci 2023. godine, kao i planiranje aktivnosti u narednom periodu. Takođe, dostavljene su i informacije za izrade II priloga Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2023.

Predstavnici Odsjeka su imali priliku da u martu prate **webinar vezan za pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika. Webinar je** organizovao GIZ – Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju). Tema radionice je bila **EURES mreža i pravna tekovina EU: EURES Legal Framework – EU Regulation 2016/589, European Labour Authority EU Regulation 2019/1149, EURES and Public Employment Services, Interoperability conditions and ESCO – European Skills, Competences, Occupations and Qualifications.**

U sklopu aktivnosti na realizaciji posredovanja pri zapošljavanju u inostranstvu, raspisan je i oglas za rad u Hrvatskoj za radno mjesto 'poštar za ekspres dostavu' u Hrvatskoj pošti D.D. Zapošljavanje po objavljenom oglasu nije realizovano, jer kandidati nisu ispunjavali uslove.

Predstavnica Zavoda je učestvovala u izradi Akcionog plana za 2023–2024. godinu za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021–2024. godina. Strategija obuhvata podsticajne mjere za osnaživanje žena preduzetnica usmjerenih ka prevazilaženju ključnih izazova u ovoj oblasti, a koji se odnose na strukturne, ekonomske i infrastrukturne prepreke koje se odnose na pokretanje i unapređenje biznisa u vlasništvu žena. Praćenje realizaciju mjera i aktivnosti u okviru ovog dokumenta prati se kroz realizaciju Akcionog plana čijom izradom koordinira Ministarstvo ekonomskog razvoja.

U sklopu aktivnosti vezanih za rodnu ravnopravnost, predstavnica Zavoda je učestvovala na Konferenciji o rodnoj ravnopravnosti i uključivanju žena sa invaliditetom u evropske integracije u organizaciji „Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore“.

Takođe, Zavod je učestvovao u radu Koordinacionog odbora za žensko preduzetništvo Privredne komore Crne Gore.

Predstavnici Zavoda učestvuju i u aktivnostima na izradi nacrtu Programa dostojanstvenog rada u Crnoj Gori za period od 2023. do 2027. godine.

Tokom prve polovine 2023. godine nastavljene su aktivnosti na realizaciji izrade Mape puta i Plana implementacije Garancije za mlade. Garancija za mlade je aktivaciona šema koja se u EU implementira od 2013. godine, a u Sjevernoj Makedoniji od 2017. godine. Navedenu šemu trebaju da implementiraju i druge zemlje Zapadnog Balkana. Zemlje EU koriste Garancije za mlade kako bi podržale neometan prelazak mladih iz svijeta obrazovanja ili iz nezaposlenosti u svijet rada. Glavni princip je da osoba do 30 godina starosti, u roku od nekoliko mjeseci od prestanka obrazovanja, osposobljavanja ili u slučaju nezaposlenosti, dobije kvalitetnu ponudu za posao, mogućnost daljeg školovanja, pripravništva ili stažiranja. U cilju realizacije početka Garancije za mlade u Crnoj Gori održano je nekoliko sastanaka međuresorske radne grupe i TAIEX Radionica u Briselu u martu 2023. godine, u organizaciji Evropske komisije. Radionica je bila fokusirana na izradu i sprovođenje prilagođenih šema pripravništva i treninga za mlade u okviru GM u EU i zemljama Zapadnog Balkana (ZB).

Zavod je i u periodu od januara do kraja juna 2023. nastavio sa aktivnostima vezanim za informisanje građana Crne Gore o procedurama i postupcima tokom traženja posla u inostranstvu i viznom režimu. Aktivnosti se sprovode radi informisanja naših građana i njihove zaštite prilikom odlaska na rad u inostranstvo.

2.5. Sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja

Saglasno potrebama tržišta rada utvrđenim Programom rada za 2023. godinu, Zavod je donio programe aktivne politike zapošljavanja koji su konceptualno, primjereni planiranom obimu i strukturi lica kojima su namijenjeni.

Programom rada za tekuću godinu planirana je realizacija programa aktivne politike zapošljavanja za 1.804 nezaposlenih lica, prioritarno mladih, žena, dugoročno nezaposlenih lica i pripadnika RE populacije.

Navedeno je usaglašeno sa raspoloživim sredstvima za finansiranje realizacije programa.

Shodno raspoloživim sredstvima Zavod je, u izvještajnom periodu donio programe za realizaciju sljedećih mjera aktivne politike zapošljavanja:

- Obrazovanje i osposobljavanje odraslih;
- Podsticaji za zapošljavanje i samozapošljavanje;
- Direktno otvaranje radnih mjesta.

2.5.1. Mjera 1 – Obrazovanje i osposobljavanje odraslih

S ciljem da se nezaposlenim licima obezbijedi brža tranzicija iz sistema obrazovanja u svijet rada, a imajući u vidu nedovoljnu usklađenost ponude obrazovnih institucija sa potrebama tržišta, Zavod je, u izvještajnom periodu, donio programe u osnovi usmjerene na razvoj kvalifikovanih ljudskih resursa:

- Program “Obrazovanje i osposobljavanje”;
- Program “Osposobljavanje za rad kod poslodavca i
- Program “Osposobljavanje za samostalan rad”.

Obrazovanje i osposobljavanje

Programi obrazovanja i osposobljavanja za sticanje stručnih kvalifikacija, sa čijim sprovođenjem se, za 25 polaznika programa, započelo u posljednjem kvartalu 2022. godine, sa uspjehom su završeni u prvom kvartalu tekuće godine.

Ishodi realizovanih programa obrazovanja i osposobljavanja u 2022. godini, uključujući i ishode programa realizovanih u tekućoj godini za 25 polaznika, potvrđuju ostvarenost planiranih rezultata uspješnosti polaznika programa. Programe je sa uspjehom završilo 98,7% polaznika.

U cilju sprovođenja planiranih programskih aktivnosti za 2023. godinu, Zavod je raspisao javni poziv za nabavku usluga obrazovanja odraslih, u iznosu od 300.000€, za 703 nezaposlena lica koja će kroz ovaj program podići nivo svoje poapšljivosti na otvorenom tržištu rada.

Ova programska aktivnost realizuje se u saradnji sa organizatorima obrazovanja kroz programe sticanja stručnih kvalifikacija i programe sticanja ključnih vještina, potrebnih za obavljanje poslova određenog zanimanja.

Očekivani ishod javnog poziva je nabavka usluga sprovođenja 16 programa sticanja stručnih kvalifikacija za 351 polaznika i sedam programa sticanja ključnih vještina za 352 polaznika.

Osposobljavanje za rad kod poslodavca

U izvještajnom periodu, uspješno su završeni programi osposobljavanja za rad kod poslodavca započeti u posljednjem kvartalu prošle godine, za 20 učesnika programa.

Poslodavci su sproveli programske aktivnosti i uz podršku mentora osposobili učesnike programa za obavljanje poslova određenih radnih mjesta. Navedenim se i uspješnost učesnika ovih programa započeti u 2022. godini povećala na 98,40%.

Shodno programskim zadacima za tekuću godinu, Zavod je izabrao 77 poslodavaca za realizaciju programa osposobljavanja 300 nezaposlenih lica za obavljanje poslova određenog radnog mjesta, od kojih će radni odnos, u trajanju od šest do 12 i više mjeseci zasnovati:

- 60 nezaposlenih lica kod 13 poslodavaca iz javnog sektora;
- 205 nezaposlenih lica kod 57 poslodavaca iz privatnog sektora – preduzetnika, mikro i malih pravnih lica i
- 35 nezaposlenih lica kod 7 poslodavaca iz privatnog sektora – srednjih i velikih pravnih lica.

Za finansiranje realizacije programa, Zavod je opredijelio sredstva u iznosu od 1.022.526€.

Navedeno u potpunosti odgovara planiranom obuhvatu nezaposlenih lica i iznosu raspoloživih sredstava za finansiranje programa.

U trenutku sačinjavanja izvještaja, Zavod je sa 75 izabranih izvođača zaključio ugovore kojima su regulisana međusobna prava, obaveze i odgovornosti u vezi realizacije odnosno programa.

Imajući u vidu da će se osposobljavanje učesnika, uz podršku mentora, za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta realizovati u prvih šest mjeseci izvršenja ugovora, proizilazi da će se do kraja tekuće godine program i sprovesti uz prethodno navedenu finansijsku podršku Zavoda.

Osposobljavanje za samostalan rad

Zavod je, u tekućoj godini, izabrao 99 poslodavaca za realizaciju programa osposobljavanja 300 nezaposlenih lica za samostalno obavljanje poslova u području rada stečene kvalifikacije nivoa obrazovanja. Nezaposlena lica uključena u program će zasnovati radni odnos, u trajanju od šest do 12 i više mjeseci, i to:

- 45 nezaposlenih lica kod 12 poslodavaca iz javnog sektora;
- 223 nezaposlena lica kod 82 poslodavca iz privatnog sektora – preduzetnika, mikro i malih pravnih lica i
- 32 nezaposlena lica kod 5 poslodavaca iz privatnog sektora – srednjih i velikih pravnih lica.

Za finansiranje realizacije programa Zavod je opredijelio sredstva u iznosu od 1.022.526€.

Navedeno u potpunosti odgovara planiranom obuhvatu nezaposlenih lica i iznosu raspoloživih sredstava za finansiranje programa.

U trenutku sačinjavanja izvještaja, Zavod je sa 95 izabranih izvođača zaključio ugovore kojima su regulisana međusobno prava, obaveze i odgovornosti u vezi realizacije odnosnog programa.

Imajući u vidu da će se osposobljavanje učesnika uz podršku mentora realizovati u prvih šest mjeseci izvršenja ugovora, proizilazi da će se do kraja tekuće godine program sprovesti, tj. da će učesnici steći radno iskustvo u nivou obrazovanja i uskladiti stečena znanja i vještine sa zahtjevima tržišta rada, uz prethodno navedenu finansijsku podršku Zavoda.

2.5.2. Mjera 2 i 3 – Podsticaji za zapošljavanje i samozapošljavanje

Podsticaji za zapošljavanje

Podsticaji za zapošljavanje sa čijim sprovođenjem se za 12 lica iz evidencije Zavoda započelo u poslednjem kvartalu 2022. godine, završeni su u prvom kvartalu tekuće godine.

Kroz subvencionirano zapošljavanje u trajanju od tri mjeseca učesnici programa su zasnovali radni odnos, u najkraćem trajanju od šest mjeseci uključujući i period subvencioniranog zapošljavanja, kod poslodavaca iz privatnog sektora koji svoju djelatnost obavljaju u sektoru usluga, smještaja i ishrane na teritoriji Crne Gore.

Tokom realizacije programa jedno lice je, zbog zasnivanja radnog odnosa van teritorije Crne Gore, napustilo program.

Ishodi realizovanih programskih aktivnosti tokom prethodne godine, uključujući i ishod ostvaren u tekućoj godini, nijesu zadovoljavajući u pogledu obuhvata lica iz evidencije Zavoda kojima je program i namijenje. Program je zbog nedovoljnog interesovanja poslodavaca realizovan za manji broj učesnika od planiranog za 41%.

Usled navedenog, Zavod je pristupio redizajniranju programa za 2023. godinu.

S ciljem stvaranja uslova za učinkovitiju realizaciju programa, izvršena je njegova korekcija u dijelu prilagođavanja obaveznog trajanja radnog odnosa zaposlenih učesnika aktuelnim potrebama, odnosno mogućnostima poslodavaca.

Programom “Podsticaji za samozapošljavanje” za 2023. godinu planirano je zapošljavanje 88 lica iz evidencije Zavoda, u najkraćem trajanju od četiri mjeseca uz dvomjesečno subvencionirano zapošljavanje.

U izvještajnom periodu, Zavod je izabrao devet poslodavaca iz privatnog sektora koji svoju djelatnost obavljaju u sektoru usluga smještaja i ishrane kod kojih će, uz

subvencije za zapošljavanje u iznosu od 43.173,32€, zasnovati radni odnos 38 nezaposlenih lica u trajanju od četiri do osam i više mjeseci.

U trenutku sačinjavanja izvještaja, Zavod je sa 8 izabranih izvođača zaključio ugovore kojima su regulisana međusobna prava, obaveze i odgovornosti u vezi realizacije odnosno programa.

Uslijed nedovoljnog interesovanja poslodavaca nijesu stvoreni uslovi za realizaciju ovog programa za planirani broj nezaposlenih lica i u obimu planiranih sredstava za njegovo finansiranje.

Odnosno potvrđuje da poslodavci i uz dvomjesečnu finansijsku podršku Zavoda nijesu spremni da zakluče ugovore o radu sa nezaposlenim licima koja iako posjeduju tražena znanja vještine i kompetencije imaju poteškoće u pronalaženju posla, upravo zbog nedovoljne i neadekvatne ponude radnih mjesta.

Imajući u vidu da je uticaj programa na nezaposlena lica kojima je namijenjen, između ostalog, uslovljen i spremnošću poslodavaca da preuzmu odgovornost za njihovo zapošljavanje, nalazimo da je u cilju veće iskorišćenosti budžetom opredijeljenih sredstava za ovu namjenu potrebno ili redizajnirati postojeći program ili neiskorišćena sredstva preusmjeriti na finansiranje realizacije drugog programa.

Podsticaji za samozapošljavanje

U izvještajnom periodu Zavod je stvorio uslove za realizaciju programa namijenjenog nezaposlenim licima koji u samozapošljavanju prepoznaju izlaz iz nezaposlenosti uz određeni podsticaj za prevazilaženje izazova u pokretanju sopstvenog biznisa.

Programom podsticaji za preduzetništvo pružiće se određene finansijske i nefinansijske pomoći nezaposlenim licima radi osnivanja jednog od oblika obavljanja privredne djelatnosti u kojima će kao osnivači i zasnovati radni odnos. Za finansiranje realizacije programa Zavod je opredijelio sredstva u iznosu od 500.000€.

U toku je javni konkurs za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. Očekivani ishod konkursa je izbor najmanje 50 nezaposlenih lica koja će se samozaposliti, uz finansijski podsticaj u iznosu od 4.000 do 10.000€, po jednom korisniku sredstava.

2.5.3. Mjera 4 – Direktno otvaranje radnih mjesta – javni rad

U cilju očuvanja i unapređenja radnih sposobnosti i povećanja zapošljivosti posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica, Zavod je izabrao 167 poslodavaca kod kojih će, u tekućoj godini, 538 nezaposlenih lica zasnovati radni odnos, u trajanju do tri mjeseca, na privremenim netržišnim poslovima od javnog interesa.

Izabrani poslodavci će uz finansijsku podršku Zavoda, u iznosu od 899.822,88€, realizovati javne radove socijalnog, humanitarnog, ekološkog, komunalnog i drugih saržaja u oblastima od javnog interesa.

U trenutku sačinjavanja izvještaja, Zavod je sa 108 izabranih izvođača zaključio ugovore kojima su regulisana međusobno prava, obaveze i odgovornosti u vezi realizacije odnosnog programa.

Do sada realizovane programske aktivnosti u potpunosti odgovaraju planiranom obuhvatu nezaposlenih lica i iznosu raspoloživih sredstava za finansiranje programa.

Pored navedenog, u prvom kvartalu tekuće godine uspješno su završeni i programi javnog rada započeti u poslednjem kvartalu 2022. godine, za 27 učesnika programa.

Ishodi realizovanih programa javnog rada u 2022. godini, uključujući i ishode programa realizovanih u tekućoj godini za 27 učesnika, potvrđuju ostvarenost planiranih rezultata uspješnosti programa.

Program podrške za zapošljavanje mladih

U prvom kvartalu tekuće godine završena je realizacija dvije mjere iz okvira Programa podrške za zapošljavanje 90 mladih lica sa stečenim visokim obrazovanjem čija realizacija je započela u drugom kvartalu 2022. godine.

Program se realizovao u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove, za 60 učesnika i u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, za 30 učesnika programa.

Svi učesnici programa su zasnovali radni odnos u trajanju od devet mjeseci i sa uspjehom završili dvomjesečno osposobljavanje uz mentorstvo na random mjestu.

Od 60 učesnika angažovanih na poslovima pružanja tehničke i administrativne pomoći službenim licima pri vršenju inspekcijskog nadzora, dva lica su napustila program tokom njegove realizacije i zasnovali radni odnos na otvorenom tržištu. Takođe, od 30 učesnika angažovanih na poslovima pružanja podrške poljoprivrednicima pri pripremi projektnih aplikacija za dodjelu sredstava IPARD programa i pružanju podrške savjetodavnim službama u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, jedno lice je napustilo program i zasnovalo radni odnos kod drugog poslodavca.

Ishodi realizovanih mjera podrške zapošljavanju mladih potvrđuju ostvarenost planiranih rezultata Programa.

2.5.4. Pilot projekat „Aktiviranje žena“

U saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada, u periodu od decembra 2021. godine do marta 2023. godine, realizovan je Pilot projekat “Aktiviranje žena” u primorskim opštinama. Projektom su aktivirane nezaposlene žene od 25 do 49 godina starosti, sa djecom predškolskog uzrasta, dodjelom grantova i subvencionisanom obukom na radnom mjestu. Sprovođenje ovog projekta podržano je od strane Evropske komisije.

U projekat je uključeno 37, od planiranih 80 nezaposlenih žena, od kojih 16 iz Bara, 10 iz Budve, 9 iz Ulcinja i 2 iz Herceg Novog. Za njih su sprovedene aktivnosti pripreme za uključivanje u obuku na radnom mjestu i dodijeljeni su im grantovi za aktivaciju, brigu o djeci i prevoz. U obuku na radnom mjestu, kod dva poslodavca, uključene su dvije učesnice, od ukupno 37 pripremljenih nezaposlenih žena za uključivanje u obuku. One su u proteklom periodu tekuće godine sa uspjehom završile šestomjesečnu obuku i ostale u radnom odnosu kod poslodavaca koji su realizovali obuku, raspoređene na poslovima za čije obavljanje su obučene.

Zbog nedovoljnog interesovanja poslodavaca za učešće u projektu, Zavod je ostvario saradnju sa Unijom poslodavaca, a u cilju ostvarivanja planiranih rezultata projekta. Kako bi se animirali poslodavci za realizaciju zahtjevanih obuka, Zavod za zapošljavanje je Uniji poslodavaca dostavio podatke o radnim mjestima za čije obavljanje je potrebno sprovesti obuku, a na osnovu prethodno sprovedenog profilisanja, za 27 učesnica projekta.

Unija poslodavaca je u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje sprovela niz aktivnosti na planu animiranja poslodavaca za realizaciju obuke na radnom mjestu za učesnice projekta (info sesije, neposrednu komunikaciju poslodavaca sa učesnicama projekta...). Ove aktivnosti rezultirale su znatno većim interesovanjem poslodavaca, međutim u obuku na radnom mjestu uključena je jedna učesnica, jer potrebe poslodavaca nijesu odgovarale prethodno utvrđenim potrebama nezaposlenih žena pripremljenih za uključivanje u obuku.

2.6.5. Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem realizuje se jedanaesti put za redom za 2022/2023. godinu, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i Pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje. Pravo na stručno osposobljavanje imaju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja nemaju radno iskustvo u određenom nivou obrazovanja i u evidenciji su Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Program se realizuje kroz šest faza, i to: prijava poslodavaca, prijava korisnika, povezivanje korisnika i poslodavaca, upućivanje korisnika kod poslodavaca, potpisivanje ugovora i početak stručnog osposobljavanja.

Javni poziv poslodavcima da uzmu učešća u programu objavljen je 10.10.2023. godine od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za poslodavce iz privatnog sektora i od strane Uprave za ljudske resurse, za poslodavce iz javnog sektora, u dnevnom listu "Pobjeda", kao i na web stranicama Vlade Crne Gore (sa objavljivanjem istog se kasnilo iz sigurnosnih razloga, jer je pristup internetu i servisima Portala eUprave je bio u prekidu zbog sajber napada).

Poslodavci su iskazali veliko interesovanje za Program, što je rezultiralo oglašavanjem 16.575 mjesta za stručno osposobljavanje, od čega je javni sektor oglasio 4.454 mjesta, a privatni sektor 12.121. mjesta.

Elektonsko uparivanje visokoškolaca i poslodavaca izvršeno je na osnovu prosječne ocjene u toku studiranja i izabranih preferenci od strane korisnika. U izvještajnom periodu, program stručnog osposobljavanja sprovodi se za 2.743 lica sa stečenim visokim obrazovanjem (1.166 lica u javnom i 1.577 lica u privatnom sektoru). Program stručnog osposobljavaja je počeo 15. januara 2023. godine.

Učešće lica ženskog pola u ukupnom broju uključenih lica u Program stručnog osposobljavanja iznosi 61,43%.

Korisnici programa se stručno osposobljavaju, u trajanju od devet mjeseci, i primaju naknadu u neto iznosu od 450€.

Posmatrano po regionima, u opštinama Središnjeg regiona, broj korisnika Programa stručnog osposobljavanja je 1.629, odnosno 59,40%, Sjevernog regiona 602 ili 21,94%, dok je u opštinama Primorskog regiona uključeno 512 korisnika ili 18,67%.

Poslodavci su najviše tražili kvalifikacije iz oblasti ekonomskih nauka (ekonomija, računovodstvo, finansije i bankarstvo), prava, građevinarstva, turizma, elektronike, telekomunikacija i računara, engleskog jezika i književnosti, učiteljskog studija, novinarstva i arhitekture.

Učesnici programa stručnog osposobljavanja

(Tab. 19.)

| Rb | Biro rada | Broj visokoškolaca | Rb | Biro rada | Broj visokoškolaca |
|----|--------------|--------------------|----|-----------|--------------------|
| 1 | Andrijevića | 11 | 14 | Plav | 26 |
| 2 | Bar | 170 | 15 | Pljevlja | 74 |
| 3 | Berane | 104 | 16 | Plužine | 1 |
| 4 | Bijelo Polje | 131 | 17 | Petnjica | 3 |
| 5 | Budva | 90 | 18 | Podgorica | 1275 |
| 6 | Cetinje | 49 | 19 | Rožaje | 103 |

| | | | | | |
|----|-------------|-----|----|---------------|--------------|
| 7 | Danilovgrad | 36 | 20 | Šavnik | 0 |
| 8 | Gusinja | 17 | 21 | Tivat | 43 |
| 9 | Herceg Novi | 91 | 22 | Tuzi | 40 |
| 10 | Kolašin | 13 | 23 | Ulcinj | 130 |
| 11 | Kotor | 79 | 24 | Žabljak | 8 |
| 12 | Mojkovac | 20 | 25 | Zeta | 6 |
| 13 | Nikšić | 223 | 26 | UKUPNO | 2.743 |

2.6. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, propisano je, da se u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore organizuje Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i da se sredstva Fonda prvenstveno obezbjeđuju iz posebnog doprinosa, koji uplaćuju poslodavci koji nijesu ispunili propisanu kvotu pri zapošljavanju lica sa invaliditetom. Ova sredstva se uplaćuju u Budžet Crne Gore.

Sredstva Fonda, shodno Zakonu mogu se koristiti, za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije, finansiranje grant šema i novčane pomoći za učesnike u mjerama profesionalne rehabilitacije. Za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u prvom polugodištu 2023. godine, utrošeno je 12.191.690,60 Eur i to za:

- subvencije zarade – 11.485.698,83 Eur;
- subvencije (učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta u radu) – 400.785,31 Eur;
- subvencije (prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada) – 72.037,30 Eur;
- programe profesionalne rehabilitacije – 215.056,86 Eur;
- novčane pomoći polaznicima programa – 24.178,53 Eur i
- naknade članovima komisija za profesionalnu rehabilitaciju i Savjeta Fonda – 44.720,43 Eur.

Zapošljavanje lica sa invaliditetom

U skladu sa članom 36 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Službeni list CG", br. 49/2008, 73/2010, 39/2011 i 55/2016), poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije koje se odnose na:

- bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom;
- subvencije zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli.

Subvencije zarade za zaposlena lica sa invaliditetom

Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u prvom polugodištu 2023. godine pristiglo je na obradu 1.240 zahtjeva za priznavanje prava na subvenciju zarade (od čega 202 još nije prošlo Savjet pa se za ove zahtjeve ne mogu dati podaci, dok se za 236 zahtjeva čeka izjašnjenje Savjeta Fonda).

Navedeni podaci odnose se na 802 zahtjeva za subvenciju zarade za zapošljavanje lica sa invaliditetom, od čega se 320 zahtjeva odnosilo na produženje ovog prava. Od ukupnog broja navedenih zahtjeva (802), 371 se odnosilo na zaposlene muškarce sa invaliditetom, dok se 431 odnosio na zaposlene žene sa invaliditetom.

Od 802 zahtjeva, 421 se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zaposlena na određeno vrijeme, a 381 se odnosilo na lica sa invaliditetom koja su zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme.

Najviše zahtjeva za ostvarivanje prava na subvenciju zarade pristiglo je iz sjeverne regije (425 ili 52,99%), zatim iz centralne regije (298 ili 37,16%) i južne regije (79 ili 9,85%).

U izvještajnom periodu 1.909 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju zarade za 3.452 lica sa invaliditetom (muškarci–1.678 ili 48,61%; žene–1.774 ili 51,39%).

Na određeno vrijeme zaposleno je 878 lica sa invaliditetom, dok su 2.574 lica zaposlena na neodređeno vrijeme.

Bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada

U izvještajnom periodu 23 poslodavca podnijela su Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom 23 zahtjeva za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada (od čega zaposlenih žena 15; muškaraca 8), od toga 21 zahtjev se odnosio na lica sa invaliditetom koja su zaposlena na neodređeno vrijeme, dok su se 2 zahtjeva odnosila na lica koja su zaposlena na određeno vrijeme. Za 3 poslodavca izvođač profesionalne rehabilitacije nije dao predlog za odobrenje bespovratnih sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada.

Učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu)

U izvještajnom periodu 22 poslodavca podnijelo je Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom 22 zahtjeva za ostvarivanje subvencije – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) zaposlenom licu sa invaliditetom, čiji su poslodavci podnijeli zahtjev za ostvarivanje ovog prava za 6 lica sa invaliditetom koja su zasnovala radni odnos na određeno vrijeme, dok je 16 lica zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme. Za 1 poslodavca izvođač profesionalne rehabilitacije nije dao predlog o opravdanosti uključivanja asistenta u radu te samim tim nije odobren zahtjev za subvenciju – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta.

Na dan 30.06.2023. godine, 99 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) za 178 zaposlenih lica sa invaliditetom (muškarci – 95; žene – 83). 31 lice je zaposleno na određeno vrijeme, dok je 148 lica zaposleno na neodređeno vrijeme.

Finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema

Član 39 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom propisuje da se sredstva Fonda, između ostalog, mogu koristiti i za finansiranje grant šema. U skladu sa tim, usvojen je Pravilnik o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema ("Sl. list CG", br. 28/14, 16/16 i 21/19) kojim se propisuje da Zavod najmanje jednom godišnje objavljuje javni poziv za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema. Dana 28.12.2022. godine, Zavod je raspisao javni poziv za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom,

u iznosu od 1.000.000 Eur. Odlukom Upravnog odbora Zavoda br. 07/22 - 24470 od 28.12.2022. godine, a po osnovu gore navedenog javnog poziva, odobreno je finansiranje 20 projekta, ukupne vrijednosti 955.222,93 Eur. Kroz ove projekte biće uključeno 168 lica sa invaliditetom, od čega su 121 lica zaposlena tokom trajanja projekta, a 50 lica će biti zaposleno nakon završetka projekta u minimalnom trajanju od devet mjeseci.

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u Zavodu za zapošljavanje obrazovana je prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju. Izvještaj o radu prvostepenih komisija Prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju obrazovane su u područnim jedinicama Zavoda u Podgorici, Nikšiću, Baru, Pljevljima, Beranama, Bijelom Polju, Herceg Novom, Rožajama i Plavu. Prvostepenu komisiju, u stalnom sastavu čine: doktor specijalista medicine rada (predsjednik), doktor medicine druge specijalnosti i službenik Zavoda koji obavlja poslove profesionalne rehabilitacije. Komisija može, u cilju davanja mišljenja, tražiti dopunu dokumentacije koja se pribavlja od ljekara druge specijalnosti, odnosno stručnog lica odgovarajućeg profila. Ovo u zavisnosti od zdravstvenih i drugih smetnji lica kojem se utvrđuje procenat invaliditeta, preostala radna sposobnost, odnosno mogućnost zaposlenja i uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije. Stručne i administrativne poslove za potrebe prvostepene komisije obavlja službenik Zavoda.

Utvrđivanje procenta invaliditeta

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje procenat invaliditeta sagledavajući medicinske, ali i socijalne i druge kriterijume, kojima se utvrđuju sposobnosti lica sa invaliditetom neophodne za uključivanje na tržište rada, odnosno mogućnost njegovog zapošljavanja. To znači da se invaliditet ne određuje samo u okviru medicinskog modela (oštećenja i bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lica sa invaliditetom da efikasno i ravnopravno učestvuju u društvu sa licima bez invaliditeta.

Radi utvrđivanja procenta invaliditeta, Komisiji se može obratiti:

- Nezaposleno lice koje ima status lica sa invaliditetom, ali nema utvrđen procenat invaliditeta, u cilju utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Nezaposleno lice koje nema status lica sa invaliditetom, u cilju utvrđivanja statusa i procenta invaliditeta, radi utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.

- Zaposleno lice koje ima zdravstvena i druga ograničenja, a nije mu prije zapošljavanja utvrđen status lica sa invaliditetom (iz člana 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom), niti mu je u toku zaposlenja utvrđena invalidnost (u smislu člana 30 stav 2 Zakona o penzijskim i invalidiskom osiguranju), u cilju utvrđivanja statusa, radi uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zadržavanja zaposlenja, odnosno napredovanja u njemu.

U izvještajnom periodu prvostepene komisije su donijele nalaz i mišljenje o utvrđenom procentu invaliditeta za 951 lice.

Broj rješenja o utvrđenom procentu invaliditeta, koja su donijeta na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju, po područnim jedinicama:

(Tab.20.)

| Redni broj | Područna jedinica | Broj rješenja o utvrđenom procentu invaliditeta |
|---------------|-------------------|---|
| 1 | Berane | 239 |
| 2 | Bijelo Polje | 174 |
| 3 | Bar | 37 |
| 4 | Plav | 11 |
| 5 | Pljevlja | 39 |
| 6 | Podgorica | 147 |
| 7 | Nikšić | 72 |
| 8 | Herceg Novi | 20 |
| 9 | Rožaje | 212 |
| UKUPNO | | 951 |

Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija je proces koji se realizuje sa ciljem osposobljavanja lica sa invaliditetom za socijalnu i radnu integraciju. Obuhvata mjere i aktivnosti koje omogućavaju da se lica na odgovarajući način pripreme za tržište rada, osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene profesionalnu karijeru. U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. list Crne Gore“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) profesionalna rehabilitacija obuhvata 14 mjera, i to:

- *Mjera 1:* Savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja
- *Mjera 2:* Utvrđivanje preostale radne sposobnosti
- *Mjera 3:* Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad
- *Mjera 4:* Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva

- *Mjera 5:* Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina
- *Mjera 6:* Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta
- *Mjera 7:* Analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom
- *Mjera 8:* Izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom
- *Mjera 9:* Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lice sa invaliditetom
- *Mjera 10:* Osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu
- *Mjera 11:* Praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja
- *Mjera 12:* Praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja
- *Mjera 13:* Evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom
- *Mjera 14:* Ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom

U prvom polugodištu 2023. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije uključeno je 215 lica sa invaliditetom, kod tri izvođača: ZOPT – 125 lica, Pamark – 68 lica i Centar za profesionalnu rehabilitaciju – 21 lice. Od ukupnog broja uključenih 132 su lica ženskog pola.

Broj lica uključenih u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije

(Tab.21.)

| Rb | Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju | Broj uključenih lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije | | | | | | | |
|--------|--|--|------|------|------|--|------|--------|------|
| | | PAMARK | | ZOPT | | Centar za profesionalnu rehabilitaciju | | Ukupno | |
| | | Σ | Žene | Σ | Žene | Σ | Žene | Σ | Žene |
| 1 | PJ Berane | 16 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 16 | 10 |
| 2 | PJ Bijelo Polje | 27 | 22 | 0 | 0 | 0 | 0 | 27 | 22 |
| 3 | PJ Bar | 9 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 4 |
| 4 | PJ Pljevlja | 0 | 0 | 20 | 14 | 0 | 0 | 20 | 14 |
| 5 | PJ Podgorica | 16 | 9 | 30 | 15 | 21 | 13 | 67 | 37 |
| 6 | PJ Nikšić | 0 | 0 | 53 | 38 | 0 | 0 | 53 | 38 |
| 7 | PJ Herceg Novi | 0 | 0 | 23 | 7 | 0 | 0 | 23 | 7 |
| UKUPNO | | 68 | 45 | 126 | 74 | 21 | 13 | 215 | 132 |

Osim lica sa invaliditetom iz evidencije nezaposlenih Zavoda, u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u skladu sa Zakonom, uključuju se i **zaposlena lica sa invaliditetom** za koje je poslodavac podnio zahtjev za ostvarivanje prava na subvenciju za bespovratna sredstva za opremanje radnog mjesta zaposlenog lica sa invaliditetom i subvenciju za učešće u finansiranju ličnih troškova pomagača u

radu lica sa invaliditetom. Tako se, kroz određene mjere, nakon analize konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom, izrađuje plan prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja i plan potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom i utvrđuje potreba za asistentom, tj. pomagačem u radu.

Broj uključenih zaposlenih lica po opštinama

(Tab. 22.)

| R.br | Opštine | Opremanje radnog mjesta | | Asistenti | | Zbirno | |
|------|--------------|-------------------------|----|-----------|----|--------|----|
| | | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž |
| 1 | Bijelo Polje | 12 | 10 | 0 | 0 | 12 | 10 |
| 2 | Bar | 3 | 0 | 3 | 0 | 6 | 0 |
| 3 | Pljevlja | 8 | 7 | 7 | 7 | 15 | 14 |
| 4 | Podgorica | 11 | 6 | 11 | 6 | 22 | 12 |
| 5 | Tuzi | 3 | 1 | 3 | 1 | 6 | 2 |
| 6 | Nikšić | 1 | 0 | 2 | 1 | 3 | 1 |
| 7 | Herceg Novi | 3 | 1 | 0 | 0 | 3 | 1 |
| 8 | Kotor | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| 9 | Tivat | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| 10 | UKUPNO | 43 | 26 | 26 | 15 | 69 | 41 |

Proces profesionalne rehabilitacije počinje uključivanjem lica sa invaliditetom u mjere 1 i 2, koje se odnose na savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja (mjera 1), u okviru koje se prepoznaju smetnje, sposobnosti i potencijali i upoznaje socijalno okruženje uključenog lica i na utvrđivanje preostale radne sposobnosti (mjera 2), kao najvažnije mjere profesionalne rehabilitacije, u okviru koje tim stručnjaka kod izvođača profesionalne rehabilitacije (doktor medicine rada, psiholog, tehnolog, radni terapeut i drugi) vrši procjenu svih faktora bitnih za utvrđivanje radne sposobnosti pojedinca (socijalni faktori, zdravstveno stanje, ocjena profesionalnih i obrazovnih faktora, radno funkcionisanje pojedinca). Kao rezultat navedenog procesa, donosi se nalaz o preostaloj radnoj sposobnosti pojedinca, koje treba da omogući kvalitetnije posredovanje u zapošljavanju i/ili opredijeli dalje uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

U izvještajnom period u **mjeru 1** – savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja, uključeno je 148 lica (od toga 94 žene), a u **mjeru 2** – utvrđivanje preostale radne sposobnosti uključeno je 145 lica sa invaliditetom (od toga 92 žene).

Broj uključenih lica po opštinama (Tab.23.)

| R.br | Opštine | Mjera 1 | | Mjera 2 | | UKUPNO | |
|------|--------------|---------|------|---------|------|--------|------|
| | | Ukupno | Žene | Ukupno | Žene | Ukupno | Žene |
| 1 | Berane | 10 | 6 | 8 | 4 | 18 | 10 |
| 2 | Bijelo Polje | 23 | 20 | 23 | 20 | 46 | 40 |
| 3 | Bar | 8 | 4 | 8 | 4 | 16 | 8 |
| 4 | Pljevlja | 38 | 28 | 38 | 28 | 76 | 56 |
| 5 | Podgorica | 27 | 16 | 27 | 16 | 54 | 32 |
| 6 | Danilovgrad | 4 | 3 | 4 | 3 | 8 | 6 |
| 7 | Tuzi | 2 | 1 | 2 | 1 | 4 | 2 |
| 8 | Nikšić | 13 | 9 | 13 | 9 | 26 | 18 |
| 9 | Herceg Novi | 3 | 1 | 2 | 1 | 5 | 2 |
| 10 | Kotor | 15 | 4 | 15 | 4 | 30 | 8 |
| 11 | Tivat | 5 | 2 | 5 | 2 | 10 | 4 |
| 12 | UKUPNO | 148 | 94 | 145 | 92 | 293 | 186 |

Realizacija **mjera 3, 4 i 5** (pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva i razvijanje socijalnih spretnosti i vještina), za cilj ima produbljivanje motivacije za reintegraciju lica u socijalno i radno okruženje, informisanje, savjetovanje i unapređivanje komunikacije pojedinca sa radnim i širim okruženjem.

U navedene mjere u izvještajnom periodu, uključeno je 42 lica sa invaliditetom (od toga 32 žene), i to iz evidencije Biroa rada Berane 6 lica (4 žene), Biroa rada Pljevlja 8 lica (7 žena), Biroa rada Podgorica 4 lica (4 žene), Biroa rada Danilovgrad 2 lica (1 žena), Biroa rada Nikšić 20 lica (15 žena) i po 1 lice iz evidencije Biroa rada Golubovci i Biroa rada Tuzi (1 žena).

Broj uključenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije (Tab. 24.)

| Rb | Opštine | Mjera 1 | | Mjera 2 | | Mjera 3 | | Mjera 4 | | Mjera 5 | |
|----|--------------|---------|----|---------|----|---------|----|---------|----|---------|----|
| | | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž |
| 1 | Berane | 10 | 6 | 8 | 4 | 6 | 4 | 6 | 4 | 6 | 4 |
| 2 | Bijelo Polje | 23 | 20 | 23 | 20 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 | Bar | 8 | 4 | 8 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4 | Pljevlja | 38 | 28 | 38 | 28 | 8 | 7 | 8 | 7 | 8 | 7 |
| 5 | Podgorica | 27 | 16 | 27 | 16 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| 6 | Danilovgrad | 4 | 3 | 4 | 3 | 2 | 1 | 2 | 1 | 2 | 1 |
| 7 | Zeta | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 |
| 8 | Tuzi | 2 | 1 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| 9 | Nikšić | 13 | 9 | 13 | 9 | 20 | 15 | 20 | 15 | 20 | 15 |
| 10 | Herceg Novi | 3 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 11 | Kotor | 15 | 4 | 15 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 12 | Tivat | 5 | 2 | 5 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 13 | UKUPNO | 148 | 94 | 145 | 92 | 42 | 32 | 42 | 32 | 42 | 32 |

U **mjeru 6** (pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta), koja za cilj ima podršku pri pronalaženju odgovarajućeg radnog mjesta, imajući u vidu karakteristike lica sa invaliditetom, poput nivoa obrazovanja, radne sposobnosti, njegovih interesovanja, motivacije i ograničenja, uključeno je 22 lica sa invaliditetom (od toga 14 žena), i to: iz evidencije Biroa rada Pljevlja 5 lica (4 žene), iz evidencije Biroa rada Podgorica 12 lica (6 žene), iz evidencije Biroa rada Tuzi 1 lice (1 žena), iz evidencije Biroa rada Nikšić 4 lica (3 žene).

U **mjere 7, 8 i 9** (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom; izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom), uključeno je 47 lica sa invaliditetom (od toga 29 žena) i to: 9 lica (8 žene) iz evidencije Biroa rada Bijelo Polje, iz evidencije Biroa rada Bar 3 lica (3 žene), iz evidencije Biroa rada Pljevlja 16 lica (9 žene), iz evidencije Biroa rada Podgorica 14 lica (7 žene) iz evidencije Biroa rada Nikšić 3 lica (1 žene), iz evidencije Biroa rada Kotor 1 lice (1 žena) i iz Biroa rada Tivat 1 lice.

U **mjeru 10** osposobljavanje na konkretnom radnom mjestu, u izvještajnom periodu, uključeno je 15 lica sa invaliditetom (od toga 8 žena) i to iz evidencije Biroa rada Pljevlja 1 lice (1 žena) i iz evidencije Biroa rada Podgorica 14 lica (7 žene). U pitanju je mjera profesionalne rehabilitacije koja se realizuje kod poslodavaca i koja ima za cilj da omogući i olakša uvođenje pojedinca u rad, na određenom radnom mjestu, uz program osposobljavanja koji je prilagođen pojedincu, njegovim sposobnostima i mogućnostima. Nakon perioda osposobljavanja, čija dužina zavisi od postignutih ciljeva definisanih u planu osposobljavanja, učesnici zaključuju ugovor o radu sa poslodavcem.

Broj uključenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije po opštinama

(Tab. 25.)

| Rb | Opštine | Mjera 6 | | Mjera 7 | | Mjera 8 | | Mjera 9 | | Mjera 10 | |
|----|---------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|
| | | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž |
| 1 | Bijelo Polje | 0 | 0 | 9 | 8 | 9 | 8 | 9 | 8 | 0 | 0 |
| 2 | Bar | 0 | 0 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| 3 | Pljevlja | 5 | 4 | 16 | 9 | 16 | 9 | 16 | 9 | 1 | 1 |
| 4 | Podgorica | 12 | 6 | 14 | 7 | 14 | 7 | 14 | 7 | 14 | 7 |
| 5 | Tuzi | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 6 | Nikšić | 4 | 3 | 3 | 1 | 3 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 |
| 7 | Kotor | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 8 | Tivat | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 9 | UKUPNO | 22 | 14 | 47 | 29 | 47 | 29 | 47 | 29 | 15 | 8 |

U **mjeru 12**: praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja, s ciljem pomoći pojedincu i njegovom radnom okruženju da bude uspješan u obavljanju zadataka, u izvještajnom periodu, uključeno je 30 lica sa invaliditetom (od toga 17 žena), i to: iz evidencije Biroa rada Pljevlja 19 lica (11 žene), Biroa rada Podgorica 9 lica (5 žene) i 2 lica iz evidencije Biroa rada Herceg Novi (1 žena).

Izvođači profesionalne rehabilitacije su u izvještajnom periodu izvršili evaluaciju uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom (**mjera 13**) za 33 lica sa invaliditetom (od toga 20 žena), i to: za 15 lica (7 žene) iz evidencije Biroa rada Pljevlja, 4 lica iz evidencije Biroa rada Podgorica (3 žene) i 13 lica (10 žena) iz evidencije Biroa rada Nikšić.

Ova mjera važna je jer podstiče izvođače profesionalne rehabilitacije ka usmjerenosti na rezultate, kako u oblasti prepoznavanja potreba, tako i rezultata, u korist pojedinca i poslodavaca. Rezultat ove mjere je detaljna analiza procesa profesionalne rehabilitacije po pojedincu, koja treba da omogući korekcije svih nepravilnosti i nedostataka.

Broj uključenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije po opštinama

(Tab. 26.)

| Rb | Opštine | Mjera 11 | | Mjera 12 | | Mjera 13 | |
|----------|---------------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| | | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž | Ukupno | Ž |
| 1 | Pljevlja | 0 | 0 | 19 | 11 | 15 | 7 |
| 2 | Podgorica | 0 | 0 | 9 | 5 | 4 | 3 |
| 3 | Nikšić | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 10 |
| 4 | Herceg Novi | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 5 | Kotor | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| 6 | UKUPNO | 0 | 0 | 30 | 17 | 33 | 20 |

Priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

U izvještajnom periodu komisije su donijele 128 mišljenja o potrebi uključivanja lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, i to prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju područne jedinice: Podgorica – 40, Bijelo Polje – 26, Herceg Novi – 14, Nikšić – 7, Pljevlja – 20, Bar – 5 i Berane – 5.

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

U izvještajnom periodu prvostepene komisije donijele su mišljenja o **preostaloj radnoj sposobnosti** za 119 lica i to prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju područne jedinice: Podgorica – 33, Bar – 13, Nikšić – 23, Herceg Novi – 10, Pljevlja – 9, Bijelo Polje – 23 i Berane – 8.

U izvještajnom periodu, prvostepene komisije su donijele **ocjene o mogućnosti zaposlenja** za 68 lica, i to prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju područne jedinice: Nikšić – 13, Herceg Novi – 5, Podgorica – 4, Pljevlja – 40 i Bar – 6.

2.7. Program grantova za samozapošljavanje

U prvoj polovini 2023. godine sprovele su se završne aktivnosti Programa grantova za samozapošljavanje (Ugovor o direktnom grantu, CFCU/MNE/086), koji sprovodi Zavod, a kojim koordiniraju Ministarstvo finansija (CFCU) i Ministarstvo ekonomskog razvoja Crne Gore. Ugovor između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Ugovaračke institucije (Ministarstva finansija – CFCU) i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori potpisan je 02.09.2019. godine, vrijednost projekta je 3,5 miliona eura, a njegovo trajanje je, prema posljednjem aneksu Ugovora o direktnom grantu, 3 godine i 3 mjeseca.

Statistički presjek potpisanih ugovora o grantu na sva tri *Poziva* pokazuje da je 198 (42,3%) ugovora potpisano u sjevernom regionu, 218 (46,6%) u centralnom, a 52 (11,1%) u južnom regionu Crne Gore. Posmatrano prema polu, od 468 korisnika, 181 (38,7%) potpisnik ugovora je osoba muškog pola, a 287 (61,3%) ženskog.

Starosna struktura je sljedeća: 239 (51,1%) osobe (od kojih su 148 žene) ima do 35 godina, dok 229 (48,9%) osoba (od kojih 139 žene) ima više od 35 godina.

Prema prethodnom trajanju nezaposlenosti, od 468 korisnika, 291 (62,2%) osoba (167 žena i 124 muškarca) bilo je na evidenciji nezaposlenih duže od 1 godine.

Prema ekonomskoj djelatnosti registrovanih preduzeća, struktura je sljedeća: Zanatstvo i usluge – 186, Prerađivačka industrija – 26, Trgovina – 50, Informacije i komunikacije – 15, Poljoprivreda i ribarstvo – 41, Finansijske, tehničke i poslovne usluge – 62, Zdravstvena i socijalna zaštita – 13, Ugostiteljstvo i turizam – 35, Građevinarstvo – 19 i Obrazovanje, nauka, kultura i informisanje – 21.

Prema vrsti organizacije preduzeća, 331 (70,8%) preduzeće registrovano je kao društvo sa ograničenom odgovornošću, 131 (28%) preduzeća registrovano je kao preduzetnik, 2 (0,4%) registrovano je kao privatna zdravstvena ustanova, 2 (0,4%) registrovano je kao advokat, 1 (0,2%) registrovano je kao privatna ustanova i 1 (0,2%) je registrovano kao sportska organizacija.

U skladu sa ugovornim obavezama, navedenim u Ugovoru o direktnom grantu, Zavod je u prvoj polovini 2023. godine dostavio institucijama koje koordiniraju sprovođenjem Programa grantova za samozapošljavanje završni narativni i završni finansijski izvještaj o sprovođenju Programa.

Takođe, u januaru je nastavljena revizija ovog programa od strane nezavisnog Revizorskog tijela zaduženog za kontrolu trošenja sredstava dobijenih iz EU fondova.

2.9. Instrumenti za predpristupnu podršku

Akcioni plan za IPA 2020

Planiranje sektorske IPA podrške Crnoj Gori za oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, pod nazivom Akcioni dokument "Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija" IPA 2020 sprovedeno je počev od 2018. godine. Predstavnici Sektora za projekte učestvovali su u radu radne grupe za finalizaciju Akcionog dokumenta za IPA 2020. U izvještajnom periodu je Jedinica za implementaciju projekata u Ministarstvu ekonomskog razvoja završila sa odabirom ekspertske konzorcijuma za sprovođenje ugovora o uslugama "Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage" koji je dio Akcionog dokumenta. Konzorcijum se sastoji od partnera iz Slovačke, Njemačke i Estonije, dok Ministarstvo rada i socijalnog staranja, kao i Zavod za zapošljavanje će biti odgovorni za omogućavanje sprovođenja twinning projekta "Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage". Twinning projekat će omogućiti razmjenu znanja i učenje dobre prakse od strane odabranih partnera iz EU, koji imaju relevantno znanje, a sve u cilju dostizanja definisanih ciljeva. Vrijednost twinning projekta je 823.529,41 Eur, od čega je finansijski doprinos EU 700.000 Eur, dok je 123.529,41 Eur kofinansiranje od strane Crne Gore.

MoVET EU – Mobilnost za VET u Evropi (Mobility for VET in Europe)

Zavod za zapošljavanje učesnik je konzorcijuma, koji predvodi partner iz Italije ENAIP NET, a koji sprovodi projekat MoVET – Mobility for VET in Europe (Mobilnost za VET u Evropi). Projekat "MoVET – Mobilnost za VET u Evropi" se ko-finansira kroz ERASMUS+ program Evropske unije – EAC/S54/2019 Drugu pilotsku šemu za mobilnost u VET-u za Zapadni Balkan. Konzorcijum se sastoji od

12 partnera: 6 partnera iz zemalja Zapadnog Balkana – Albanije, Kosova i Crne Gore i 6 partnera iz zemalja EU. Koordinator projekta je ENAIP NET, italijanska mreža za pružanje usluga stručnog osposobljavanja i zapošljavanja. Projekat je formalno započeo 1.1.2021. godine i njegovo predviđeno trajanje je 48 mjeseci.

Cilj projekta je da se primijeni pristup unapređenju vještina i razvoju kapaciteta na više nivoa, posvećen organizatorima stručnog obrazovanja i osposobljavanja i institucijama tržišta rada, radi identifikovanja strategije za internacionalizaciju svakog od partnera iz zemalja Zapadnog Balkana, kao i razvoj Modela za održivo upravljanje mobilnošću (Sustainable Management Mobility Model – SMMM). Strateške smjernice projekta odnose se na: 1) mobilnost kao sredstvo internacionalizacije, na način pozicioniranja aktivnosti mobilnosti u širu akciju internacionalizacije i stalnog unapređenja sistema stručnog obrazovanja i osposobljavanja; i 2) umrežavanje radi boljeg zadovoljenja potreba tržišta rada, na način što će se uključiti ključni akteri da bi se razvoj stručnog obrazovanja i osposobljavanja povezali sa strategijama društvenog i ekonomskog razvoja teritorije obuhvaćene projektom.

U izvještajnom periodu je održano nekoliko sastanaka radi definisanja narednih zadataka prema projektnim radnim paketima, kao i vremenskog okvira, održana je trodnevna radionica u prostorijama partnera iz Njemačke, gdje su predstavnici partnera iz država članica Evropske unije prezentirali sistem stručnog osposobljavanja u njihovim zemljama, informisali o konkretnim primjerima (najbolje prakse) i ugostili na period od dvije nedjelje 15 polaznika iz Crne Gore koji su imali priliku da se upoznaju sa radom nekoliko institucija u Lajpcigu – Njemačka.

Garancija za mlade

Garancija za mlade uvedena je 2013. godine kako bi se uhvatila u koštac sa uticajem finansijske i ekonomske krize na kvantitet i kvalitet zapošljavanja mladih u EU, sa 14 miliona mladih od 15 do 29 godina starosti koji nisu zaposleni, niti u sistemu obrazovanja ili obuke (15,9 procenata). U oktobru 2020. Evropska komisija je sagledala rezultate postignute od 2014. godine i ojačala Garanciju za mlade širenjem njenog opsega i naglašavanjem dostupnosti, kvalitetnih ponuda i prikupljanja i praćenja podataka.

U našem kontekstu, pojačana garancija za mlade uključena je u rezultate Investicionog plana EU za Zapadni Balkan. To je obaveza koju su prihvatile države članice EU da osiguraju da svi mladi ljudi do 30 godina starosti dobiju kvalitetnu ponudu:

1. zaposlenja,
2. kontinuiranog obrazovanja (i obuke),
3. šegrtovanja ili
4. stažiranja

u roku od četiri mjeseca od trenutka kada postaju nezaposleni ili napuste obrazovni sistem.

Svakodnevnom implementacijom ovog projekta rukovodi Koordinator, jedinica osnovana u okviru Ministarstva ekonomskog razvoja.

Drugi partneri su imenovali kontakt osobu koje je u stalnom kontaktu sa koordinatorom. Zadaci kontakt osoba su da prate realizaciju intervencija iz plana implementacije Garancije za mlade u njihovoj nadležnosti (obrazovanje, socijalna zaštita, proaktivno djelovanje...).

Javni servisi za zapošljavanje (JSZ) svake zemlje učesnice, a među njima i ZZZCG su glavni partner u implementaciji sistema za pružanje usluga Garancije za mlade (GM) i one odrađuju:

1. Registraciju mladih lica iz NEET grupe u šemu za realizaciju usluga GM
2. Realizaciju pripremnih usluga (profiliranje, savjetovanje, karijerno usmjeravanje, individualno planiranje zapošljavanja, uparivanje sa slobodnim radnim mjestima, digitalne vještine)
3. Pružanje kvalitetne ponude zapošljavanja, kontinuiranog obrazovanja, stažiranja i šegrtovanja
4. Sistem za praćenje GM (priliv/odliv, realizacija ponuda u roku od 4 mjeseca, status mladih lica iz NEET grupe pri propratnim aktivnostima).

Glavni izazovi sa kojima ZZZCG treba da se suoči (kao i ostali javni servisi za zapošljavanje) su:

- Osigurati pravovremeno uvođenje reformi politike koje zahtijeva GM (različita dinamika intervencija kroz programske politike je izazvala nekoliko problema u zemljama EU);
- Povećan tok rada u JSZ uz zahtjev za pažljivo planiranje ljudskih i finansijskih resursa potrebnih za upravljanje pružanjem usluga (od registracije do praćenja);
- Realizacija kvalitetnih ponuda u roku od četiri mjeseca;
- Kompleksni sistem praćenja, koji zahtijeva promjene načina na koji JSZ prikuplja i upravlja podacima, kao i načina prikupljanja i izvještavanja o dostignućima kroz politike;

- Strategije proaktivnog djelovanja i poteškoće u uključivanju neaktivnih mladih ljudi, uz rizik da GM cilja samo nezaposlene mlade ljude.

Predstavnice Odjeljenja za projekta aktivno učestvuju u pripremi uslova za implementaciju ovog projekta.

Višegodišnji Operativni program u sektoru zapošljavanja i socijalne politike u Crnoj Gori za period 2024-2027. (Multiannual Operational Programme in Employment and Social Policy sector in favour of Montenegro for 2024 -2027)

Odjeljenje za projekte aktivno učestvuje u pripremi navedenog dokumenta kojim će se obuhvatiti značajni pilo projekti koji će se sprovesti u trgodišnjem period, a koji će biti finansirani od strane EU. Ovaj dokumenat predstavlja osnov za evropsko socijalne fondove koje će Zavod imati prilike da koristi od momenta kada Crna Gora postane ravnopravna članica EU.

IPA prekogranična saradnja Crna Gora Albanija

Odjeljenje za projekte je u ime ZZZCG konkurirao na projektu prekogranične saradnje MNE-ALB, sa NVO "World Vision" iz Skadra, kao Lead aplikantom i Zavodom za zapošljavanje iz Tirane kao partnerom u projektu. Ocjenjivanje predatih projekata je u toku.

Zaposleni Odjeljenja za projekte intenzivno održavaju postojeće i nalaze nova partnerstva u regionu za pisanje i implementaciju IPA projekata na koje ZZZCG ima pravo da aplicira.

2.9. Pravni poslovi

U prvoj polovini 2023. godine vođeni su sudski postupci pred osnovnim sudovima u Crnoj Gori (Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje i Berane), pred Upravnim sudom, pred Višim sudom u Bijelom Polju i Privrednim sudom u Podgorici, po tužbama i žalbama tužioca ili tuženog i to iz različitih pravnih osnova (radni sporovi, sporovi za naplatu kredita, pojedinačni sporovi po osnovu privatizacije, sporovi radi raskida ugovora zbog neispunjavanja ugovorene obaveze o dodjeli granta za sprovođenje projekta, sporovi za naknadu štete zbog neisplaćenih subvencija zarada lica sa invaliditetom...).

Tužbeni zahtjevi za naknadu štete iz radnog odnosa koje su zaposleni u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore pokrenuli tokom 2021. i 2022. godine, predati su u rad

Advokatskoj kancelariji sa kojom je Zavod zaključio ugovor o pravnom zastupanju, i dalje su aktivni.

Samo u jednom predmetu je zaključena glavna rasprava i očekujemo donošenje presude od strane postupajućeg sudije.

Osnov ovih tužbenih zahtjeva proizilazi iz Odluke o obrazovanju Centralne komisije za objavljivanje javnog poziva za dodjelu grantova i praćenje projekata za čiju realizaciju se dodjeljuju grantovi br. 02-1619 od 19.02.2016. godine. Navedena Odluka donijeta je na period od 2 godine, a istom odlukom predviđena je i visina naknade za članove komisije u visini od 40% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, po usvajanju izvještaja o napretku, a naknada u iznosu od 50% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, po usvajanju završnih izvještaja o realizaciji projekta.

Takodje, jedan bivši zaposleni je pokrenuo četiri postupka za naknadu štete za rad u komisijama gdje je u tri predmeta imenovan Odlukom starješine organa za člana komisije, dok je jedan postupak pokrenuo na osnovu naloga direktora. Od navedena četiri postupka samo je u jednom izvršeno vještačenje po vještaku ekonomsko finansijske struke u iznosu od 54.826,69€ i isti je odbijen od strane Osnovnog suda u Podgorici kao neosnovan. Na ovako donijetu presudu bivši zaposleni je uložio žalbu koja je odbijena kao neosnovana od strane Višeg suda u Podgorici, u decembru mjesecu 2022. godine.

Takodje, postupak koji je pokrenut od strane zaposlenog iz osnova korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, čije je potraživanje iznosilo 448,23€, odbijeno je od strane prvostepenog suda. Zaposleni je podnio žalbu na odbijajuću presudu, koju je Viši sud usvojio i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

Postupci koji su pokrenuti polovinom 2022. godine od strane četiri zaposlena, a čiji je osnov naknada štete za rad u radnoj grupi za kontinuirano ažuriranje web sajta Zavoda za period od 2008-2015. godine, a na osnovu Odluka donijetih od strane direktora, su nakon obustavljanja postupka pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova i dalje aktivni.

Zaposlena u Zavodu za zapošljavanje podnijela je tužbeni zahtjev radi naknade štete iz radnog odnosa, a čiji osnov zasniva na Kolektivnom ugovoru Zavoda, Zakonu o državnim službenicima i namještenicima CG, Uredbi o naknade troškova zaposlenih u javnom sektoru. U navedenom predmetu, sud je spise dostavio vještaku finansijsko ekonomske struke, radi izrade nalaza i mišljenja.

U slučaju da sud usvoji tužbene zahtjeve, očekuje se da će i drugi zaposleni koji su bili članovi komisija, pokrenuti postupak za naknadu štete iz istih osnova pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova ili Centrom za alternativno rješavanje sporova.

U toku su postupci od strane zainteresovanih lica koji su pokrenuti protiv Zavoda za zapošljavanje Crne Gore radi naknade nematerijalne štete usled pada na stepenicama, nemogućnosti ostvarivanja prava na novčanu naknadu, naknada nematerijalne štete zbog neomogućavanja pristupa u službenim prostorijama Zavoda licu sa invaliditetom, naknadu štete na ime dospjele, a neisplaćene kamate za mjesečne dospjele subvencije, radi poništaja izjave za žirante, ovjere podataka za žirante i mjenice koje se odnose na ugovor o kreditu, a koji je tužilac zaključio sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore.

Očekuje se pokretanje novih izvršnih postupaka, kojima će se tražiti naplata na novčanim potraživanjima žiranata, ovdje solidarnim dužnicima, kao i postupaka za prodaju nepokretnosti koje služe kao obezbjeđenje potraživanja po ugovorima o fiduciji sa Zavodom za zapošljavanje. Navedeni poslovi su trajnog karaktera, pa se u pojedinim fazama postupka nalaze pred različitim sudovima.

Odsjek za pravne poslove i zastupanje je u stalnoj komunikaciji sa bankama sa kojima je Zavod u prethodnom periodu zaključio Ugovor o komision plasmanu kredita, a radi dostavljanja potrebne dokumentacije u postupcima naplate na novčanim potraživanjima žiranata, kao i postupaka pokrenutih od strane dužnika pokrenutog radi poništaja Ugovora o fiducijarnom prenosu prava svojine.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je zaključio sporazum o poslovnoj saradnji sa Prvom bankom CG AD radi izvršavanja obaveza po osnovnu Ugovora o komisionom plasmanu kredita broj 02-6203 od 12.09.2008. godine. Navedeni Sporazum zaključen je u martu 2023. godine.

Shodno zaključenom Sporazumu, zaposleni u Odsjeku za pravne poslove i zastupanje su izvršili primopredaju dokumentacije sa ovlašćenim licima iz Prve banke AD Podgorica u Nikšiću dana 16.04.2023. godine.

Postupci za naknadu štete koji su predati Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova ili Centru za alternativno rješavanje sporova, a pokrenuti od strane zaposlenih u Zavodu u skladu sa odredbom člana 140 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Odsjek za pravne poslove je zaključivao poravnanja, odnosno sporazume u skladu sa postojećim pravosnažnim i izvršnim presudama osnovnih sudova.

U podnijetim predlozima, a koje je Zavod smatrao neosnovanim ili nije postojala sudska praksa, postupci su obustavljeni u 25 predmeta.

U prvoj polovini 2023. godine Odsjeku za pravne poslove i zastupanje pristiglo je 101 predloga, odnosno tužbenih zahtjeva iz Centra za alternativno rješavanje sporova odnosno Osnovnog suda iz Podgorice, Bijelog Polja i Berana, a iz osnova neisplaćenih subvencija zarada za zapošljavanje lica sa invaliditetom. Nakon pristiglih predloga i tužbenih zahtjeva Odsjek je slao naloge Fondu za

profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom da u što kraćem roku izmire dugovanja, a sa podnosiocima predloga odnosno tužbenih zahtjeva je zaključivao ugovore o vansudskom poravnanju, u skladu sa Preporukom DRI.

U dva predmeta koji su pokrenuti pred Centrom odbijena je medijacija jer je potraživanje izmireno prije podnošenja predloga.

U 11 predmeta došlo je do povlačenja tužbenih zahtjeva iz razloga što je predmetno potraživanje izmireno prije podnošenja tužbe.

U jednom predmetu zaključeno je poravnanje pred Osnovnim sudom u Podgorici, dok je u 8 predmeta zaključeno poravnanje pred Centrom.

U 54 predmeta zaključeno je vansudsko poravnanje.

Dakle, arhivirano je 76 predmeta, dok je 25 aktivno, od čega smo u 19 postupaka u pregovorima radi zaključenja vansudskog poravnanja.

U toku su 2 postupka po tužbi koje je Zavod pokrenuo radi sticanja bez osnova, radi neosnovanog primanja novčane naknade.

Iz osnova privatizacije i dalje se vode pojedinačni postupci, iako se taj proces smatra završenim. Pravni osnov u ovim sporovima je uglavnom poništaj ugovora o kupoprodaji akcija, naknada štete ili utvrđivanje broja ili vrijednosti akcija manjinskih akcionara. Preostali sporovi se, u zavisnosti od faze u postupku, vode pred različitim sudovima, a po vanrednim pravnim sredstvima pred Vrhovnim sudom Crne Gore. U određenom broju slučajeva ne može se na potpuno izvjestan način utvrditi vrijeme okončanja spora ni konačan ishod.

Broj predmeta iz osnova privatizacije i transformacije se mijenja i smanjen je u odnosu na prethodni period. Međutim, broj predmeta iz drugih osnova se povećava, u kojima se Zavod za zapošljavanje pojavljuje u svojstvu oštećenog, zatim fizička dioba imovine u preduzećima koja su transformisana i u kojima je Zavod za zapošljavanje akcionar (po osnovu vlasništva nad akcijama). Takođe, aktivni su sporovi u upravnom i drugim postupcima, naročito kod Direkcije za nekretnine, iz osnova eksproprijacije.

Tužbene zahtjeve radi naknade nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti pokrenulo je 24 zaposlena iz Područne jedinice, a pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju. Punomoćnica tužilaca podnijela je Predlog radi obezbjeđenja dokaza u vanparničnom postupku pa je Osnovni sud u Bijelom Polju usvojio isti i odredio uviđaj suda na lice mjesta i vještačenje za dan 18.04.2023. godine sa početkom u 10h, uz učešće vještaka elektrostruke Radović Gordane iz Bijelog Polja. Zakazanog dana sud je sačinio Zapisnik o ročištu o obezbjeđenju dokaza u predmetu poslovne oznake Rs. br: 52/23.

Sud je izašao na lice mjesta u prisustvu punomoćnice i ovlaštenog punomoćnika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore kao i vještaka elektrostruke u zgradi Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, kojom prilikom izvršen je uviđaj.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je dao izjašnjenje na nalaz i mišljenje vještaka, kojim prigovara osnovanosti, dana 19.05.2023. godine, a u saradnji sa našim advokatom Nebojšom Batrićevićem.

Takođe, Zavod za zapošljavanje je nakon podnošenja odgovora na tužbu u svim predmetima uputio i Predsjedniku Osnovnog suda u Bijelom Polju, kao i svim postupajućim sudijama pojedinačno podnesak da shodno odredbi člana 283b ZPP-a odrede zastoj postupka u ovoj pravnoj stvari iz razloga što se svi tužbeni zahtjevi zasnivaju na jednakom ili sličnom činjeničnom stanju i istom pravnom osnovu, a sve u cilju smanjenja troškova tj. ekonomičnosti postupka.

Sud je dana 19.06.2023. godine održao pripremno ročište u parničnom postupku poslovne oznake P. br. 256/2023. Na pripremnom ročištu konstatovano je da je postupajući sudija zadužio četiri predmeta, te je na istom ročištu donio rješenje kojim je spojio spise predmeta radi zajedničkog raspravljanja i donošenja zajedničke odluke i da će svi ovi predmeti nositi jedinstveni poslovni broj P. br. 256/2023.

Za polovinu jula 2023. godine zakazana su pripremna ročišta u 4 predmeta dok za ostalih 16 predmeta još uvijek čekamo zakazivanje postupajućih sudija.

Što se tiče slobodnog pristupa informacijama u prvoj polovini 2023. godine pristiglo je 26 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, od kojih je svaki pristigli zahtjev riješen, do dana sačinjavanja izvještaja. Broj zahtjeva u odnosu na isti period prethodne godine skoro duplo veći. Svi zahtjevi su riješeni u zakonskom roku.

2.10. Evidencije, statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja

2.10.1. Evidencije u oblasti zapošljavanja

Radi sagledavanja stanja i kretanja na tržištu rada Zavod vodi evidencije u oblasti zapošljavanja. Vođenjem evidencija u oblasti zapošljavanja obezbjeđuju se podaci za istraživanja, praćenje stanja i kretanja na tržištu rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i utiče na efikasno funkcionisanje svih organizacionih jedinica Zavoda.

U 2023. godini Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je bio u stalnoj komunikaciji sa područnim jedinicama i svim biroima rada i pružao stručnu pomoć

u vezi vođenja evidencija. U narednom periodu je planirana digitalizacija informacionog sistema Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, pa ćemo unaprijediti i informacioni sistem koji se odnosi na nezaposlena lica i ostale tražioce zaposlenja kako bi olakšali rad savjetnicima i korisnicima naših usluga.

Odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je u prvoj polovini 2023. godine zajedno sa Službom za informacioni sistem i područnim jedinicama Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada kroz projekat “Ublažavanje uticaja kovid-19 na svijet rada u Crnoj Gori” sa ciljem poboljšanja odgovora na negativne uticaje pandemije kako bi se poboljšao pristup i efikasnost usluga klijentima tokom i nakon krize kovid, inplementirao predprijava za nezaposlena lica i ostale tražioce zaposlenja u okviru proekta pod nazivom **Platforma za online prijavljivanje**, a koji je finansiran od strane Fonda za dobro upravljanje vlade Velike Britanije.

U cilju unapređenja stanja i rada Odjeka za evidencije u oblasti zapošljavanja, tokom 2023. godine, radilo se na podizanju kvaliteta propisanih evidencija, prvenstveno evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. Sa kolegama iz područni jedinica i birao rada dogovoren je način kontrole unosa podataka u aplikacije, kao i vođenje prvostepenog upravnog postupka propisanih evidencija, prvesntveno evidentiranja novoprijavljenih lica na evidenciju Zavoda i prestanka vođenja evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. U cilju unapređenja rada, u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada, nastavilo se sa digitalizacijom pojedinih procesa rada kojom će se unaprijediti dio informacionog sistema koji se odnosi na rad sa nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja. Očekujemo da se navedena digitalizacija realizuje tokom tekuće godine.

U Odsjeku za evidencije u oblasti zapošljavanja se kontinuirano realizuju poslovi praćenja, održavanja i funkcionalnog razvoja klasifikacija, šifarskih i podšifarskih sistema u oblasti obrazovanja i zanimanja u okviru integralnog informatičkog sistema Zavoda. Na ovaj način, integrisanom podrškom omogućena je jedinstvena primjena ovih sistema u svim područnim jedinicama u oblasti evidencije, posredovanja, oglašavanja i statističkog izveštavanja. Planirane aktivnosti u izvještajnom periodu realizovane su u skladu sa definisanim ciljevima. Određeni poslovi u ovoj oblasti realizovani su u saradnji sa Službom za informacioni sistem.

Šifarnik zanimanja i stručnih sprema dopunjen je u IV, VI, VII i VIII nivou obrazovanja u skladu sa strukturom šifarnika za sva lica koja su u evidenciji Zavoda. Javne isprave (diplome i uvjerenja) kojim, lica, tražioci zaposlenja, u procesu prijavljivanja Zavoda

potvrđuju stečenu kvalifikaciju nivoa obrazovanja, su osnov za klasifikovanje, razvrstavanje, definisanje šifarskog koda i implementaciju u bazu podataka. Takođe, Šifarnik posebnih znanja i vještina dopunjen je u kategoriji Sticanje stručne kvalifikacije i Sticanje znanja i vještina, ključnih vještina i kompetencija. Osnov za klasifikovanje, razvrstavanje u određene kategorije šifarskih sistema u okviru Zavodove baze podataka i definisanje šifarskog koda su javne isprave (sertifikati i potvrde). Standardna klasifikacija zanimanja – SKZ dopunjena je novim zanimanjima/kvalifikacijama IV, VI, VII i VIII nivoa obrazovanja, te u smislu adaptivnih rješenja u okviru integralnog informacionog sistema, klasifikacione jedinice su implementirane u skladu sa strukturom SKZ-a.

Za primjenu u procesu rada klasifikacije i šifarnici dostupni su u aplikativnom programu Evidencija nezaposlenih lica – ENL i Statistika i izvještavanje.

U saradnji sa Službom za informacioni sistem, započete su aktivnosti na pripremi materijala/priručnika o primjeni Standarne klasifikacije zanimanja (SKZ) za potrebe oglašavanja prijave o slobodnom radnom mjestu. Naime, SKZ kao osnovni dokument koji se koristi u pripremi navedenog materijala, u okviru 400 stranica pruža detaljnu strukturu klasifikacije sa metodološkim pojašnjenjima za svrstavanje zanimanja (radnih mjesta) u okviru 4 klasifikaciona nivoa razvrstavanja. U cilju optimizacije i jednostavnije orijentacije kroz šifarsku strukturu SKZ-a, izrada navedenog materijala pružila bi značajnu podršku u radu kolegama u Zavodu kao i poslodavcima kada izražavaju potrebe za zapošljavanjem budućeg kadra. Može se koristiti kao pomoćni, odnosno dodatni orijentir u smislu bržeg i jednostavnijeg snalaženja pri svrstavanju zanimanja/slobodnih radnih mjesta u odgovarajuću grupu zanimanja.

U izvještajnom periodu, na zahtjev Centra za stručno obrazovanje za dostavljanje mišljenja na programe iz oblasti stručnog obrazovanja, na osnovu dostavljenih materijala pripremljenih programa obrazovanja, obrađena su i Centru dostavljena mišljenja za 11 programa obrazovanja i 11 standarda zanimanja.

2.11.2. Statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja

U okviru domena rada Odsjeka za statistiku i istraživanja u oblasti zapošljavanja, tokom 2023. godine realizovane su aktivnosti i poslovi koji se odnose na:

- pripremu sadržaja statističkih izvještaja na osnovu evidencija;
- koncipiranje izvještaja (nedjeljni, mjesečni, kvartalni, polugodišnji itd.) koji se odnose na tržište rada;
- pripremu metodologija i uputstava za uvođenje novih ili inoviranje postojećih izvještaja;

- usaglašavanje statističkih izvještaja na osnovu kojih se utvrđuju pojedini indikatori na tržištu rada, sa izvještajima Eurostata, MOR-a;
- ostvarivanje saradnje sa institucijama koje se bave statističkim izvještavanjem, kao i sa institucijama koje uređuju oblast statistike;
- praćenje propisa koji se odnose na oblast statistike tržišta rada;
- analizu stanja i kretanja na tržištu rada;
- analizu kretanja izdatih radnih dozvola za strance.

U 2023. godini urađena je **Analiza ponude, tražnje i zapošljavanja na tržištu rada** u Crnoj Gori u 2022. godini, kao jedna od analitičko-faktografskih osnova za predstojeće dimenzioniranje upisnih kvota za školsku/ studijsku 2022/2023. godinu. Analizom su sagledani obim i struktura ponude i tražnje, prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih lica iz školskog sistema i sa tržišta rada, obim i struktura tražnje i obim i struktura zapošljavanja. Odnosi ponude, tražnje i zapošljavanja razmatrani su na makro, regionalnom i mikro nivou, kao i na nivou kvalifikacija, grupa zanimanja i zanimanja.

U 2023. godini urađena je analiza Programa "Podsticaji za zapošljavanje", koji je realizovan tokom 2022. godine. Analiza je ukazala na opravdanost sprovođenja navedene mjere i dala sugestije za aktivnosti koje treba preduzeti da bi se program unaprijedio.

U 2023. godini, u saradnji sa ostalim organizacionim jedinicama Zavoda, izrađeni su mjesečni statistički izvještaji, mjesečni statistički bilteni, kvartalni izvještaji, izvještaj o radu stanju i kretanjima na tržištu rada kao i Program rada Zavoda.

U cilju unapređenja stanja i rada Odjeka za analizu i statistiku u oblasti zapošljavanja, tokom 2023. godine, u saradnji sa Odsjekom za informacioni sistem, radilo se na izradi novih statističkih izvještaja kako bi smo adekvatno odgovorili na zahtjeve za podacima, kako državnih, tako i drugih institucija i javnosti. Izvještaji su koncipirani prema potrebama za izvještavanjem menadžmentu Zavoda, nadležnom ministarstvu, medijima i ostalim zainteresovanim licima o stanju i kretanjima na tržištu rada. Postojeći statistički izvještaji su, prema potrebi, dopunjavani sa novim "filterima", pomoću kojih je moguće preciznije izvještavati prema pojedinim karakteristikama nezaposlenih lica kao što su starosne grupe, nivoi kvalifikacije obrazovanja, radno iskustvo, kao i preciznije izvještavati prema specifičnim grupama nezaposlenih lica, kao što su lica sa invaliditetom, RE polulacija i dr.

U okviru Odsjeka za statistiku i istraživanja u oblasti zapošljavanja vrši se priprema podataka za izradu statističkog biltena Centara javnih službi za zapošljavanje Jugoistočne Evrope kao i kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu rada i projekcije trendova.

3. RAD SLUŽBI I ODJELJENJA

3.1. Služba za kadrovske i opšte poslove

Služba za kadrovske i opšte poslove je u izvještajnom periodu obavljala aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i isti se odnose na:

- praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa;
- pripremanje pojedinačnih akata kojima se utvrđuju prava, obaveze i odgovornosti službenika i namještenika; učešće u pripremi akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- prijem i raspoređivanje službenika i namještenika;
- formiranje personalnih dosijea;
- vođenje jedinstvene kadrovske evidencije i drugih evidencija iz oblasti rada;
- prijavljivanje i odjavljivanje zaposlenih kod nadležnog organa u vezi obaveznog socijalnog osiguranja;
- praćenje disciplinskog postupka;
- izrada nacrti i praćenje realizacije Kadrovskog plana;
- upravljanje, planiranje i razvoj ljudskih resursa;
- planiranje obuka zaposlenih;
- saradnju sa državnim organima i organizacijama koje se bave stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem;
- vođenje evidencije o stručnom osposobljavanju i usavršavanju;
- predstavljanje Zavoda u međunarodnoj i domaćoj javnosti;
- objedinjavanjem i slanje materijala za sjednice Upravnog odbora; vođenje zapisnika sa sjednica Upravnog odbora;
- pripremu i sprovođenje interne i eksterne komunikacije;
- komunikaciju sa javnošću, medijsku prezentaciju Zavoda,
- marketing i odnose sa sredstvima javnog informisanja;
- organizaciju svečanih i drugih skupova, prezentacija, okruglih stolova, konferencija;
- prikupljanje podataka i pripremu kalendara posjeta i putovanja direktora;
- pripremu promotivnih materijala Zavoda za štampu;
- pripremu informacija i ažuriranje Web sajta;
- administrativne poslove;
- saradnju sa Državnim arhivom Crne Gore u pogledu arhiviranja, izlučivanja i preuzimanja arhivske građe na trajno čuvanje;
- sačinjavanje izvještaja i informacija iz djelokruga Službe.
- obavljanje portirskih, kurirskih i poslova održavanja higijene;

Služba za kadrovske i opšte poslove je u izvještajnom periodu radila, prije svega, na donošenju pojedinačnih akata vezanih za regulisanje radno pravnih statusa zaposlenih, formiranju i ažuriranju personalnih dosija, vođenju kadrovske evidencije, sprovođenju postupka ocjenjivanja, unosu i ažuriranju podataka iz kadrovske evidencije u administrativno-finansijski podsistem informacionog sistema Zavoda, prijavljivanju i odjavljivanju zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Upravi prihoda i carna Crne Gore, izdavanju uvjerenja, izrada rješenja za godišnje odmone, redovno ažuriranje podataka za sajt Zavoda, sprovođenje ispitnih postupaka i obavještavanje zaposlenih o rezultatima istog, itd.

Služba je sprovela postupak ocjenjivanja državnih službenika i namještenika za predhodnu godinu, shodno odbredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19 i 8/21)). Na osnovu Rješenja o ocjenjivanju izvršen je unos podataka svih zaposlenih u program kadrovske informacionog sistema (KIS).

U januaru 2023. godine vd direktor je utvrdio novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a u martu tekuće godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Na osnovu donijetog Pravilnika i izmjena istog, u skladu sa odredbama člana 130 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, donijeta su rješenja o raspoređivanju i rješenja o zaradi državnih službenika, odnosno namještenika u Zavodu za zapošljavanje.

Shodno navedenom, novi Pravilnik i izmjena istog, kao i rasporedna rješenja i rješenja o zaradi su unijeta su Kadrovski evidenciji (KIS) i centralizovani obračun zarada Ministarstva finansija.

Usvajanjem Pravilnika u značajnoj mjeri će se unaprijediti rad zaposlenih u Zavodu, jer je izvršina bolja raspodjela poslova prema potrebama procesa rada kojom će se osigurati zakonito, stručno, efikasno i racionalno vršenje poslova i zadataka i kojim će se obezbjeđiti puna zaposlenost i racionalno korišćenje znanja i sposobnosti zaposlenih, kao i veća funkcionalnost i kvalitetnije pružanje usluga svim korisnicima usluga Zavoda. Radna mjesta su organizovana i sistematizuju prema djelokrugu rada, prema koncentraciji istih i srodnih, i u procesu rada funkcionalno povezanih radnih mjesta i zadataka u okviru organizacionih jedinica, a u cilju obezbjeđivanja stručnog, efikasnog, racionalnog i blagovremenog izvršavanja istih. Uređenjem organizacije i sistematizacije radnih mjesta stvarili su se uslovi za ostvarivanje programirane i planirane dinamike rada, uspostavljanje efikasnih i racionalnih poslovnih komunikacija u procesu rada, efikasno ostvarivanje zadataka i poslova.

Tokom izvještajnog perioda redovno su ažurirani i ostali podaci svih zaposlenih u Zavodu.

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je na sjednici održanoj dana 4.4.2023. godine, imenovao, dosadašnjeg vršioca dužnosti direktora Zavoda, za vršioca dužnosti direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, do imenovanja direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Shodno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva finansija, vd direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je, donio Kadrovski plan za 2023.godinu.

Kadrovski plan je pripremljen u skladu sa Uredbom o sadržaju, postupku i načinu pripreme i izmjene kadrovskog plana za organe državne uprave i službe Vlade ("Sl.list, CGbr. 50/18).

Tokom izvještajnog perioda donijeta su rješenja o utvrđivanju prava na jubilarnu nagradu zaposlenih koji su stekli ovo pravo shodno odredbama Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa ("Sl. list Crne Gore", br. 18/15), kao i rješenja za godišnje odmore za sve zaposlene, za tekuću godinu.

U izvještajnom periodu nije bilo objavljenih konkursa i oglasa.

Broj novozaposlenih u navedenom periodu je dva zaposlena na neodređeno vrijeme, po oglasima raspisanim u predhodnoj godini.

Na dan 30.06.2023. godine, broj zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore je 309 od čega 5 na određeno vrijeme (direktor i 4 pomoćnika su vršioci dužnosti).

U prvom polugodištu 2023. godine ukupan broj zaposlenih koji su prošli određene programe obuka iznosi 9 lica, 8 muškaraca i 1 žene. Zainteresovanost za određene programe obuka iznosi 2,7% od ukupnog broja zaposlenih.

Specifične programe obuke 7 lica, tematski se odnose na sledeću oblast:

- Upravljanje rizicima – 1 lice;
- Izveštavanje o rezultatima obavljenog angažmana u odnosu na plan rada unutrašnje revizije – 2 lica;
- Angažman uvjeravanja sa posebnim akcentom na kvalitet revizorskih dokaza – 2 lica;
- Konsalting angažmani unutrašnje revizije i globalni okvir kompetencija unutrašnje revizije – 2 lica.

Opšti program obuke državnih službenika i namještenika – 2 lica:

- Obuka za vođenje centralne kadrovske evidencije – 1 lice i
- Integritet u javnoj upravi i sprovođenje planova integriteta – 1 lice.

Medijske i promotivne aktivnosti

Programske aktivnosti Zavoda za zapošljavanje i kretanja na tržištu rada praćene su kroz medijske i promotivne aktivnosti, usmjerene prema svim ciljnim javnostima, što je obuhvatilo:

- promociju vrijednosti Zavoda, njegove vizije i misije, jasno definisanje prioriteta i vidova procesa komuniciranja sa javnošću;
- informisanje javnosti o planiranim i realizovanim aktivnostima, kao i izvještavanje sa sjednica Upravnog odbora Zavoda;
- komunikaciju između organizacionih jedinica Zavoda koja se odnosi na javne nastupe;
- precizno definisanje aktivnosti medijskog nastupa za sve projekte koje Zavod realizuje u cilju blagovremenog i detaljnog informisanja o svojim aktivnostima, mjerama i programima;
- organizovanje konferencija za medije i ostalih vidova medijskih događaja;
- pisanje i distribuciju saopštenja za javnost i ostalih press materijala za medije;
- intenzivnu saradnju s medijima, dvosmjernu komunikaciju vezano za aktuelna pitanja;
- rezervaciju i utvrđivanje termina gostovanja u radio i TV emisijama;
- dnevno uređivanje i ažuriranje web sajta Zavoda;
- učešće u izradi novog web sajta Zavoda;
- pripremu Press-klipinga u vidu izvještaja za direktora i informacije iz djelokruga rada službe za informisanje;
- obradu prezentacija aktivnosti Zavoda za potrebe zaposlenih, radi učešća na stručnim skupovima;
- učešće u realizaciji svih događaja koje organizuje Zavod.

Od mnogobrojnih aktivnosti koje su medijski praćene, najznačajnije su:

- Završna konferencija projekta »Podrška samozapošljavanju«, koja je održana krajem januara. Na press konferenciji su prezentovani rezultati ovog projekta koji je realizovan u okviru 18 miliona eura vrijednog Programa EU i CG za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu.
- Nacionalna konferencija pod nazivom »Aktivni mladi za evropske vrijednosti«, održana u martu, na kojoj je poručeno da Zavod za zapošljavanje radi sve da zadrži mlade u Crnoj Gori. U tom cilju najavljena su tri programa koji će pomoći da se riješi problem nezaposlenosti najmlađih kategorija društva.

- Sajmovi zapošljavanja u Podgorici i Tivtu, u organizaciji Zavoda za zapošljavanje i Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore, pod nazivom »*Summer Job*«, organizovani su u martu. Na sajmu su učestvovali 70 renomiranih poslodavaca iz oblasti turizma i srodnih djelatnosti koji su ponudili preko 1.000 radnih pozicija nezaposlenim licima, studentima i maturantima. Ovom ponudom Zavod posreduje pri zapošljavanju, čime se i postiže osnovni cilj – zapošljavanje domaće radne snage tokom ljetnje turističke sezone. Zavod je kroz promotivne i medijske aktivnosti nastojao da informacije o ovim aktivnostima dođu do što većeg broja mladih. S istim ciljem, Zavod je učestvovao i promovisao *Sajam zapošljavanja* kojeg je organizovao Glavni grad Podgorica u holu Big Fashion šoping mola, *Berzu sezonskih poslova*, koju je organizovala grupacija Montenegro Stars u hotelu Splendid u Bečićima, *Open Day* u Ulcinju u organizaciji Azul Beach Resort Montenegro, by Karisma i *Sajam sezonskih poslova za mlade* u Baru. U namjeri da zadovolji kadrovske potrebe privrede i smanji nezaposlenost u Crnoj Gori, Zavod koristi sve raspoložive mehanizme kako bi povezao poslodavace i tražioce posla, a Sajmovi zapošljavanja su prava prilika da se na jednom mjestu, u neposrednom kontaktu, sretnu ponuda i tražnja na tržištu rada. Sajmovima je prisustvovao veliki broj poslodavaca koji su direktno stupili u kontakt sa zainteresovanim kandidatima za ponuđene pozicije.
- Promovisan je početak realizacije Twinning projekta Evropske unije pod nazivom »*Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u pogledu sprovođenja aktivnih mjera zapošljavanja, budućeg učešća u Evropskim socijalnim fondovima i olakšavanja mobilnosti radne snage*«. Glavni cilj projekta je »Unaprijeđenje kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti usluga Zavoda za zapošljavanje Crne Gore skladu sa standardima EU i najboljom međunarodnom praksom«. Republika Slovačka, Republika Estonija i Savezna Republika Njemačka odabrane su kao države članice EU zadužene za realizaciju projekta u vrijednosti od 823.529€. Period implementacije je 18 mjeseci.
- Krajem maja je organizovana konferencija za medije tokom koje je VD direktora Zavoda potpisao ugovore sa korisnicima programa »*Osposobljavanje za rad kod poslodavca*« i »*Osposobljavanje za samostalan rad*«. Realizacijom ovih programa se planira zaposliti 600 lica sa evidencije nezaposlenih. Pored toga, na konferenciji su predstavljena kretanja na tržištu rada, aktivnosti i mjere koje je Zavod realizovao od početka godine u cilju povećanja zaposlenosti.
- Promocija online platforme koju je u Zavod za zapošljavanje Crne Gore pokrenuo u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada i Ministarstvom

rada i socijalnog staranja. Novu platformu za online prijavljivanje, čiji je cilj da efikasnije djeluje i brže odgovori na nove izazove na tržištu rada, finansiraju Evropska komisija kroz projekat »Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje aktivnih politika zapošljavanja Crne Gore kroz digitalizaciju« i Fonda za dobro upravljanje Vlade Velike Britanije kroz projekat »Ublažavanje uticaja kovid-19 na svijet rada u Crnoj Gori«. Riječ je o savremenom digitalnom alatu koji je usmjeren prema poslodavcima, nezaposlenim licima i osobama sa invaliditetom. Cilj pomenutog digitalnog alata je da korisnici Zavoda određena prava ostvaruju na lakši, brži, a istovremeno efikasan način u digitalnom okruženju, gdje će moći pratiti realizaciju svojih zahtjeva u realnom vremenu.

- Službena posjeta delegacija Agencije za zapošljavanje Republike Kosovo, koja je organizovana kako bi se razmjenila znanja i iskustava u realizaciji mjera aktivne politike zapošljavanja i u radu sa klijentima, s ciljem da se unaprijedi kvalitet usluga koje pružaju ove javne službe za zapošljavanje ciljnim grupama na tržištu rada. Ova posjeta je organizovana kao nastavak bliskih odnosa sa partnerskim javnim službama za zapošljavanje u Regionu i šire.
- Medijski su praćene aktivnosti menadžmenta Zavodu u zemlji i inostranstvu, kao i učešće eksperata Zavoda na nacionalnim i međunarodnim skupovima i u projektima koji doprinose kvalitetu rada Zavoda.

Međunarodna saradnja

Zavod za zapošljavanje Crne Gore predsjedava Centrom javnih službi za zapošljavanje zemalja Jugoistočne Evrope/CPESEEC tokom 2023. godine. U skladu sa Smjernicama CPESEEC-a, Zavod tokom godine koordinira aktivnosti CPESEEC-a, organizuje izradu Statističkog Biltena u kojem će biti sadržani podaci sa tržišta rada deset članica CPESEEC-a za deset prethodnih godina, a najznačajnije aktivnosti su vezane za organizaciju Direktorske i Stručne konferencije CPESEEC-a.

Menadžment Zavoda je odlučio da konferencije budu održane 21. i 22. septembra u Petrovcu. Tema Direktorske konferencije će biti ***Migracioni tokovi na tržištu rada – mjere i aktivnosti u cilju zadržavanja kvalifikovane radne snage***, a tema Stručne konferencije ***Obrazovni programi, znanja, vještine i ishodi učenja – usklađenost sa potrebama tržišta rada danas i u budućnosti***. Na konferencijama će, pored delegacija zemalja članica, učestvovati predstavnici resornog ministarstva, socijalnih partnera, kao i predstavnici međunarodnih institucija s kojima Zavod intenzivno saraduje.

- Predstavnicu Zavoda je učestvovala na Vanrednoj Generalnoj skupštini Svjetske asocijacije javnih službi zapošljavanja/WAPES, koji je održana u hibridnom formatu, u Briselu i online 15. juna.

Na sjednici Generalne skupštine su usvojeni finansijski izvještaj za 2022. godinu, Budžet za 2023. godinu i Izmjene Statuta WAPES-a.

VD direktora Zavoda boravio je krajem februara u radnoj posjeti Agenciji za zapošljavanje Republike Kosovo na poziv menadžmenta ove institucije. Tokom posjete, upoznao je domaćine sa kretanjima na tržištu rada Crne Gore, s novom organizacijom rada Zavoda i reformama koje Zavod sprovodi na razvoju institucije i tržišta rada u susret evropskim integracijama. Istaknuta je neophodnost povezivanja i bliže saradnje sa partnerskim institucijama zemalja u Regiona u cilju ravnomjernog razvoja regionalnog tržišta rada. Dogovorena je posjeta delegacije Agencije za zapošljavanje Republike Kosovo Zavodu za početak juna.

Na poziv organizatora 19. Međunarodnog sajma turizma, poslova i karijere, koji je održan pod pokroviteljstvom Vlade Republike Kosovo, VD direktora je krajem aprila boravio u Prištini. Na Sajmu je bilo preko 200 izlagača – turističkih kompanija iz deset evropskih zemalja: Kosova, Albanije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Turske, Bugarske, Grčke, Slovenije, Hrvatske i Italije. Sajam je bio prilika da se predstave turistički potencijali Crne Gore i da se promovišu mogućnosti za sezonsko zapošljavanje u ugostiteljstvu i turizmu, kako bi se obezbijedila nedostajuća radna snaga.

Na poziv direktora Javne službe za zapošljavanje Albanije (AKPA) delegacija Zavoda je početkom juna boravila u radnoj posjeti ovoj instituciji. Tom prilikom su kolege iz Albanije prezentovale tehnologiju rada sa nezaposlenim licima i poslodavcima kao i funkcionisanje digitalnih servisa na nivou razvijenosti i interoperabilnosti Javne službe za zapošljavanje Albanije sa ostalim relevantnim institucijama. Iskustva koja su stečena u ovoj oblasti veoma su dragocjena, jer je ZZZCG već uveliko pokrenuo proces digitalizacije svojih servisa, Predstavnicu JSZ Albanije su iskazali nesebičnu spremnost da svoja iskustva podijele sa kolegama iz Crne Gore. ZZZCG i JSZ Albanije su se dogovorile da u narednom periodu detaljnije razrade i razmijene iskustva iz ovih oblasti na novou eksperskih grupa.

Predstavnicu Zavoda je učestvovala na sastanku u Tirani/Albanija u okviru III kruga pregovora za primjenu Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Albanije o socijalnom osiguranju, u okviru zajedničke delegacije Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva zdravlja.

Predstavnicu međunarodne NVO »World vision« sa sjedištem u Skadru su tokom radne posjete Zavodu izrazile namjeru da ostvare saradnju i iniciraju zajednički prekogranični projekat u okviru prekogranične saradnje IPA MNE-ALB. Pored ZZZCG i NVO »World Vision«, u projektu će učestvovati Zavod za zapošljavanje iz Skadra kao i još jedna organizacija iz Crne Gore. U junu je delegacija Zavoda u Skadru učestvovala na sastanku sa partnerima vezano za izradu ovog zajedničkog

projekta kojim se planira aplicirati na Poziv za dostavljanje projektnih predloga u okviru prekogranične saradnje IPA MNE-ALB.

Predstavnici Zavoda su učestvovali na konferencijama i stručnim seminarima koje su organizovale međunarodne organizacije u cilju unapređenja ljudskih potencijala u državnim službama i pripreme zemalja Regiona za članstvo u Evropskoj uniji:

- na nizu sastanaka i događaja u Skopju/Sjeverna Makedonija vezano za uvođenje EU projekta *Garancije za mlade* u zemljama Zapadnog Balkana, na poziv Fonda za tehničku pomoć EU-MOR;
- na Regionalnoj radionici u Tirani/Albanija o izvještavanju i praćenju programa *Garancija za mlade*, u okviru delegacije Crne Gore, koju je organizovala Međunarodna organizacija rada.
- na radionici u Rimu/Italija, na poziv Evropske fondacije za obuku/ETF iz Torina, pod nazivom »Ka fleksibilnom učenju i radu: Novi pristupi u definisanju i organizaciji aktivnih politika tržišta rada«;
- na međuregionalnom »Forumu javnih finansija«, kojeg je organizovala Kancelarija za javne finansije Republike Srbije u Portorožu/Republika Slovenija;
- na radionici u Torinu/Italija koju je organizovala Evropska fondacija za obuku/ETF pod nazivom »Upotreba i konsolidacija dokaza o aktivnim politikama tržišta rada i o tranziciji na posao, sa fokusom na dimenzije vještina«;
- na radionici u Briselu/Belgija o dizajniranju pripravnštva za implementaciju EU Projekta Garancije za mlade – pristupi, metodologije i prakse u EU i u zemljama Zapadnog Balkana, u okviru zajedničke delegacije Crne Gore, koju je organizovala Evropska komisija (DG Neighbourhood and Enlargement Negotiations i DG Employment) u okviru TAEX instrumenta. Cilj Radionice je bio da se pruži podrške ekonomijama zemljama Zapadnog Balkana kako bi se omogućilo kreiranje relevantni programi pripravnštva i treninga koji će povećati zapošljivost mladih ljudi.
- na regionalnoj konferenciji u Draču/Albanija u okviru regionalnog projekta Savjeta Evrope »Jačanje saradnje na Zapadnom Balkanu u upravljanju nasilnim ekstremizmom u zatvorima i sprečavanju dalje radikalizacije nakon puštanja na slobodu«, na temu »Izazovi obezbeđivanja reintegracije i stabilizacije nasilnih ekstremističkih, marginalizovanih i ranjivih kategorija zatvorenika po povratku u društvo nakon odslužene kazne zatvora«, a odnosilo se na stručno obrazovanja ovakvih lica u zatvorima, mogućnosti neformalnog obrazovanja koje im može koristiti na tržištu rada po izlasku iz zatvora kao i mogućnostima ekonomske stabilizacije ovih lica, prilika za zaposlenje.
- u studijskoj posjeti u Sarajevu/BiH u okviru regionalnog projekta na temu zapošljavanja osoba sa invaliditetom, na poziv Caritasa Crne Gore. U studijskoj

posjeti su učestvovala NVO i Institucije iz BiH, Albanije, Srbije, Kosova i Crne Gore.

Na poziv Zavoda, početkom juna je u službenoj posjeti boravila delegacija Agencije za zapošljavanje Republike Kosovo. Zavod za zapošljavanje Crne Gore njeguje bliske odnose sa partnerskim javnim službama za zapošljavanje u Regionu i šire, kako bi kroz razmjenu znanja i iskustava unaprijedili kvalitet usluga koje javne službe za zapošljavanje pružaju svojim klijentima. Ovo nije prva zvanična posjeta delegacije Agencije za zapošljavanje Republike Kosovo, a saradnja se odvija i na bilateralnom i na multinacionalnom nivou, kroz učešće u projektima evropskih institucija, u okviru priprema zemalja u Regionu za evropske integracije. Gostima je prezentovano stanje na tržištu rada Crne Gore, aktivnosti koje se preduzimaju u cilju posredovanja radne snage poslodavcima, stručnog tretmana i pripreme nezaposlenih lica za zapošljavanje, mjere aktivne politike zapošljavanja koje Zavod realizuje u cilju obezbjeđivanja radne snage poslodavcima, kao i aktivnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, i aktivnosti koje se sprovode na izradi novog informacionog sistema, tj. digitalizaciji Zavoda, uz pomoć IPA fondova.

Pripremljen je predlog memoranduma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Agencije za zapošljavanje Republike Kosovo, koji će biti usaglašeni između ovih institucija.

Tokom izvještajnog perioda je organizovano 12 redovnih sjednica Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

3.2. Služba za javne nabavke

Saglasno članu 84 Zakona o javnim nabavkama Zavod za zapošljavanje je dužan da sačini Plan javnih nabavki za 2023. godinu, koji je neophodno uskladiti sa raspoloživim finansijskim sredstvima i javnom potrošnjom shodno odredbama Zakona o budžetu Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ("Sl. list CG", br. 74/19, 11/23), Planom javnih nabavki Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2023. godinu i odlukama ovlašćenog lica Zavoda za zapošljavanje do 30.06.2023. godine, pokrenuto je 8 a realizovano je 6 postupaka javnih nabavki.

Predmetni postupci javnih nabavki sprovedeni su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama metodom otvorenog postupka javnih nabavki (javni poziv, javni tender), i kroz postupak jednostavnih nabavki.

U otvorenom postupku putem javnog nadmetanja pokrenuta su 4 postupka javnih nabavki: usluge fiksne telefonije i usluge prenosa podataka, ugovorene vrijednosti sa uračunatim PDV-om 30.205,84 Eur, koji je realizovan, usluge obrazovanja odraslih, po partijama (53 partije) koji je u toku, procijenjene vrijednosti 300.000 Eur, usluge arhiviranja, procijenjene vrijednosti 36.338,41 Eur (postupak je poništavan 4 puta, jer ponuđač nije ispunjavao uslove iz tendera za otvoreni postupak, nabavka je realizovana kroz postupak jednostavne nabavke), i poštanskih usluga procijenjene vrijednosti 46.000 Eur, koji je u toku.

Kroz postupak jednostavne nabavke (procijenjene vrijednosti veće od 8.000 Eur) pokrenuto je i realizovano 4 postupka javne nabavke, i to: tekuće građevinsko održavanje poslovnih prostorija Zavoda za zapošljavanje, ugovorene vrijednosti sa uračunatim PDV-om 39.000 Eur, usluga održavanja službenih vozila, po partijama (dvije partije), ugovorene vrijednosti sa uračunatim PDV-om 17.000 Eur, usluga arhiviranja, ugovorene vrijednosti sa uračunatim PDV-om 24.971,50 Eur, i nabavka kompjuterske opreme, ugovorene vrijednosti sa uračunatim PDV-om 17.693,5 Eur, što ukupno iznosi 98.665 Eur.

U navedenom periodu vršene su jednostavne nabavke po: predračunu/profakturi, ili zaključenom ugovoru, (vrijednost predračuna/profakture, ili ugovora je manja od 8.000 Eur), shodno Zakonu o javnim nabavkama, ukupne vrijednosti sa uračunatim PDV-om 85.897,76 Eur.

Ukupna vrijednost javnih nabavki, sa uračunatim PDV-om, realizovanih putem otvorenog postupka, jednostavne nabavke (procijenjene vrijednosti veće od 8.000 Eur, i procijenjene vrijednosti manje od 8.000 Eur), iznosi 214.768,60 Eur.

Služba za javne nabavke je obavljala poslove koji se odnose na:

- realizaciju ugovora zaključenih tokom 2022. godine, iz kojih su obaveze prenijete u 2023. godinu,
- korišćenje službenih vozila,
- imovinu Zavoda za zapošljavanje (saradnja sa nadležnom institucijom oko uređenja listova nepokretnosti, upisa prava svojine na poslovnim objektima za koje Zavod za zapošljavanje nije upisan kao titular prava i dostavljanja podataka vezanih za imovinu, obnove ugovora o zakupu poslovnih prostorija, i dr.).

3.3. Služba za finansijske poslove

Izveštaj o novčanim tokovima za prvo polugodište 2023. godine

(Tab. 27.)

| REDNI BROJ | NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA | PLAN | izvršenje u uporednom periodu pret.godine | izvršenje u navedenom periodu tekuće godine |
|------------|--|----------------------|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | Primici | | | |
| 1.1 | Opsti prihodi | 11,067,825.32 | 14,551,492.54 | 11,964,292.52 |
| 1.2 | Namjenski prihodi | 14,550,000.00 | 6,415,824.27 | 13,158,357.27 |
| 1.3 | Sopstveni prihodi | | | |
| 1.4 | Donacije | 819.04 | 246,578.02 | 4,816.53 |
| 1.5 | Pozajmice i krediti | | | |
| I | Ukupni primici(1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5) | 25,618,644.36 | 21,213,894.83 | 25,127,466.32 |
| 2 | Izdaci | | | |
| 2.1 | Tekuci izdaci | 8,956,914.85 | 6,975,781.41 | 14,133,930.38 |
| 2.1.1 | Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca | 1,929,272.02 | 1,483,350.64 | 1,764,445.37 |
| 2.1.2 | Ostala licna primanja | 66,000.00 | 30,873.65 | 60,826.53 |
| 2.1.3 | Rashodi za materijal | 115,610.00 | 71,216.31 | 86,020.16 |
| 2.1.4 | Rashodi za usluge | 130,381.83 | 89,454.52 | 104,444.11 |
| 2.1.5 | Tekuće održavanje | 47,500.00 | 25,729.41 | 14,825.33 |
| 2.1.6 | Kamate | 15,000.00 | 14,927.23 | 11,269.30 |
| 2.1.7 | Renta | 12,000.00 | 6,892.53 | 14,628.02 |
| 2.1.8 | Subvencije | 6,500,000.00 | 5,166,790.56 | 11,952,445.19 |
| 2.1.9 | Ostali izdaci | 141,151.00 | 86,546.56 | 125,026.37 |
| 2.2 | Transferi za socijalnu zastitu | 13,628,728.00 | 11,551,105.87 | 10,427,093.39 |
| 2.2.1 | Prava iz oblasti socijalne zastite | | | |
| 2.2.2 | Sredstva za tehnoloske viskove | 13,628,728.00 | 11,551,105.87 | 10,427,093.39 |
| 2.2.3 | Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja | | | |
| 2.2.4 | Ostala prava iz oblasti zdravstvene zastite | | | |
| 2.2.5 | Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja | | | |
| 2.3 | Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru | 2,805,001.01 | 2,653,066.06 | 536,705.79 |
| 2.4 | Kapitalni izdaci | 28,000.50 | | 21,199.99 |
| 2.5 | Pozajmice i krediti | | | |
| 2.6 | Ostala dugovanja | 200,000.00 | 33,941.49 | 8,536.77 |
| 2.7 | Rezerve | | | |
| II | Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7) | 25,618,644.36 | 21,213,894.83 | 25,127,466.32 |

Izveštaj o neizmirenim obavezama, na dan 30.6.2023. godine

(Tab. 28.)

| Redni broj | O P I S | Stanje obaveza na kraju prethodne godine | Stanje obaveza na dan 30.6.2023. godine |
|------------|---|--|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3) | 671,940.56 | 8,412.42 |
| 1.1. | Obaveze za bruto zarade i dopr. na teret posl. (211) | | |
| 1.2. | Obaveze za ostala lična primanja (212) | | |
| 1.3. | Obaveze za ostale tekuće izdatke (213 do 219) | 671,940.56 | 8,412.42 |
| 2 | Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu (22) | | |
| 3 | Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (23) | 51,711.52 | 15,268.36 |
| 4 | Obaveze za kapitalne izdatke (24) | | |
| 5 | Obaveze po pozajmnicama i kreditima ((25) | | |
| 6 | Obaveze po osnovu otplate dugova (26 sem 263) | | |
| 7 | Obaveze iz rezervi (27) | | |
| 8 | Stanje obaveza na kraju perioda | | |
| | (1+2+3+4+5+6+7) | 723,652.08 | 23,680.78 |

3.4. Služba za informacioni sistem

Informacioni sistem Zavoda raspolaže sa preko 450 računara (stonih, servera i prenosivih računara) i preko 300 uređaja za štampu (štampača, kopir aparata i multifunkcionalnih uređaja). Sve organizacione jedinice Zavoda su povezane u jedinstvenu računarsku mrežu. Prosječna starost računara je 9 godina. U izvještajnom periodu, realizovana je nabavka nove računarske opreme, shodno objavljenom javnom pozivu za nabavku iste i to: PC računar (35 kom.); PC monitor (35 kom.); USB Hub (35 kom.); MFU (3 kom.); skener (3 kom.); switch (2 kom.); DAC komunikacioni kablovi (11 kom.). Takođe, izvršena je nabavka uređaja za štampu po osnovu objedinjenih nabavki koju sprovodi Uprava za imovinu i to: štampači (10 kom) i MFU (3 kom).

Poslovi održavanja tehničke infrastrukture informacionog sistema su bili svedeni na preventivno i korektivno održavanje, dok su se aktivnosti na perfektnom održavanju odnosile na: Nabavka nove računarske opreme, završavanje postojeće opreme putem povećanja postojećih kapaciteta (RAM memorije i diska) u cilju poboljšanja performansi.

Aktivno smo intervenisali na korisničkoj računarsko-komunikacionoj opremi na zahtjev korisnika; pružali smo operativno-tehničku podršku; izrađivali dokumentaciju i kreirali korisnička uputstva i ostalo shodno aktivnostima iz djelokruga rada.

Računarska mreža, a samim tim i sigurnost računarske mreže je unaprijeđena tako što su implementirani novi napredni L2 switchevi koji doprinose većoj brzini razmjene podataka, na siguran način.

Pored unapređenja mrežnog hardvera svakodnevno smo unapređivali logički sloj mreže tako što smo redovno vršili sigurnosne zakrpe u sistemu; sprovodili konstantan monitoring mrežnog saobraćaja u cilju preventivnog djelovanja nad incidentima; u kontinuitetu smo kreirali i primjenjivali različite sigurnosne polise; vršili smo redovno sigurnosno kopiranje kako mrežnih uređaja tako i produkcionih servera; migracija preostalih fizičkih servera (dva) u virtuelno okruženje; ažuriranje mrežne i serverske opreme; kreirali smo novo NAS okruženje – specijalizovani file server.

Treba napomenuti da je zbog upražnjenosti radnih mjesta u PJ Podgorica i PJ Herceg Novi obim posla znatno bio uvećan na teret sistem inženjera iz Centralne službe.

Programska infrastruktura

U okviru Informacionog sistema Zavoda egzistira veliki broj programskih aplikacija koje pokrivaju sve segmente poslovnog sistema zapošljavanja. Programske aplikacije i baza podataka su centralizovane, čime je obezbijeđena jedinstvenost podataka u realnom vremenu. Pored svakodnevnih aktivnosti na preventivnom i korektivnom održavanju sistemskog i aplikativnog dijela IS-a, izradi sigurnosnih kopija vitalnih djelova sistema, u Službi su, u kontinuitetu, provođene aktivnosti na pripremi i izradi različitih statističkih izvještaja, koji pokrivaju sve poslovne procese sistema zapošljavanja. Održavanje aplikacija kod kojih zahtijevana znanja prevazilaze kapacitete sopstvenog stručnog kadra i ulaze u domen usko specijalističkih je predmet outsourcing-a i povjereno je stručnim kompanijama.

Predstavnici Službe za informacioni sistem su bili članovi sa pravom glasa komisije za evaluaciju ponuda za projekat "Upgrading of IT infrastructure and new information system for the Employment Agency of Montenegro", nakon čijeg rada je usvojen Izvještaj od strane Delegacije Evropske unije za LOT 2. U skorijem vremenu, a najkasnije do kraja avgusta 2023. godine, očekujemo potpisivanje Ugovora o saradnji sa izabranim Ponudjačima, a početak radova na izradi novog informacionog sistema Zavoda očekujemo u septembru 2023. godine. Obzirom da su članovi sa pravom glasa potpisali Izjavu o povjerljivosti podataka trenutno nijesmo u mogućnosti da damo detaljan izvještaj o radu komisije koji je u toku, a što ćemo uraditi nakon zvaničnog završetka rada komisije za evaluaciju ponuda.

Izradili smo novu verziju aplikacije za statističko izvještavanje koja je značajno stabilnija, sigurnija i brža od prethodne, a krajnji korisnici su sada u prilici da u intuitivnom okruženju dobijaju željene podatke sa kojima mogu na različite načine manipulirati i izvoziti kao finalan proizvod bez naknadne dorade u trećim

aplikacijama. U toku je finalna faza testiranja nakon čega će aplikacija biti dostupna zaposlenima. Produkcioni period predmetne aplikacije očekujemo od septembra 2023. godine.

Služba za informacijski sistem je bila nosioc projekta „Online moduli“ (koordinacija u toku informacija, organizovanje prezentacija i diskusija, podrška zaposlenima u korišćenju online modula, obezbjeđivanje serversko-mrežnog okruženja za smještanje produkcionog servera online modula u mrežu Zavoda, obezbjeđivanje pravnih osnova, testiranje...) što je rezultiralo produkcionim stanjem istih. Riječ je o savremenom digitalnom alatu koji je usmjeren prema poslodavcima, nezaposlenim licima i osobama sa invaliditetom. Cilj pomenutog digitalnog alata je da korisnici Zavoda za zapošljavanje, uz savremene tehnologije, određena prava ostvaruju na lakši, brži, a istovremeno efikasan način u digitalnom okruženju, gdje će moći pratiti realizaciju svojih zahtjeva u realnom vremenu. Sa druge strane, primjena novih digitalnih proizvoda i praćenje tehnoloških trendova Zavod za zapošljavanje pozicionira u segment savremenih službi za posredovanje u zapošljavanju. Novi digitalni alat nezaposlenim licima omogućava prijavljivanje u evidenciju nezaposlenih lica i u evidenciju ostalih tražilaca zaposlenja posredstvom interneta. Sa druge strane, pravnim licima omogućava prijavu slobodnog radnog mjesta kod poslodavaca, ali i podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na subvencije, prilikom zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

Nakon sprovedenih neophodnih pravnih, tehnoloških i tehničkih aktivnosti, u poslovanje Zavoda implementirali smo elektronsku arhivu, elektronsku djelovodnu knjigu, elektronski potpis i pečat te je Zavod sada u mogućnosti da zaprima elektronski potpisna dokumenta, da iste elektronski verifikuje, potpisuje i pečatira, kao i da ih na adekvatan i zakonski propisan način skladišti.

Služba za informacijski sistem je u kontinuitetu pružala tehničku podršku Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje LSI u cilju implementacije internog online modula za zaposlene u Fondu odnosno aplikacije za zaposlene u Fondu: Implementacijama aplikacije – internog online modula digitalizuje se veliki dio rada Fonda. Istorijski podaci Fonda su migrirani i aplikacija je spremna za upotrebu.

Shodno zaključcima Upravnog odbora Zavoda sproveli smo sledeće aktivnosti:

- Pribavljanje saglasnosti za izradu strateškog dokumenta digitalne transformacije Zavoda. Obavljeno je više radnih sastanaka sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja kao i sa predstavnicima Ministarstva javne uprave. Takodje upućeni su zvanični dopisi u kojima smo tražili mišljenje da li je Zavod u obavezi da samostalno kreira dokument digitalne transformacije Ministarstvu javne uprave i Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore, Sektoru za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike.

Obije pomenute institucije su se usaglasile da je Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 23.12.2022. godine, donijela Strategiju digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. sa akcionim planom za 2022-2023. godinu, koja se odnosi na sve djelove crnogorskog društva – državnu upravu, lokalnu upravu i širi javni sektor, privredu, akademsku zajednicu, naučnu zajednicu, NVO i civilno društvo. Navedena strategija se odnosi i na Zavod za zapošljavanje Crne Gore, koji je pravno lice koje ima status državnog fonda i obavlja djelatnosti koje obuhvataju poslove u vezi sa zapošljavanjem, u kojem postoji jedinstveni informacijski sistem u oblasti zapošljavanja.

U navedenom dopisu se napominje i da su Akcionim planom za uspostavljanje interoperabilnosti između izabranih informacijskih sistema i baza podataka koji imaju ulogu u upravljanje tržištem rada u Crnoj Gori koji je pripremila međuinstitucionalna Radna grupa formirana od strane Ministarstva ekonomskog razvoja (kasnije pod vođstvom Ministarstva rada i socijalnog staranja), usvojenim od strane Vlade Crne Gore (Akt broj 07-8173/2 od 28.12.2022. godine) propisani strateški ciljevi sa preciznim aktivnostima u cilju postizanja interoperabilnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i relevantnih registara/baza podataka).

- Nastavili smo aktivnosti na implementaciji ISO standarda (ISO 9001:2015 Sistemi menadžmenta kvalitetom i ISO/IEC 27001:2022. Sistemi menadžmenta bezbjednosti informacija – Bezbjednost informacija, sajber bezbjednost i zaštita privatnosti) te omogućavanje uslova za usaglašavanje sa GDPR (General Data Protection Regulation) regulativnom. Izradili smo idejno rešenje i projekti zadatak, a obzirom da Zavod nije u mogućnosti da samostalno finansira navedeni projektat uputili smo zahtjev za obezbjeđivanje finansijski sredstava Medjunarodnoj organizaciji rada. Iz više navrata smo podsjećali na naš zahtjev, ali zvaničan odgovor još nijesmo dobili.
- Pokrenuli smo aktivnosti za izradu novog i sigurnog web sajta u skladu sa najnovijim bezbjednostnim standardima. U tom smislu potpisali smo Ugovor o saradnji sa eksternom kompanijom koja će izvršiti izradu novog „custom“ sajta po uslovima definisanim od strane Zavoda. Shodno zaključku Upravnog odbora Zavoda, u novi sajt će pored svih ostalih bitnih funkcionalnosti biti implementiran web servis-modul koji će automatski javno, na sajtu, objavljivati podatke o isplati poslodavcima bespovratnih sredstava za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom; o učešću Zavoda u finansiranju ličnih troškova asistenata (pomagača u radu) lica sa invaliditetom i o subvencijama zarade lica sa invaliditetom koje zaposli, na mjesečnom nivou.

U sklopu izrade novog sajta menadžmentu Zavoda je upućen i predlog za promjenu vizuelnog identiteta Zavoda.

Produkciono stanje novog web sajta očekujemo u januaru 2024. godine.

Započeli smo aktivnosti na ažuriranju postojećih i izradi novih procedura Službe, kao i aktivnosti na realizovanju preporuka nakon sprovedene interne revizije.

Aktivno i u kontinuitetu smo saradivali sa Ministarstvom javne uprave, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom finansija, Upravom prihoda i carina i centrima za socijalni rad u cilju poboljšanja interoperabilnosti kako postojećih tako i novih servisa za razmjenu podataka između institucija.

Aktivnosti za primjenu šifarnika, koji su u upotrebi u informacionom sistemu Zavoda, realizovane su u skladu sa planiranim. Šifarnici iz oblasti obrazovanja i zanimanja modifikovani su novim klasifikacionim jedinicama u skladu sa sistemom klasifikovanja i šifriranja.

U izvještavanom period bili smo u kontinuitetu učesnici različitih lokalnih i medjuinstitucionalnih radnih tijela, grupa i komisija.

Pregled prijavljenih problema po organizacionim cjelinama
za prvih 6 mjeseci 2023. godine

(Tab. 29.)

| Br. | Organizaciona cjelina | Ukupno | Broj riješenih problema | Broj neriješenih problema |
|--------|-----------------------|--------|-------------------------|---------------------------|
| 1 | PJ Podgorica | 130 | 130 | 0 |
| 2 | PJ Pljevlja | 45 | 45 | 0 |
| 3 | PJ Nikšić | 93 | 91 | 2 |
| 4 | PJ Herceg Novi | 32 | 32 | 0 |
| 5 | PJ Bijelo Polje | 99 | 98 | 1 |
| 6 | PJ Berane | 64 | 62 | 2 |
| 7 | PJ Bar | 151 | 150 | 1 |
| 8 | Centrala | 211 | 206 | 5 |
| Ukupno | | 825 | 814 | 11 |

Pregled prijavljenih problema po kategoriji
za prvih 6 mjeseci 2023. godine

(Tab. 30.)

| Br. | Kategorija | Ukupno |
|--------|------------|--------|
| 1 | Software | 318 |
| 2 | Hardware | 382 |
| 3 | Nalog | 125 |
| Ukupno | | 825 |

3.5. Odjeljenje za unutrašnju reviziju

Unutrašnja revizija je nezavisna i objektivna aktivnost čiji je cilj dodavanje vrijednosti organizaciji kroz unapređenje njenog rada i efikasnije ostvarivanje postavljenih ciljeva, primjenom sistematskog i disciplinovanog pristupa u ocjeni i davanju preporuka za poboljšanje upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola organizacije.

Misija unutrašnje revizije je da unaprjeđuje i štiti organizacione vrijednosti Zavoda kroz pružanje usluga uvjeravanja, savjeta i uvida, a svojim aktivnostima unutrašnja revizija treba da doprinese sprovođenju politika, programa i aktivnosti kao i efektivnom, efikasnom i ekonomičnom upravljanju resursima.

U skladu sa godišnjim planom rada revizije za 2023. godinu broj 09123-112, od 12.01.2023. godine, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u 2023. godini izvršilo **Reviziju sajber bezbjednosti i čuvanja podataka.**

Obuhvat revizije

Revizijom je obuhvaćen proces reagovanja na sajber incident, kao i kompletan sistem zaštite cjelokupnog informacionog sistema.

Ciljevi revizije

- Napravljen je uvid u sve postojeće procese, vezane za bezbjednost informatičkog sistema Zavoda.
- Procenjen je nivo spremnosti za reakcijom na sajber napad, na informatički sistem Zavoda.
- Procenjen je nivo fizičke zaštite i zaštite informatičkog sistema.
- Procenjena je usklađenosti procesa sa propisanom regulativom.
- Provjerena je održivost preporuka datih revizijom „Izrada backup-a i zaštita podataka“

U postupku Revizije sajber bezbjednosti i čuvanja podataka date su 2 preporuke.

Pored navedene, izvršene revizije, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u maju 2023. godine otpočelo **Reviziju postupanja po zahtjevu poslodavca za posredovanje prilikom zapošljavanja.**

PRILOG**Nezaposleni
– po opštinama, biroima rada i polu –**

(Tab. 31.)

| Rb | Opština | 30.6.2022. | | | 30.6.2023. | | | Nominalna razlika | | | Index | | |
|----|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-------------------|---------------|----------------|-------------------|---------------|----------------|
| | | Σ | Žene | Muški | Σ | Žene | Muški | Σ (5-2) | Žene (6-3) | Muški (7-4) | Σ (5:2) | Žene (6:3) | Muški (7:4) |
| 1 | | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| 1 | Andrijevica | 837 | 403 | 434 | 833 | 396 | 437 | -4 | -7 | 3 | 99.52 | 98.26 | 100.69 |
| 2 | Berane | 4583 | 2408 | 2175 | 4326 | 2297 | 2029 | -257 | -111 | -146 | 94.39 | 95.39 | 93.29 |
| 3 | Budva | 836 | 546 | 290 | 679 | 459 | 220 | -157 | -87 | -70 | 81.22 | 84.07 | 75.86 |
| 4 | Bijelo Polje | 4129 | 2316 | 1813 | 3919 | 2253 | 1666 | -210 | -63 | -147 | 94.91 | 97.28 | 91.89 |
| 5 | Bar | 1752 | 1116 | 636 | 1403 | 896 | 507 | -349 | -220 | -129 | 80.08 | 80.29 | 79.72 |
| 6 | Cetinje | 1429 | 747 | 682 | 1065 | 572 | 493 | -364 | -175 | -189 | 74.53 | 76.57 | 72.29 |
| 7 | Danilovgrad | 1053 | 618 | 435 | 822 | 492 | 330 | -231 | -126 | -105 | 78.06 | 79.61 | 75.86 |
| 8 | Zeta | 812 | 475 | 337 | 654 | 406 | 248 | -158 | -69 | -89 | 80.54 | 85.47 | 73.59 |
| 9 | Gusinje | 704 | 362 | 342 | 675 | 359 | 316 | -29 | -3 | -26 | 95.88 | 99.17 | 92.40 |
| 10 | H. Novi | 525 | 317 | 208 | 392 | 236 | 156 | -133 | -81 | -52 | 74.67 | 74.45 | 75.00 |
| 11 | Kolašin | 892 | 416 | 476 | 837 | 395 | 442 | -55 | -21 | -34 | 93.83 | 94.95 | 92.86 |
| 12 | Kotor | 231 | 119 | 112 | 193 | 92 | 101 | -38 | -27 | -11 | 83.55 | 77.31 | 90.18 |
| 13 | Mojkovac | 1104 | 576 | 528 | 928 | 485 | 443 | -176 | -91 | -85 | 84.06 | 84.20 | 83.90 |
| 14 | Nikšić | 4759 | 2871 | 1888 | 4012 | 2478 | 1534 | -747 | -393 | -354 | 84.30 | 86.31 | 81.25 |
| 15 | Podgorica | 8459 | 5184 | 3275 | 6732 | 4203 | 2529 | -1727 | -981 | -746 | 79.58 | 81.08 | 77.22 |
| 16 | Plav | 2017 | 1001 | 1016 | 2011 | 1009 | 1002 | -6 | 8 | -14 | 99.70 | 100.80 | 98.62 |
| 17 | Petnjica | 1056 | 563 | 493 | 1012 | 542 | 470 | -44 | -21 | -23 | 95.83 | 96.27 | 95.33 |
| 18 | Pljevlja | 2533 | 1524 | 1009 | 2282 | 1406 | 876 | -251 | -118 | -133 | 90.09 | 92.26 | 86.82 |
| 19 | Plužine | 254 | 112 | 142 | 234 | 110 | 124 | -20 | -2 | -18 | 92.13 | 98.21 | 87.32 |
| 20 | Rožaje | 5132 | 2810 | 2322 | 4955 | 2781 | 2174 | -177 | -29 | -148 | 96.55 | 98.97 | 93.63 |
| 21 | Šavnik | 92 | 29 | 63 | 79 | 27 | 52 | -13 | -2 | -11 | 85.87 | 93.10 | 82.54 |
| 22 | Tivat | 396 | 248 | 148 | 271 | 171 | 100 | -125 | -77 | -48 | 68.43 | 68.95 | 67.57 |
| 23 | Tuzi | 984 | 566 | 418 | 896 | 533 | 363 | -88 | -33 | -55 | 91.06 | 94.17 | 86.84 |
| 24 | Ulcinj | 1436 | 843 | 593 | 930 | 576 | 354 | -506 | -267 | -239 | 64.76 | 68.33 | 59.70 |
| 25 | Žabljak | 154 | 81 | 73 | 164 | 84 | 80 | 10 | 3 | 7 | 106.49 | 103.70 | 109.59 |
| 26 | Crna Gora | 46159 | 26251 | 19908 | 40304 | 23258 | 17046 | -5855 | -2993 | -2862 | 87.32 | 88.60 | 85.62 |

Nezaposleni po opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme ² (Tab. 32.)

| Rb | PJ/ biro rada | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII1 | Ž | VII2 | Ž | VIII | Ž |
|----|------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|-------------|------------|-------------|-------------|--------------|-------------|------------|-----------|------------|------------|----------|----------|-------------|-------------|------------|------------|-----------|-----------|
| 1 | Bar | 1403 | 896 | 425 | 264 | 53 | 33 | 247 | 123 | 388 | 269 | 4 | 1 | 33 | 17 | 0 | 0 | 244 | 183 | 9 | 6 | 0 | 0 |
| 2 | Budva | 679 | 459 | 132 | 77 | 23 | 15 | 122 | 81 | 255 | 184 | 2 | 1 | 27 | 19 | 0 | 0 | 110 | 79 | 6 | 2 | 2 | 1 |
| 3 | Ulcinj | 930 | 576 | 311 | 194 | 27 | 11 | 144 | 76 | 211 | 137 | 0 | 0 | 11 | 3 | 0 | 0 | 194 | 136 | 30 | 19 | 2 | 0 |
| 4 | PJ Bar | 3012 | 1931 | 868 | 535 | 103 | 59 | 513 | 280 | 854 | 590 | 6 | 2 | 71 | 39 | 0 | 0 | 548 | 398 | 45 | 27 | 4 | 1 |
| 5 | Berane | 4326 | 2297 | 1533 | 832 | 94 | 59 | 933 | 439 | 1452 | 791 | 2 | 1 | 50 | 25 | 0 | 0 | 257 | 147 | 5 | 3 | 0 | 0 |
| 6 | Andrijevica | 833 | 396 | 325 | 173 | 15 | 4 | 202 | 77 | 266 | 132 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 21 | 8 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | PJ Berane | 5159 | 2693 | 1858 | 1005 | 109 | 63 | 1135 | 516 | 1718 | 923 | 2 | 1 | 53 | 27 | 0 | 0 | 278 | 155 | 6 | 3 | 0 | 0 |
| 8 | Bijelo Polje | 3919 | 2253 | 1322 | 803 | 142 | 71 | 932 | 420 | 1081 | 711 | 16 | 2 | 38 | 18 | 0 | 0 | 380 | 224 | 7 | 4 | 1 | 0 |
| 9 | Mojkovac | 928 | 485 | 236 | 146 | 20 | 14 | 332 | 136 | 272 | 148 | 1 | 0 | 8 | 5 | 0 | 0 | 58 | 35 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 10 | Kolašin | 837 | 395 | 297 | 139 | 18 | 10 | 212 | 88 | 250 | 118 | 3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 0 | 47 | 36 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| 11 | PJ Bijelo Polje | 5684 | 3133 | 1855 | 1088 | 180 | 95 | 1476 | 644 | 1603 | 977 | 20 | 3 | 54 | 24 | 0 | 0 | 485 | 295 | 10 | 7 | 1 | 0 |
| 12 | Nikšić | 4012 | 2478 | 826 | 485 | 136 | 71 | 922 | 471 | 1350 | 911 | 9 | 1 | 52 | 33 | 0 | 0 | 676 | 476 | 37 | 27 | 4 | 3 |
| 13 | Šavnik | 79 | 27 | 16 | 8 | 2 | 0 | 26 | 6 | 29 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 14 | Plužine | 234 | 110 | 53 | 25 | 2 | 1 | 81 | 30 | 71 | 34 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 21 | 16 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| 15 | PJ Nikšić | 4325 | 2615 | 895 | 518 | 140 | 72 | 1029 | 507 | 1450 | 956 | 12 | 2 | 53 | 34 | 0 | 0 | 703 | 494 | 38 | 28 | 5 | 4 |
| 16 | Plav | 2011 | 1009 | 963 | 596 | 14 | 3 | 336 | 102 | 549 | 247 | 6 | 3 | 7 | 3 | 1 | 0 | 125 | 49 | 9 | 6 | 1 | 0 |
| 17 | Gusinje | 675 | 359 | 358 | 222 | 1 | 0 | 108 | 33 | 160 | 77 | 3 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 | 35 | 22 | 6 | 3 | 1 | 0 |
| 18 | PJ Plav | 2686 | 1368 | 1321 | 818 | 15 | 3 | 444 | 135 | 709 | 324 | 9 | 4 | 10 | 4 | 1 | 0 | 160 | 71 | 15 | 9 | 2 | 0 |
| 19 | Pljevlja | 2282 | 1406 | 644 | 386 | 94 | 57 | 553 | 288 | 801 | 550 | 8 | 0 | 30 | 21 | 0 | 0 | 146 | 100 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| 20 | Žabljak | 164 | 84 | 17 | 8 | 1 | 1 | 24 | 9 | 89 | 49 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 30 | 16 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 21 | PJ Pljevlja | 2446 | 1490 | 661 | 394 | 95 | 58 | 577 | 297 | 890 | 599 | 10 | 0 | 31 | 22 | 0 | 0 | 176 | 116 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| 22 | Podgorica | 6732 | 4203 | 2295 | 1333 | 212 | 134 | 997 | 546 | 1997 | 1343 | 19 | 3 | 95 | 63 | 1 | 0 | 1059 | 741 | 52 | 35 | 5 | 5 |
| 23 | Zeta | 654 | 406 | 197 | 138 | 28 | 11 | 143 | 65 | 220 | 142 | 4 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 58 | 47 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 24 | Tuzi | 896 | 533 | 498 | 297 | 13 | 6 | 107 | 57 | 218 | 139 | 2 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 54 | 32 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 25 | Cetinje | 1065 | 572 | 298 | 137 | 32 | 16 | 172 | 86 | 382 | 214 | 1 | 1 | 11 | 3 | 0 | 0 | 161 | 112 | 8 | 3 | 0 | 0 |
| 26 | Danilovgrad | 822 | 492 | 226 | 132 | 25 | 20 | 208 | 112 | 275 | 176 | 3 | 0 | 8 | 2 | 0 | 0 | 77 | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 27 | PJ Podgorica | 10169 | 6206 | 3514 | 2037 | 310 | 187 | 1627 | 866 | 3092 | 2014 | 29 | 5 | 119 | 70 | 1 | 0 | 1409 | 982 | 63 | 40 | 5 | 5 |
| 28 | Rožaje | 4955 | 2781 | 2797 | 1832 | 28 | 11 | 888 | 304 | 884 | 469 | 12 | 4 | 31 | 11 | 0 | 0 | 303 | 142 | 12 | 8 | 0 | 0 |
| 29 | Petnjica | 1012 | 542 | 712 | 438 | 27 | 13 | 128 | 27 | 133 | 58 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 9 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 | PJ Rožaje | 5967 | 3323 | 3509 | 2270 | 55 | 24 | 1016 | 331 | 1017 | 527 | 13 | 5 | 33 | 12 | 0 | 0 | 312 | 146 | 12 | 8 | 0 | 0 |
| 31 | Herceg Novi | 392 | 236 | 51 | 33 | 29 | 10 | 97 | 41 | 96 | 68 | 0 | 0 | 24 | 14 | 0 | 0 | 89 | 66 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| 32 | Tivat | 271 | 171 | 49 | 25 | 16 | 9 | 49 | 25 | 83 | 53 | 2 | 0 | 10 | 9 | 1 | 1 | 56 | 45 | 5 | 4 | 0 | 0 |
| 33 | Kotor | 193 | 92 | 20 | 6 | 4 | 2 | 48 | 13 | 55 | 33 | 0 | 0 | 14 | 4 | 0 | 0 | 47 | 31 | 4 | 3 | 1 | 0 |
| 34 | PJ Herceg Novi | 856 | 499 | 120 | 64 | 49 | 21 | 194 | 79 | 234 | 154 | 2 | 0 | 48 | 27 | 1 | 1 | 192 | 142 | 15 | 11 | 1 | 0 |
| 35 | CRNA GORA | 40304 | 23258 | 14601 | 8729 | 1056 | 582 | 8011 | 3655 | 11567 | 7064 | 103 | 22 | 472 | 259 | 3 | 1 | 4263 | 2799 | 210 | 137 | 18 | 10 |

² I stepen - osnovno obrazovanje i lice bez stručne spreme, II stepen - niza stručna sprema, III - trogodišnje srednje obrazovanje, IV stepen - četvorogodišnje srednje obrazovanje, V stepen - srednje stručno obrazovanje plus specijalizacija, VI stepen - visa skola, VII stepen - visoka stručna sprema (VII-2 stepen - magistar nauka), VIII stepen - doktor nauka

Nezaposleni

– po opštinama, biroima rada, stepenima stručne spreme i polu –

(Tab.33.)

| Opština | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | ž |
|--------------|-------|-------|-------|------|------|-----|------|------|-------|------|-----|----|------|-----|------|---|-------|------|-------|-----|------|----|
| Andrijeвица | 833 | 396 | 325 | 173 | 15 | 4 | 202 | 77 | 266 | 132 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 21 | 8 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 4326 | 2297 | 1533 | 832 | 94 | 59 | 933 | 439 | 1452 | 791 | 2 | 1 | 50 | 25 | 0 | 0 | 257 | 147 | 5 | 3 | 0 | 0 |
| Budva | 679 | 459 | 132 | 77 | 23 | 15 | 122 | 81 | 255 | 184 | 2 | 1 | 27 | 19 | 0 | 0 | 110 | 79 | 6 | 2 | 2 | 1 |
| Bijelo Polje | 3919 | 2253 | 1322 | 803 | 142 | 71 | 932 | 420 | 1081 | 711 | 16 | 2 | 38 | 18 | 0 | 0 | 380 | 224 | 7 | 4 | 1 | 0 |
| Bar | 1403 | 896 | 425 | 264 | 53 | 33 | 247 | 123 | 388 | 269 | 4 | 1 | 33 | 17 | 0 | 0 | 244 | 183 | 9 | 6 | 0 | 0 |
| Cetinje | 1065 | 572 | 298 | 137 | 32 | 16 | 172 | 86 | 382 | 214 | 1 | 1 | 11 | 3 | 0 | 0 | 161 | 112 | 8 | 3 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 822 | 492 | 226 | 132 | 25 | 20 | 208 | 112 | 275 | 176 | 3 | 0 | 8 | 2 | 0 | 0 | 77 | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zeta | 654 | 406 | 197 | 138 | 28 | 11 | 143 | 65 | 220 | 142 | 4 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 58 | 47 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Gusinje | 675 | 359 | 358 | 222 | 1 | 0 | 108 | 33 | 160 | 77 | 3 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 | 35 | 22 | 6 | 3 | 1 | 0 |
| H. Novi | 392 | 236 | 51 | 33 | 29 | 10 | 97 | 41 | 96 | 68 | 0 | 0 | 24 | 14 | 0 | 0 | 89 | 66 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| Kolašin | 837 | 395 | 297 | 139 | 18 | 10 | 212 | 88 | 250 | 118 | 3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 0 | 47 | 36 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kotor | 193 | 92 | 20 | 6 | 4 | 2 | 48 | 13 | 55 | 33 | 0 | 0 | 14 | 4 | 0 | 0 | 47 | 31 | 4 | 3 | 1 | 0 |
| Mojkovac | 928 | 485 | 236 | 146 | 20 | 14 | 332 | 136 | 272 | 148 | 1 | 0 | 8 | 5 | 0 | 0 | 58 | 35 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Nikšić | 4012 | 2478 | 826 | 485 | 136 | 71 | 922 | 471 | 1350 | 911 | 9 | 1 | 52 | 33 | 0 | 0 | 676 | 476 | 37 | 27 | 4 | 3 |
| Podgorica | 6732 | 4203 | 2295 | 1333 | 212 | 134 | 997 | 546 | 1997 | 1343 | 19 | 3 | 95 | 63 | 1 | 0 | 1059 | 741 | 52 | 35 | 5 | 5 |
| Plav | 2011 | 1009 | 963 | 596 | 14 | 3 | 336 | 102 | 549 | 247 | 6 | 3 | 7 | 3 | 1 | 0 | 125 | 49 | 9 | 6 | 1 | 0 |
| Petnjica | 1012 | 542 | 712 | 438 | 27 | 13 | 128 | 27 | 133 | 58 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 9 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 2282 | 1406 | 644 | 386 | 94 | 57 | 553 | 288 | 801 | 550 | 8 | 0 | 30 | 21 | 0 | 0 | 146 | 100 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| Plužine | 234 | 110 | 53 | 25 | 2 | 1 | 81 | 30 | 71 | 34 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 21 | 16 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Rožaje | 4955 | 2781 | 2797 | 1832 | 28 | 11 | 888 | 304 | 884 | 469 | 12 | 4 | 31 | 11 | 0 | 0 | 303 | 142 | 12 | 8 | 0 | 0 |
| Šavnik | 79 | 27 | 16 | 8 | 2 | 0 | 26 | 6 | 29 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tivat | 271 | 171 | 49 | 25 | 16 | 9 | 49 | 25 | 83 | 53 | 2 | 0 | 10 | 9 | 1 | 1 | 56 | 45 | 5 | 4 | 0 | 0 |
| Tuzi | 896 | 533 | 498 | 297 | 13 | 6 | 107 | 57 | 218 | 139 | 2 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 54 | 32 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 930 | 576 | 311 | 194 | 27 | 11 | 144 | 76 | 211 | 137 | 0 | 0 | 11 | 3 | 0 | 0 | 194 | 136 | 30 | 19 | 2 | 0 |
| Žabljak | 164 | 84 | 17 | 8 | 1 | 1 | 24 | 9 | 89 | 49 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 30 | 16 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 40304 | 23258 | 14601 | 8729 | 1056 | 582 | 8011 | 3655 | 11567 | 7064 | 103 | 22 | 472 | 259 | 3 | 1 | 4263 | 2799 | 210 | 137 | 18 | 10 |

Nezaposleni po opštinama, biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja³ i polu (Tab. 34.)

| Biro rada | Ukupno | Nivo | | I | | | | | | | | II | | III | | IV | | | | |
|--------------|--------|---------|------|------|------|-----|------|-----|------|-----|-------|------|------|-----|------|------|-------|------|------|-----|
| | | Podnivo | žena | I-1 | | | | I-2 | | | | 201 | 201ž | 301 | 301ž | IV-1 | | IV-2 | | |
| | | | | 111 | 111ž | 112 | 112ž | 113 | 113ž | 114 | 114ž | | | | | 121 | 121ž | 411 | 411ž | 421 |
| Andrijevića | 833 | 396 | 17 | 13 | 1 | 0 | 8 | 2 | 11 | 5 | 288 | 153 | 15 | 4 | 202 | 77 | 266 | 132 | 0 | 0 |
| Berane | 4326 | 2297 | 267 | 169 | 10 | 5 | 26 | 15 | 20 | 9 | 1210 | 634 | 94 | 59 | 933 | 439 | 1452 | 791 | 0 | 0 |
| Budva | 679 | 459 | 63 | 44 | 0 | 0 | 2 | 1 | 2 | 2 | 65 | 30 | 23 | 15 | 122 | 81 | 255 | 184 | 2 | 1 |
| Bijelo Polje | 3919 | 2253 | 186 | 126 | 12 | 6 | 72 | 49 | 51 | 31 | 1001 | 591 | 142 | 71 | 932 | 420 | 1081 | 711 | 14 | 2 |
| Bar | 1403 | 896 | 93 | 57 | 1 | 1 | 25 | 23 | 13 | 10 | 293 | 173 | 53 | 33 | 247 | 123 | 388 | 269 | 4 | 1 |
| Cetinje | 1065 | 572 | 7 | 6 | 0 | 0 | 5 | 3 | 6 | 1 | 280 | 127 | 32 | 16 | 172 | 86 | 382 | 214 | 1 | 1 |
| Danilovgrad | 822 | 492 | 29 | 19 | 1 | 1 | 3 | 3 | 3 | 3 | 190 | 106 | 25 | 20 | 208 | 112 | 275 | 176 | 2 | 0 |
| Zeta | 654 | 406 | 33 | 28 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 160 | 108 | 28 | 11 | 143 | 65 | 220 | 142 | 4 | 0 |
| Gusinje | 675 | 359 | 69 | 51 | 2 | 1 | 15 | 9 | 8 | 6 | 264 | 155 | 1 | 0 | 108 | 33 | 160 | 77 | 3 | 1 |
| H. Novi | 392 | 236 | 9 | 7 | 2 | 2 | 2 | 1 | 2 | 1 | 36 | 22 | 29 | 10 | 97 | 41 | 96 | 68 | 0 | 0 |
| Kolašin | 837 | 395 | 6 | 5 | 2 | 0 | 5 | 4 | 7 | 3 | 277 | 127 | 18 | 10 | 212 | 88 | 250 | 118 | 3 | 1 |
| Kotor | 193 | 92 | 7 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 11 | 3 | 4 | 2 | 48 | 13 | 55 | 33 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 928 | 485 | 25 | 20 | 0 | 0 | 3 | 3 | 4 | 3 | 204 | 120 | 20 | 14 | 332 | 136 | 272 | 148 | 1 | 0 |
| Nikšić | 4012 | 2478 | 147 | 98 | 10 | 4 | 20 | 13 | 10 | 5 | 639 | 365 | 136 | 71 | 922 | 471 | 1350 | 911 | 8 | 1 |
| Podgorica | 6732 | 4203 | 801 | 500 | 56 | 22 | 97 | 62 | 102 | 55 | 1239 | 694 | 212 | 134 | 997 | 546 | 1997 | 1343 | 19 | 3 |
| Plav | 2011 | 1009 | 211 | 158 | 14 | 6 | 116 | 86 | 75 | 39 | 547 | 307 | 14 | 3 | 336 | 102 | 549 | 247 | 6 | 3 |
| Petnjica | 1012 | 542 | 91 | 58 | 7 | 6 | 47 | 37 | 15 | 9 | 552 | 328 | 27 | 13 | 128 | 27 | 133 | 58 | 1 | 1 |
| Pljevlja | 2282 | 1406 | 77 | 53 | 3 | 2 | 27 | 14 | 14 | 10 | 523 | 307 | 94 | 57 | 553 | 288 | 801 | 550 | 8 | 0 |
| Plužine | 234 | 110 | 13 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 40 | 17 | 2 | 1 | 81 | 30 | 71 | 34 | 3 | 1 |
| Rožaje | 4955 | 2781 | 299 | 228 | 16 | 10 | 307 | 282 | 78 | 56 | 2097 | 1256 | 28 | 11 | 888 | 304 | 884 | 469 | 10 | 4 |
| Šavnik | 79 | 27 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 12 | 6 | 2 | 0 | 26 | 6 | 29 | 11 | 0 | 0 |
| Tivat | 271 | 171 | 7 | 4 | 3 | 1 | 3 | 1 | 4 | 1 | 32 | 18 | 16 | 9 | 49 | 25 | 83 | 53 | 2 | 0 |
| Tuzi | 896 | 533 | 65 | 47 | 7 | 3 | 25 | 20 | 20 | 10 | 381 | 217 | 13 | 6 | 107 | 57 | 218 | 139 | 2 | 1 |
| Ulcinj | 930 | 576 | 37 | 23 | 9 | 5 | 23 | 14 | 31 | 17 | 211 | 135 | 27 | 11 | 144 | 76 | 211 | 137 | 0 | 0 |
| Žabljak | 164 | 84 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 15 | 6 | 1 | 1 | 24 | 9 | 89 | 49 | 2 | 0 |
| UKUPNO | 40304 | 23258 | 2561 | 1725 | 157 | 76 | 838 | 646 | 478 | 277 | 10567 | 6005 | 1056 | 582 | 8011 | 3655 | 11567 | 7064 | 95 | 21 |

³ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija:

111 Podnivo I1 - Bez školske spreme, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 -Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 -Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magistri), 801 Nivo VIII

| Nivo Podnivo | V | | | | | | VI | | VII | | | | | | | | | | VIII | | |
|-----------------|-----|------|-----|------|-----|------|------|------|-------|------|------|------|------|-------|-----|------|-----|------|------|------|---|
| | | | | | | | | | VII-1 | | | | | VII-2 | | | | | | | |
| | 501 | 501ž | 502 | 502ž | 503 | 503ž | 601 | 601ž | 711 | 711ž | 712 | 712ž | 713 | 713ž | 721 | 721ž | 722 | 722ž | 801 | 801ž | |
| Biro rada | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 4 | 1 | 0 | 8 | 2 | 4 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Andrijevića | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 4 | 1 | 0 | 8 | 2 | 4 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 50 | 25 | 0 | 0 | 2 | 1 | 72 | 36 | 37 | 25 | 94 | 47 | 54 | 39 | 1 | 1 | 4 | 2 | 0 | 0 | |
| Budva | 27 | 19 | 0 | 0 | 0 | 0 | 30 | 23 | 6 | 6 | 45 | 28 | 29 | 22 | 3 | 1 | 3 | 1 | 2 | 1 | |
| Bijelo Polje | 38 | 18 | 0 | 0 | 2 | 0 | 105 | 60 | 50 | 30 | 102 | 59 | 123 | 75 | 2 | 1 | 5 | 3 | 1 | 0 | |
| Bar | 33 | 17 | 0 | 0 | 0 | 0 | 102 | 82 | 13 | 8 | 75 | 46 | 54 | 47 | 3 | 2 | 6 | 4 | 0 | 0 | |
| Cetinje | 11 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 45 | 35 | 14 | 8 | 34 | 21 | 68 | 48 | 5 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 | |
| Danilovgrad | 8 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 24 | 14 | 4 | 3 | 18 | 9 | 31 | 24 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Zeta | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 19 | 17 | 6 | 4 | 12 | 9 | 21 | 17 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Gusinje | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 7 | 3 | 2 | 13 | 10 | 4 | 3 | 3 | 1 | 3 | 2 | 1 | 0 | |
| H. Novi | 24 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 37 | 26 | 3 | 2 | 35 | 26 | 14 | 12 | 3 | 3 | 3 | 1 | 0 | 0 | |
| Kolašin | 8 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 17 | 12 | 3 | 3 | 9 | 6 | 18 | 15 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | |
| Kotor | 14 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 6 | 2 | 2 | 23 | 18 | 9 | 5 | 3 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | |
| Mojkovac | 8 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 21 | 16 | 3 | 2 | 17 | 5 | 17 | 12 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | |
| Nikšić | 52 | 33 | 0 | 0 | 1 | 0 | 175 | 111 | 45 | 38 | 171 | 117 | 285 | 210 | 23 | 15 | 14 | 12 | 4 | 3 | |
| Podgorica | 95 | 63 | 1 | 0 | 0 | 0 | 317 | 226 | 64 | 53 | 372 | 239 | 306 | 223 | 26 | 19 | 26 | 16 | 5 | 5 | |
| Plav | 7 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 42 | 22 | 3 | 1 | 56 | 13 | 24 | 13 | 2 | 0 | 7 | 6 | 1 | 0 | |
| Petnjica | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 4 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Pljevlja | 30 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 52 | 36 | 17 | 12 | 43 | 27 | 34 | 25 | 4 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 | |
| Plužine | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2 | 0 | 0 | 7 | 7 | 9 | 7 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | |
| Rožaje | 31 | 11 | 0 | 0 | 2 | 0 | 69 | 25 | 33 | 18 | 168 | 83 | 33 | 16 | 4 | 3 | 8 | 5 | 0 | 0 | |
| Šavnik | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Tivat | 10 | 9 | 1 | 1 | 0 | 0 | 9 | 8 | 5 | 3 | 26 | 22 | 16 | 12 | 0 | 0 | 5 | 4 | 0 | 0 | |
| Tuzi | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 17 | 5 | 4 | 15 | 6 | 11 | 5 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | |
| Ulcinj | 11 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 106 | 76 | 15 | 14 | 40 | 24 | 33 | 22 | 10 | 5 | 20 | 14 | 2 | 0 | |
| Žabljak | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 6 | 2 | 0 | 12 | 6 | 9 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| UKUPNO | 472 | 259 | 3 | 1 | 8 | 1 | 1319 | 870 | 336 | 239 | 1399 | 830 | 1209 | 860 | 95 | 59 | 115 | 78 | 18 | 10 | |

Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini traženja zaposlenja

(Tab. 35.)

| Rb | Opština | Dužina traženja zaposlenja | | | | | | | | | | | | | | | |
|----|--------------|----------------------------|-------|------|------|----------------|------|-----------------|-----|----------------|------|----------------|------|----------------|------|-------------|-----|
| | | Ukupno | ž | Do6m | ž | Preko 6do9m | ž | Preko 9do12m | ž | Preko 1do3g | ž | Preko 3do5g | ž | Preko 5do8g | ž | Preko 8g | ž |
| 1 | Andrijevića | 833 | 396 | 68 | 27 | 35 | 15 | 19 | 10 | 229 | 97 | 117 | 57 | 314 | 176 | 51 | 14 |
| 2 | Berane | 4326 | 2297 | 430 | 185 | 160 | 88 | 77 | 41 | 1059 | 557 | 609 | 331 | 1795 | 1031 | 196 | 64 |
| 3 | Budva | 679 | 459 | 91 | 59 | 57 | 42 | 17 | 12 | 259 | 165 | 116 | 82 | 116 | 88 | 23 | 11 |
| 4 | Bijelo Polje | 3919 | 2253 | 718 | 374 | 273 | 159 | 153 | 95 | 1366 | 852 | 449 | 253 | 740 | 445 | 220 | 75 |
| 5 | Bar | 1403 | 896 | 231 | 145 | 98 | 66 | 53 | 39 | 392 | 260 | 190 | 132 | 366 | 235 | 73 | 19 |
| 6 | Cetinje | 1065 | 572 | 97 | 52 | 46 | 31 | 26 | 17 | 407 | 227 | 238 | 121 | 160 | 91 | 91 | 33 |
| 7 | Danilovgrad | 822 | 492 | 130 | 69 | 43 | 27 | 33 | 20 | 283 | 187 | 143 | 85 | 140 | 78 | 50 | 26 |
| 8 | Zeta | 654 | 406 | 141 | 80 | 47 | 39 | 16 | 10 | 231 | 155 | 89 | 52 | 102 | 62 | 28 | 8 |
| 9 | Gusinje | 675 | 359 | 48 | 25 | 26 | 16 | 7 | 5 | 197 | 104 | 163 | 79 | 220 | 123 | 14 | 7 |
| 10 | H. Novi | 392 | 236 | 98 | 65 | 43 | 30 | 26 | 20 | 90 | 61 | 47 | 24 | 62 | 32 | 26 | 4 |
| 11 | Kolašin | 837 | 395 | 121 | 57 | 26 | 16 | 28 | 15 | 301 | 135 | 174 | 82 | 119 | 62 | 68 | 28 |
| 12 | Kotor | 193 | 92 | 55 | 28 | 23 | 15 | 10 | 8 | 34 | 19 | 21 | 9 | 19 | 5 | 31 | 8 |
| 13 | Mojkovac | 928 | 485 | 131 | 53 | 39 | 23 | 31 | 16 | 355 | 181 | 148 | 81 | 170 | 111 | 54 | 20 |
| 14 | Nikšić | 4012 | 2478 | 694 | 401 | 254 | 153 | 150 | 95 | 1684 | 1054 | 467 | 301 | 545 | 360 | 218 | 114 |
| 15 | Podgorica | 6732 | 4203 | 1121 | 694 | 433 | 297 | 234 | 144 | 2377 | 1545 | 1090 | 669 | 1163 | 705 | 314 | 149 |
| 16 | Plav | 2011 | 1009 | 157 | 67 | 80 | 41 | 39 | 20 | 560 | 264 | 380 | 206 | 737 | 394 | 58 | 17 |
| 17 | Petnjica | 1012 | 542 | 53 | 19 | 20 | 10 | 8 | 4 | 187 | 103 | 230 | 119 | 487 | 282 | 27 | 5 |
| 18 | Pļjevlja | 2282 | 1406 | 392 | 201 | 195 | 121 | 93 | 51 | 692 | 473 | 357 | 226 | 387 | 265 | 166 | 69 |
| 19 | Plužine | 234 | 110 | 31 | 17 | 11 | 4 | 15 | 4 | 85 | 40 | 51 | 23 | 30 | 16 | 11 | 6 |
| 20 | Rožaje | 4955 | 2781 | 429 | 212 | 191 | 109 | 142 | 78 | 1803 | 1109 | 1066 | 658 | 1233 | 595 | 91 | 20 |
| 21 | Šavnik | 79 | 27 | 10 | 3 | 6 | 2 | 2 | 1 | 41 | 15 | 5 | 2 | 8 | 3 | 7 | 1 |
| 22 | Tivat | 271 | 171 | 65 | 42 | 18 | 10 | 12 | 9 | 60 | 44 | 35 | 19 | 58 | 39 | 23 | 8 |
| 23 | Tuzi | 896 | 533 | 134 | 88 | 42 | 29 | 31 | 19 | 312 | 210 | 120 | 75 | 235 | 106 | 22 | 6 |
| 24 | Ulcinj | 930 | 576 | 101 | 77 | 83 | 55 | 39 | 28 | 319 | 197 | 183 | 106 | 143 | 90 | 62 | 23 |
| 25 | Žabljak | 164 | 84 | 38 | 18 | 14 | 5 | 6 | 4 | 55 | 31 | 24 | 12 | 17 | 10 | 10 | 4 |
| 26 | UKUPNO | 40304 | 23258 | 5584 | 3058 | 2263 | 1403 | 1267 | 765 | 13378 | 8085 | 6512 | 3804 | 9366 | 5404 | 1934 | 739 |

Nezaposleni

- prema dužini traženja zaposlenja, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 36.)

| Vrijeme | Ukupno | Žene | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI1 | Ž | VI2 | Ž | VII1 | Ž | VII2 | Ž | VIII | Ž |
|------------------|--------|-------|-------|------|------|-----|------|------|-------|------|-----|----|-----|-----|-----|---|------|------|------|-----|------|----|
| Do 6 mjeseci | 5584 | 3058 | 1373 | 768 | 75 | 45 | 940 | 371 | 2011 | 1096 | 16 | 2 | 51 | 29 | 0 | 0 | 1063 | 710 | 52 | 36 | 3 | 1 |
| Preko 6 do 9 m | 2263 | 1403 | 548 | 344 | 23 | 9 | 350 | 156 | 696 | 454 | 6 | 1 | 27 | 15 | 0 | 0 | 592 | 409 | 21 | 15 | 0 | 0 |
| Preko 9 do 12 m | 1267 | 765 | 316 | 183 | 23 | 11 | 220 | 109 | 479 | 306 | 6 | 2 | 14 | 8 | 0 | 0 | 194 | 134 | 14 | 11 | 1 | 1 |
| Preko 1 do 3 god | 13378 | 8085 | 4498 | 2832 | 253 | 149 | 2726 | 1343 | 4183 | 2656 | 25 | 9 | 157 | 92 | 2 | 0 | 1454 | 953 | 73 | 46 | 7 | 5 |
| Preko 3 do 5 god | 6512 | 3804 | 2598 | 1593 | 158 | 90 | 1290 | 616 | 1751 | 1084 | 22 | 4 | 88 | 44 | 0 | 0 | 568 | 352 | 33 | 19 | 4 | 2 |
| Preko 5 do 8 god | 9366 | 5404 | 4851 | 2902 | 304 | 200 | 1957 | 904 | 1912 | 1211 | 17 | 3 | 86 | 45 | 0 | 0 | 231 | 134 | 7 | 4 | 1 | 1 |
| Preko 8 godina | 1934 | 739 | 417 | 107 | 220 | 78 | 528 | 156 | 535 | 257 | 11 | 1 | 49 | 26 | 1 | 1 | 161 | 107 | 10 | 6 | 2 | 0 |
| UKUPNO | 40304 | 23258 | 14601 | 8729 | 1056 | 582 | 8011 | 3655 | 11567 | 7064 | 103 | 22 | 472 | 259 | 3 | 1 | 4263 | 2799 | 210 | 137 | 18 | 10 |

Nezaposleni

- prema godinama starosti i dužini traženja zaposlenja -

(Tab. 37.)

| Godine starosti | Ukupno | UkupnoZ | do6m | Ž | 6do9m | Ž | 9do12m | Ž | 1do3g | Ž | 3do5g | Ž | 5do8g | Ž | preko8g | Ž |
|--------------------|--------|---------|------|------|-------|------|--------|-----|-------|------|-------|------|-------|------|---------|-----|
| Od 15 do 19 godina | 355 | 169 | 182 | 80 | 42 | 16 | 25 | 12 | 103 | 59 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Od 19 do 24 godina | 2641 | 1470 | 840 | 422 | 316 | 189 | 194 | 115 | 1057 | 603 | 203 | 128 | 31 | 13 | 0 | 0 |
| Od 24 do 29 godina | 3935 | 2606 | 914 | 583 | 459 | 311 | 186 | 133 | 1565 | 1071 | 492 | 306 | 289 | 185 | 30 | 17 |
| Od 29 do 34 godine | 4506 | 2961 | 812 | 511 | 333 | 239 | 155 | 98 | 1838 | 1260 | 755 | 483 | 523 | 323 | 90 | 47 |
| Od 34 do 39 godina | 4794 | 3085 | 696 | 413 | 247 | 171 | 178 | 113 | 1854 | 1284 | 796 | 497 | 846 | 517 | 177 | 90 |
| Od 39 do 44 godina | 4948 | 2927 | 597 | 302 | 224 | 145 | 147 | 93 | 1767 | 1127 | 859 | 493 | 1137 | 666 | 217 | 101 |
| Od 44 do 49 godina | 4499 | 2479 | 476 | 252 | 187 | 110 | 109 | 67 | 1476 | 830 | 770 | 443 | 1231 | 676 | 250 | 101 |
| Od 49 do 54 godina | 4486 | 2367 | 390 | 204 | 178 | 100 | 96 | 52 | 1335 | 728 | 828 | 474 | 1391 | 710 | 268 | 99 |
| Od 54 do 59 godina | 4793 | 2418 | 409 | 190 | 162 | 75 | 98 | 53 | 1272 | 600 | 855 | 473 | 1611 | 880 | 386 | 147 |
| Preko 60 godina | 5347 | 2776 | 268 | 101 | 115 | 47 | 79 | 29 | 1111 | 523 | 951 | 505 | 2307 | 1434 | 516 | 137 |
| Ukupno | 40304 | 23258 | 5584 | 3058 | 2263 | 1403 | 1267 | 765 | 13378 | 8085 | 6512 | 3804 | 9366 | 5404 | 1934 | 739 |

Nezaposleni

– prema opštinama, biroima rada i godinama starosti –

(Tab. 38.)

| Rb | Opština | Godine starosti | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----|--------------|-----------------|-----|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|------|------|
| | | 15-19 | Ž | 20-24 | Ž | 25-29 | Ž | 30-34 | Ž | 35-39 | Ž | 40-44 | Ž | 45-49 | Ž | 50-54 | Ž | 55-60 | Ž | >60 | ž |
| 1 | Andrijevića | 11 | 4 | 51 | 20 | 55 | 28 | 65 | 38 | 70 | 36 | 73 | 42 | 105 | 46 | 98 | 40 | 148 | 64 | 157 | 78 |
| 2 | Berane | 81 | 31 | 304 | 166 | 385 | 234 | 386 | 220 | 413 | 238 | 445 | 247 | 463 | 224 | 552 | 287 | 674 | 304 | 623 | 346 |
| 3 | Budva | 2 | 1 | 12 | 8 | 64 | 51 | 94 | 77 | 97 | 72 | 86 | 56 | 82 | 51 | 78 | 46 | 87 | 56 | 77 | 41 |
| 4 | Bijelo Polje | 87 | 38 | 366 | 241 | 400 | 279 | 425 | 285 | 483 | 324 | 433 | 246 | 390 | 197 | 439 | 227 | 482 | 222 | 414 | 194 |
| 5 | Bar | 12 | 5 | 64 | 39 | 130 | 99 | 152 | 112 | 180 | 127 | 178 | 113 | 177 | 105 | 155 | 98 | 193 | 121 | 162 | 77 |
| 6 | Cetinje | 9 | 3 | 48 | 34 | 120 | 71 | 154 | 92 | 117 | 86 | 134 | 79 | 102 | 48 | 128 | 59 | 170 | 71 | 83 | 29 |
| 7 | Danilovgrad | 7 | 6 | 51 | 36 | 83 | 45 | 107 | 79 | 103 | 65 | 114 | 72 | 86 | 49 | 92 | 54 | 97 | 45 | 82 | 41 |
| 8 | Zeta | 16 | 10 | 46 | 26 | 77 | 57 | 80 | 59 | 86 | 58 | 78 | 46 | 69 | 41 | 66 | 39 | 73 | 40 | 63 | 30 |
| 9 | Gusinje | 16 | 11 | 64 | 36 | 79 | 48 | 69 | 33 | 77 | 32 | 71 | 36 | 62 | 29 | 74 | 40 | 86 | 50 | 77 | 44 |
| 10 | H. Novi | 3 | 2 | 16 | 10 | 40 | 32 | 49 | 35 | 47 | 38 | 40 | 21 | 41 | 26 | 40 | 21 | 61 | 29 | 55 | 22 |
| 11 | Kolašin | 17 | 12 | 57 | 25 | 88 | 57 | 75 | 45 | 88 | 45 | 100 | 53 | 83 | 36 | 113 | 39 | 131 | 52 | 85 | 31 |
| 12 | Kotor | 0 | 0 | 6 | 3 | 12 | 9 | 22 | 12 | 20 | 9 | 26 | 13 | 25 | 12 | 21 | 12 | 25 | 11 | 36 | 11 |
| 13 | Mojkovac | 20 | 5 | 58 | 26 | 88 | 59 | 81 | 52 | 73 | 39 | 98 | 53 | 121 | 58 | 124 | 60 | 148 | 67 | 117 | 66 |
| 14 | Nikšić | 53 | 22 | 213 | 131 | 469 | 340 | 538 | 375 | 633 | 449 | 598 | 371 | 543 | 309 | 394 | 208 | 356 | 167 | 215 | 106 |
| 15 | Podgorica | 161 | 93 | 479 | 288 | 770 | 545 | 874 | 607 | 971 | 661 | 902 | 570 | 753 | 429 | 659 | 390 | 659 | 349 | 504 | 271 |
| 16 | Plav | 42 | 21 | 217 | 112 | 249 | 126 | 229 | 122 | 233 | 112 | 214 | 96 | 190 | 97 | 183 | 85 | 199 | 98 | 255 | 140 |
| 17 | Petnjica | 26 | 13 | 52 | 29 | 60 | 38 | 73 | 51 | 80 | 39 | 113 | 63 | 131 | 59 | 149 | 75 | 154 | 72 | 174 | 103 |
| 18 | Pljevlja | 49 | 14 | 150 | 89 | 200 | 137 | 185 | 116 | 232 | 153 | 281 | 172 | 239 | 157 | 310 | 182 | 320 | 184 | 316 | 202 |
| 19 | Plužine | 8 | 2 | 19 | 9 | 28 | 22 | 30 | 15 | 23 | 10 | 26 | 14 | 21 | 10 | 28 | 16 | 33 | 11 | 18 | 1 |
| 20 | Rožaje | 138 | 70 | 422 | 246 | 504 | 310 | 541 | 318 | 489 | 269 | 585 | 309 | 580 | 307 | 572 | 304 | 513 | 271 | 611 | 377 |
| 21 | Šavnik | 1 | 1 | 6 | 3 | 7 | 5 | 15 | 7 | 7 | 4 | 7 | 4 | 10 | 0 | 7 | 1 | 8 | 0 | 11 | 2 |
| 22 | Tivat | 6 | 2 | 5 | 0 | 22 | 10 | 27 | 20 | 25 | 18 | 38 | 29 | 26 | 18 | 35 | 22 | 48 | 31 | 39 | 21 |
| 23 | Tuzi | 7 | 4 | 62 | 41 | 112 | 85 | 125 | 96 | 133 | 95 | 112 | 67 | 113 | 58 | 80 | 33 | 79 | 26 | 73 | 28 |
| 24 | Ulcinj | 7 | 5 | 38 | 24 | 147 | 115 | 147 | 106 | 149 | 101 | 103 | 60 | 83 | 42 | 84 | 44 | 91 | 48 | 81 | 31 |
| 25 | Žabljak | 3 | 2 | 7 | 4 | 21 | 12 | 20 | 9 | 28 | 16 | 12 | 7 | 16 | 9 | 17 | 11 | 17 | 5 | 23 | 9 |
| 26 | Ukupno | 782 | 377 | 2813 | 1646 | 4210 | 2814 | 4563 | 2981 | 4857 | 3096 | 4867 | 2839 | 4511 | 2417 | 4498 | 2393 | 4852 | 2394 | 4351 | 2301 |

Nezaposleni - prema godinama starosti, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 39.)

| SSS | Ukupno | Žene | <18 | Ž | 18-25 | Ž | 25-30 | Ž | 30-35 | Ž | 35-40 | Ž | 40-45 | Ž | 45-50 | Ž | 50-55 | Ž | 55-60 | Ž | >60 | ž |
|-------|--------|-------|-----|----|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|------|------|
| I | 14601 | 8729 | 136 | 75 | 940 | 632 | 1014 | 744 | 1241 | 852 | 1617 | 1050 | 1940 | 1118 | 1919 | 1020 | 1799 | 950 | 1808 | 922 | 2187 | 1366 |
| II | 1056 | 582 | 0 | 0 | 10 | 5 | 37 | 15 | 33 | 18 | 73 | 44 | 124 | 70 | 156 | 84 | 201 | 118 | 232 | 118 | 190 | 110 |
| III | 8011 | 3655 | 2 | 0 | 581 | 250 | 393 | 219 | 648 | 362 | 1107 | 606 | 1221 | 610 | 1034 | 436 | 1093 | 467 | 1234 | 486 | 698 | 219 |
| IV | 11567 | 7064 | 1 | 1 | 1711 | 920 | 1498 | 968 | 1510 | 996 | 1219 | 838 | 1056 | 693 | 1086 | 679 | 1162 | 713 | 1313 | 749 | 1011 | 507 |
| V | 103 | 22 | 0 | 0 | 11 | 4 | 4 | 4 | 9 | 3 | 6 | 2 | 8 | 1 | 7 | 1 | 13 | 1 | 21 | 4 | 24 | 2 |
| VI-1 | 472 | 259 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 2 | 0 | 35 | 20 | 83 | 61 | 66 | 39 | 62 | 39 | 111 | 53 | 110 | 45 |
| VI-2 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VII-1 | 4263 | 2799 | 0 | 0 | 197 | 130 | 1202 | 824 | 1062 | 708 | 760 | 513 | 415 | 276 | 229 | 146 | 153 | 96 | 126 | 61 | 119 | 45 |
| VII-2 | 210 | 137 | 0 | 0 | 8 | 8 | 62 | 39 | 51 | 38 | 39 | 22 | 21 | 16 | 7 | 5 | 11 | 5 | 5 | 0 | 6 | 4 |
| VIII | 18 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 3 | 1 | 5 | 4 | 3 | 3 | 2 | 0 | 3 | 1 |
| Σ | 40304 | 23258 | 139 | 76 | 3459 | 1950 | 4212 | 2814 | 4559 | 2978 | 4856 | 3095 | 4873 | 2847 | 4509 | 2414 | 4497 | 2392 | 4852 | 2393 | 4348 | 2299 |

Nezaposleni prema opštinama, biroima rada, polu i dužini radnog staža

(Tab. 40.)

| BIRO RADA | Ukupno | ž | Bez staža | ž | Sa stažom | ž | Dužina radnog staža | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------|--------|-------|-----------|-------|-----------|-------|---------------------|------|-------------|------|-------------|------|-------------|------|--------------|------|---------------|------|--------------|-----|-----------|-----|
| | | | | | | | Do 1 g | ž | Preko 1do2g | ž | Preko 2do3g | ž | Preko 3do5g | ž | Preko 5do10g | ž | Preko 10do20g | ž | Preko 20do30 | ž | Preko 30g | ž |
| Andrijevica | 833 | 396 | 367 | 215 | 466 | 181 | 144 | 68 | 62 | 27 | 30 | 15 | 47 | 18 | 75 | 27 | 69 | 18 | 35 | 6 | 4 | 2 |
| Berane | 4326 | 2297 | 2091 | 1280 | 2235 | 1017 | 572 | 306 | 300 | 157 | 197 | 99 | 273 | 129 | 371 | 169 | 363 | 130 | 137 | 24 | 22 | 3 |
| Budva | 679 | 459 | 133 | 88 | 546 | 371 | 88 | 51 | 56 | 39 | 37 | 30 | 58 | 49 | 100 | 73 | 119 | 81 | 58 | 33 | 30 | 15 |
| Bijelo Polje | 3919 | 2253 | 1558 | 1023 | 2361 | 1230 | 595 | 340 | 338 | 200 | 224 | 133 | 270 | 144 | 386 | 209 | 335 | 141 | 180 | 55 | 33 | 8 |
| Bar | 1403 | 896 | 416 | 272 | 987 | 624 | 241 | 148 | 107 | 73 | 95 | 63 | 125 | 87 | 169 | 121 | 142 | 90 | 73 | 30 | 35 | 12 |
| Cetinje | 1065 | 572 | 213 | 115 | 852 | 457 | 146 | 84 | 71 | 42 | 61 | 39 | 75 | 46 | 137 | 77 | 182 | 91 | 149 | 66 | 31 | 12 |
| Danilovgrad | 822 | 492 | 254 | 164 | 568 | 328 | 145 | 95 | 68 | 43 | 47 | 33 | 71 | 38 | 105 | 59 | 88 | 47 | 36 | 13 | 8 | 0 |
| Zeta | 654 | 406 | 253 | 172 | 401 | 234 | 86 | 64 | 63 | 39 | 28 | 17 | 51 | 34 | 76 | 39 | 70 | 36 | 26 | 5 | 1 | 0 |
| Gusinje | 675 | 359 | 473 | 273 | 202 | 86 | 84 | 28 | 39 | 16 | 13 | 7 | 11 | 5 | 26 | 15 | 22 | 11 | 7 | 4 | 0 | 0 |
| H. Novi | 392 | 236 | 64 | 39 | 328 | 197 | 57 | 36 | 25 | 19 | 14 | 10 | 36 | 25 | 51 | 31 | 62 | 43 | 51 | 22 | 32 | 11 |
| Kolašin | 837 | 395 | 307 | 181 | 530 | 214 | 118 | 51 | 59 | 28 | 41 | 13 | 62 | 34 | 91 | 42 | 93 | 28 | 60 | 15 | 6 | 3 |
| Kotor | 193 | 92 | 43 | 17 | 150 | 75 | 16 | 8 | 12 | 8 | 11 | 5 | 17 | 11 | 21 | 7 | 26 | 14 | 31 | 12 | 16 | 10 |
| Mojkovac | 928 | 485 | 330 | 200 | 598 | 285 | 153 | 77 | 74 | 36 | 49 | 24 | 65 | 32 | 112 | 61 | 104 | 45 | 33 | 8 | 8 | 2 |
| Nikšić | 4012 | 2478 | 1192 | 806 | 2820 | 1672 | 689 | 441 | 381 | 264 | 264 | 177 | 368 | 224 | 468 | 284 | 418 | 200 | 179 | 65 | 53 | 17 |
| Podgorica | 6732 | 4203 | 2726 | 1706 | 4006 | 2497 | 951 | 595 | 491 | 331 | 322 | 212 | 487 | 337 | 645 | 409 | 722 | 445 | 301 | 134 | 87 | 34 |
| Plav | 2011 | 1009 | 1387 | 772 | 624 | 237 | 250 | 100 | 91 | 29 | 51 | 18 | 52 | 25 | 87 | 39 | 53 | 19 | 36 | 7 | 4 | 0 |
| Petnjica | 1012 | 542 | 743 | 442 | 269 | 100 | 74 | 29 | 46 | 14 | 23 | 12 | 34 | 12 | 42 | 19 | 38 | 11 | 8 | 3 | 4 | 0 |
| Pljevlja | 2282 | 1406 | 750 | 526 | 1532 | 880 | 418 | 257 | 243 | 169 | 116 | 64 | 205 | 140 | 228 | 141 | 211 | 84 | 90 | 24 | 21 | 1 |
| Plužine | 234 | 110 | 83 | 47 | 151 | 63 | 32 | 12 | 21 | 10 | 12 | 9 | 16 | 7 | 16 | 5 | 19 | 9 | 31 | 10 | 4 | 1 |
| Rožaje | 4955 | 2781 | 3165 | 2028 | 1790 | 753 | 575 | 266 | 278 | 129 | 161 | 75 | 177 | 82 | 201 | 80 | 274 | 83 | 92 | 33 | 32 | 5 |
| Šavnik | 79 | 27 | 29 | 10 | 50 | 17 | 12 | 7 | 6 | 3 | 2 | 1 | 5 | 2 | 9 | 3 | 8 | 1 | 5 | 0 | 3 | 0 |
| Tivat | 271 | 171 | 68 | 40 | 203 | 131 | 31 | 17 | 24 | 15 | 10 | 8 | 17 | 10 | 42 | 32 | 46 | 32 | 22 | 10 | 11 | 7 |
| Tuzi | 896 | 533 | 584 | 368 | 312 | 165 | 112 | 62 | 51 | 29 | 26 | 12 | 31 | 20 | 52 | 26 | 31 | 14 | 8 | 2 | 1 | 0 |
| Ulcinj | 930 | 576 | 280 | 187 | 650 | 389 | 207 | 142 | 100 | 66 | 62 | 38 | 71 | 50 | 73 | 45 | 77 | 31 | 39 | 9 | 21 | 8 |
| Žabljak | 164 | 84 | 37 | 20 | 127 | 64 | 27 | 11 | 11 | 8 | 12 | 9 | 16 | 6 | 17 | 7 | 25 | 19 | 15 | 3 | 4 | 1 |
| UKUPNO | 40304 | 23258 | 17546 | 10991 | 22758 | 12267 | 5823 | 3295 | 3017 | 1794 | 1908 | 1123 | 2640 | 1567 | 3600 | 2020 | 3597 | 1723 | 1702 | 593 | 471 | 152 |

Nezaposleni prema grupama zanimanja i stepenima stručne spreme

(Tab. 41.)

| Grupa zanimanja | Ukupno | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | Ž |
|---|--------|-----|---|---|----|---|------|----|-----|-----|----|---|------|---|------|---|-------|----|-------|---|------|---|
| 01 Proizvođači bilja | 394 | 224 | 5 | 4 | 2 | 1 | 46 | 19 | 215 | 119 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 121 | 78 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| 02 Stočari i živinari | 88 | 41 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 67 | 33 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 17 | 5 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 03 Ribari i odgajivači ostalih životinja | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 04 Veterinari | 101 | 42 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 98 | 41 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 05 Prerađivači hrane i pića | 365 | 258 | 0 | 0 | 21 | 6 | 118 | 72 | 194 | 154 | 0 | 0 | 8 | 7 | 0 | 0 | 21 | 16 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| 06 Prerađivači duvana | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 09 Šumari | 161 | 30 | 2 | 1 | 1 | 0 | 22 | 3 | 130 | 24 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 10 Prerađivači i obrađivači drveta | 307 | 102 | 0 | 0 | 22 | 3 | 158 | 38 | 125 | 61 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 13 Geolozi | 11 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 15 Rudari i oplemenjivači ruda | 71 | 23 | 0 | 0 | 2 | 0 | 27 | 2 | 40 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 16 Metalurzi | 136 | 70 | 0 | 0 | 2 | 1 | 46 | 24 | 68 | 37 | 0 | 0 | 7 | 1 | 0 | 0 | 12 | 7 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 18 Obradačari metala | 932 | 102 | 0 | 0 | 60 | 0 | 756 | 80 | 62 | 13 | 19 | 0 | 13 | 2 | 0 | 0 | 22 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 19 Monteri i instalateri u mašinstvu | 208 | 1 | 0 | 0 | 12 | 0 | 187 | 0 | 3 | 1 | 2 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 20 Mašinski konstruktori i projektanti | 443 | 155 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2 | 430 | 149 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 5 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| 21 Mašinski tehnolozi | 340 | 90 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 332 | 89 | 1 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 22 Mehaničari i mašinisti | 1433 | 77 | 0 | 0 | 58 | 0 | 1181 | 44 | 185 | 32 | 9 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 Elektroenergetičari | 680 | 77 | 0 | 0 | 3 | 0 | 277 | 4 | 374 | 69 | 5 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 18 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 Elektromehaničari | 508 | 58 | 0 | 0 | 6 | 1 | 391 | 18 | 106 | 38 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| 26 Elektroničari | 170 | 42 | 0 | 0 | 1 | 0 | 10 | 0 | 141 | 35 | 2 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 12 | 5 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| 27 Zanimanja telekomunikacija | 186 | 73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 27 | 5 | 149 | 63 | 6 | 2 | 4 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 28 Zanimanja računarske tehnike | 425 | 174 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 342 | 151 | 0 | 0 | 10 | 5 | 0 | 0 | 70 | 18 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 31 Hemičari | 408 | 360 | 0 | 0 | 2 | 2 | 40 | 37 | 345 | 305 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 15 | 12 | 4 | 3 | 1 | 0 |
| 32 Gumari i plastičari | 6 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 33 Proizvođači keramike i građevinskog materijala | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 34 Staklari | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 Papiričari | 26 | 19 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 22 | 18 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|------|------|---|---|-----|-----|------|------|------|------|---|---|-----|----|---|---|-----|-----|----|----|---|---|
| 36 Grafičari | 89 | 65 | 0 | 0 | 2 | 1 | 12 | 9 | 67 | 51 | 1 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 4 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 39 Tekstilci | 151 | 131 | 0 | 0 | 2 | 2 | 92 | 74 | 51 | 49 | 1 | 1 | 3 | 3 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 Proizvođači odjeće | 840 | 779 | 0 | 0 | 210 | 189 | 524 | 490 | 102 | 96 | 2 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 41 Kožari i krznari | 62 | 32 | 0 | 0 | 0 | 0 | 43 | 20 | 17 | 10 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 42 Obučari i kožni galanteristi | 179 | 101 | 2 | 0 | 34 | 2 | 132 | 92 | 9 | 6 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 45 Komunalci | 2 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 46 Tapetari | 8 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 5 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 47 Farbari i lakireri | 27 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 50 Geodeti | 53 | 23 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 49 | 23 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 51 Arhitekti i urbanisti | 109 | 55 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 71 | 34 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 33 | 17 | 5 | 4 | 0 | 0 |
| 52 Građevinari | 399 | 135 | 0 | 0 | 50 | 0 | 113 | 34 | 181 | 78 | 2 | 0 | 9 | 5 | 0 | 0 | 41 | 17 | 3 | 1 | 0 | 0 |
| 53 Zanimanja završnih građevinskih radova | 63 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 56 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 56 Zanimanja drumskog saobraćaja | 677 | 136 | 1 | 0 | 54 | 0 | 136 | 9 | 396 | 108 | 7 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 77 | 16 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| 57 Željezničari | 19 | 6 | 0 | 0 | 3 | 1 | 2 | 1 | 12 | 4 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 58 Brodari | 207 | 75 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 51 | 3 | 0 | 0 | 30 | 6 | 2 | 1 | 118 | 63 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| 59 Vazduhoplovci | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 60 Zanimanja PTT saobraćaja | 118 | 93 | 0 | 0 | 0 | 0 | 27 | 23 | 88 | 69 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 61 Zanimanja pretovarnih usluga, unutrašnjeg transporta i prevoza žičarama | 11 | 3 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 7 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 64 Trgovci | 2550 | 2019 | 0 | 0 | 75 | 54 | 1514 | 1203 | 917 | 733 | 5 | 3 | 24 | 13 | 0 | 0 | 14 | 12 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 65 Zanimanja ugostiteljstva i turizma | 2753 | 1622 | 1 | 0 | 129 | 68 | 1179 | 582 | 1203 | 785 | 6 | 4 | 45 | 27 | 1 | 0 | 179 | 147 | 10 | 9 | 0 | 0 |
| 66 Menadžeri i organizatori | 494 | 314 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 8 | 0 | 0 | 449 | 291 | 29 | 14 | 1 | 1 |
| 67 Ekonomisti | 2094 | 1514 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 1265 | 1010 | 5 | 2 | 139 | 85 | 0 | 0 | 648 | 395 | 32 | 18 | 1 | 0 |
| 68 Pravnici | 753 | 512 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 211 | 170 | 0 | 0 | 24 | 12 | 0 | 0 | 504 | 320 | 14 | 10 | 0 | 0 |
| 69 Informatičari i statističari | 73 | 38 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 48 | 29 | 1 | 1 | 4 | 2 | 0 | 0 | 18 | 6 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 70 Kadrovska zanimanja | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 71 Administratori | 369 | 352 | 0 | 0 | 144 | 143 | 154 | 150 | 70 | 58 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 72 Zanimanja odbrane, bezbjednosti i zaštite | 257 | 112 | 0 | 0 | 18 | 0 | 1 | 0 | 19 | 2 | 7 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 202 | 106 | 7 | 3 | 1 | 0 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|-------|-------|-------|------|------|-----|------|------|-------|------|-----|----|-----|-----|----|---|------|------|-----|-----|----|----|---|
| 75 Vaspitači i nastavnici društveno-humanističke oblasti | 786 | 630 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 112 | 75 | 0 | 0 | 51 | 43 | 0 | 0 | 599 | 491 | 24 | 21 | 0 | 0 |
| 76 Nastavnici prirodno-matematičke struke | 56 | 35 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 12 | 6 | 0 | 0 | 41 | 26 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| 77 Nastavnici tehničko-tehnoške struke | 12 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 82 Društveno-humanistička zanimanja | 1856 | 1284 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1454 | 970 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 370 | 295 | 27 | 17 | 5 | 2 |
| 83 Prirodno-matematička zanimanja | 526 | 322 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 387 | 229 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 119 | 80 | 13 | 8 | 5 | 4 |
| 85 Likovni umjetnici i dizajneri | 120 | 89 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 47 | 37 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 67 | 47 | 6 | 5 | 0 | 0 |
| 86 Scenski umjetnici, muzičari i književnici | 68 | 39 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 43 | 24 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 25 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 87 Zanimanja javnog informisanja | 59 | 45 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 28 | 24 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 29 | 20 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 88 Ostala zanimanja kulture, umjetnosti i informisanja | 340 | 285 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 237 | 195 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 102 | 89 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 90 Medicinari | 729 | 551 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 588 | 443 | 0 | 0 | 21 | 14 | 0 | 0 | 118 | 93 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 91 Stomatolozi | 151 | 97 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 106 | 66 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 43 | 30 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 92 Farmaceuti | 155 | 135 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 149 | 130 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| 93 Zanimanja socijalne zaštite | 15 | 12 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 12 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 94 Zanimanja fizičke kulture | 56 | 23 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 48 | 18 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| 95 Sportisti | 41 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 8 | 0 | 0 | 0 | 31 | 13 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 96 Zanimanja ličnih usluga | 834 | 733 | 0 | 0 | 125 | 107 | 682 | 602 | 25 | 22 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 98 Vjerska zanimanja | 77 | 43 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 58 | 30 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 19 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 99 Neraspoređeni | 14651 | 8764 | 14588 | 8723 | 0 | 0 | 4 | 2 | 55 | 37 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO SVEGA= | 40304 | 23258 | 14601 | 8729 | 1056 | 582 | 8011 | 3655 | 11567 | 7064 | 103 | 22 | 472 | 259 | 3 | 1 | 4263 | 2799 | 210 | 137 | 18 | 10 | |

Lica sa invaliditetom - Po opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme

(Tab. 42.)

| Rb | Biro rada | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VIII1 | Ž | VIII2 | Ž | VIII | Ž |
|----|--------------|------|------|------|------|-----|-----|------|------|------|------|----|---|------|----|------|---|-------|----|-------|---|------|---|
| 1 | Andrijevića | 443 | 231 | 216 | 129 | 11 | 1 | 104 | 41 | 110 | 60 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2 | Berane | 2217 | 1200 | 900 | 512 | 78 | 49 | 541 | 258 | 632 | 352 | 0 | 0 | 29 | 13 | 0 | 0 | 37 | 16 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 | Budva | 73 | 48 | 15 | 6 | 10 | 6 | 24 | 18 | 23 | 17 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4 | Bijelo Polje | 952 | 543 | 427 | 264 | 79 | 40 | 241 | 115 | 172 | 111 | 6 | 1 | 11 | 6 | 0 | 0 | 16 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5 | Bar | 335 | 208 | 137 | 90 | 26 | 16 | 77 | 40 | 80 | 56 | 1 | 0 | 7 | 2 | 0 | 0 | 6 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| 6 | Cetinje | 71 | 31 | 37 | 15 | 6 | 0 | 10 | 5 | 14 | 8 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | Danilovgrad | 88 | 52 | 32 | 15 | 10 | 9 | 17 | 8 | 28 | 19 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 8 | Zeta | 89 | 44 | 26 | 19 | 16 | 4 | 23 | 7 | 24 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 9 | Gusinje | 135 | 87 | 94 | 64 | 1 | 0 | 19 | 8 | 19 | 14 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 10 | H. Novi | 94 | 43 | 16 | 9 | 18 | 5 | 32 | 12 | 19 | 12 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 7 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 11 | Kolašin | 85 | 49 | 44 | 24 | 6 | 3 | 15 | 7 | 18 | 14 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 12 | Kotor | 35 | 10 | 9 | 1 | 1 | 1 | 14 | 4 | 7 | 3 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 13 | Mojkovac | 234 | 138 | 91 | 67 | 12 | 9 | 89 | 34 | 36 | 26 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 14 | Nikšić | 399 | 241 | 89 | 56 | 38 | 21 | 121 | 69 | 124 | 83 | 1 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 20 | 9 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| 15 | Podgorica | 706 | 413 | 208 | 121 | 103 | 55 | 165 | 92 | 187 | 120 | 2 | 0 | 5 | 3 | 0 | 0 | 36 | 22 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 16 | Plav | 538 | 318 | 312 | 220 | 8 | 1 | 103 | 39 | 104 | 52 | 1 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 4 | 3 | 2 | 2 | 1 | 0 |
| 17 | Petnjica | 486 | 304 | 394 | 265 | 22 | 12 | 44 | 14 | 26 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 18 | Pljevlja | 507 | 309 | 204 | 120 | 41 | 23 | 123 | 70 | 126 | 89 | 3 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 9 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 19 | Plužine | 27 | 9 | 10 | 2 | 1 | 0 | 9 | 5 | 6 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 20 | Rožaje | 1972 | 1324 | 1338 | 1009 | 22 | 8 | 373 | 155 | 205 | 134 | 4 | 1 | 14 | 8 | 0 | 0 | 16 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 21 | Šavnik | 9 | 3 | 3 | 1 | 1 | 0 | 4 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 22 | Tivat | 48 | 30 | 13 | 8 | 8 | 4 | 7 | 5 | 15 | 9 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 4 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 23 | Tuzi | 123 | 56 | 76 | 36 | 4 | 0 | 27 | 13 | 14 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | Ulcinj | 66 | 22 | 25 | 10 | 9 | 4 | 16 | 4 | 14 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Žabljak | 19 | 11 | 6 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 11 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 26 | UKUPNO | 9751 | 5724 | 4722 | 3066 | 532 | 272 | 2199 | 1024 | 2015 | 1226 | 20 | 3 | 85 | 41 | 0 | 0 | 171 | 88 | 6 | 4 | 1 | 0 |

Lica sa invaliditetom – prema vrstama statusa⁴

(Tab. 43.)

| Rb | Biro rada | Σ | Ž | 21 | 21Ž | 22 | 22Ž | 23 | 23Ž | 25V | 25Ž | 26 | 26Ž | 61 | 61Ž | 62 | 62Ž | 63 | 63Ž | 64 | 64Ž |
|----|--------------|------|------|----|-----|----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|----|-----|----|-----|----|-----|------|------|
| 1 | Andrijevića | 444 | 232 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 7 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 434 | 230 |
| 2 | Berane | 2217 | 1200 | 0 | 0 | 0 | 0 | 30 | 5 | 0 | 0 | 31 | 12 | 0 | 0 | 3 | 1 | 8 | 5 | 2145 | 1177 |
| 3 | Budva | 73 | 48 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 4 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 66 | 45 |
| 4 | Bijelo Polje | 958 | 544 | 1 | 0 | 0 | 0 | 22 | 11 | 0 | 0 | 61 | 26 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 872 | 506 |
| 5 | Bar | 336 | 209 | 0 | 0 | 1 | 0 | 16 | 7 | 1 | 0 | 22 | 10 | 0 | 0 | 6 | 1 | 4 | 1 | 286 | 190 |
| 6 | Cetinje | 72 | 32 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 4 | 0 | 0 | 8 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 55 | 27 |
| 7 | Danilovgrad | 88 | 52 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 5 | 0 | 0 | 13 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 64 | 38 |
| 8 | Zeta | 89 | 44 | 1 | 0 | 0 | 0 | 6 | 1 | 0 | 0 | 22 | 7 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 58 | 36 |
| 9 | Gusinje | 135 | 87 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 133 | 86 |
| 10 | H. Novi | 94 | 43 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 | 0 | 0 | 9 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 78 | 40 |
| 11 | Kolašin | 85 | 49 | 0 | 0 | 0 | 0 | 11 | 5 | 0 | 0 | 5 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 69 | 39 |
| 12 | Kotor | 36 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 8 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 22 | 5 |
| 13 | Mojkovac | 238 | 140 | 0 | 0 | 1 | 0 | 26 | 7 | 1 | 1 | 5 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 4 | 2 | 200 | 127 |
| 14 | Nikšić | 399 | 241 | 2 | 0 | 2 | 0 | 29 | 7 | 0 | 0 | 24 | 11 | 0 | 0 | 7 | 2 | 8 | 3 | 327 | 218 |
| 15 | Podgorica | 712 | 415 | 3 | 0 | 2 | 0 | 49 | 18 | 1 | 1 | 152 | 70 | 0 | 0 | 15 | 8 | 11 | 3 | 479 | 315 |
| 16 | Plav | 538 | 318 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 15 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 519 | 313 |
| 17 | Petnjica | 486 | 304 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 480 | 303 |
| 18 | Pljevlja | 514 | 314 | 0 | 0 | 1 | 1 | 55 | 9 | 0 | 0 | 30 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 427 | 289 |
| 19 | Plužine | 28 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 24 | 7 |
| 20 | Rožaje | 1974 | 1326 | 1 | 0 | 0 | 0 | 15 | 2 | 1 | 0 | 23 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 5 | 4 | 1928 | 1314 |
| 21 | Šavnik | 9 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 3 |
| 22 | Tivat | 52 | 31 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 7 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 42 | 28 |
| 23 | Tuzi | 123 | 56 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 16 | 4 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 102 | 50 |
| 24 | Ulcinj | 66 | 22 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 16 | 5 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 46 | 17 |
| 25 | Žabljak | 19 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 16 | 10 |
| 26 | UKUPNO | 9785 | 5741 | 9 | 0 | 8 | 1 | 301 | 83 | 7 | 3 | 488 | 203 | 0 | 0 | 39 | 15 | 54 | 23 | 8879 | 5413 |

⁴Lica sa Invaliditetom po vrstama invaliditeta 21 - RVI ratni vojni invalid, 22 - MVI mirnodopski vojni invalid, 23 - Invalid rada II i III kategorije (IR), 25 - CIR civilni invalid rata, 26 - KO kategorisana omladina, 61 -Korisnik djelimične invalidske penzije (KDIP), 62 - Lice sa posebnim obrazovnim potrebama – inkluzivno obrazovanje, 63 - Lice sa posebnim obrazovnim potrebama – specijalizovane škole, 64 - Lice sa invaliditetom po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda. Pojedina lica su kategorisana po dva osnova – vrste invaliditeta i u tabeli su prikazani oba puta

Lica sa invaliditetom po rješenju komisija za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda – prema stepenu invalidnosti
(Tab. 44.)

| Rb | Biro rada | Σ | Ž | 20-49% Laki invaliditet | Ž | 50-79% Umjereni invaliditet | Ž | 80-100% Teški invaliditet | Ž |
|----|--------------|----------|------|----------------------------|------|-----------------------------------|------|---------------------------------|-----|
| 1 | Andrijevića | 434 | 230 | 315 | 167 | 93 | 52 | 26 | 11 |
| 2 | Berane | 2144 | 1177 | 1558 | 849 | 483 | 254 | 103 | 74 |
| 3 | Budva | 66 | 45 | 31 | 25 | 26 | 14 | 9 | 6 |
| 4 | Bijelo Polje | 872 | 506 | 556 | 347 | 284 | 145 | 32 | 14 |
| 5 | Bar | 286 | 190 | 161 | 111 | 94 | 64 | 31 | 15 |
| 6 | Cetinje | 55 | 27 | 32 | 19 | 18 | 6 | 5 | 2 |
| 7 | Danilovgrad | 64 | 38 | 37 | 20 | 21 | 14 | 6 | 4 |
| 8 | Zeta | 58 | 36 | 32 | 20 | 16 | 9 | 10 | 7 |
| 9 | Gusinje | 133 | 86 | 97 | 68 | 28 | 14 | 8 | 4 |
| 10 | H. Novi | 78 | 40 | 44 | 26 | 30 | 11 | 4 | 3 |
| 11 | Kolašin | 69 | 39 | 49 | 30 | 18 | 9 | 2 | 0 |
| 12 | Kotor | 22 | 5 | 12 | 3 | 8 | 2 | 2 | 0 |
| 13 | Mojkovac | 199 | 126 | 128 | 84 | 56 | 37 | 15 | 5 |
| 14 | Nikšić | 327 | 218 | 101 | 77 | 222 | 138 | 4 | 3 |
| 15 | Podgorica | 479 | 315 | 268 | 186 | 157 | 105 | 54 | 24 |
| 16 | Plav | 519 | 313 | 374 | 224 | 115 | 68 | 30 | 21 |
| 17 | Petnjica | 480 | 303 | 392 | 247 | 68 | 47 | 20 | 9 |
| 18 | Pljevlja | 427 | 289 | 252 | 177 | 124 | 82 | 51 | 30 |
| 19 | Plužine | 24 | 7 | 6 | 2 | 18 | 5 | 0 | 0 |
| 20 | Rožaje | 1928 | 1314 | 1303 | 934 | 533 | 335 | 92 | 45 |
| 21 | Šavnik | 7 | 3 | 2 | 1 | 5 | 2 | 0 | 0 |
| 22 | Tivat | 42 | 28 | 22 | 18 | 19 | 9 | 1 | 1 |
| 23 | Tuzi | 102 | 50 | 52 | 26 | 38 | 19 | 12 | 5 |
| 24 | Ulcinj | 46 | 17 | 23 | 10 | 18 | 7 | 5 | 0 |
| 25 | Žabljak | 16 | 10 | 12 | 8 | 3 | 1 | 1 | 1 |
| 26 | UKUPNO | 8877 | 5412 | 5859 | 3679 | 2495 | 1449 | 523 | 284 |

Lica sa invaliditetom po godinama starosti

(Tab. 45.)

| Rb | Opština | Godine starosti | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----|--------------|-----------------|---|-------|----|-------|-----|-------|-----|-------|-----|-------|-----|-------|-----|-------|-----|-------|------|------|------|
| | | 15-19 | Ž | 20-24 | Ž | 25-29 | Ž | 30-34 | Ž | 35-39 | Ž | 40-44 | Ž | 45-49 | Ž | 50-54 | Ž | 55-60 | Ž | >60 | ž |
| 1 | Andrijevića | 0 | 0 | 4 | 0 | 5 | 2 | 17 | 8 | 31 | 13 | 27 | 19 | 54 | 31 | 59 | 30 | 106 | 54 | 140 | 74 |
| 2 | Berane | 0 | 0 | 21 | 11 | 49 | 29 | 68 | 32 | 111 | 49 | 198 | 112 | 277 | 150 | 385 | 225 | 544 | 263 | 564 | 329 |
| 3 | Budva | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 2 | 9 | 5 | 4 | 3 | 12 | 9 | 10 | 7 | 14 | 9 | 18 | 11 |
| 4 | Bijelo Polje | 2 | 0 | 16 | 5 | 15 | 3 | 32 | 14 | 43 | 22 | 80 | 47 | 123 | 73 | 151 | 97 | 235 | 131 | 255 | 151 |
| 5 | Bar | 4 | 1 | 10 | 4 | 13 | 7 | 16 | 7 | 17 | 7 | 24 | 13 | 45 | 31 | 50 | 35 | 74 | 52 | 82 | 51 |
| 6 | Cetinje | 0 | 0 | 2 | 1 | 4 | 2 | 6 | 1 | 2 | 1 | 4 | 1 | 12 | 3 | 13 | 9 | 17 | 6 | 11 | 7 |
| 7 | Danilovgrad | 0 | 0 | 2 | 1 | 9 | 5 | 7 | 4 | 5 | 3 | 7 | 7 | 8 | 5 | 14 | 9 | 13 | 4 | 23 | 14 |
| 8 | Zeta | 1 | 0 | 5 | 0 | 6 | 1 | 9 | 5 | 8 | 3 | 9 | 6 | 8 | 4 | 15 | 9 | 14 | 7 | 14 | 9 |
| 9 | Gusinje | 0 | 0 | 3 | 1 | 3 | 1 | 2 | 1 | 7 | 2 | 6 | 4 | 13 | 9 | 25 | 20 | 32 | 21 | 44 | 28 |
| 10 | H. Novi | 0 | 0 | 3 | 2 | 4 | 2 | 4 | 1 | 4 | 1 | 17 | 8 | 14 | 9 | 13 | 3 | 16 | 6 | 19 | 11 |
| 11 | Kolašin | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 6 | 2 | 5 | 4 | 9 | 5 | 14 | 9 | 27 | 17 | 23 | 11 |
| 12 | Kotor | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 3 | 1 | 8 | 1 | 5 | 0 | 5 | 3 | 5 | 2 | 6 | 2 | 2 | 0 |
| 13 | Mojkovac | 0 | 0 | 2 | 0 | 8 | 4 | 9 | 8 | 9 | 4 | 12 | 7 | 30 | 14 | 35 | 16 | 51 | 30 | 78 | 55 |
| 14 | Nikšić | 1 | 0 | 6 | 2 | 13 | 6 | 20 | 4 | 22 | 15 | 53 | 34 | 71 | 49 | 71 | 47 | 77 | 43 | 65 | 41 |
| 15 | Podgorica | 2 | 0 | 22 | 10 | 50 | 24 | 44 | 26 | 52 | 34 | 81 | 44 | 89 | 41 | 102 | 66 | 119 | 74 | 145 | 94 |
| 16 | Plav | 0 | 0 | 5 | 2 | 11 | 4 | 21 | 11 | 32 | 15 | 41 | 24 | 54 | 37 | 86 | 50 | 110 | 63 | 178 | 112 |
| 17 | Petnjica | 0 | 0 | 2 | 1 | 4 | 1 | 11 | 7 | 12 | 4 | 36 | 29 | 55 | 36 | 92 | 63 | 118 | 63 | 156 | 100 |
| 18 | Pjeverlja | 0 | 0 | 6 | 4 | 11 | 8 | 16 | 5 | 28 | 13 | 46 | 29 | 63 | 43 | 82 | 54 | 97 | 52 | 158 | 101 |
| 19 | Plužine | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | 0 | 2 | 2 | 4 | 2 | 3 | 2 | 3 | 1 | 10 | 0 |
| 20 | Rožaje | 4 | 2 | 14 | 6 | 55 | 35 | 82 | 51 | 123 | 93 | 207 | 145 | 267 | 185 | 342 | 225 | 382 | 231 | 496 | 351 |
| 21 | Šavnik | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 |
| 22 | Tivat | 0 | 0 | 1 | 0 | 5 | 2 | 6 | 3 | 0 | 0 | 4 | 4 | 3 | 3 | 8 | 3 | 13 | 10 | 8 | 5 |
| 23 | Tuzi | 0 | 0 | 2 | 1 | 9 | 4 | 5 | 3 | 9 | 4 | 16 | 8 | 15 | 8 | 18 | 8 | 18 | 7 | 31 | 13 |
| 24 | Ulcinj | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 | 0 | 8 | 2 | 8 | 4 | 7 | 2 | 8 | 2 | 7 | 3 | 10 | 5 | 14 | 4 |
| 25 | Žabljak | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 4 | 4 | 4 | 3 | 2 | 1 | 7 | 2 |
| 26 | Ukupno | 14 | 3 | 129 | 51 | 282 | 145 | 394 | 198 | 547 | 295 | 894 | 554 | 1243 | 756 | 1605 | 995 | 2098 | 1152 | 2545 | 1575 |

Novoprijavljeni po opštinama, biroima rada, polu i stepenima obrazovanja⁵

(Tab. 46.)

| Opština | Σ | Ž | I | I ž | II | II ž | III | II Iž | IV | IV ž | V | Vž | VI-1 | VI-1 ž | VI-2 | VI-2 ž | VII-1 | VII-1 ž | VII-2 | VII-2 ž | VIII | VIII ž |
|--------------|-------|------|------|------|-----|------|------|-------|------|------|----|----|------|--------|------|--------|-------|---------|-------|---------|------|--------|
| Andrijeвица | 93 | 39 | 19 | 8 | 1 | 1 | 25 | 10 | 39 | 15 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 7 | 4 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Berane | 799 | 347 | 199 | 77 | 2 | 1 | 127 | 46 | 329 | 135 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 135 | 84 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| Budva | 192 | 120 | 32 | 18 | 5 | 4 | 23 | 13 | 73 | 46 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 53 | 35 | 3 | 2 | 2 | 1 |
| Bijelo Polje | 1057 | 553 | 249 | 122 | 14 | 6 | 213 | 85 | 382 | 212 | 4 | 1 | 5 | 2 | 0 | 0 | 184 | 121 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| Bar | 557 | 355 | 139 | 90 | 12 | 10 | 78 | 42 | 185 | 118 | 1 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 128 | 89 | 9 | 5 | 0 | 0 |
| Cetinje | 181 | 89 | 43 | 16 | 6 | 3 | 26 | 8 | 64 | 36 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 40 | 25 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 356 | 185 | 86 | 46 | 3 | 1 | 87 | 37 | 126 | 66 | 3 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 46 | 32 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Zeta | 262 | 149 | 79 | 47 | 7 | 4 | 47 | 17 | 98 | 60 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 26 | 18 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinje | 62 | 33 | 22 | 15 | 0 | 0 | 5 | 1 | 29 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 5 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| H. Novi | 218 | 155 | 35 | 25 | 6 | 5 | 32 | 15 | 71 | 50 | 3 | 2 | 7 | 7 | 0 | 0 | 61 | 50 | 3 | 1 | 0 | 0 |
| Kolašin | 149 | 69 | 34 | 18 | 3 | 0 | 38 | 15 | 55 | 25 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 18 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kotor | 147 | 90 | 20 | 12 | 1 | 0 | 22 | 10 | 42 | 26 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 52 | 38 | 3 | 2 | 1 | 0 |
| Mojkovac | 191 | 82 | 29 | 13 | 2 | 2 | 53 | 18 | 73 | 28 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 31 | 20 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Nikšić | 1608 | 863 | 249 | 127 | 27 | 14 | 345 | 135 | 574 | 312 | 5 | 0 | 14 | 10 | 0 | 0 | 372 | 249 | 21 | 16 | 1 | 0 |
| Podgorica | 2847 | 1716 | 678 | 390 | 41 | 33 | 340 | 180 | 963 | 572 | 11 | 2 | 42 | 23 | 0 | 0 | 731 | 483 | 40 | 32 | 1 | 1 |
| Plav | 183 | 78 | 52 | 29 | 1 | 0 | 33 | 7 | 69 | 28 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 25 | 12 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Petnjica | 72 | 26 | 30 | 12 | 0 | 0 | 9 | 3 | 27 | 10 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 589 | 297 | 132 | 75 | 10 | 1 | 141 | 52 | 229 | 119 | 1 | 0 | 6 | 5 | 0 | 0 | 68 | 44 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Plužine | 44 | 22 | 4 | 4 | 0 | 0 | 18 | 6 | 12 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 525 | 249 | 183 | 102 | 1 | 1 | 65 | 22 | 169 | 78 | 3 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 | 95 | 42 | 6 | 2 | 0 | 0 |
| Šavnik | 24 | 10 | 0 | 0 | 1 | 1 | 6 | 2 | 11 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Tivat | 197 | 110 | 35 | 15 | 4 | 3 | 38 | 17 | 64 | 33 | 0 | 0 | 6 | 3 | 0 | 0 | 45 | 35 | 5 | 4 | 0 | 0 |
| Tuzi | 274 | 164 | 114 | 70 | 3 | 2 | 31 | 19 | 95 | 61 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 26 | 10 | 4 | 2 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 230 | 160 | 64 | 44 | 2 | 2 | 28 | 20 | 59 | 40 | 2 | 1 | 3 | 2 | 0 | 0 | 64 | 49 | 8 | 2 | 0 | 0 |
| Žabljak | 46 | 19 | 4 | 2 | 0 | 0 | 8 | 3 | 28 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 10903 | 5980 | 2531 | 1377 | 152 | 94 | 1838 | 783 | 3866 | 2103 | 36 | 8 | 112 | 60 | 0 | 0 | 2237 | 1466 | 126 | 87 | 5 | 2 |

⁵ Izvještaj prikazuje sva novoprijavljena lica, pa i ona kada nezaposleno lice prelazi iz jednog u drugi biro rada

Novoprijavljeni
- prema stepenima stručne spreme – (Tab.47.)

| | Ukupno | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | ž |
|-----------------------------------|--------------|-------------|-------------|-------------|------------|-----------|-------------|------------|-------------|-------------|-----------|----------|------------|-----------|----------|----------|-------------|-------------|------------|-----------|----------|----------|
| Prvi put, nema zapošljavanja | 1162 | 561 | 385 | 229 | 3 | 1 | 166 | 59 | 524 | 222 | 5 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 76 | 48 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Prvi put, ima zapošljavanja | 485 | 252 | 87 | 46 | 3 | 0 | 59 | 18 | 219 | 118 | 4 | 3 | 5 | 2 | 0 | 0 | 103 | 62 | 4 | 3 | 1 | 0 |
| Nije prvi put, nema zapošljavanja | 2303 | 1342 | 970 | 615 | 32 | 20 | 295 | 143 | 593 | 319 | 2 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 382 | 227 | 23 | 16 | 0 | 0 |
| Nije prvi put, ima zapošljavanja | 6953 | 3825 | 1089 | 487 | 114 | 73 | 1318 | 563 | 2530 | 1444 | 25 | 5 | 100 | 56 | 0 | 0 | 1676 | 1129 | 97 | 66 | 4 | 2 |
| UKUPNO: | 10903 | 5980 | 2531 | 1377 | 152 | 94 | 1838 | 783 | 3866 | 2103 | 36 | 8 | 112 | 60 | 0 | 0 | 2237 | 1466 | 126 | 87 | 5 | 2 |

Novoprijavljeni⁶ prema razlogu prestanka radnog odnosa –

(Tab. 48.)

| Razlog prestanka radnog odnosa | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | ž |
|--|-----|-----|----|----|----|---|-----|----|-----|----|---|---|------|---|------|---|-------|----|-------|---|------|---|
| 01 Izrečena mera prestanka radnog odnosa zbog povrede radnih dužnosti i obaveza | 13 | 6 | 4 | 1 | 1 | 1 | 3 | 2 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 02 Pismena izjava zaposlenog da želi da raskine radni odnos (otkaz ugovora o radu) | 231 | 107 | 40 | 11 | 4 | 2 | 51 | 23 | 88 | 45 | 2 | 1 | 4 | 2 | 0 | 0 | 39 | 22 | 2 | 1 | 1 | 0 |
| 03 Zaključivanje sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa | 350 | 201 | 56 | 23 | 5 | 4 | 66 | 33 | 134 | 85 | 2 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 80 | 51 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| 05 Ako zaposleni ne pokaže potrebna znanja i sposobnosti, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 09 Neopravdani izostanak s posla 5 radnih dana uzastopno | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 10 Neopravdani izostanak s posla 7 radnih dana sa prekidima u toku 3 meseca | 4 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 11 Ako je u roku od godinu dana utvrđeno da je radni odnos zasnovan suprotno obredbama zakona, odnosno kolektivnog ugovora | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 13 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto na koje je zaposleni raspoređen zbog potreba procesa rada | 4 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 14 Odbijanje raspoređivanja iz jednog u drugo mesto rada, kod istog poslodavca | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

⁶ Izveštaj prikazuje sva novoprijavljena lica, osim lica koja prelaze iz jednog u drugi biro rada

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|-------|------|------|------|-----|----|------|-----|------|------|----|---|-----|----|---|---|------|------|-----|----|---|---|---|
| 20 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da se radno angažuje na obavljanju poslova koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 22 Isplaćena jednokratna novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba | 12 | 8 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 6 | 4 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 23 Isplaćena otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba | 231 | 109 | 37 | 12 | 6 | 4 | 62 | 23 | 82 | 41 | 2 | 0 | 5 | 3 | 0 | 0 | 34 | 25 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 25 Navršениh 65 godina života i 15 godina staža osiguranja | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 28 Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izdržavanja kazne zatvora | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 Isteka rada na određeno vreme u svojstvu pripravnika | 19 | 9 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 6 | 3 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 7 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 31 Stečaj preduzeća | 123 | 70 | 22 | 7 | 2 | 2 | 18 | 9 | 59 | 39 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 17 | 13 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| 32 Likvidacija preduzeća | 50 | 28 | 5 | 3 | 2 | 2 | 11 | 4 | 19 | 10 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 10 | 8 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 33 Prestanak rada poslodavca | 62 | 36 | 12 | 7 | 0 | 0 | 18 | 8 | 22 | 14 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 8 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 Istek rada na određeno vreme | 4280 | 2424 | 711 | 338 | 66 | 39 | 777 | 342 | 1539 | 905 | 9 | 3 | 60 | 35 | 0 | 0 | 1064 | 726 | 52 | 35 | 2 | 1 | 1 |
| 36 Istek radnog angažovanja nezaposlenog lica | 81 | 46 | 16 | 8 | 0 | 0 | 15 | 5 | 29 | 20 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 14 | 10 | 4 | 3 | 0 | 0 | 0 |
| 38 Zbog zdravstvenog stanja zaposlenog ili članova njegove porodice | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 Zbog prestanka rada ostvarenog po drugom osnovu | 12 | 1 | 5 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 42 Ostali razlozi utvrđeni zakonom ili kolektivnim ugovorom | 198 | 103 | 49 | 24 | 2 | 1 | 34 | 16 | 70 | 40 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 35 | 17 | 3 | 2 | 1 | 1 | 1 |
| UKUPNO 1. sa stažom | 5682 | 3155 | 965 | 440 | 90 | 56 | 1063 | 467 | 2067 | 1209 | 20 | 4 | 88 | 46 | 0 | 0 | 1314 | 884 | 70 | 47 | 5 | 2 | 2 |
| UKUPNO 2. bez staža | 5204 | 2812 | 1565 | 937 | 62 | 38 | 771 | 312 | 1792 | 889 | 16 | 4 | 24 | 14 | 0 | 0 | 919 | 579 | 55 | 39 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO SVEGA= | 10886 | 5967 | 2530 | 1377 | 152 | 94 | 1834 | 779 | 3859 | 2098 | 36 | 8 | 112 | 60 | 0 | 0 | 2233 | 1463 | 125 | 86 | 5 | 2 | 2 |

Novoprijavljeni
– prema starosnim grupama –

(Tab. 49.)

| | Starosna grupa | Ukupno | I | II | III | IV | V | VI-1 | VI-2 | VII-1 | VII-2 | VIII |
|----|-----------------------|--------|------|-----|------|------|----|------|------|-------|-------|------|
| Rb | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 1 | Do 18 godina | 80 | 77 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2 | Žena | 37 | 36 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 | Od 18 do 25 godina | 2133 | 435 | 4 | 380 | 1094 | 6 | 0 | 0 | 204 | 10 | 0 |
| 4 | Žena | 1057 | 260 | 1 | 149 | 503 | 1 | 0 | 0 | 133 | 10 | 0 |
| 5 | Preko 25 do 30 godina | 1880 | 277 | 2 | 139 | 633 | 2 | 3 | 0 | 784 | 40 | 0 |
| 6 | Žena | 1197 | 184 | 2 | 74 | 367 | 1 | 2 | 0 | 536 | 31 | 0 |
| 7 | Preko 30 do 35 godina | 1541 | 280 | 5 | 172 | 534 | 2 | 0 | 0 | 519 | 28 | 1 |
| 8 | Žena | 945 | 176 | 4 | 92 | 308 | 0 | 0 | 0 | 346 | 19 | 0 |
| 9 | Preko 35 do 40 godina | 1399 | 318 | 15 | 274 | 414 | 4 | 10 | 0 | 336 | 28 | 0 |
| 10 | Žena | 826 | 188 | 10 | 133 | 257 | 1 | 3 | 0 | 222 | 12 | 0 |
| 11 | Preko 40 do 45 godina | 1114 | 308 | 20 | 262 | 316 | 2 | 27 | 0 | 170 | 8 | 1 |
| 12 | Žena | 569 | 158 | 16 | 92 | 174 | 1 | 15 | 0 | 105 | 8 | 0 |
| 13 | Preko 45 do 50 godina | 891 | 289 | 26 | 197 | 258 | 3 | 15 | 0 | 99 | 3 | 1 |
| 14 | Žena | 463 | 125 | 19 | 82 | 157 | 1 | 12 | 0 | 63 | 3 | 1 |
| 15 | Preko 50 do 55 godina | 756 | 228 | 28 | 178 | 245 | 5 | 17 | 0 | 48 | 6 | 1 |
| 16 | Žena | 400 | 106 | 17 | 79 | 154 | 1 | 11 | 0 | 28 | 3 | 1 |
| 17 | Preko 55 do 60 godina | 706 | 196 | 34 | 167 | 236 | 8 | 23 | 0 | 40 | 2 | 0 |
| 18 | Žena | 312 | 90 | 17 | 60 | 114 | 2 | 12 | 0 | 17 | 0 | 0 |
| 19 | Preko 60 godina | 386 | 122 | 18 | 63 | 128 | 4 | 17 | 0 | 33 | 0 | 1 |
| 20 | Žena | 161 | 54 | 8 | 18 | 63 | 0 | 5 | 0 | 13 | 0 | 0 |
| 21 | UKUPNO | 10886 | 2530 | 152 | 1834 | 3859 | 36 | 112 | 0 | 2233 | 125 | 5 |
| 22 | UKUPNO Žena | 5967 | 1377 | 94 | 779 | 2098 | 8 | 60 | 0 | 1463 | 86 | 2 |

Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima prema opštinama i stepenima stručne spreme

(Tab. 50.)

| Opština | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | Ž |
|--------------|-------|------|------|------|-----|-----|------|------|------|------|----|---|------|-----|------|---|-------|------|-------|-----|------|---|
| Andrijeвица | 110 | 54 | 14 | 8 | 0 | 0 | 21 | 9 | 51 | 26 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 10 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Berane | 936 | 438 | 158 | 67 | 5 | 3 | 145 | 57 | 361 | 152 | 1 | 0 | 6 | 3 | 0 | 0 | 248 | 147 | 12 | 9 | 0 | 0 |
| Budva | 409 | 258 | 55 | 34 | 9 | 7 | 60 | 38 | 111 | 70 | 0 | 0 | 9 | 6 | 0 | 0 | 157 | 99 | 7 | 4 | 1 | 0 |
| Bijelo Polje | 1254 | 638 | 215 | 85 | 15 | 8 | 239 | 85 | 361 | 205 | 3 | 1 | 7 | 2 | 0 | 0 | 394 | 234 | 20 | 18 | 0 | 0 |
| Bar | 1001 | 662 | 207 | 143 | 17 | 13 | 121 | 64 | 267 | 175 | 3 | 0 | 19 | 10 | 0 | 0 | 351 | 248 | 16 | 9 | 0 | 0 |
| Cetinje | 466 | 227 | 92 | 37 | 9 | 5 | 61 | 19 | 134 | 65 | 1 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 155 | 95 | 12 | 4 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 480 | 278 | 97 | 55 | 4 | 2 | 112 | 48 | 146 | 88 | 3 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 110 | 79 | 5 | 5 | 0 | 0 |
| Zeta | 325 | 182 | 65 | 35 | 10 | 7 | 57 | 20 | 107 | 61 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 81 | 56 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinja | 73 | 37 | 13 | 8 | 0 | 0 | 4 | 1 | 24 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 28 | 18 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| Herceg Novi | 431 | 302 | 58 | 37 | 11 | 9 | 49 | 27 | 115 | 84 | 3 | 2 | 19 | 13 | 0 | 0 | 169 | 123 | 7 | 7 | 0 | 0 |
| Kolašin | 159 | 79 | 11 | 6 | 4 | 2 | 32 | 14 | 60 | 27 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 50 | 30 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kotor | 275 | 184 | 27 | 17 | 3 | 2 | 30 | 15 | 69 | 46 | 0 | 0 | 7 | 2 | 0 | 0 | 136 | 100 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 228 | 113 | 28 | 15 | 2 | 1 | 84 | 34 | 60 | 23 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 52 | 40 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 2514 | 1277 | 291 | 131 | 33 | 17 | 538 | 188 | 792 | 393 | 5 | 2 | 22 | 17 | 0 | 0 | 790 | 500 | 41 | 28 | 2 | 1 |
| Podgorica | 4343 | 2647 | 837 | 482 | 50 | 31 | 455 | 236 | 1210 | 741 | 14 | 2 | 56 | 35 | 1 | 0 | 1645 | 1063 | 73 | 55 | 2 | 2 |
| Plav | 155 | 69 | 30 | 11 | 0 | 0 | 20 | 5 | 38 | 15 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 61 | 35 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Petnjica | 91 | 33 | 35 | 17 | 1 | 1 | 16 | 4 | 33 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 775 | 407 | 97 | 52 | 15 | 7 | 164 | 60 | 265 | 138 | 1 | 0 | 6 | 3 | 0 | 0 | 220 | 144 | 7 | 3 | 0 | 0 |
| Plužine | 52 | 23 | 4 | 4 | 0 | 0 | 16 | 6 | 18 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 7 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 778 | 357 | 238 | 112 | 0 | 0 | 103 | 35 | 176 | 72 | 2 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 240 | 130 | 16 | 8 | 0 | 0 |
| Šavnik | 36 | 15 | 3 | 2 | 1 | 1 | 10 | 5 | 13 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Tivat | 308 | 185 | 39 | 21 | 8 | 6 | 55 | 23 | 84 | 52 | 1 | 0 | 9 | 2 | 0 | 0 | 105 | 78 | 7 | 3 | 0 | 0 |
| Tuzi | 364 | 214 | 102 | 62 | 4 | 1 | 33 | 16 | 111 | 66 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 95 | 58 | 17 | 11 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 921 | 551 | 257 | 170 | 25 | 15 | 113 | 58 | 198 | 122 | 3 | 1 | 8 | 3 | 0 | 0 | 290 | 170 | 27 | 12 | 0 | 0 |
| Žabljak | 45 | 20 | 2 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 15 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 23 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO= | 16529 | 9250 | 2975 | 1611 | 226 | 138 | 2542 | 1068 | 4819 | 2652 | 43 | 8 | 184 | 101 | 2 | 0 | 5450 | 3481 | 283 | 188 | 5 | 3 |

Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima prema opštinama i nivoima obrazovanja

(Tab. 51.)

| Opština | Σ | Ž | I1 | Ž | I2 | Ž | II | Ž | III | Ž | IV1 | Ž | IV2 | Ž | V | Ž | VI | Ž | VII1 | Ž | VII2 | Ž | VIII | Ž |
|--------------|-------|------|-----|-----|------|------|-----|-----|------|------|------|------|-----|---|-----|-----|------|------|------|------|------|-----|------|---|
| Andrijevića | 110 | 54 | 1 | 0 | 13 | 8 | 0 | 0 | 21 | 9 | 51 | 26 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 4 | 9 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Berane | 936 | 438 | 40 | 18 | 118 | 49 | 5 | 3 | 145 | 57 | 361 | 152 | 1 | 0 | 6 | 3 | 107 | 66 | 141 | 81 | 12 | 9 | 0 | 0 |
| Budva | 409 | 258 | 30 | 21 | 25 | 13 | 9 | 7 | 60 | 38 | 111 | 70 | 0 | 0 | 9 | 6 | 73 | 46 | 84 | 53 | 7 | 4 | 1 | 0 |
| Bijelo Polje | 1254 | 638 | 71 | 28 | 144 | 57 | 15 | 8 | 239 | 85 | 361 | 205 | 3 | 1 | 7 | 2 | 184 | 108 | 210 | 126 | 20 | 18 | 0 | 0 |
| Bar | 1001 | 662 | 99 | 69 | 108 | 74 | 17 | 13 | 121 | 64 | 267 | 175 | 3 | 0 | 19 | 10 | 197 | 138 | 154 | 110 | 16 | 9 | 0 | 0 |
| Cetinje | 466 | 227 | 6 | 3 | 86 | 34 | 9 | 5 | 61 | 19 | 134 | 65 | 1 | 0 | 2 | 2 | 74 | 41 | 81 | 54 | 12 | 4 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 480 | 278 | 17 | 9 | 80 | 46 | 4 | 2 | 112 | 48 | 146 | 88 | 3 | 0 | 3 | 1 | 54 | 36 | 56 | 43 | 5 | 5 | 0 | 0 |
| Zeta | 325 | 182 | 15 | 8 | 50 | 27 | 10 | 7 | 57 | 20 | 107 | 61 | 0 | 0 | 3 | 1 | 51 | 36 | 30 | 20 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinja | 73 | 37 | 7 | 4 | 6 | 4 | 0 | 0 | 4 | 1 | 24 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 18 | 12 | 10 | 6 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| H. Novi | 431 | 302 | 16 | 10 | 42 | 27 | 11 | 9 | 49 | 27 | 115 | 84 | 3 | 2 | 19 | 13 | 90 | 63 | 79 | 60 | 7 | 7 | 0 | 0 |
| Kolašin | 159 | 79 | 0 | 0 | 11 | 6 | 4 | 2 | 32 | 14 | 60 | 27 | 1 | 0 | 1 | 0 | 21 | 12 | 29 | 18 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kotor | 275 | 184 | 19 | 12 | 8 | 5 | 3 | 2 | 30 | 15 | 69 | 46 | 0 | 0 | 7 | 2 | 77 | 53 | 59 | 47 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 228 | 113 | 2 | 2 | 26 | 13 | 2 | 1 | 84 | 34 | 60 | 23 | 0 | 0 | 1 | 0 | 21 | 14 | 31 | 26 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 2514 | 1277 | 70 | 37 | 221 | 94 | 33 | 17 | 538 | 188 | 792 | 393 | 4 | 1 | 23 | 18 | 352 | 205 | 438 | 295 | 41 | 28 | 2 | 1 |
| Podgorica | 4343 | 2647 | 368 | 230 | 469 | 252 | 50 | 31 | 455 | 236 | 1210 | 741 | 12 | 2 | 59 | 35 | 792 | 506 | 853 | 557 | 73 | 55 | 2 | 2 |
| Plav | 155 | 69 | 12 | 4 | 18 | 7 | 0 | 0 | 20 | 5 | 38 | 15 | 0 | 0 | 3 | 1 | 22 | 15 | 39 | 20 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Petnjica | 91 | 33 | 8 | 4 | 27 | 13 | 1 | 1 | 16 | 4 | 33 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 775 | 407 | 20 | 9 | 77 | 43 | 15 | 7 | 164 | 60 | 265 | 138 | 1 | 0 | 6 | 3 | 111 | 73 | 109 | 71 | 7 | 3 | 0 | 0 |
| Plužine | 52 | 23 | 2 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 | 16 | 6 | 18 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 9 | 7 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 778 | 357 | 53 | 32 | 185 | 80 | 0 | 0 | 103 | 35 | 176 | 72 | 1 | 0 | 4 | 0 | 76 | 43 | 164 | 87 | 16 | 8 | 0 | 0 |
| Šavnik | 36 | 15 | 0 | 0 | 3 | 2 | 1 | 1 | 10 | 5 | 13 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Tivat | 308 | 185 | 14 | 6 | 25 | 15 | 8 | 6 | 55 | 23 | 84 | 52 | 1 | 0 | 9 | 2 | 42 | 30 | 63 | 48 | 7 | 3 | 0 | 0 |
| Tuzi | 364 | 214 | 20 | 15 | 82 | 47 | 4 | 1 | 33 | 16 | 111 | 66 | 1 | 0 | 1 | 0 | 50 | 29 | 45 | 29 | 17 | 11 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 921 | 551 | 60 | 41 | 197 | 129 | 25 | 15 | 113 | 58 | 198 | 122 | 3 | 1 | 8 | 3 | 194 | 108 | 96 | 62 | 27 | 12 | 0 | 0 |
| Žabljak | 45 | 20 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 15 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 13 | 5 | 10 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO= | 16529 | 9250 | 950 | 564 | 2025 | 1047 | 226 | 138 | 2542 | 1068 | 4819 | 2652 | 38 | 7 | 191 | 102 | 2644 | 1646 | 2806 | 1835 | 283 | 188 | 5 | 3 |

Prijavljena slobodna radna mjesta

– po opštinama i biroima rada –

(Tab. 52.)

| Rb | Opština 1 | 1.1 – 30.6.2022. g. | | 1.1 – 30.6.2023. g. | | Nom. razlika (5-3) 6 | Indeks (5:3) 7 |
|----|------------------|----------------------------|------------------|----------------------------|------------------|-------------------------------|----------------------|
| | | Broj prijava o SRM 2 | Broj SRM 3 | Broj prijava o SRM 4 | Broj SRM 5 | | |
| 1 | Andrijevića | 39 | 39 | 68 | 82 | 43 | 210.26 |
| 2 | Bar | 918 | 1590 | 852 | 1500 | -90 | 94.34 |
| 3 | Berane | 173 | 243 | 285 | 394 | 151 | 162.14 |
| 4 | Bijelo Polje | 330 | 447 | 451 | 573 | 126 | 128.19 |
| 5 | Budva | 846 | 2328 | 716 | 2043 | -285 | 87.76 |
| 6 | Cetinje | 143 | 195 | 164 | 227 | 32 | 116.41 |
| 7 | Danilovgrad | 150 | 208 | 165 | 273 | 65 | 131.25 |
| 8 | Herceg Novi | 1357 | 2130 | 1513 | 2481 | 351 | 116.48 |
| 9 | Kolašin | 142 | 205 | 100 | 121 | -84 | 59.02 |
| 10 | Kotor | 543 | 976 | 685 | 1448 | 472 | 148.36 |
| 11 | Mojkovac | 55 | 62 | 122 | 144 | 82 | 232.26 |
| 12 | Nikšić | 485 | 645 | 597 | 1195 | 550 | 185.27 |
| 13 | Petnjica | 47 | 52 | 58 | 64 | 12 | 123.08 |
| 14 | Plav | 57 | 69 | 154 | 208 | 139 | 301.45 |
| 15 | Gusinje | 43 | 47 | 44 | 48 | 1 | 102.13 |
| 17 | Pljavija | 437 | 661 | 327 | 395 | -266 | 59.76 |
| 18 | Plužine | 50 | 54 | 22 | 38 | -16 | 70.37 |
| 19 | Podgorica | 2425 | 3965 | 2508 | 4138 | 173 | 104.36 |
| 20 | Zeta | 51 | 62 | 100 | 177 | 115 | 285.48 |
| 21 | Tuzi | 176 | 210 | 128 | 168 | -42 | 80.00 |
| 23 | Rožaje | 151 | 179 | 146 | 209 | 30 | 116.76 |
| 24 | Šavnik | 17 | 23 | 18 | 23 | 0 | 100.00 |
| 25 | Tivat | 417 | 880 | 207 | 597 | -283 | 67.84 |
| 26 | Ulcinj | 244 | 596 | 313 | 763 | 167 | 128.02 |
| 27 | Žabljak | 50 | 75 | 49 | 63 | -12 | 84.00 |
| 28 | Crna Gora | 9346 | 15927 | 9792 | 17372 | 1445 | 109.07 |

Prijavljena slobodna radna mjesta
- po opštinama, biroima rada i stepenima obrazovanja -

(Tab.53.)

| Opština | Ukupno | I | II | III | IV | V | VI1 | VI2 | VII1 | VII2 | VIII |
|--------------|--------|------|------|------|------|----|-----|-----|------|------|------|
| Andrijevića | 82 | 22 | 0 | 11 | 14 | 0 | 1 | 0 | 34 | 0 | 0 |
| Bar | 1500 | 343 | 84 | 443 | 403 | 1 | 19 | 0 | 202 | 5 | 0 |
| Berane | 394 | 35 | 10 | 54 | 78 | 5 | 0 | 0 | 210 | 2 | 0 |
| Bijelo Polje | 573 | 121 | 0 | 125 | 108 | 0 | 12 | 0 | 207 | 0 | 0 |
| Budva | 2043 | 731 | 103 | 540 | 436 | 9 | 32 | 0 | 192 | 0 | 0 |
| Cetinje | 227 | 30 | 10 | 36 | 56 | 0 | 8 | 0 | 82 | 5 | 0 |
| Danilovgrad | 273 | 61 | 0 | 124 | 39 | 0 | 9 | 0 | 38 | 2 | 0 |
| Zeta | 177 | 28 | 18 | 27 | 55 | 1 | 2 | 0 | 46 | 0 | 0 |
| Gusinje | 48 | 0 | 0 | 1 | 8 | 0 | 0 | 0 | 39 | 0 | 0 |
| Herceg Novi | 2481 | 356 | 632 | 523 | 672 | 6 | 35 | 0 | 247 | 10 | 0 |
| Kolašin | 121 | 23 | 2 | 25 | 34 | 0 | 3 | 0 | 34 | 0 | 0 |
| Kotor | 1448 | 335 | 27 | 400 | 243 | 14 | 31 | 1 | 363 | 27 | 7 |
| Mojkovac | 144 | 5 | 8 | 36 | 24 | 0 | 3 | 0 | 68 | 0 | 0 |
| Nikšić | 1195 | 129 | 58 | 479 | 192 | 0 | 17 | 0 | 303 | 7 | 10 |
| Petnjica | 64 | 0 | 0 | 7 | 15 | 0 | 5 | 0 | 37 | 0 | 0 |
| Plav | 208 | 19 | 0 | 22 | 18 | 4 | 8 | 0 | 137 | 0 | 0 |
| Prijavlja | 395 | 59 | 1 | 94 | 124 | 0 | 19 | 0 | 96 | 2 | 0 |
| Plužine | 38 | 4 | 0 | 18 | 6 | 0 | 0 | 0 | 10 | 0 | 0 |
| Podgorica | 4138 | 500 | 55 | 943 | 1036 | 1 | 239 | 1 | 1268 | 68 | 27 |
| Rožaje | 209 | 48 | 1 | 13 | 71 | 0 | 7 | 0 | 68 | 1 | 0 |
| Šavnik | 23 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 15 | 0 | 0 |
| Tivat | 597 | 186 | 7 | 68 | 225 | 0 | 23 | 0 | 83 | 5 | 0 |
| Tuzi | 168 | 33 | 0 | 14 | 32 | 0 | 22 | 0 | 65 | 2 | 0 |
| Ulcinj | 763 | 172 | 126 | 200 | 98 | 8 | 42 | 0 | 115 | 2 | 0 |
| Žabljak | 63 | 19 | 0 | 5 | 21 | 0 | 3 | 0 | 15 | 0 | 0 |
| Crna Gora | 17372 | 3259 | 1142 | 4214 | 4010 | 49 | 540 | 2 | 3974 | 138 | 44 |

slobodna radna mjesta - po opštinama, biroima rada i nivoima i podnivoima obrazovanja -
(Tab.54.)

| I | | | | | II | III | IV | | V | | | VI | VII | | | | | VIII |
|-----|-----|-----|-----|------|------|------|------|------|-----|-----|-----|-----|-------|------|-----|-------|-----|------|
| I-1 | | | | I-2 | | | IV-1 | IV-2 | | | | | VII-1 | | | VII-2 | | |
| 111 | 112 | 113 | 114 | 121 | 201 | 301 | 411 | 421 | 501 | 502 | 503 | 601 | 711 | 712 | 713 | 721 | 722 | 801 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 22 | 0 | 11 | 14 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 34 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 62 | 0 | 0 | 0 | 281 | 84 | 443 | 403 | 1 | 19 | 0 | 0 | 3 | 2 | 195 | 2 | 5 | 0 | 0 |
| 4 | 0 | 0 | 0 | 31 | 10 | 54 | 78 | 5 | 0 | 0 | 0 | 11 | 2 | 197 | 0 | 2 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 121 | 0 | 125 | 108 | 0 | 12 | 0 | 0 | 7 | 3 | 191 | 6 | 0 | 0 | 0 |
| 158 | 0 | 0 | 0 | 573 | 103 | 540 | 436 | 9 | 32 | 0 | 0 | 4 | 0 | 187 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 30 | 10 | 36 | 56 | 0 | 8 | 0 | 0 | 0 | 1 | 78 | 3 | 5 | 0 | 0 |
| 14 | 0 | 0 | 0 | 47 | 0 | 124 | 39 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| 6 | 0 | 0 | 0 | 22 | 18 | 27 | 55 | 1 | 2 | 0 | 0 | 4 | 0 | 38 | 4 | 0 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 39 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 17 | 0 | 0 | 0 | 339 | 632 | 523 | 672 | 6 | 35 | 0 | 0 | 35 | 1 | 207 | 4 | 9 | 1 | 0 |
| 4 | 0 | 0 | 0 | 19 | 2 | 25 | 34 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 34 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 17 | 0 | 0 | 0 | 318 | 27 | 400 | 243 | 14 | 31 | 1 | 0 | 0 | 1 | 309 | 53 | 27 | 0 | 7 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 8 | 36 | 24 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 67 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | 0 | 0 | 0 | 122 | 58 | 479 | 192 | 0 | 17 | 0 | 0 | 2 | 0 | 292 | 9 | 7 | 0 | 10 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 15 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 37 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | 0 | 0 | 0 | 12 | 0 | 22 | 18 | 4 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 137 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2 | 0 | 0 | 0 | 57 | 1 | 94 | 124 | 0 | 19 | 0 | 0 | 2 | 0 | 86 | 8 | 2 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 18 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| 5 | 0 | 0 | 1 | 494 | 55 | 943 | 1036 | 1 | 239 | 1 | 0 | 66 | 24 | 1083 | 95 | 64 | 4 | 27 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 48 | 1 | 13 | 71 | 0 | 7 | 0 | 0 | 4 | 0 | 59 | 5 | 1 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 1 | 0 | 0 | 0 | 185 | 7 | 68 | 225 | 0 | 23 | 0 | 0 | 2 | 0 | 77 | 4 | 5 | 0 | 0 |
| 12 | 0 | 0 | 0 | 21 | 0 | 14 | 32 | 0 | 22 | 0 | 0 | 2 | 3 | 59 | 1 | 2 | 0 | 0 |
| 23 | 0 | 0 | 0 | 149 | 126 | 200 | 98 | 8 | 42 | 0 | 0 | 1 | 3 | 102 | 9 | 2 | 0 | 0 |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 19 | 0 | 5 | 21 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 339 | 0 | 0 | 1 | 2919 | 1142 | 4214 | 4010 | 49 | 540 | 2 | 0 | 143 | 42 | 3580 | 209 | 133 | 5 | 44 |

Prijavljena slobodna radna mjesta
– po djelatnostima i vrsti radnog odnosa –

(Tab. 55.)

| Djelatnost | Ukupno: | Novootvoreno | Upraznjeno | Neodređeno | Određeno | Pripravnik | Pripravnik volonter | Dopunski rad | Privremeni poslovi | Sezonski poslovi |
|---|--------------|--------------|--------------|-------------|-------------|------------|------------------------|--------------|--------------------|------------------|
| A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo | 129 | 77 | 52 | 3 | 73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 |
| B.Rudarstvo | 58 | 55 | 3 | 54 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| C.Prerađivačka industrija | 782 | 504 | 278 | 305 | 386 | 1 | 0 | 0 | 0 | 8 |
| D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija | 56 | 30 | 26 | 35 | 17 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti | 217 | 27 | 190 | 91 | 121 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| F.Građevinarstvo | 1411 | 161 | 1250 | 138 | 1174 | 12 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala | 2470 | 838 | 1632 | 222 | 1861 | 19 | 0 | 0 | 46 | 3 |
| H.Saobraćaj i skladištenje | 960 | 215 | 745 | 17 | 453 | 19 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| I.Usluge smještaja i ishrane | 3802 | 2011 | 1791 | 93 | 1037 | 9 | 0 | 0 | 3 | 26 |
| J.Informisanje i komunikacije | 161 | 72 | 89 | 33 | 112 | 4 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja | 174 | 33 | 141 | 63 | 109 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| L.Poslovanje nekretninama | 149 | 45 | 104 | 6 | 68 | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 |
| M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti | 467 | 240 | 227 | 77 | 367 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti | 972 | 456 | 516 | 42 | 635 | 4 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje | 1113 | 70 | 1043 | 749 | 285 | 12 | 0 | 0 | 0 | 5 |
| P.Obrazovanje | 2523 | 184 | 2339 | 218 | 2079 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Q.Zdravstvena i socijalna zaštita | 1401 | 368 | 1033 | 277 | 840 | 25 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| R.Umjetnost,zabava i rekreacija | 204 | 68 | 136 | 77 | 105 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| S.Ostale uslužne djelatnosti | 322 | 182 | 140 | 22 | 243 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO CRNA GORA= | 17372 | 5637 | 11735 | 2522 | 9970 | 122 | 0 | 0 | 52 | 42 |

Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i stepenima stručne spreme

- prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 56.)

| Opština | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI1 | Ž | VI2 | Ž | VII1 | Ž | VII2 | Ž | VIII | Ž | Ukupno | Žene |
|--------------|------|-----|-----|----|------|-----|------|------|----|---|-----|----|-----|---|------|------|------|-----|------|---|--------|------|
| Andrijevića | 3 | 3 | 0 | 0 | 8 | 1 | 15 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 30 | 13 |
| Bar | 98 | 54 | 13 | 8 | 91 | 48 | 152 | 97 | 1 | 0 | 7 | 6 | 0 | 0 | 143 | 95 | 9 | 6 | 0 | 0 | 514 | 314 |
| Berane | 30 | 16 | 2 | 1 | 60 | 31 | 169 | 91 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 110 | 70 | 4 | 4 | 0 | 0 | 378 | 214 |
| Bijelo Polje | 81 | 24 | 8 | 5 | 117 | 44 | 232 | 152 | 2 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 200 | 145 | 7 | 5 | 0 | 0 | 650 | 376 |
| Budva | 111 | 55 | 7 | 6 | 198 | 87 | 352 | 185 | 2 | 0 | 14 | 8 | 0 | 0 | 160 | 92 | 10 | 6 | 0 | 0 | 854 | 439 |
| Cetinje | 10 | 5 | 6 | 4 | 15 | 7 | 56 | 38 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 51 | 35 | 4 | 2 | 0 | 0 | 142 | 91 |
| Danilovgrad | 35 | 22 | 1 | 1 | 41 | 21 | 55 | 35 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 45 | 30 | 4 | 3 | 0 | 0 | 183 | 112 |
| Gusinje | 4 | 4 | 0 | 0 | 2 | 1 | 22 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 10 | 1 | 1 | 0 | 0 | 42 | 22 |
| Herceg Novi | 50 | 28 | 9 | 6 | 66 | 27 | 131 | 87 | 2 | 0 | 11 | 8 | 0 | 0 | 91 | 59 | 4 | 4 | 0 | 0 | 364 | 219 |
| Kolašin | 12 | 8 | 5 | 2 | 22 | 10 | 59 | 26 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 22 | 13 | 2 | 2 | 0 | 0 | 125 | 61 |
| Kotor | 16 | 8 | 5 | 4 | 37 | 13 | 92 | 48 | 2 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 | 63 | 45 | 6 | 3 | 0 | 0 | 224 | 124 |
| Mojkovac | 11 | 8 | 1 | 1 | 32 | 18 | 28 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 21 | 21 | 1 | 1 | 0 | 0 | 94 | 63 |
| Nikšić | 96 | 38 | 11 | 6 | 312 | 81 | 436 | 184 | 0 | 0 | 16 | 11 | 0 | 0 | 346 | 243 | 21 | 12 | 0 | 0 | 1238 | 575 |
| Petnjica | 7 | 6 | 0 | 0 | 3 | 0 | 10 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 13 | 2 | 1 | 0 | 0 | 36 | 25 |
| Plav | 8 | 4 | 0 | 0 | 8 | 2 | 21 | 11 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 26 | 17 | 1 | 1 | 0 | 0 | 65 | 36 |
| Pljevlja | 40 | 19 | 7 | 3 | 106 | 38 | 174 | 88 | 0 | 0 | 5 | 3 | 0 | 0 | 85 | 58 | 4 | 3 | 0 | 0 | 421 | 212 |
| Plužine | 4 | 4 | 0 | 0 | 10 | 4 | 7 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 10 | 1 | 0 | 0 | 0 | 36 | 20 |
| Podgorica | 215 | 114 | 28 | 20 | 264 | 127 | 733 | 408 | 6 | 1 | 31 | 24 | 1 | 0 | 784 | 538 | 60 | 43 | 3 | 1 | 2125 | 1276 |
| Rožaje | 81 | 41 | 0 | 0 | 46 | 16 | 114 | 46 | 3 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 | 94 | 63 | 13 | 9 | 0 | 0 | 355 | 177 |
| Šavnik | 1 | 1 | 0 | 0 | 7 | 5 | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 22 | 11 |
| Tivat | 20 | 11 | 4 | 3 | 60 | 24 | 93 | 48 | 0 | 0 | 10 | 8 | 0 | 0 | 84 | 49 | 7 | 1 | 0 | 0 | 278 | 144 |
| Tuzi | 16 | 7 | 1 | 0 | 8 | 2 | 23 | 15 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 24 | 14 | 6 | 6 | 0 | 0 | 79 | 44 |
| Ulcinj | 109 | 82 | 16 | 11 | 65 | 36 | 118 | 78 | 2 | 0 | 5 | 2 | 0 | 0 | 90 | 64 | 13 | 7 | 0 | 0 | 418 | 280 |
| Žabljak | 6 | 4 | 1 | 1 | 9 | 6 | 21 | 11 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 9 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 47 | 27 |
| Ukupno: | 1064 | 566 | 125 | 82 | 1587 | 649 | 3119 | 1684 | 23 | 4 | 117 | 75 | 1 | 0 | 2501 | 1694 | 180 | 120 | 3 | 1 | 8720 | 4875 |

Zapošljavanje prema opštinama, biroima rada i nivoima kvalifikacija

- prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 57.)

| Biro rada | Ukupno | Nivo | I | | | | | | | | | | II | | III | | IV | | | |
|---------------|-------------|-------------|------------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|------------|-----------|-------------|------------|-------------|-------------|-----------|----------|
| | | Podnivo | I-1 | | | | | I-2 | | | | | | | | | IV-1 | | IV-2 | |
| | | žene | 111 | 111ž | 112 | 112ž | 113 | 113ž | 114 | 114ž | 121 | 121ž | 201 | 201ž | 301 | 301ž | 411 | 411ž | 421 | 421ž |
| Andrijevića | 30 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 8 | 1 | 15 | 7 | 0 | 0 |
| Bar | 514 | 314 | 28 | 14 | 1 | 1 | 2 | 1 | 3 | 3 | 64 | 35 | 13 | 8 | 91 | 48 | 152 | 97 | 1 | 0 |
| Berane | 378 | 214 | 3 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 25 | 15 | 2 | 1 | 60 | 31 | 169 | 91 | 1 | 0 |
| Bijelo Polje | 650 | 376 | 7 | 1 | 1 | 0 | 2 | 2 | 3 | 1 | 68 | 20 | 8 | 5 | 117 | 44 | 232 | 152 | 2 | 0 |
| Budva | 854 | 439 | 31 | 18 | 1 | 0 | 3 | 2 | 2 | 2 | 74 | 33 | 7 | 6 | 198 | 87 | 352 | 185 | 2 | 0 |
| Cetinje | 142 | 91 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10 | 5 | 6 | 4 | 15 | 7 | 56 | 38 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 183 | 112 | 8 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 27 | 20 | 1 | 1 | 41 | 21 | 55 | 35 | 0 | 0 |
| Gusinje | 42 | 22 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 2 | 1 | 22 | 6 | 0 | 0 |
| Herceg Novi | 364 | 219 | 10 | 2 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 36 | 22 | 9 | 6 | 66 | 27 | 131 | 87 | 2 | 0 |
| Kolašin | 125 | 61 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 12 | 8 | 5 | 2 | 22 | 10 | 59 | 26 | 1 | 0 |
| Kotor | 224 | 124 | 5 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 10 | 4 | 5 | 4 | 37 | 13 | 92 | 48 | 2 | 2 |
| Mojkovac | 94 | 63 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10 | 7 | 1 | 1 | 32 | 18 | 28 | 14 | 0 | 0 |
| Nikšić | 1238 | 575 | 9 | 4 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 85 | 34 | 11 | 6 | 312 | 81 | 436 | 184 | 0 | 0 |
| Petnjica | 36 | 25 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 4 | 0 | 0 | 3 | 0 | 10 | 5 | 0 | 0 |
| Plav | 65 | 36 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 6 | 3 | 0 | 0 | 8 | 2 | 21 | 11 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 421 | 212 | 4 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 2 | 33 | 16 | 7 | 3 | 106 | 38 | 174 | 88 | 0 | 0 |
| Plužine | 36 | 20 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 10 | 4 | 7 | 2 | 0 | 0 |
| Podgorica | 2125 | 1276 | 46 | 22 | 1 | 0 | 5 | 3 | 2 | 0 | 161 | 89 | 28 | 20 | 264 | 127 | 733 | 408 | 6 | 1 |
| Rožaje | 355 | 177 | 11 | 5 | 1 | 1 | 5 | 5 | 1 | 0 | 63 | 30 | 0 | 0 | 46 | 16 | 114 | 46 | 3 | 1 |
| Šavnik | 22 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 7 | 5 | 6 | 2 | 0 | 0 |
| Tivat | 278 | 144 | 4 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 15 | 8 | 4 | 3 | 60 | 24 | 93 | 48 | 0 | 0 |
| Tuzi | 79 | 44 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 7 | 1 | 0 | 8 | 2 | 23 | 15 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 418 | 280 | 18 | 14 | 1 | 1 | 9 | 9 | 4 | 2 | 77 | 56 | 16 | 11 | 65 | 36 | 118 | 78 | 2 | 0 |
| Žabljak | 47 | 27 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 4 | 1 | 1 | 9 | 6 | 21 | 11 | 0 | 0 |
| Ukupno | 8720 | 4875 | 194 | 98 | 8 | 3 | 35 | 26 | 20 | 12 | 807 | 427 | 125 | 82 | 1587 | 649 | 3119 | 1684 | 22 | 4 |

| Nivo | V | | | | | | VI | | VII | | | | | | | | | | VIII | |
|---------------|------------|-----------|----------|----------|----------|----------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|------------|-----------|----------|----------|
| | Podnivo | | | | | | | | VII-1 | | | | | VII-2 | | | | | | |
| Biro rada | 501 | 501ž | 502 | 502ž | 503 | 503ž | 601 | 601ž | 711 | 711ž | 712 | 712ž | 713 | 713ž | 721 | 721ž | 722 | 722ž | 801 | 801ž |
| Andrijevića | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Bar | 7 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 49 | 27 | 17 | 16 | 39 | 20 | 38 | 32 | 2 | 1 | 7 | 5 | 0 | 0 |
| Berane | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 22 | 13 | 26 | 25 | 37 | 13 | 25 | 19 | 1 | 1 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| Bijelo Polje | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 44 | 32 | 62 | 49 | 39 | 21 | 55 | 43 | 2 | 2 | 5 | 3 | 0 | 0 |
| Budva | 14 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 56 | 27 | 11 | 8 | 38 | 21 | 55 | 36 | 4 | 2 | 6 | 4 | 0 | 0 |
| Cetinje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 7 | 4 | 4 | 11 | 11 | 22 | 13 | 1 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 8 | 6 | 6 | 6 | 16 | 8 | 15 | 10 | 1 | 1 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 6 | 3 | 3 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Herceg Novi | 11 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 35 | 24 | 7 | 4 | 26 | 14 | 23 | 17 | 2 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kolašin | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 3 | 2 | 8 | 3 | 7 | 7 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kotor | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 26 | 18 | 0 | 0 | 9 | 4 | 28 | 23 | 1 | 1 | 5 | 2 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 8 | 8 | 3 | 3 | 6 | 6 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Nikšić | 16 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 53 | 31 | 33 | 30 | 116 | 74 | 144 | 108 | 12 | 5 | 9 | 7 | 0 | 0 |
| Petnjica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 6 | 5 | 4 | 3 | 3 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Plav | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 4 | 3 | 3 | 11 | 4 | 7 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 5 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 16 | 8 | 14 | 14 | 29 | 19 | 26 | 17 | 2 | 1 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Plužine | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 3 | 3 | 1 | 1 | 7 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Podgorica | 31 | 24 | 1 | 0 | 0 | 0 | 204 | 137 | 89 | 79 | 213 | 132 | 278 | 190 | 25 | 14 | 35 | 29 | 3 | 1 |
| Rožaje | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 10 | 24 | 20 | 43 | 29 | 12 | 4 | 3 | 2 | 10 | 7 | 0 | 0 |
| Šavnik | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 1 | 1 | 3 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tivat | 10 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 29 | 14 | 6 | 2 | 24 | 17 | 25 | 16 | 2 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 |
| Tuzi | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 3 | 4 | 0 | 4 | 3 | 10 | 8 | 1 | 1 | 5 | 5 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 5 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 43 | 28 | 10 | 9 | 18 | 13 | 19 | 14 | 1 | 1 | 12 | 6 | 0 | 0 |
| Žabljak | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 6 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Ukupno | 117 | 75 | 1 | 0 | 1 | 0 | 645 | 399 | 338 | 290 | 703 | 419 | 815 | 586 | 62 | 36 | 118 | 84 | 3 | 1 |

Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca i SSS

(Tab. 58.)

| Djelatnost | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI1 | Ž | VI2 | Ž | VII1 | Ž | VII2 | Ž | VIII | Ž | SUM | Ž |
|--|-------------|------------|------------|-----------|-------------|------------|-------------|-------------|-----------|----------|------------|-----------|----------|----------|-------------|-------------|------------|------------|----------|----------|-------------|-------------|
| A . Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo | 18 | 9 | 0 | 0 | 16 | 3 | 32 | 15 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 8 | 1 | 0 | 0 | 0 | 77 | 35 |
| B . Rudarstvo | 5 | 0 | 0 | 0 | 36 | 3 | 26 | 2 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 70 | 6 |
| C . Prerađivačka industrija | 132 | 56 | 12 | 5 | 225 | 51 | 292 | 87 | 0 | 0 | 10 | 5 | 0 | 0 | 94 | 53 | 6 | 5 | 0 | 0 | 771 | 262 |
| D . Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 8 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 16 | 5 |
| E . Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti | 26 | 2 | 2 | 0 | 24 | 2 | 39 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 18 | 8 | 2 | 0 | 0 | 0 | 111 | 22 |
| F . Građevinarstvo | 60 | 9 | 2 | 0 | 114 | 6 | 134 | 30 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 64 | 38 | 2 | 2 | 0 | 0 | 378 | 85 |
| G . Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala | 227 | 144 | 34 | 27 | 307 | 177 | 818 | 545 | 5 | 0 | 22 | 17 | 0 | 0 | 336 | 234 | 22 | 16 | 0 | 0 | 1771 | 1160 |
| H . Saobraćaj i skladištenje | 40 | 11 | 3 | 0 | 71 | 13 | 144 | 40 | 2 | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 63 | 33 | 4 | 2 | 0 | 0 | 333 | 99 |
| I . Usluge smještaja i ishrane | 299 | 189 | 34 | 23 | 363 | 178 | 578 | 317 | 3 | 0 | 17 | 13 | 0 | 0 | 247 | 126 | 14 | 8 | 1 | 0 | 1556 | 854 |
| J . Informisanje i komunikacije | 3 | 2 | 0 | 0 | 8 | 5 | 22 | 14 | 1 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 35 | 24 | 2 | 1 | 0 | 0 | 74 | 48 |
| K . Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 | 2 | 12 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 28 | 19 | 4 | 3 | 0 | 0 | 47 | 34 |
| L . Poslovanje nekretninama | 8 | 5 | 1 | 1 | 14 | 6 | 17 | 6 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 16 | 11 | 3 | 2 | 0 | 0 | 61 | 31 |
| M . Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti | 27 | 13 | 0 | 0 | 39 | 16 | 77 | 41 | 2 | 1 | 6 | 2 | 0 | 0 | 125 | 86 | 10 | 6 | 0 | 0 | 286 | 165 |
| N . Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti | 92 | 36 | 16 | 8 | 139 | 35 | 244 | 91 | 3 | 0 | 9 | 4 | 1 | 0 | 181 | 110 | 10 | 7 | 0 | 0 | 695 | 291 |
| O . Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje | 17 | 8 | 2 | 0 | 35 | 14 | 97 | 37 | 2 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 190 | 119 | 18 | 9 | 1 | 0 | 366 | 188 |
| P . Obrazovanje | 48 | 41 | 8 | 8 | 85 | 66 | 186 | 162 | 0 | 0 | 19 | 18 | 0 | 0 | 771 | 617 | 57 | 44 | 0 | 0 | 1174 | 956 |
| Q.Zdravstvena i socijalna zaštita | 10 | 8 | 4 | 4 | 28 | 21 | 198 | 148 | 3 | 3 | 4 | 4 | 0 | 0 | 165 | 118 | 13 | 6 | 0 | 0 | 425 | 312 |
| R . Umjetnost,zabava i rekreacija | 24 | 13 | 1 | 1 | 31 | 18 | 105 | 61 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 85 | 38 | 8 | 6 | 0 | 0 | 259 | 138 |
| S . Ostale uslužne djelatnosti | 23 | 19 | 6 | 5 | 48 | 33 | 88 | 67 | 0 | 0 | 8 | 7 | 0 | 0 | 66 | 49 | 3 | 2 | 1 | 1 | 243 | 183 |
| T . Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 1 |
| U . Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| Ukupno Crna Gora | 1064 | 566 | 125 | 82 | 1587 | 649 | 3119 | 1684 | 23 | 4 | 117 | 75 | 1 | 0 | 2501 | 1694 | 180 | 120 | 3 | 1 | 8720 | 4875 |

Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca i NOK-u
- prema podacima Uprave prihoda i carina, lica sa evidencije Zavoda -

(Tab. 59.)

| Oznake djelatnosti | Nivo | | I | | | | | | | | | | II | | III | | IV | | | |
|-----------------------|-------------|-------------|------------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|------------|-----------|-------------|------------|-------------|-------------|-----------|----------|
| | Ukupno | Podnivo | I-1 | | | | | | | | I-2 | | | | | | IV-1 | | IV-2 | |
| | | žene | 111 | 111ž | 112 | 112ž | 113 | 113ž | 114 | 114ž | 121 | 121ž | 201 | 201ž | 301 | 301ž | 411 | 411ž | 421 | 421ž |
| A. | 77 | 35 | 3 | 2 | 0 | 0 | 2 | 2 | 1 | 1 | 12 | 4 | 0 | 0 | 16 | 3 | 32 | 15 | 1 | 0 |
| B. | 70 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 36 | 3 | 26 | 2 | 0 | 0 |
| C. | 771 | 262 | 13 | 6 | 0 | 0 | 6 | 4 | 1 | 0 | 112 | 46 | 12 | 5 | 225 | 51 | 292 | 87 | 0 | 0 |
| D. | 16 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 8 | 2 | 0 | 0 |
| E. | 111 | 22 | 6 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 17 | 1 | 2 | 0 | 24 | 2 | 39 | 10 | 0 | 0 |
| F. | 378 | 85 | 9 | 2 | 2 | 1 | 1 | 0 | 2 | 0 | 46 | 6 | 2 | 0 | 114 | 6 | 134 | 30 | 0 | 0 |
| G. | 1771 | 1160 | 46 | 28 | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | 1 | 177 | 113 | 34 | 27 | 307 | 177 | 818 | 545 | 4 | 0 |
| H. | 333 | 99 | 6 | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 32 | 9 | 3 | 0 | 71 | 13 | 144 | 40 | 2 | 0 |
| I. | 1556 | 854 | 74 | 38 | 2 | 1 | 15 | 14 | 9 | 8 | 199 | 128 | 34 | 23 | 363 | 178 | 578 | 317 | 3 | 0 |
| J. | 74 | 48 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 8 | 5 | 22 | 14 | 1 | 0 |
| K. | 47 | 34 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 | 2 | 12 | 9 | 0 | 0 |
| L. | 61 | 31 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 6 | 4 | 1 | 1 | 14 | 6 | 17 | 6 | 1 | 0 |
| M. | 286 | 165 | 6 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 20 | 10 | 0 | 0 | 39 | 16 | 77 | 41 | 2 | 1 |
| N. | 695 | 291 | 16 | 6 | 2 | 0 | 3 | 1 | 3 | 1 | 68 | 28 | 16 | 8 | 139 | 35 | 244 | 91 | 3 | 0 |
| O. | 366 | 188 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 7 | 2 | 0 | 35 | 14 | 97 | 37 | 2 | 0 |
| P. | 1174 | 956 | 6 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 41 | 34 | 8 | 8 | 85 | 66 | 186 | 162 | 0 | 0 |
| Q. | 425 | 312 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 8 | 4 | 4 | 28 | 21 | 198 | 148 | 3 | 3 |
| R. | 259 | 138 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 13 | 1 | 1 | 31 | 18 | 105 | 61 | 0 | 0 |
| S. | 243 | 183 | 4 | 4 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 17 | 13 | 6 | 5 | 48 | 33 | 88 | 67 | 0 | 0 |
| T. | 6 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| U. | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM | 8720 | 4875 | 194 | 98 | 8 | 3 | 35 | 26 | 20 | 12 | 807 | 427 | 125 | 82 | 1587 | 649 | 3119 | 1684 | 22 | 4 |

| Nivo | V | | | | | | VI | | VII | | | | | | | | | | VIII | |
|-------------------|------------|-------------|------------|-------------|------------|-------------|------------|-------------|--------------|-------------|------------|-------------|------------|--------------|------------|-------------|------------|-------------|-------------|-------------|
| Podnivo | | | | | | | | | VII-1 | | | | | VII-2 | | | | | | |
| Djelatnost | 501 | 501ž | 502 | 502ž | 503 | 503ž | 601 | 601ž | 711 | 711ž | 712 | 712ž | 713 | 713ž | 721 | 721ž | 722 | 722ž | 801 | 801ž |
| A. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 2 | 1 | 5 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| B. | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| C. | 10 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 24 | 14 | 10 | 9 | 41 | 22 | 19 | 8 | 2 | 2 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| D. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| E. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 4 | 1 | 1 | 7 | 2 | 2 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| F. | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 | 24 | 3 | 1 | 14 | 5 | 11 | 8 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| G. | 22 | 17 | 0 | 0 | 1 | 0 | 140 | 103 | 27 | 22 | 68 | 35 | 101 | 74 | 5 | 5 | 17 | 11 | 0 | 0 |
| H. | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 26 | 14 | 3 | 3 | 15 | 6 | 19 | 10 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| I. | 17 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 105 | 51 | 15 | 6 | 40 | 16 | 87 | 53 | 6 | 3 | 8 | 5 | 1 | 0 |
| J. | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 11 | 7 | 1 | 1 | 9 | 7 | 14 | 9 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| K. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 3 | 4 | 4 | 7 | 5 | 10 | 7 | 2 | 1 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| L. | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 4 | 0 | 0 | 3 | 2 | 6 | 5 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| M. | 6 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 | 24 | 17 | 16 | 36 | 20 | 36 | 26 | 3 | 1 | 7 | 5 | 0 | 0 |
| N. | 9 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 72 | 40 | 17 | 14 | 39 | 20 | 53 | 36 | 5 | 4 | 5 | 3 | 0 | 0 |
| O. | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 24 | 15 | 11 | 8 | 59 | 32 | 96 | 64 | 8 | 3 | 10 | 6 | 1 | 0 |
| P. | 19 | 18 | 0 | 0 | 0 | 0 | 68 | 44 | 208 | 191 | 225 | 165 | 270 | 217 | 11 | 5 | 46 | 39 | 0 | 0 |
| Q. | 4 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 33 | 27 | 12 | 9 | 84 | 50 | 36 | 32 | 9 | 4 | 4 | 2 | 0 | 0 |
| R. | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 26 | 8 | 6 | 4 | 23 | 11 | 30 | 15 | 4 | 3 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| S. | 8 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 19 | 14 | 3 | 1 | 25 | 18 | 19 | 16 | 0 | 0 | 3 | 2 | 1 | 1 |
| T. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| U. | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM | 117 | 75 | 1 | 0 | 1 | 0 | 645 | 399 | 338 | 290 | 703 | 419 | 815 | 586 | 62 | 36 | 118 | 84 | 3 | 1 |

Pregled broja posredovanja

– po opštinama, biroima rada, stepenima stručne spreme i polu –

(Tab. 60.)

| Opština | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | ž |
|--------------|-------|-------|------|------|-----|-----|------|------|------|------|----|----|------|-----|------|---|-------|------|-------|-----|------|---|
| Andrijeвица | 556 | 275 | 90 | 46 | 6 | 5 | 85 | 19 | 304 | 173 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 67 | 32 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 1820 | 925 | 368 | 174 | 8 | 6 | 440 | 187 | 795 | 439 | 1 | 0 | 9 | 7 | 0 | 0 | 197 | 110 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Budva | 517 | 366 | 118 | 69 | 15 | 10 | 120 | 83 | 200 | 154 | 1 | 0 | 14 | 9 | 0 | 0 | 48 | 41 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Bijelo Polje | 1316 | 793 | 199 | 99 | 22 | 14 | 289 | 115 | 575 | 420 | 2 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 | 215 | 134 | 10 | 9 | 0 | 0 |
| Bar | 1488 | 975 | 480 | 351 | 60 | 42 | 292 | 150 | 446 | 287 | 4 | 0 | 21 | 6 | 0 | 0 | 174 | 134 | 11 | 5 | 0 | 0 |
| Cetinje | 617 | 366 | 125 | 73 | 15 | 5 | 121 | 49 | 255 | 166 | 3 | 2 | 2 | 1 | 0 | 0 | 90 | 69 | 6 | 1 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 2165 | 1263 | 600 | 341 | 61 | 50 | 557 | 287 | 722 | 447 | 11 | 0 | 15 | 3 | 0 | 0 | 195 | 131 | 4 | 4 | 0 | 0 |
| Zeta | 427 | 318 | 138 | 110 | 13 | 11 | 106 | 64 | 134 | 102 | 3 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 29 | 27 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinja | 80 | 45 | 23 | 13 | 0 | 0 | 9 | 4 | 46 | 26 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| H. Novi | 548 | 375 | 102 | 74 | 37 | 25 | 135 | 75 | 159 | 119 | 4 | 3 | 17 | 13 | 0 | 0 | 86 | 60 | 8 | 6 | 0 | 0 |
| Kolašin | 157 | 73 | 17 | 10 | 5 | 2 | 28 | 7 | 75 | 33 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 27 | 19 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kotor | 708 | 413 | 80 | 44 | 15 | 7 | 142 | 60 | 193 | 114 | 0 | 0 | 38 | 15 | 0 | 0 | 226 | 160 | 14 | 13 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 153 | 76 | 8 | 6 | 0 | 0 | 58 | 25 | 70 | 32 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 15 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 3919 | 2032 | 500 | 229 | 71 | 42 | 1039 | 404 | 1442 | 801 | 3 | 1 | 36 | 30 | 0 | 0 | 751 | 485 | 69 | 36 | 8 | 4 |
| Podgorica | 7489 | 4681 | 1949 | 1116 | 113 | 82 | 1075 | 562 | 2569 | 1715 | 16 | 5 | 114 | 79 | 4 | 0 | 1573 | 1080 | 74 | 40 | 2 | 2 |
| Plav | 328 | 147 | 132 | 72 | 2 | 1 | 54 | 12 | 113 | 48 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 25 | 12 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Petnjica | 104 | 42 | 42 | 20 | 3 | 1 | 17 | 3 | 41 | 18 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 200 | 118 | 33 | 25 | 2 | 0 | 60 | 27 | 89 | 53 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 13 | 11 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Plužine | 96 | 38 | 8 | 3 | 0 | 0 | 39 | 16 | 35 | 11 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 11 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 1395 | 665 | 649 | 337 | 1 | 1 | 222 | 58 | 372 | 197 | 3 | 1 | 15 | 6 | 0 | 0 | 132 | 65 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Šavnik | 46 | 17 | 0 | 0 | 2 | 2 | 13 | 7 | 22 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Tivat | 422 | 256 | 64 | 33 | 13 | 8 | 82 | 38 | 131 | 73 | 2 | 0 | 11 | 10 | 2 | 2 | 111 | 90 | 6 | 2 | 0 | 0 |
| Tuzi | 257 | 197 | 134 | 110 | 0 | 0 | 22 | 16 | 87 | 61 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 12 | 9 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 792 | 494 | 257 | 166 | 19 | 8 | 134 | 77 | 203 | 135 | 5 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 146 | 96 | 24 | 11 | 0 | 0 |
| Žabljak | 44 | 17 | 6 | 1 | 0 | 0 | 4 | 1 | 25 | 11 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 8 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 25644 | 14967 | 6122 | 3522 | 483 | 322 | 5143 | 2346 | 9103 | 5639 | 62 | 14 | 313 | 187 | 6 | 2 | 4160 | 2789 | 242 | 140 | 10 | 6 |

Pregled broja lica za koja se posredovalo

– po biroima rada, stepenima stručne spreme i polu –

(Tab. 61.)

| Opština | Σ | Ž | I | Ž | II | Ž | III | Ž | IV | Ž | V | Ž | VI-1 | Ž | VI-2 | Ž | VII-1 | Ž | VII-2 | Ž | VIII | ž |
|--------------|-------|------|------|------|-----|-----|------|------|------|------|----|----|------|-----|------|---|-------|------|-------|-----|------|---|
| Andrijeвица | 263 | 124 | 59 | 31 | 3 | 2 | 47 | 10 | 131 | 67 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 22 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 1154 | 594 | 261 | 130 | 8 | 6 | 288 | 125 | 476 | 261 | 1 | 0 | 8 | 6 | 0 | 0 | 110 | 64 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Budva | 398 | 280 | 89 | 51 | 10 | 8 | 92 | 66 | 157 | 119 | 1 | 0 | 12 | 7 | 0 | 0 | 36 | 29 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Bijelo Polje | 909 | 529 | 159 | 81 | 17 | 10 | 216 | 90 | 347 | 246 | 2 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 158 | 93 | 8 | 7 | 0 | 0 |
| Bar | 785 | 512 | 242 | 162 | 26 | 19 | 146 | 72 | 237 | 165 | 2 | 0 | 9 | 4 | 0 | 0 | 117 | 87 | 6 | 3 | 0 | 0 |
| Cetinje | 453 | 262 | 101 | 58 | 12 | 5 | 87 | 37 | 169 | 102 | 2 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 74 | 57 | 6 | 1 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 1152 | 670 | 311 | 176 | 28 | 22 | 295 | 148 | 376 | 234 | 5 | 0 | 9 | 2 | 0 | 0 | 124 | 84 | 4 | 4 | 0 | 0 |
| Zeta | 346 | 254 | 113 | 88 | 10 | 8 | 81 | 49 | 109 | 80 | 2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 27 | 25 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Gusinja | 72 | 39 | 23 | 13 | 0 | 0 | 9 | 4 | 38 | 20 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| H. Novi | 416 | 278 | 69 | 50 | 26 | 15 | 94 | 49 | 124 | 90 | 3 | 2 | 16 | 12 | 0 | 0 | 77 | 55 | 7 | 5 | 0 | 0 |
| Kolašin | 133 | 62 | 16 | 10 | 5 | 2 | 23 | 7 | 61 | 26 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 23 | 15 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kotor | 266 | 147 | 32 | 16 | 4 | 2 | 56 | 21 | 78 | 48 | 0 | 0 | 15 | 5 | 0 | 0 | 75 | 50 | 6 | 5 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 107 | 56 | 8 | 6 | 0 | 0 | 42 | 17 | 46 | 23 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 10 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 2448 | 1281 | 321 | 145 | 43 | 24 | 632 | 233 | 886 | 496 | 2 | 1 | 26 | 21 | 0 | 0 | 498 | 330 | 37 | 29 | 3 | 2 |
| Podgorica | 4731 | 2912 | 1293 | 721 | 83 | 58 | 681 | 358 | 1579 | 1029 | 10 | 3 | 73 | 48 | 3 | 0 | 958 | 661 | 49 | 32 | 2 | 2 |
| Plav | 303 | 139 | 128 | 70 | 2 | 1 | 46 | 12 | 102 | 43 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 11 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Petnjica | 96 | 39 | 42 | 20 | 3 | 1 | 17 | 3 | 33 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 160 | 92 | 25 | 18 | 2 | 0 | 49 | 20 | 69 | 42 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 12 | 10 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Plužine | 85 | 35 | 8 | 3 | 0 | 0 | 31 | 13 | 32 | 11 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 11 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 1250 | 589 | 599 | 311 | 1 | 1 | 202 | 53 | 322 | 167 | 3 | 1 | 13 | 6 | 0 | 0 | 109 | 50 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Šavnik | 35 | 11 | 0 | 0 | 1 | 1 | 10 | 5 | 17 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Tivat | 284 | 168 | 43 | 23 | 11 | 6 | 57 | 26 | 86 | 49 | 2 | 0 | 7 | 6 | 1 | 1 | 71 | 55 | 6 | 2 | 0 | 0 |
| Tuzi | 216 | 160 | 118 | 95 | 0 | 0 | 20 | 14 | 65 | 42 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 11 | 8 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 553 | 353 | 187 | 126 | 13 | 6 | 95 | 53 | 135 | 92 | 2 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 101 | 66 | 16 | 9 | 0 | 0 |
| Žabljak | 37 | 15 | 5 | 1 | 0 | 0 | 4 | 1 | 20 | 10 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 7 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 16652 | 9601 | 4252 | 2405 | 308 | 197 | 3320 | 1486 | 5695 | 3479 | 41 | 10 | 205 | 125 | 4 | 1 | 2662 | 1785 | 160 | 109 | 5 | 4 |

Pregled broja posredovanja po biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja⁷ i polu (Tab. 62.)

| Biro rada | Ukupno | Nivo Podnivo žena | I | | | | | | | | | | II | | III | | IV | | | |
|--------------|--------|-------------------------|------|------|-----|------|-----|------|-----|------|------|------|-----|------|------|------|------|------|------|------|
| | | | I-1 | | | | | I-2 | | | | | 201 | 201ž | 301 | 301ž | IV-1 | | IV-2 | |
| | | | 111 | 111ž | 112 | 112ž | 113 | 113ž | 114 | 114ž | 121 | 121ž | | | | | 411 | 411ž | 421 | 421ž |
| Andrijevića | 556 | 275 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 86 | 46 | 6 | 5 | 85 | 19 | 304 | 173 | 0 | 0 |
| Berane | 1820 | 925 | 52 | 27 | 5 | 0 | 7 | 1 | 4 | 1 | 300 | 145 | 8 | 6 | 440 | 187 | 795 | 439 | 1 | 0 |
| Budva | 517 | 366 | 47 | 32 | 0 | 0 | 3 | 1 | 3 | 3 | 65 | 33 | 15 | 10 | 120 | 83 | 200 | 154 | 1 | 0 |
| Bijelo Polje | 1316 | 793 | 32 | 12 | 2 | 1 | 7 | 5 | 8 | 5 | 150 | 76 | 22 | 14 | 289 | 115 | 575 | 420 | 2 | 1 |
| Bar | 1488 | 975 | 118 | 67 | 0 | 0 | 15 | 8 | 18 | 17 | 329 | 259 | 60 | 42 | 292 | 150 | 446 | 287 | 4 | 0 |
| Cetinje | 617 | 366 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 5 | 2 | 117 | 69 | 15 | 5 | 121 | 49 | 255 | 166 | 3 | 2 |
| Danilovgrad | 2165 | 1263 | 84 | 46 | 3 | 3 | 6 | 4 | 7 | 7 | 500 | 281 | 61 | 50 | 557 | 287 | 722 | 447 | 9 | 0 |
| Zeta | 427 | 318 | 22 | 20 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 112 | 88 | 13 | 11 | 106 | 64 | 134 | 102 | 3 | 0 |
| Gusinje | 80 | 45 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 20 | 11 | 0 | 0 | 9 | 4 | 46 | 26 | 0 | 0 |
| H. Novi | 548 | 375 | 13 | 11 | 2 | 1 | 3 | 3 | 3 | 2 | 81 | 57 | 37 | 25 | 135 | 75 | 159 | 119 | 4 | 3 |
| Kolašin | 157 | 73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 16 | 10 | 5 | 2 | 28 | 7 | 75 | 33 | 2 | 0 |
| Kotor | 708 | 413 | 35 | 18 | 12 | 12 | 0 | 0 | 4 | 0 | 29 | 14 | 15 | 7 | 142 | 60 | 193 | 114 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 153 | 76 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 7 | 5 | 0 | 0 | 58 | 25 | 70 | 32 | 0 | 0 |
| Nikšić | 3919 | 2032 | 56 | 33 | 4 | 0 | 15 | 10 | 14 | 3 | 411 | 183 | 71 | 42 | 1039 | 404 | 1442 | 801 | 3 | 1 |
| Podgorica | 7489 | 4681 | 468 | 235 | 22 | 10 | 83 | 48 | 70 | 37 | 1306 | 786 | 113 | 82 | 1075 | 562 | 2569 | 1715 | 16 | 5 |
| Plav | 328 | 147 | 37 | 29 | 3 | 2 | 9 | 4 | 8 | 3 | 75 | 34 | 2 | 1 | 54 | 12 | 113 | 48 | 1 | 1 |
| Petnjica | 104 | 42 | 8 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 30 | 15 | 3 | 1 | 17 | 3 | 41 | 18 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 200 | 118 | 4 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 27 | 23 | 2 | 0 | 60 | 27 | 89 | 53 | 0 | 0 |
| Plužine | 96 | 38 | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 39 | 16 | 35 | 11 | 1 | 0 |
| Rožaje | 1395 | 665 | 64 | 41 | 3 | 3 | 26 | 17 | 15 | 7 | 541 | 269 | 1 | 1 | 222 | 58 | 372 | 197 | 2 | 1 |
| Šavnik | 46 | 17 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 13 | 7 | 22 | 4 | 0 | 0 |
| Tivat | 422 | 256 | 8 | 6 | 6 | 0 | 2 | 1 | 9 | 1 | 39 | 25 | 13 | 8 | 82 | 38 | 131 | 73 | 2 | 0 |
| Tuzi | 257 | 197 | 25 | 22 | 3 | 3 | 10 | 10 | 4 | 3 | 92 | 72 | 0 | 0 | 22 | 16 | 87 | 61 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 792 | 494 | 21 | 13 | 8 | 4 | 30 | 15 | 26 | 11 | 172 | 123 | 19 | 8 | 134 | 77 | 203 | 135 | 5 | 0 |
| Žabljak | 44 | 17 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 1 | 0 | 0 | 4 | 1 | 25 | 11 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 25644 | 14967 | 1106 | 622 | 73 | 39 | 223 | 131 | 205 | 104 | 4515 | 2626 | 483 | 322 | 5143 | 2346 | 9103 | 5639 | 59 | 14 |

⁷ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija:

111 Podnivo I1 - Bez školske spreme, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 -Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 -Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magistri), 801 Nivo VIII

| Nivo Podnivo | V | | | | | | VI | | VII | | | | | | | | | | VIII | | |
|-----------------|-----------|-----|------|-----|------|-----|------|-----|-------|-----|------|-----|------|-------|------|-----|------|-----|------|-----|------|
| | | | | | | | | | VII-1 | | | | | VII-2 | | | | | | | |
| | Biro rada | 501 | 501ž | 502 | 502ž | 503 | 503ž | 601 | 601ž | 711 | 711ž | 712 | 712ž | 713 | 713ž | 721 | 721ž | 722 | 722ž | 801 | 801ž |
| Andrijevića | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 21 | 9 | 0 | 0 | 38 | 19 | 8 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 9 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 76 | 45 | 6 | 2 | 75 | 35 | 40 | 28 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| Budva | 14 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 12 | 4 | 4 | 18 | 15 | 12 | 10 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Bijelo Polje | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 50 | 25 | 21 | 13 | 62 | 42 | 82 | 54 | 0 | 0 | 10 | 9 | 0 | 0 | 0 |
| Bar | 21 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 88 | 74 | 6 | 1 | 45 | 29 | 35 | 30 | 5 | 1 | 6 | 4 | 0 | 0 | 0 |
| Cetinje | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 30 | 23 | 8 | 7 | 16 | 13 | 36 | 26 | 0 | 0 | 6 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 15 | 3 | 0 | 0 | 2 | 0 | 65 | 37 | 16 | 13 | 44 | 27 | 70 | 54 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 0 |
| Zeta | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 9 | 2 | 2 | 6 | 6 | 12 | 10 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Gusinje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| H. Novi | 17 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 37 | 24 | 2 | 2 | 28 | 17 | 19 | 17 | 5 | 5 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Kolašin | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 3 | 2 | 2 | 9 | 6 | 11 | 8 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| Kotor | 38 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 81 | 42 | 9 | 9 | 77 | 65 | 59 | 44 | 11 | 10 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 1 | 1 | 10 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 36 | 30 | 0 | 0 | 0 | 0 | 142 | 69 | 65 | 50 | 226 | 148 | 318 | 218 | 23 | 16 | 46 | 20 | 8 | 4 | 4 |
| Podgorica | 114 | 79 | 4 | 0 | 0 | 0 | 335 | 233 | 120 | 94 | 622 | 422 | 496 | 331 | 40 | 22 | 34 | 18 | 2 | 2 | 2 |
| Plav | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 6 | 1 | 0 | 8 | 3 | 8 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Petnjica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 2 | 5 | 5 | 5 | 3 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Plužine | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 4 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Rožaje | 15 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 24 | 12 | 19 | 13 | 81 | 35 | 8 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Šavnik | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| Tivat | 11 | 10 | 2 | 2 | 0 | 0 | 36 | 25 | 7 | 5 | 29 | 26 | 39 | 34 | 2 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Tuzi | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 4 | 3 | 5 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 82 | 51 | 14 | 13 | 17 | 9 | 33 | 23 | 6 | 2 | 18 | 9 | 0 | 0 | 0 |
| Žabljak | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 313 | 187 | 6 | 2 | 3 | 0 | 1117 | 708 | 305 | 233 | 1421 | 932 | 1317 | 916 | 96 | 59 | 146 | 81 | 10 | 6 | 6 |

Pregled broja lica za koja se posredovalo po opštinama, biroima rada, nivoima i podnivoima obrazovanja⁸ i polu (Tab. 63.)

| Biro rada | Ukupno | Nivo Podnivo žena | I | | | | | | | | | | II | | III | | IV | | | |
|--------------|--------|-------------------------|-----|------|-----|------|-----|------|-----|------|------|------|-----|------|------|------|------|------|------|------|
| | | | I-1 | | | | | I-2 | | | | | 201 | 201ž | 301 | 301ž | IV-1 | | IV-2 | |
| | | | 111 | 111ž | 112 | 112ž | 113 | 113ž | 114 | 114ž | 121 | 121ž | | | | | 411 | 411ž | 421 | 421ž |
| Andrijevica | 263 | 124 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 57 | 31 | 3 | 2 | 47 | 10 | 131 | 67 | 0 | 0 |
| Berane | 1154 | 594 | 36 | 17 | 2 | 0 | 5 | 1 | 3 | 1 | 215 | 111 | 8 | 6 | 288 | 125 | 476 | 261 | 1 | 0 |
| Budva | 398 | 280 | 37 | 24 | 0 | 0 | 2 | 1 | 2 | 2 | 48 | 24 | 10 | 8 | 92 | 66 | 157 | 119 | 1 | 0 |
| Bijelo Polje | 909 | 529 | 26 | 9 | 2 | 1 | 6 | 4 | 4 | 2 | 121 | 65 | 17 | 10 | 216 | 90 | 347 | 246 | 2 | 1 |
| Bar | 785 | 512 | 67 | 35 | 0 | 0 | 10 | 6 | 7 | 6 | 158 | 115 | 26 | 19 | 146 | 72 | 237 | 165 | 2 | 0 |
| Cetinje | 453 | 262 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 4 | 1 | 94 | 55 | 12 | 5 | 87 | 37 | 169 | 102 | 2 | 1 |
| Danilovgrad | 1152 | 670 | 39 | 20 | 1 | 1 | 5 | 4 | 4 | 4 | 262 | 147 | 28 | 22 | 295 | 148 | 376 | 234 | 4 | 0 |
| Zeta | 346 | 254 | 17 | 15 | 0 | 0 | 4 | 2 | 0 | 0 | 92 | 71 | 10 | 8 | 81 | 49 | 109 | 80 | 2 | 0 |
| Gusinje | 72 | 39 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 20 | 11 | 0 | 0 | 9 | 4 | 38 | 20 | 0 | 0 |
| H. Novi | 416 | 278 | 8 | 7 | 2 | 1 | 3 | 3 | 3 | 2 | 53 | 37 | 26 | 15 | 94 | 49 | 124 | 90 | 3 | 2 |
| Kolašin | 133 | 62 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 15 | 10 | 5 | 2 | 23 | 7 | 61 | 26 | 2 | 0 |
| Kotor | 266 | 147 | 16 | 8 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 14 | 7 | 4 | 2 | 56 | 21 | 78 | 48 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 107 | 56 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 7 | 5 | 0 | 0 | 42 | 17 | 46 | 23 | 0 | 0 |
| Nikšić | 2448 | 1281 | 37 | 20 | 1 | 0 | 6 | 4 | 7 | 2 | 270 | 119 | 43 | 24 | 632 | 233 | 886 | 496 | 2 | 1 |
| Podgorica | 4731 | 2912 | 348 | 182 | 19 | 10 | 59 | 32 | 49 | 25 | 818 | 472 | 83 | 58 | 681 | 358 | 1579 | 1029 | 10 | 3 |
| Plav | 303 | 139 | 36 | 28 | 3 | 2 | 9 | 4 | 8 | 3 | 72 | 33 | 2 | 1 | 46 | 12 | 102 | 43 | 1 | 1 |
| Petnjica | 96 | 39 | 8 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 30 | 15 | 3 | 1 | 17 | 3 | 33 | 15 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 160 | 92 | 4 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 19 | 16 | 2 | 0 | 49 | 20 | 69 | 42 | 0 | 0 |
| Plužine | 85 | 35 | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 31 | 13 | 32 | 11 | 1 | 0 |
| Rožaje | 1250 | 589 | 62 | 39 | 2 | 2 | 25 | 16 | 14 | 7 | 496 | 247 | 1 | 1 | 202 | 53 | 322 | 167 | 2 | 1 |
| Šavnik | 35 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 10 | 5 | 17 | 2 | 0 | 0 |
| Tivat | 284 | 168 | 6 | 5 | 3 | 0 | 2 | 1 | 6 | 1 | 26 | 16 | 11 | 6 | 57 | 26 | 86 | 49 | 2 | 0 |
| Tuzi | 216 | 160 | 21 | 18 | 2 | 2 | 9 | 9 | 3 | 2 | 83 | 64 | 0 | 0 | 20 | 14 | 65 | 42 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 553 | 353 | 13 | 9 | 4 | 2 | 20 | 11 | 14 | 8 | 136 | 96 | 13 | 6 | 95 | 53 | 135 | 92 | 2 | 0 |
| Žabljak | 37 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 1 | 0 | 0 | 4 | 1 | 20 | 10 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 16652 | 9601 | 791 | 446 | 42 | 22 | 168 | 100 | 136 | 68 | 3115 | 1769 | 308 | 197 | 3320 | 1486 | 5695 | 3479 | 39 | 10 |

⁸ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija:

111 Podnivo I1 - Bez školske spreme, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 -Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 -Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magistri), 801 Nivo VIII

| Nivo Podnivo | V | | | | | | VI | | VII | | | | | | | | | | VIII | |
|-----------------|-----|------|-----|------|-----|------|-----|------|-------|------|-----|------|-----|-------|-----|------|-----|------|------|------|
| | | | | | | | | | VII-1 | | | | | VII-2 | | | | | | |
| | 501 | 501ž | 502 | 502ž | 503 | 503ž | 601 | 601ž | 711 | 711ž | 712 | 712ž | 713 | 713ž | 721 | 721ž | 722 | 722ž | 801 | 801ž |
| Biro rada | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Andrijevića | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 5 | 0 | 0 | 10 | 7 | 4 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berane | 8 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 34 | 23 | 6 | 2 | 48 | 23 | 22 | 16 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Budva | 12 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 11 | 9 | 4 | 4 | 11 | 8 | 10 | 8 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Bijelo Polje | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 | 22 | 20 | 13 | 39 | 20 | 63 | 38 | 0 | 0 | 8 | 7 | 0 | 0 |
| Bar | 9 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 52 | 44 | 4 | 1 | 32 | 18 | 29 | 24 | 3 | 1 | 3 | 2 | 0 | 0 |
| Cetinje | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | 19 | 7 | 6 | 15 | 12 | 29 | 20 | 0 | 0 | 6 | 1 | 0 | 0 |
| Danilovgrad | 9 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 41 | 24 | 10 | 8 | 26 | 16 | 47 | 36 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 |
| Zeta | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 8 | 2 | 2 | 6 | 6 | 11 | 9 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Gusinje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| H. Novi | 16 | 12 | 0 | 0 | 0 | 0 | 33 | 22 | 2 | 2 | 26 | 17 | 16 | 14 | 4 | 4 | 3 | 1 | 0 | 0 |
| Kolašin | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 3 | 2 | 2 | 5 | 2 | 11 | 8 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Kotor | 15 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 27 | 15 | 3 | 3 | 25 | 18 | 20 | 14 | 4 | 3 | 2 | 2 | 0 | 0 |
| Mojkovac | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 1 | 1 | 5 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nikšić | 26 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 100 | 48 | 46 | 34 | 142 | 99 | 210 | 149 | 19 | 14 | 18 | 15 | 3 | 2 |
| Podgorica | 73 | 48 | 3 | 0 | 0 | 0 | 234 | 161 | 77 | 62 | 341 | 233 | 306 | 205 | 26 | 17 | 23 | 15 | 2 | 2 |
| Plav | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 5 | 1 | 0 | 8 | 3 | 7 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Petnjica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pljevlja | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 2 | 5 | 5 | 4 | 2 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Plužine | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 4 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Rožaje | 13 | 6 | 0 | 0 | 1 | 0 | 21 | 9 | 13 | 8 | 67 | 28 | 8 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Šavnik | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Tivat | 7 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 | 23 | 16 | 4 | 2 | 23 | 20 | 21 | 17 | 2 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 |
| Tuzi | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 3 | 2 | 5 | 3 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Ulcinj | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 58 | 39 | 8 | 7 | 17 | 9 | 18 | 11 | 3 | 2 | 13 | 7 | 0 | 0 |
| Žabljak | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| UKUPNO | 205 | 125 | 4 | 1 | 2 | 0 | 735 | 481 | 212 | 159 | 860 | 553 | 855 | 592 | 65 | 44 | 95 | 65 | 5 | 4 |

Pregled broja ispata novčanih naknada po opštinama, biroima rada i mjesecima

(Tab. 64.)

| Rb | Opština | Mjesec, 2023. godine | | | | | |
|----|--------------|----------------------|---------|-------|-------|------|------|
| | | Januar | Februar | Mart | April | Maj | Jun |
| 1 | Andrijeвица | 449 | 456 | 455 | 450 | 445 | 434 |
| 2 | Bar | 407 | 405 | 409 | 396 | 389 | 364 |
| 3 | Berane | 2185 | 2151 | 2142 | 2101 | 2089 | 2063 |
| 4 | Bijelo Polje | 949 | 939 | 937 | 894 | 891 | 870 |
| 5 | Budva | 146 | 141 | 138 | 135 | 129 | 118 |
| 6 | Cetinje | 116 | 117 | 109 | 108 | 103 | 99 |
| 7 | Danilovgrad | 97 | 94 | 89 | 89 | 80 | 73 |
| 8 | Zeta | 83 | 83 | 91 | 96 | 97 | 87 |
| 9 | Gusinje | 136 | 138 | 135 | 131 | 132 | 131 |
| 10 | Herceg Novi | 223 | 201 | 211 | 183 | 168 | 152 |
| 11 | Kolašin | 83 | 82 | 84 | 84 | 83 | 75 |
| 12 | Kotor | 94 | 92 | 84 | 79 | 77 | 76 |
| 13 | Mojkovac | 231 | 225 | 231 | 225 | 221 | 215 |
| 14 | Nikšić | 751 | 712 | 592 | 546 | 465 | 451 |
| 15 | Petnjica | 478 | 476 | 474 | 473 | 473 | 472 |
| 16 | Plav | 510 | 507 | 506 | 503 | 504 | 501 |
| 17 | Pljavlja | 539 | 527 | 512 | 498 | 495 | 476 |
| 18 | Plužine | 42 | 43 | 37 | 35 | 31 | 31 |
| 19 | Podgorica | 845 | 804 | 815 | 764 | 751 | 726 |
| 20 | Rožaje | 1772 | 1770 | 1744 | 1735 | 1746 | 1732 |
| 21 | Šavnik | 9 | 9 | 11 | 11 | 11 | 10 |
| 22 | Tivat | 99 | 95 | 89 | 84 | 81 | 78 |
| 23 | Tuzi | 106 | 105 | 110 | 105 | 99 | 98 |
| 24 | Ulcinj | 167 | 166 | 143 | 111 | 107 | 97 |
| 25 | Žabljak | 33 | 31 | 31 | 32 | 30 | 29 |
| 26 | UKUPNO | 10550 | 10369 | 10179 | 9868 | 9694 | 9458 |

Pregled isplata novčanih naknada u prvom polugodištu 2023. godini

(Tab. 65.)

| Rb | Mjesec | Redovna - 40% minimalne zarade – 180,00€ (bruto – 216,90€) | | Najniža penzija od: 01.01.2023.g. - 259,95€ (bruto 313,23€) 01.05.2023.g. - 282,07€ (bruto 339,89€) | | Redovna - 120% obračunske vrijednosti koeficijenta – 108,00€ (bruto – 130,14€) | | Ukupno | |
|----|---------|--|----------------|---|----------------|--|----------------|----------------|----------------|
| | | Broj korisnika | Sredstva bruto | Broj korisnika | Sredstva bruto | Broj korisnika | Sredstva bruto | Broj korisnika | Sredstva bruto |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | |
| 1 | Januar | 8712 | 1887464.06 | 110 | 33616.00 | 1728 | 240212.31 | 10550 | 2161292.37 |
| 2 | Februar | 8679 | 1879109.16 | 109 | 34494.87 | 1581 | 207738.35 | 10369 | 2121342.38 |
| 3 | Mart | 8641 | 1869127.63 | 107 | 33695.67 | 1431 | 190969.37 | 10179 | 2093792.67 |
| 4 | April | 8599 | 1862099.28 | 105 | 32890.20 | 1164 | 141496.74 | 9868 | 2036486.22 |
| 5 | Maj | 8557 | 1850670.86 | 105 | 32890.20 | 1032 | 130618.69 | 9694 | 2014179.75 |
| 6 | Jun | 8495 | 1838422.01 | 105 | 38227.17 | 858 | 107726.43 | 9458 | 1984375.61 |

Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca prema državama porijekla

(Tab. 66.)

| Država | U kvoti | % | Van kvote | % | Ukupno (uk+vk) | % |
|---------------------|---------|-------|-----------|-------|----------------|-------|
| Rusija | 3651 | 25.91 | 3761 | 50.35 | 7412 | 34.38 |
| Srbija | 3469 | 24.62 | 452 | 6.05 | 3921 | 18.19 |
| Turska | 2742 | 19.46 | 1724 | 23.08 | 4466 | 20.71 |
| Bosna i Hercegovina | 964 | 6.84 | 193 | 2.58 | 1157 | 5.37 |
| Albanija | 893 | 6.34 | 31 | 0.42 | 924 | 4.29 |
| Kosovo | 717 | 5.09 | 144 | 1.93 | 861 | 3.99 |
| Sjeverna Makedonija | 388 | 2.75 | 58 | 0.78 | 446 | 2.07 |
| Bjelorusija | 265 | 1.88 | 134 | 1.79 | 399 | 1.85 |
| Ukrajina | 225 | 1.60 | 260 | 3.48 | 485 | 2.25 |
| Meksiko | 101 | 0.72 | | - | 101 | 0.47 |
| Azerbejdžan | 71 | 0.50 | 17 | 0.23 | 88 | 0.41 |
| Moldavija | 53 | 0.38 | 7 | 0.09 | 60 | 0.28 |
| Indija | 43 | 0.31 | 4 | 0.05 | 47 | 0.22 |
| Hrvatska | 35 | 0.25 | 23 | 0.31 | 58 | 0.27 |
| Jordan | 30 | 0.21 | 1 | 0.01 | 31 | 0.14 |
| Njemačka | 25 | 0.18 | 129 | 1.73 | 154 | 0.71 |
| Argentina | 24 | 0.17 | 8 | 0.11 | 32 | 0.15 |
| Egipat | 22 | 0.16 | 5 | 0.07 | 27 | 0.13 |
| Nepal | 20 | 0.14 | | - | 20 | 0.09 |
| Kazahstan | 17 | 0.12 | 8 | 0.11 | 25 | 0.12 |

| | | | | | | |
|------------------------|----|------|----|------|----|------|
| SAD | 17 | 0.12 | 48 | 0.64 | 65 | 0.30 |
| Kina | 16 | 0.11 | 61 | 0.82 | 77 | 0.36 |
| Nepoznato | 16 | 0.11 | 1 | 0.01 | 17 | 0.08 |
| Filipini | 13 | 0.09 | 7 | 0.09 | 20 | 0.09 |
| Francuska | 13 | 0.09 | 27 | 0.36 | 40 | 0.19 |
| Tunis | 13 | 0.09 | 1 | 0.01 | 14 | 0.06 |
| Izrael | 12 | 0.09 | 32 | 0.43 | 44 | 0.20 |
| Japan | 12 | 0.09 | 4 | 0.05 | 16 | 0.07 |
| Indonezija | 11 | 0.08 | | - | 11 | 0.05 |
| Južnoafrička Republika | 11 | 0.08 | 15 | 0.20 | 26 | 0.12 |
| Kuba | 11 | 0.08 | 4 | 0.05 | 15 | 0.07 |
| Slovačka | 5 | 0.04 | 6 | 0.08 | 11 | 0.05 |
| Slovenija | 9 | 0.06 | 15 | 0.20 | 24 | 0.11 |
| Velika Britanija | 9 | 0.06 | 43 | 0.58 | 52 | 0.24 |
| Italija | 8 | 0.06 | 40 | 0.54 | 48 | 0.22 |
| Španija | 8 | 0.06 | 3 | 0.04 | 11 | 0.05 |
| Gruzija | 7 | 0.05 | 3 | 0.04 | 10 | 0.05 |
| Poljska | 7 | 0.05 | 9 | 0.12 | 16 | 0.07 |
| Brazil | 6 | 0.04 | 3 | 0.04 | 9 | 0.04 |
| Ekvator | 6 | 0.04 | 1 | 0.01 | 7 | 0.03 |
| Rumunija | 6 | 0.04 | 9 | 0.12 | 15 | 0.07 |
| Tajland | 6 | 0.04 | 1 | 0.01 | 7 | 0.03 |
| Kanada | 5 | 0.04 | 10 | 0.13 | 15 | 0.07 |
| Mađarska | 5 | 0.04 | 7 | 0.09 | 12 | 0.06 |
| Portugalija | 5 | 0.04 | 2 | 0.03 | 7 | 0.03 |
| Australija | 4 | 0.03 | 10 | 0.13 | 14 | 0.06 |
| Čile | 4 | 0.03 | 1 | 0.01 | 5 | 0.02 |
| Holandija | 4 | 0.03 | 6 | 0.08 | 10 | 0.05 |
| Austrija | 3 | 0.02 | 19 | 0.25 | 22 | 0.10 |
| Irak | 3 | 0.02 | | - | 3 | 0.01 |
| Kolumbija | 3 | 0.02 | 1 | 0.01 | 4 | 0.02 |
| Liban | 3 | 0.02 | 6 | 0.08 | 9 | 0.04 |
| Bugarska | 2 | 0.01 | 1 | 0.01 | 3 | 0.01 |
| Grčka | 2 | 0.01 | 7 | 0.09 | 9 | 0.04 |
| Iran | 2 | 0.01 | 9 | 0.12 | 11 | 0.05 |
| Kirgistan | 2 | 0.01 | 1 | 0.01 | 3 | 0.01 |
| Malezija | 2 | 0.01 | 1 | 0.01 | 3 | 0.01 |
| Senegal | 2 | 0.01 | | - | 2 | 0.01 |
| Švedska | 2 | 0.01 | 6 | 0.08 | 8 | 0.04 |
| Togo | 2 | 0.01 | 1 | 0.01 | 3 | 0.01 |
| Vanuatu | 2 | 0.01 | 1 | 0.01 | 3 | 0.01 |
| Alžir | 1 | 0.01 | 1 | 0.01 | 2 | 0.01 |
| Belgija | 1 | 0.01 | 9 | 0.12 | 10 | 0.05 |
| Češka | 1 | 0.01 | 4 | 0.05 | 5 | 0.02 |
| Estonija | 1 | 0.01 | 3 | 0.04 | 4 | 0.02 |
| Etiopija | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Irska | 1 | 0.01 | 2 | 0.03 | 3 | 0.01 |

| | | | | | | |
|--------------------|--------------|---------------|-------------|---------------|--------------|---------------|
| Jermenija | 1 | 0.01 | 2 | 0.03 | 3 | 0.01 |
| Kamerun | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Kipar | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Letonija | 1 | 0.01 | 8 | 0.11 | 9 | 0.04 |
| Luksemburg | 1 | 0.01 | 1 | 0.01 | 2 | 0.01 |
| Makao | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Nigerija | 1 | 0.01 | 3 | 0.04 | 4 | 0.02 |
| Novi Zeland | 1 | 0.01 | 1 | 0.01 | 2 | 0.01 |
| Švajcarska | 1 | 0.01 | 12 | 0.16 | 13 | 0.06 |
| Tadžihistan | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Danska | | - | 13 | 0.17 | 13 | 0.06 |
| Dominika | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Finska | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Grenada | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Malta | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Norveška | | - | 3 | 0.04 | 3 | 0.01 |
| Pakistan | | - | 2 | 0.03 | 2 | 0.01 |
| Palestina | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Singapur | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Sirija | | - | 4 | 0.05 | 4 | 0.02 |
| UAE | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Kenija | 2 | 0.01 | | - | 2 | 0.01 |
| Liberija | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Libija | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Litvanija | | - | 4 | 0.05 | 4 | 0.02 |
| Panama | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Sijera Leone | 1 | 0.01 | 1 | 0.01 | 2 | 0.01 |
| Uzbekistan | 2 | 0.01 | | - | 2 | 0.01 |
| Maroko | 12 | 0.09 | | - | 12 | 0.06 |
| Maldivi | 6 | 0.04 | | - | 6 | 0.03 |
| Sri lanka | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Peru | | - | 3 | 0.04 | 3 | 0.01 |
| Sveti Kits i Nevis | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| Turkemistan | | - | 2 | 0.03 | 2 | 0.01 |
| Obala slonovače | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Mauricijus | 13 | 0.09 | | - | 13 | 0.06 |
| Ruanda | 1 | 0.01 | | - | 1 | 0.00 |
| Urugvaj | | - | 1 | 0.01 | 1 | 0.00 |
| UKUPNO | 14091 | 100.00 | 7469 | 100.00 | 21560 | 100.00 |

